بزاڤی ڕۆژنامەگەریی کوردی
لەئەڵمانیا

١٩٦٣-٢٠٠٦

هەواڵنامەی کتێب

ئیسماعیل تەنیا

چاپی یەکەم
هەولێر 2010

زنجیرەی کتێب (١)

دەزگـای بـارزان نیوز بۆ توێـژینەوەو راگـەیـاندن

* بزاڤی رۆژنامەگەریی کوردی لە ئەڵمانیا

* نووسینی: ئیسماعیل تەنیا

*بابەت: رۆژنامەوانی

*نەخشەسازی و بەرگ: هیوا

*نرخی: ٣٠٠٠ دینار

*چاپی یەکەم ٢٠١٠

* چاپخانەی(پاک) هەولێر

*لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان
ژمارەی سپاردنی (٨١٤)ی ساڵی ٢٠١٠ی پێدراوە

News

www.barzannet.com

هەمووو مافێکی بۆ دەزگای بارزان نیوز پارێزراوە

هەواڵنامەی کتێب

پێشەکی

زێتر لە (٢٣) ساڵە لەپاڵ دابینکردنی بژێوی ژیاندا، خەریکی ساغکردنەوە و کۆکردنەوە و بەدیکۆمێنت کردنی گۆڤار و ڕۆژنامە کوردییەکانم.. یەکەم هەوڵی چاپکراویشم لەم بوارەدا، کتێبی (بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەنێوان ١٩٧٥–١٩٩٣)دا بوو، کەلەساڵی (١٩٩٨)دا، لەهەولێر چاپ و بڵاوکرایەوە.

ئەو کتێبەش: (بزاڤی ڕۆژنامەگەریی کوردی لەئەڵمانیادا)، بەرهەمی هەوڵ و ماندووبوونی زێتر لەپێنج ساڵەمە، کەهیوادارم سوود بەخش بێت و ببێنە ژمارەیەك لەژمارەکانی ناو کتێبخانەی کوردی.. مەبەستیشم لەو بزاڤە، تەنها ڕۆژنامەگەریی چاپکراو (سەر کاغەز)ە و دوور و نزیك خۆم لەقەرەی ڕۆژنامەگەریی (ئەلکترۆنی و بینراو و بیستراو) نەداوە، کەئەوەش خۆی لەخۆیدا چەمك و مێژوویەکی ترە.

هەڵبەتە ماوەی (٤٣) ساڵ تەمەنێکە و پێویستی بەساغکردنەوە و بەدیکۆمێنت کردن هەیە، چونکە دڵنیام لەبەر خەمساردی و بەهەند هەڵنەگرتنی ئەو مێژووە، لەلایەن دەسەڵاتدارە پەیوەندیدارەکانەوە، ئەگەر پەلەی لێنەکرێت، لەوانەیە لەداهاتوویەکی نزیکدا، زۆر بڵاوکراوەی دەگمەن و دانسقە لەناوبچن.

دڵنیاشم ئەو هەوڵەی من، بێبەری نییە لەکەلێن و کەموکوڕی، چونکە بەرچاوی قەبارەی ڕەوەندی کورد لەو وڵاتەدا، شتی زۆری لێ ڕەچاو دەکرێت، کەبەداخەوە ئێمە نەمانتوانیووە، یان زەمینە نەڕەخساوە کەبەهەموو شتەکان بزانین و لەو کتێبەدا تۆماریان بکەین..

بوونی ئەو هەموو دامودەزگا و ڕێکخراوە چالاکانەی سەر بە (پارتی کرێکارانی کوردستان– PKK) و، فیدراسیۆنی کۆمەڵەی کرێکارانی

کوردستان (کۆمکار) و دامودەزگای کوردە زازا (عەلەوییەکان) لەو وڵاتەدا، بەرهەمی زۆرتریان هەبووە، لەچاو ئەو ناونیشانانەی کەئێمە بەدەستمان کەوتوون و ئاوڕمان لێداونەتەوە... بەڵام لەدواجاردا پێم باشبوو، ئەنجامی ئەو هەوڵەم بڵاوبکەمەوە، چونکە بڵاوکردنەوەی لەپووشبەسەری گەلێك باشترە. بۆ کەلێن و شتە لەبیرکراوەکانیش، ئومێدم هەیە لەچاپێکی تردا، بەهەوڵ و زانیاریو یارمەتی لایەنە پەیوەندیدارەکان، دەوڵەمەندتری بکەم.

پرۆژەکەم کردۆتە چوار بەشی سەرەکی، کەلەو پێشەکییەدا زۆر بەکورتی لەسەریان هەڵوەستەیەك دەکەم:

– لەبەشی یەکەمدا، کۆمەڵێك ڕاز و نیازی پەیوەندیدار بەو مەسەلەیەم باسکردووە، کەپێم باشبووە خوێنەرانیش ئاگاداریان هەبێت. سەرەتا زۆر بەکورتی لەبوونی ڕەوەندی کورد و جوگرافیای بڵاوکراوەکان و سەرپەرشتکارانیانەوە دەستم پێکردووە و بەبەرچاو ڕوونی و گرفت و ئامانجەکانی ئەو کتێبەم کۆتاییم پێهێناوە.

– لەبەشی دووەمدا، کەکرۆکی پرۆژەکەیە، بەگوێرەی ئەو زانیارییانەی کەدەستم کەوتوون، باسی ئەو (١٤٠) گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوانەم کردووە کەلەنێوان سالآنی (١٩٦٣–٢٠٠٦)دا دەرچووینە. لەپۆلینکردنەکەش ڕەچاوی ساڵ و مانگەکانی دەرچوونیانم کردووە.. هەندێك بڵاوکراوە شانسی ئەوەیان هەبووە کەزۆر بەفراوانی لەسەریان بنووسم و زانیاری پێویستیان لەسەر تۆمار بکەم. بەپێچەوانەوەش، هەندێکی تریان ئەو شانسەیان بۆ نەڕەخساوە، کەئەوەشیان بۆ نەبوونی سەرچاوە و زانیاری زێتر دەگەڕێتەوە.

– لەبەشی سێیەمدا، هەر (١٤٠) ناونیشانەکانم لەسەر بنچینەی ئەلف و بێی کوردی لەخشتەیەکدا پۆلێن و تۆمار کردووە، کەزانیاری کورتی لەبارەی ناوی بڵاوکراوەکان و جۆر و کاتی دەرچوون و ژمارەی زنجیرەکەی تێدا خراوەتەڕوو تاوەکو خوێنەر لەڕێگای ئەو خشتەیەوە، بەکەمترین کات بتوانێت زانیاری زێتر لەبارەی ئەو بڵاوکراوەی

کەبەدوایدا دەگەڕێت، وەدەستی بخات.

– لەبەشی چوارەمدا، بیوگرافیایەکی کورتی بەشێك لەڕۆژنامەنووس و سەرپەرشتیکارەکانم نووسیووە، کەدەبوو زۆر زێتر بێت، بەڵام بەرەنجامی هەوڵەکانی من و بەدەنگەوە هاتنی لایەنە پەیوەندیدارەکان، هەر ئەوەندەی لێ سەوز بووە.

لەکۆتاییشدا، هەموو کتێبەکەم لەچەند پەرەگرافێکدا وەك (ئەنجام گیرییەك، کورت کردۆتەوە و سەرچاوەکانیشم تۆمار کردوون.

لەدوا وێستگەدا، سەرەڕای کەلێن و زانیارییە شاشەکان و هیلاکی و شەونخوونی، زۆر بەختەوەر دەبم، گەر توانیبێتم، لەڕێگای ئەو کتێبەوە خزمەتێك بەو بزاڤە و کتێبخانەی کوردی بکەم.

هەواڵنامەی کتێب

ئیسماعیل تەنیا

حوزەیرانی ٢٠٠٩

بەشی یەکەم

چەند ڕازێکی (بەرکۆڵ) ئاسا

هەواڵنامەی کتێب

هەواڵنامەی کتێب

مێژووی بوونی کورد له ئەڵمانیا دا

ساغکردنەوە و بەدواداچوونی ئەو بابەتە لەڕۆژگاری ئەمڕۆماندا، کەخاوەنی قەوارەیەکی سیاسی دانپیاندراو نین، زۆر ئەستەمە، ئەگەر نەڵێین ناکردەشە... ئەوەش لەئەنجامی یەکگرتنی گەلێك هۆکاری نێودەوڵەتی و پاراستنی بەرژەوەندی سیاسی و کولتووری و کۆمەڵایەتییەوە سەرچاوەی گرتووە.. ئەو کوردانەی کەلەهەموو بەشەکانی کوردستانەوە ڕوویان لەئەڵمانیا کردووە، لەقۆناغێك لەقۆناغەکاندا، لێی گیرساونەتەوە، لەلایەن حکومەت و دەسەڵاتی فەرمی ئەڵمانیاوە، بەناسنامەکانی: (تورکی، عێراقی، ئێرانی، سووری، لوبنانی، سۆڤیەتی جاران) ناونووسکراون و ناسێندراون.

هەڵبەتە ئێمەی کوردیش، بەشێکی بەرچاوی پێکهاتەکانی دانیشتوانی ئەو وولاتە پێکدەهێنین و سەرەڕای نکۆڵی کردنیش، خاکەکەمان بەسەر ئەو وڵاتانەدا دابەشکراوە.. پێناسەی ڕەسمی جیهان دانپیاندراوی ئەو وڵاتە داگیرکەرانەش (تورکی و عەرەبی و فارسی و...تاد)یە.

کەواتە، لەهەموو حاڵەتەکاندا، لەدەزگا و تۆمارە ڕەسمیەکاندا، ژمارەی کورد نانووسرێت و لەجیاتی ئەوە (عێراقی، سووری، تورکی، ئێرانی...) دەنووسرێت.

سەرەڕای ئەو هۆکارە سیاسییەش، هۆکارێکی تری بالکێش، هۆکاری کۆمەڵایەتییە، کەئەویش لەئەنجامی پەیڕەوکردنی سیاسەتی ڕەگەز پەرستی نەتەوە باڵادەستەکان و بەکەمزانینی نەتەوەکانی ترەوە سەرچاوەی گرتووە... زۆر مالبات و تاکی کورد تا ڕۆژگاری ئەمڕۆش، بەنەنگی دەزانن خۆیان لەناسنامەکەیان بەخاوەن بکەن و نکۆڵی لەکوردبوونی خۆیان دەکەن.. هەندێکی تریان، بۆ ئەوەی بەرژەوەندییە ئابوورییەکانیان نەکەوێتە مەترسییەوە، نکۆڵی لەناسنامەی خۆیان دەکەن.. ئەو دیاردەیە، زێتر لەنێوەندی

هەواڵنامەی کتێب

لاوانی کورد لە بەرلین

راوەستاوەکان : (تاریق عەزیز کوردی، دکتۆر جەمیل شەرەف ، جەلال بەیتوشی، حەمەی مەلا، بەکر حاجی مەلا خالید، ئەکرەم تۆفیق، قادر حەمەی مەلا، فەرەج مەحمود، دکتۆر فەرهاد ئەمین).

دانیشتوەکان : (جۆزێف مراد)

کۆنگرەی نۆیەمی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لە ئەوروپا – هانۆڤەر لە٣-١٩٦٤/٨/٦ دا گیراوە

کوردەکانی باکووری کوردستانەوە، بەدیدەکرێت.

لەگەڵ ئەو گرفت و هۆکارانەی سەرەوەش، بەپشتبەستن بەهەندێك سەرچاوەی نووسراو یان زارەکی دەتوانین هێڵێکی بەیانی و گشتی، بۆ سەرەتا و ژمارەی ئەو کوردانەی کەلەئەڵمانیادا نیشتەجێ بووینە، دیاری بکەین...

وەك دەگوترێت: (لەساڵی ١٨٨٣دا، سولّتان عەبدولحەمیدی دووەم، سەعید پاشا لەخێزانێکی ناوداری شاری سلێمانی بوو، وەك بالیۆز دەنێرێت بۆ قەیسەری بەرلین. لەنیسانی ١٨٨٣ تا تشرینی یەکەمی ١٨٨٥ وەك بالیۆزی عوسمانی لەبەرلین دەست بەکاربووە. هەروەها فوئاد پاشای کوڕیشی لەبەرلین خوێندوویەتی)[1].

لەبەر نەبوونی سەرچاوەی نووسراو، ناچار دەبین پەنا بۆ زانیارییەکانی ئەو کوردانە بەرین کەساڵانێکی دوور و درێژ لەو وولاتەدا

دەژین و ڕۆڵێكی بەرچاویشیان بینیوە لەهەڵسووڕاندن و دامەزراندنی كۆڕ و كۆمەڵە سیاسی و كولتورییەكان.. یەكێك لەوانە: هیوا بەهجەت، ناسراو بە (خاڵە هیوا)یە.. ناوبراو لەساڵی ١٩٥٧دا هاتۆتە (ئەڵمانیای دیموكرات) و لەبەرلین نیشتەجێ بووە.

لەساڵانی (١٩٦٦–١٩٨٩) لەبەشی عەرەبی (ڕادیۆی بەرلینی ئەنتەرناسیونال) كەسەر بەئەڵمانیای دیموكرات بووە، وەك ڕاگەیاندكارێك كاری كردووە.. پاش دامەزراندنی (بزووتنەوەی سۆسیالیستی كوردستان)یش، لەڕیزەكانی ئەو ڕێكخراوەدا درێژەی بەخەبات كردن داوە. لەبارەی ژمارەی كوردەكانی ئەڵمانیا بەتایبەتیش كوردی باشوور دەڵێت: (... بەبڕوای من كۆنترین كوردی عێراقی كەلەئەڵمانیا نیشتەجێ بووبێت، ئەندازیار (عەبدوڵڵا قادر)ە، كەلەدایكبووی سلێمانییە و لەساڵی ١٩٢٩ وەك ئەندازیارێك بەنارده (بعثة)، هاتۆتە ئەڵمانیا و هەر لەئەڵمانیاش كۆچی دوایی كردووە...) شایانی باسە، (عەبدوڵڵا قادر) یەكێك بووە لەدامەزرێنەرانی (كۆمەڵەی خوێندكارانی كورد لەئەورووپا) و ئەندامێكی چالاكی ئەو ڕێكخراوە بووە.. خاڵە هیوا لەدرێژەی قسەكانیدا بەردەوام دەبێت و دەڵێت: (... پێش ئەوەی من بێمە ئەڵمانیا لەساڵی ١٩٥٧دا، شەش تا حەوت كوردی عێراقی لەئەڵمانیا بوون.. لەوانە: مەحمود كانەبی دزەیی، دكتۆر وەدیع قطب كەلەدایكبوونی كەركوك بوو و لەسلێمانی گەورە ببوو... كوڕێكی تر هەبوو، ناوەكەیم لەبیر نەماوە بەس باوكی ناوی (عەبدولوەفا) بوو... د. یوسف ئەدیب و د. دارا ئەدیب، كەهەردووكیان برا بوون و خەڵكی سلێمانی بوون.. هەروەها چەند كوردێكی سووریاش وەك: نورەدین زازا و عیسمەت شەریف وانلی و (دانش) ناوێك لەئەڵمانیا بوون. چەند مانگێك پێش یان دوای منیش لەساڵی ١٩٥٧دا، دوو كەسی تر لەكوردەكانی عێراق ڕوویان لەئەڵمانیا كرد، كەبریتی بوون لە د. كەمال فوئاد و جەباری پیرۆز خان، كەئەوەی دواییان پارێزەر و خەڵكی كەركوك بوو...)[٢].

هەواڵنامەی كتێب

محەمەد مەلا ئەحمەد ناسراو بە (حەمەی مەلا)، کەلەدایکبووی ١٩٣٧ی (کانێسکان)ی سلێمانییە و لە ١٩٦٠/١٢/١٥دا، هاتۆتە ئەڵمانیا و لەبارەی ژمارەی کوردەکانی باشووری کوردستان لەئەڵمانیادا دەڵێت: (... ئەو خوێندکارە کوردانەی کەلەپێش من لەئەڵمانیادا بوون و لەشەستەکاندا بەردەوام پەیوەندیم لەگەڵیاندا هەبووە، بریتی بوون لە: د. کەمال فوئاد، جەلال بێتووشی، هیوا بەهجەت، د. دارا ئەدیب (کەلەساڵی ١٩٨٥دا لەبەرلین کۆچی دوایی کرد و هەر لەوێش نێژرا)، ئیسماعیل عەبدوڵلا ناسراو بە (سمکۆ) کەلەساڵی ١٩٩٣دا کۆچی دوایی کرد و لەگۆڕستانی تورکەکان لەبەرلین بەخاك سپێردرا. هاوڕێی دڵسۆزم بەکری حاجی مەلا خالید، کەنەخۆش کەوت و کۆتایی ساڵی ١٩٧٤ گەڕایەوە بۆ سلێمانی و لەوێ کۆچی دوایی کرد... هەروەها چەند ناوێکی تریشم دێتەوەیاد، وەك: فریاد نوری، د. جوامێر مەجید، جەمیل بوداغ، د. عەزیز ئەمین، ڕەئوف ئەحمەد، کامیل نامدار، ئەنوەر سەڵتە...)[٣].

بەگوێرەی قسەکانی ئەو دوو بەڕێزە، کەهەردووکیان خەڵکی چالاك و بەئاگا بووینە و ڕۆڵیان هەبووە لەنێو ڕیزەکانی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا، تا ساڵی ١٩٦١، ژمارەی هەموو کوردەکانی ئەڵمانیا بەهەموو پارچەکانیەوە، دەگەیشتە بیست و سێ کوردێك.

ئەو کوردانە، بەشی زۆریان بەنارده (بعثة) هاتوونەتە ئەڵمانیای دیموکرات (ڕۆژهەلات) و، دواتر نەگەڕاونەتەوە... هەندێك لەوانەش هەواداری پارتی کۆمۆنیستی عێراق بووینە. سەرەڕای کاری خوێندکاری، لەڕێکخراوەکانی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا، کاریان کردووەو چالاکی خۆپیشاندان و شەرمەزارکردنی دەوڵەتە داگیرکەرەکانی کوردستانیان ئەنجامداوە... کۆڕ و سیمیناریان ڕێکخستووە... بەدەیان گۆڤار و ڕۆژنامە و بەیاننامەیان بڵاوکردۆتەوە... بەشێکی زۆریان (ئەگەر نەڵێین هەر هەموویان)، لەڕیزی پارتە کوردییەکاندا، ڕۆڵی سەرکردەیان بینیووە... ئەوانە،

کەڕێکخەر و هەڵسوڕێردراوی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد بوون لەئەوروپا (زێتر لەچوار سەد کادیری‌کوردیان لەئەوروپا پێگەیاندووە و ڕەوانەی ڕیزەکانی پارتە کوردییەکانیان کردووە...)[٤].

ئیتر لەو ساڵانە بەدواوە، بەهۆی گۆڕانی سیاسی و کار پەیدا کردن، وردە وردە، ژمارەی کوردەکان زێدەتر بوون، کەدەتوانین بەم شێوەیە پۆلێنیان بکەین:

– ئەڵمانیا بەهۆی شەڕی دووەمی جیهانییەوە، تەواو وێران ببوو، پێویستی بەکرێکاری بێگانە هەبوو تاوەکو لەئاوەدانکردنەوەی وڵاتدا ڕۆڵ ببینن. بۆ ئەو مەبەستە، حکومەتی ئەڵمانیا لەڕێکەوتی ١٩٦١/١٠/٣٠دا، ڕێکەوتنێکی دوو قۆڵی لەگەڵ حکومەتی تورکیادا مۆر کرد و خەڵکێکی زۆری وەك کرێکار لەتورکیاوە بۆ ئەڵمانیا هێنا، کەبەشێك لەوانە کورد بوون.

– دوای ئەوەی بوومەلەرزە لەشارەکانی (موش و ئەرزەرۆم)دا، کۆمەڵە کوردێکی ئەم دوو شارە لەپاش ساڵی ١٩٦٤ گەیشتنە ئەڵمانیا.

– لەپاش کودەتا سەربازییەکەی تورکیا لە ١٩٧١/٣/١٢دا، کۆچی بەکۆمەڵی سیاسی کوردانی باکور دەستی پێکرد و بەشی زۆریان لەئەڵمانیا نیشتەجێ بوون.

– پاش کارەساتی شۆڕشی ئەیلول لەساڵی ١٩٧٥دا، کۆمەڵێك کوردی تر لەئێران نەگەڕانەوە عێراق و ڕوویان لەدەرەوە کرد، کەهەندێکیان هاتنە ئەڵمانیا.

– ڕووخانی شا و دامەزراندنی کۆماری ئیسلامی لەئێران لە ١٩٧٩/٢/١١. هەڵگیرسانەوەی شۆڕشی چەکداری لەڕۆژهەڵاتی کوردستان، ئەو زەمینەیەی ڕەخساند کەخەڵکێکی تر بەشێوەی کۆمەڵ و گروپ، ڕوو لەئەڵمانیا بکەن.

– جارێکی تر بەهۆی کودەتایەکی تری سەربازی لەتورکیا دژی حکومەتی (سلێمان دمرێل) لە ١٩٨٠/٩/١٣دا و پەلاماردانی کۆمەڵ و پارتە نهێنییەکانی کورد لەباکور، شەست هەزار کەس لەتورکیاوە بۆ

هەواڵنامەی کتێب

ئەڵمانیا هاتن، کەسێیەکی ئەوانە کورد بوون(٥).

- شەڕی هەشت ساڵەی عێراق– ئێران لە ١٩٨٠/٩/٢٢ تاوەکو ١٩٨٨/٨/٨، کۆمەڵێك کوردی (باشوور و ڕۆژهەڵات)ی گەیاندە ئەڵمانیا.
- شەڕی براکوژی نێوان پارتە سیاسییەکانی باشوری کوردستان لەسەرەتای ساڵی ١٩٨٣دا، کۆمەڵێك خەڵکی تری لەخەبات سارد کردەوە و ناچاری کردن بچنە دەرەوە... هەندێك لەوانە هاتنە ئەڵمانیا.
- دەستپێکردنی شەڕی چەکداری بەسەرکردایەتی (پارتی کرێکارانی کوردستان– PKK) لەباکوری کوردستاندا لەساڵی ١٩٨٤ و ئاشکرا بوونی ڕێکخراوە نهێنییەکان، کۆمەڵێك کوردی وەك پەناهەندەی سیاسی گەیاندە ئەڵمانیا.
- کارەساتی هەڵەبجە لە ١٩٨٨/٣/١٦ و داگیرکردنی کوێت لەلایەن عێراق لە ١٩٩٠/٨/٢ و شەڕی هاوپەیمانان بۆ دەرکردنی عێراق لەکوێت و ڕاپەڕینی بەهاری ١٩٩١ و شەڕی ناوخۆی کوردستان لە (١٩٩٤–١٩٩٨) و گەمارۆی ئابووری لەسەر عێراق و هەڵوەشاندنەوەی کۆمارەکانی سۆڤیەتی جاران لە ١٩٩١/٨/١٨ و...تاد.. ئەمانە زەمینە خۆشکەربوون، بۆ ئەوەی هەزاران کورد بەکۆمەڵ بەسەرپشتی گەمییەکان و بەڕۆیشتن و بەکامیۆنە بارهەڵگرەکانەوە، بەشێوەی قاچاغ بگەنە ئەڵمانیا و، لەوێ وەك پەنابەری سیاسی و مرۆیی نیشتەجێ بن.

لەئێستادا سەرەڕای نەبوونی ئامارێکی ڕەسمی دانپیاندراو، بەگوێرەی بۆچوون و، ڕاگەیاندنی کۆمەڵە و ڕێکخراوە کوردی و ئەڵمانییەکان، نزیکەی (٨٠٠) هەزار تا ملیۆنێك کوردی هەموو پارچەکان لەئەڵمانیادا نیشتەجێن، کەنەوەد هەزارێك لەوانە خەڵکی باشوری کوردستانن.

عەولانەی کتێب

جوگرافیای بڵاوکراوەکان

بەشی زۆری گۆڤار و ڕۆژنامەکان، شوێنی دەرچوونیان شاری (بەرلین)ە، بەو سیفەتەی شارێکی گەورە و پایتەختە و شوێنی زۆربەی دام و دەزگا کولتوری و سیاسی و ڕەسمیەکانە... زۆربەی کوردەکانی هەموو پارچەکانیش لەو شارەدا نیشتەجێن. نوێنەرایەتی بەشی زۆری پارتە کوردییەکانیش لەو شارەدا جێگیر بووینە. بۆیە شتێکی ئاساییە لە (١٠٣) ناونیشانی شوێن زانراودا (٣٣) دانەیان بەڕێژەی (٣٢٪) لەبەرلین دەرچووبن پاش (بەرلین)یش، (کوێلن) بەدووەم شوێن دێت، لەبارەی چڕی و پێگەی بڵاوکراوەکان. (١٤) ناونیشان بەڕێژەی ١٣,٦٪ لەو شارەدا دەرچووینە. ئەوەی جێگای سەرنجە، بەشی زۆری ئەو بڵاوکراوانەی کە (پارتی کرێکارانی کوردستان) دەریکردوون، یان بەشێوەیەك لەشێوەکان، سەر بەدامودەزگا کولتوورییەکانی سەر بەو پارتەن، لەشاری (کوێلن) دەرچووینە. (١٠) دانەی تر، بەڕێژەی ٩,٧٪ لەشاری (بۆن) دەرچووینە. (٥) دانە بەڕێژەی ٤,٨٪ لە (فرانکفۆرت) دەرچووینە. (٤) دانە بەڕێژەی ٣,٨٪ لەشاری (میونشن) دەرچووینە. چوار دانەی تریش بەهەمان ڕێژە لەشاری (نۆرنبێرگ) دەرچووینە.

پاش ئەو شارانەش، لەکۆمەڵێك شار و شارۆچکەی تری ئەڵمانیادا، لەنێوان (١–٣) دانە لەهەر یەکێك لەو شارانەدا: (هایدلبێرگ، کیل، دوسلدۆرف، ماربۆرگ، کایزەرلاوتن، دارمشتاد، دۆرتمۆند، برێمن، هانۆڤەر، نۆیسنبێرگ، میولهایم، کاسباخ ئۆلنبێرگ، ئێسن، بوخوم، گێلزن کێرشن، ئوسنابرۆك، لایبزیك، یێنا، هامبۆرگ) دەرچووینە.

ئەوانەی شوێنی دەرچوونیشیان بۆمان ساغ نەبوویتەوە، دەگەڕێتەوە بۆ ئەوەی:

– هەندێك لەو ناوونیشانانە، لەبەر پاراستن و ئاشکرا نەبوون، لەهەندێك لەقۆناغە سەختەکاندا، ناوونیشان و شوێنی دەرچوونی بڵاوکراوەکانیان دەست نیشان نەکردووە.

– هەندێکی تریان، لەوانەیە ئەدرەسی تەواویشیان هەبووبێت، بەڵام من نەمتوانیوە ژمارە ئۆرگیناڵەکان دەست بخەم... لەو سەرچاوانەی کەوەریشم گرتوون، هەر ئەو زانیارییانەم دەست کەوتووە.

خاوەنی بڵاوکراوەکان

وەك سەرەتا یەکەم بڵاوکراوەی کوردی لەئەڵمانیا، لەلایەن کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەورووپا، دەرچووە... دواتر بەهۆی ئاوارەبوونی بەشێك لەئەندام و لایەنگرانی پارتە سیاسییەکانی کوردستان (بەهەر چوار پارچەکەیەوە) و، گیرسانەوەیان لەئەڵمانیادا، ئەو کەسایەتیانە، لەپێناو گەیاندنی پەیامی پارتەکانیان بەئاوارە کوردەکان و، ڕای گشتی ئەڵمانی، پەنایان بۆ بڵاوکردنەوەی ئەو گۆڤار و ڕۆژنامانە بردووە... هەوڵی تاکەکەسی و کۆمەڵێك خەڵکی بێلایەنیش لەناو ئەو بڵاوکراوانەدا، دەبینرێن، کەهەندێك جار ناوی خۆیشیان ئاشکرا نەکردووە.

زۆر گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوەی تریش هەن کەخۆیان بەبێلایەن ناساندووە، بەڵام لەڕاستیدا هەوادار و لایەنگیری یەکێك لەپارتە سیاسییەکانی کوردستان بووینە و هەر ئەوانیش پشتگیری ماددی و مەعنەویان کردوون.

لێکترازانی پارت و کۆمەڵە خوێندکارییەکان، ژمارەی بڵاوکراوەکانی زێتر کردووە... بۆ نموونە، پاش نسکۆی ئازاری ١٩٧٥، چەندان پارتی کوردی و کوردستانی لەگۆڕەپانەکەدا دروستبوون... هەر یەکێك لەو پارتانە، کۆمەڵەیەکی خوێندکاری بۆ خۆی دروستکرد و لەژێر ناوی ئەو کۆمەڵ و ڕێکخراوە خوێندکاریانە دەستیان بەبڵاوکردنەوەی گۆڤار و ڕۆژنامەی هەمەچەشنە کرد.

هەروەها لەناو ئەو ڕێکخراوانەدا، پارت و دەزگای (ئۆلی)یش نموونەی: ناوەندەکانی ئێزیدییەکان و، حەرەکەتا ئیسلامی

کوردستان– باکوور و، پاتیا ئیسلامیا کوردستانێ– رۆژئاوا و، فیدراسیۆنی کۆمەڵەی عەلەوییەکان و، مزگەوتی (گێلزن کریشن)ی کوردەکانی باشوور، دەبینرێن... هەموو ئەوانە، گۆڤاری تایبەت بەخۆیان دەرکردووە.

گرنگترین ئەو (پارت و، رێکخراو و، کۆمەڵ و، ناوەند)انەی کەبەئاشکرا و راستەوخۆ سەرپەرشتی ئەو بڵاوکراوانەیان کردووە، بریتین لەم لایەنانە:

١– کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەڵمانیا.

٢– یەکێتی نەتەوەیی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا– نۆکسە.

٣– کۆمەڵەی ئازادی و ژیانەوە و یەکێتی کورد– کاژیك.

٤– کۆمەڵەی شۆرشڤانێ کوردێن تورکیایێ– هەڤرا.

٥– رێکخستنا رزگاریا کوردستان.

٦– گرێدایا مارکسیستێن کورد.

٧– کۆنفیدراسیۆنی جیهانی خوێندکارانی ئێران.

٨– رێکخراوی لاوان و خوێندکارانی دیموکراتی ئێران.

٩– پارتا سۆسیالیستا کورد– سوریا.

١٠– فیدراسیۆنی کۆمەڵەی کارکەرێن کوردستان– کزمکار.

١١– کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات– ئەکسا.

١٢– یەکێتی نیشتمانی کوردستان.

١٣– رێکخراوی کاوە– باکوری کوردستان.

١٤– یەکێتی خوێندکارانی سۆسیالیستی کورد لەئەوروپا– سۆکسە.

١٥– کۆمەڵەی یەکێتیا کوردێن سوریێ.

١٦– کۆنگرەی نەتەوەیی کوردستان– سەر بە PKK.

١٧– پارتی کرێکارانی کوردستان– PKK.

١٨– یەکێتی خوێندکارانو لاوانی کوردستان لەئەوروپا– یۆکسی.

١٩– یەکێتیا دیموکراتێن کوردستان– باکوری کوردستان.

٢٠– خاچی سووری ئەڵمانی.

٢١- ئینستیوتی کورد لەبۆن.
٢٢- کۆمیتەی کوردستان.
٢٣- کانونی هونەر و ئەدەبیاتی کرێکارانی کوردستان.
٢٤- کۆمەڵەی پزیشکانی کوردستان لەئەوروپا.
٢٥- یەکێتی ڕەوشەنبیرێن ولات پارێزێن کوردستان.
٢٦- سەنتەری ئەرشیفی کوردستان.
٢٧- کۆمەڵەی کولتووری کوردی- هایدرلبێرگ.
٢٨- کۆمەڵەیا جوانێن کوردستانێ- کۆم جوان.
٢٩- پارتیا هەڤگرتنا گەلێ کورد ل سوریا.
٣٠- حەرەکەتا ئیسلامی کوردستان- باکور.
٣١- یەکێتیا ژنێن کوردستان- کۆم ژن.
٣٢- یەکێتی ژنانی وڵاتپارێزی کوردستان(٦).
٣٣- ناوەندی لێکۆڵینەوەی کوردی لەئەڵمانیا- بۆن.
٣٤- ئاژانسی هەواڵی کوردستان.
٣٥- میدیکۆ ئەنتەرناشنال.
٣٦- ناڤەندا ئۆلا ئێزیدی.
٣٧- ناوەندی مافی مرۆڤی نێونەتەوەیی بۆ کوردستان- IMK.
٣٨- پارتی دیموکراتی کوردستان- باشور.
٣٩- کۆمەلا دیموکراتێن کوردێن سوریێ ل ئەڵمانیا.
٤٠- فیدراسیۆنی کۆمەڵا عەلەوییەکان.
٤١- کۆمەڵەیا ژنێن دیموکرات و نەتەوەیی.
٤٢- پارتیا ئیسلامیا کوردستانێ- PIK- ڕۆژئاوای کوردستان.
٤٣- یەکێتی لاوانی کوردستان (YCK)- باکور.
٤٤- ئینستیوتیا کوردی ژ بۆ لێکۆڵینێن زانستی- بەرلین.
٤٥- پارتیا سۆسیالیستا کوردستان- باکور.
٤٦- مانگی سوری کوردستان.
٤٧- یەکێتیا دەمۆکراتا کوردستانا سوریێ.

هەواڵنامەی کتێب

٤٨- یەکێتی کۆمەڵە کوردییەکان لەئەڵمانیا- یەك کۆم.

٤٩- مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان- بەرلین.

٥٠- یەکێتیا حقوق ناسێن کوردستانێ- باکور.

٥١- کۆمەڵەی زانستخوازانی کوردستان- لقی ئەڵمانیا.

٥٢- پارتی سۆسیالیستی کورد- پاسۆك.

٥٣- پارتی یەکێتی دیموکراتی کوردی سوریا (یەکێتی).

٥٤- یەکێتیا ئێزیدیان.

٥٥- پارتیا دیموکراتا کوردستانێ- باکور.

٥٦- کۆڕی هونەری لاوانی شۆڕش- ڕۆژهەلات.

٥٧- حزبی سۆسیالیستی دیموکراتی کوردستان- باشور.

٥٨- یەکێتیا نووسەرانی کورد- ڕۆژئاوا.

٥٩- سەنتەری لێکۆڵینەوەی ستراتیژی کوردستان لقی ئەوروپا- باشور.

سەرپەرشتیکاران

لەبەر ئەوەی بەشی زۆری بڵاوکراوەکان، لەقۆناغی جۆربەجۆر و، سەخت لەڕووی ئەمنی و سیاسییەوە دەرچووینە و دام و دەزگا سیخوڕییەکانی دەوڵەتە داگیرکەرەکانیش لەو وڵاتەدا دەست ڕۆیشتوو بووینە، نەتوانراوە ناوی تەواوی کارگێڕ و سەرپەرشتیکاران لەسەر بڵاوکراوەکاندا بنووسرێت.. هەندێك جاریش، کۆمەڵە خەڵکێك لەپارتێکی کوردی جیابوونەتەوە و بۆ گوزارشت کردن لەبۆچوونەکانیان، بڵاوکراوەیەکیان دەرکردووە و کۆمەڵێك بابەتی وەك: (ناو زڕاندن و، جنێو و، تۆمەت خستنەپاڵ و...تاد) یان، بڵاوکردۆتەوە... لەو کاتەدا جورئەتی ئەوەیان نەبووە ناوی تەواوی خۆیان لەسەر بڵاوکراوەکاندا بنووسن... لەگەڵ ئەوەشدا، بەهۆی سۆراغ و پرسیارکردن، توانیوومانە بەشێك لەکارگێڕ و

سەرپەرشتیکارانی ئەو بڵاوکراوانە ساغ بکەینەوە و، بۆ مێژوو تۆماریان بکەین. هەندێکی تریشیان، ناوی تەواو، یان بەشێوەی پیت و نازناو دەبینرێن... ئەوانەش زێتر ئەو بڵاوکراوانە دەگرێتەوە کەلەدوای نەوەدەکانی سەدەی ڕابردوو، دەرچووینە... هەرچۆنێك بێت، تائێستاکە ئەو ناوانەمان بۆ ساغ بۆتەوە کەڕۆڵێکی بەرچاویان هەبووە لەئامادەکردن و سەرپەرشتی کردنی ئەو بڵاوکراوانە، کەهی وایان تێدایە بەشدارییەکی کارای لەدەرکردنی چەند بڵاوکراوەیەکدا کردووە...

ڕێکخستنی ناوی نووسەرەکانیش بەگوێرەی زنجیرەی ساڵی دەرچوونی بڵاوکراوەکان، پۆلینمان کردوون، کەئەمانەن:

(حەمرەش ڕەشۆ، د. جەمال نەبەز، ئەندازیار بروسکە ئیبراهیم، د. کەمال فوئاد، محەمەد ئوزون، خەدیجە یەشار، شەفیق دوندار، د. لاوچاك ئەحمەد فەهمی، کوردۆ عەلی، محەرەم حەسەن (جانکورد)، عەبدولموئمین دەشتی، د.گ. یەکتا، جەزا نهار، خۆشەوی کەمال محەمەد، جەزا چنگیانی، هەلۆ بەرزنجی، د. حەسەن حەمە عەلی، حەسەن ئۆزگول، دڵبەخوین دارا، د.م.ڕەشۆ، خالید حەسۆ، د. یوسف، ئەبوسەلام، د. ئیبراهیم، د. حوسێن، زوبەیدە، زەرین، بەلگین، مەتین ئینجەسوو، نزار خەیلانی، شێخ دەروێش حەسۆ، ئەردال ئێر، عیرفان دایئۆغۆ، تورکەر ئالب، حەسەن، ج. ئەرسەلان، فەرەیدون قازی، تەنگەزار مارینی، شەوقی عیسا، سەعید چیا، هاوار تۆرنێ جەنگی، محەمەد دۆغان، یوشەن لاشەر، ك. خاسۆپێت، خ. چەلکەر، باقی ئیشچی، بورهان چەلیك، پێشڕەوی سەید برایمی، د. مەمۆ ئۆسمان، د. خەلیل جوندی، عومەر چەلیك، جەنگیزخان عومەر، سوبحی خدر حەجۆ، میرزا حەسەن ئەلدنادی، هەڤاڵ ئەبوبەکر، فریاد عەزیز، تاریق فەقێ عەبدوڵڵا، سالمێ جاسم، کەریمێ بیانی، عەبدولڕەحمان مزوری، موحسین ئۆسمان، سیامەند حاجۆ، نەجیب بالایی، ئەنوەر محەمەد ئەحمەد، تاهیر بەرهون، تاهیر حیکمەت، حەسەن ماوەرانی، حوسێن

بەخشی، مەنسور سەدیقی، هەژین، تەها حەمەخان، مەریوان زڕگوێزی، فەیسەڵ ئاکای، م. دەمیر، ئە.هـ. بۆزکورت، حوسێن.ج.ج، ر. دینج، سەرفراز نەقشبەندی، مەجیدێ حەسۆ، ئاراس نوری، سەرهەد غەفووری، باوکی ساڤین، د. نازەنین جاف، پرشنگ کاکەیی، هەورامان عەلی، مەریوان مەحمود، د. عەبدولمەجید شێخۆ، سەربەست ئاکرەیی، فەرەیدون مرادیانی، محەمەد ئەمین پێنجوینی، کاکشار ئورەمار، هیڤی بەرواری، ڕزگار هەمەوەندی، دابان هەمەوەندی، دلێر تاڵەبانی، ڕێناس نەورۆزی، فوئاد عەلی دۆست، خەرامان عەلی دۆست، لوقمان ئەیامی، ئەحمەد دەشتی، ف. مەلیك ئایكۆچ، فەوزی ئۆزمەن، فەریدهان، ژیر دلۆڤان، حەلیم یوسف، سەبری ئاگر، ماشەڵڵا ئۆزتورك، حوسێن رەسوڵ حەوێز، حەیدەر عومەر، حەمەزیاد مەولود، ئازاد وەرتی، ئیبراهیم جەلال، سالار حەمەسوور باسیرە، سەردار عەبدولکەریم، قادر مینە (قادر وەرتی)، ڕۆژهات ئامێد، دانا عەلی، ڤینۆس فایەق، زمكان عەزیز، نزار جاف، جووتیار دارفرۆش، مستەفا چوارتایی، فادل ئەزچێلێك، سیروان حاجی بەرکۆ، سلێمان ئالیخانی، ز. پیرکەمال، سەیدخان قوڕەیش، مستەفا ئیبراهیم، حەسەن یاسین، فەیسەل عەلی، ڕێکەوت ئیسماعیل، نەجاتی عەبدوڵڵا، ئەنوەر قادر محەمەد، ئەنوەری سوڵتانی،......).

هەواڵنامەی کتێب

ئیسماعیل تەنیا

حەمرەش ڕەشۆ(٧)

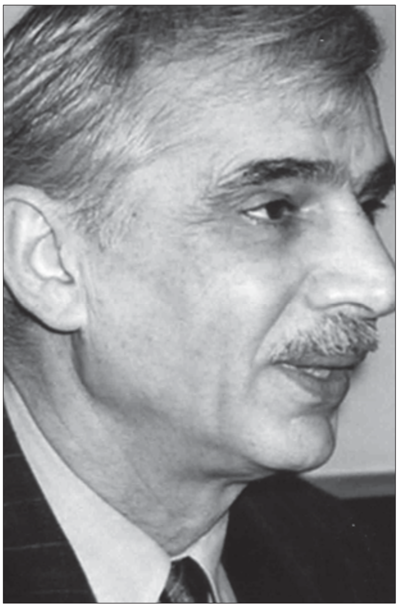

حەمرەش رەشۆ

لەبەر ئەوەی ئەو نووسەر و ڕۆژنامەنووس و سیاسەتمەدارە بەیەکەم کەس دەژمێردرێت کەتوانیویەتی یەکەمین بڵاوکراوەی کوردی (هێڤیا وەلێت)، لەئەڵمانیادا دەربکات و دوای ئەو سەرەتایەش لەپاڵ کاری سیاسییەوە تاڕۆژی کۆچکردنی، بەردەوام بووە لەکاری ڕۆژنامەنووسیدا، بۆیە بەپێویستمان زانی ئاوڕێکی لێبدەینەوە و کورتەیەك لەژیانی تۆمار بکەین.

– ناوی تەواوی (حەمدی تورانلی)یە و باوکی بە (حەمرەش) بانگی کردووە، دواتر بۆتە نازناوی... لە ١٩٣٩/٢/١١، لەبنەماڵەیەکی دیاری کورد پەروەر لەگوندی (ساکۆ)ی سەر بەقەزای (کۆلیك)ی سەر بەویلایەنی ئەدییەمان (سەمسوور) لەدایکبووە. لەبنەماڵەی میر محەمەدی نەوەی سەرۆك عەشیرەتی (ڕەشوان) بووە. ناوبراو ڕۆڵەی خێزانێك بووە کەلەبزووتنەوەی کوردایەتیدا ڕۆڵێکی گرنگی بینیووە... بەدر ئاغای باپیری یەکێك بووە لەو ڕێبەر و کەسایەتییانەی کەلەساڵی (١٩١٩)دا، لەبەردەم مستەفا کەمال (ئەتاتورك)دا، داکۆکی لەسەر مافی کورد کردووە.

– خوێندنی سەرەتایی (١٩٤٦–١٩٥١) و، ناوەندی (١٩٥٤–١٩٥٧) لە (کۆلیك) تەواو کردووە.

– لەساڵانی (١٩٦١–١٩٦٣)دا، لەئەستەنبوڵ و ئەنقەرە، زانستی

هەواڵنامەی کتێب

(یاسا)ی خوێندووە.

– لەساڵانی (١٩٥٧–١٩٦٢)دا، وەك ڕۆشنبیرێکی وریا، لەڕۆژنامە تورکییەکاندا، زۆر بابەتی لەسەر مێژوو و کێشەی نەتەوەیی کورد نووسیوە.

– لەساڵی (١٩٦٣)دا، بیست و سێ کورد بەتاوانی دامەزراندنی (کوردستانێکی سەربەخۆ) فەرمانی دەستگیرکردنیان بۆ دەردەچێت، کەیەکێك لەوانە (حەمرەش) دەبێت و لەم ساڵەوە لەتورکیا دەردەکەوێت و دەگاتە سویسرا... دوای ئەوە، هەر لەو ساڵە لەئەڵمانیا نیشتەجێ دەبێت.

– ئەو کاتەی ناوبراو گەیشتە ئەڵمانیا، ژمارەی کوردەکان لەو وڵاتەدا، خۆی لە (٢٠–٣٠) کەس دەدا. هەر ئەو ساڵە بووە ئەندامی کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا (KSSE)، کەلەساڵی (١٩٥٦)دا، دامەزرابوو..

– هەرچەندە ناوبراو خەڵکی باکور بوو، هەستی کوردایەتی وایکرد کەلەساڵی (١٩٦٤)دا پەیوەندی بە(پارتی دیموکراتی کوردستان– عێراق)ەوە بکات.

– لە ١٩٦٥/٩/٣دا، لەشاری (شتوتگارت)، پارتی دیموکراتی کوردستان– باکور، بەسەرپەرشتی (حەمرەش)، (کۆمەڵەی خوێندکار و کارکەرێن کوردستانێ باکور)، دادەمەزرێنێت... کەئەو کۆمەڵەیە ئەوەندە تەمەنی درێژ نەبووە.

– لە ١٩٦٨/٩/٢١دا، لەگەڵ دوو هەڤاڵی تردا، (کۆمەڵەی تێکۆشەرێن کوردستان– باهۆز)ی دامەزراندووە. (باهۆز)، خەباتێکی بەرچاوی هەبووە لەڕیسوا کردنی هێرشەکانی تورکیا بۆ سەر گەلی کورد... هەربۆیە ئەو ڕژێمە هەوڵی داوە بڵاوکراوەکانی ئەو کۆمەڵەیە قەدەغە بکات.

– لەساڵی ١٩٦٨دا، مانگی سووری کوردی دامەزراندووە.

– لەساڵی (١٩٧٩)دا، کۆمەڵەی (یەکێتیا دەموکراتێن کوردستانێ)

هەواڵنامەی کتێب

دامەزراندووە.

- لەساڵی ١٩٨٦دا، پارتی دیموکراتی کوردستان- ڕێکخستنی نەتەوەیی، دامەزراندووە.
- لەساڵی ١٩٨٨دا، لەگەڵ هەشت پارتی کوردستانی تردا، (تەڤگەرا ڕزگاریا کوردستانێ)ی دامەزراندووە.
- لەئەڵمانیاش، لەپاڵ خەباتە سیاسی و کولتوورییەکەی، درێژەی بەخوێندن داوە و لەساڵانی (١٩٦٧-١٩٧٥)دا بەشی ئابوری لەزانکۆی (ئازاد)ی بەرلین تەواو کردووە.
- لەئەڵمانیادا، حەمرەش یەکەم وەرگێڕی ڕەسمی (سوێندراو)ی زمانی کوردی بووە. بۆ دابینکردنی بژێوی ژیان بەتایبەتیش کەخوێندکار بووە لەزانکۆ، لەساڵانی (١٩٧٠-١٩٧٩) کاری مامۆستایی و وەرگێڕی زمانی کوردی دەکرد. لە (١٩٧٧-١٩٧٩)یش لەخوێندنگای (volkshoch schule)ی بەرلین) لە (شونەبێرگ) زمانی کوردی دەوتەوە.
- لەبواری چالاکییە ئەدەبی و ڕۆشنبیرییەکانیشدا، نەخشی حەمرەش دیار بووە... لەساڵانی (١٩٦٣-١٩٦٥)دا، سێ ژمارەی گۆڤاری (هیڤیا وەلێت)ی دەرکردووە... لە (١٩٦٥-١٩٧٠)ش هەشت ژمارەی گۆڤاری (چیا)ی دەرکردووە... لەساڵی ١٩٨٣دا، گۆڤاری (دەنگی یەکێتیێ)ی ئۆرگانی (یەکێتیا دەموکراتێن کوردستان) دەردەکات و تاساڵی (١٩٨٩) بەردەوام دەبێت و یازدە ژمارەی لێ دەردەچێت٢٦

. دوای ئەوە گۆڤاری (دەنگێ باکور) دەردەکات کەخاوەنی (پارتی دیموکراتی کوردستان- باکور) بووە و، بایەخێکی زۆری بەژیانەوە و گەشەسەندنی زمانی کوردی بەڕێنووسی (لاتینی) دەدا.

لەساڵی (١٩٧٦)دا، هەرسێ ژمارەکەی (هێڤیا وەلێت) لەبەرگێکدا دووبارە چاپ دەکاتەوە... هەروەها لەساڵی (١٩٧٤)یش هەر هەشت ژمارەکەی گۆڤاری (چیا) لەبەرگێکدا دووبارە چاپ دەکاتەوە.

– لەساڵی (١٩٦٧)دا، لەئەمستردام، دیوانێکی شیعری بەکوردی و ئەڵمانی بڵاو دەکاتەوە.

– لەساڵی (١٩٧٥–١٩٧٩)دا، لەپاڵ کاری تر، وەك ڕۆژنامەنووسێکی کورد، وێنەگری تەلەفزیۆنەکانی ئەڵمانیا بووە... چەندین گوتاری لەڕۆژنامە و گۆڤارەکانی ئەڵمانیادا لەسەر دۆزی کورد بڵاو کردۆتەوە... چەندین دیمانەی لەگەڵ ڕادیۆ و تەلەفزیۆنە ئەڵمانییەکاندا بڵاو کردۆتەوە.

– کاتێك کەنەخۆشی شێرپەنجەکەی بەتەواوی دەرکەوت، سەردانی نیشتمانەکەی کرد... بەڵام لەکانوونی یەکەمی (١٩٩٨) لە (ئەنکەرە) گیرا و، بۆ ماوەی (٤٥) ڕۆژ خرایە زیندانەوە... پاش ئازاد کردنیشی، (دادگای ئاسایشی نەتەوەیی لەئەنکەرە) حوکمی پێنج ساڵ زیندانیدا.

– بەم دواییەش زۆر گوتاری لەگۆڤاری (دەنگی یەکێتی ١٩٨٣–١٩٨٩) و (تەڤگەر)دا، بڵاو کردۆتەوە.

– لە ٢٠٠٢/١٢/٢٧، کاتژمێر (١٠،١٥) لەنەخۆشخانەی (مالتەزێر)ی شاری (دویسبۆرگ)، لەتەمەنی (٦٣) ساڵیدا کۆچی دوایی کردووە.

– لەڕۆژی ٢٠٠٢/١٢/٣دا، لەباکوری کوردستان و لە (کۆلیك) بەخاك سپێردراوە... تارۆژی کۆچکردنی سەرۆکی (پارتی دیموکراتی کوردستان– باکور) بووە.

زمـــــان

بەشی زۆری زمانی بڵاوکراوەکان، کوردی بووینە بەهەردوو دیالێکتەکەیەوە (کرمانجی ژووروو– کرمانجی خواروو)، چونکە پەیامەکان زێتر ئاڕاستەی پەناهەندە کوردەکان کراوە...

لەکۆی ئەو (١٤٠) ناوونیشانەدا، (٦٥) دانەیان تەنها بەزمانی کوردی بووینە... دوای ئەوە:

– (٢١) دانە تەنها بەزمانی ئەڵمانی بووە.

– (٢١) دانە بەزمانەکانی کوردی و تورکی بووینە... ئەو بڵاوکراوانە، ئەو کوردانە دەریانکردوون، کەلەباکوری کوردستانەوە هاتوونەتە ئەڵمانیا.
– (١٠) دانە بەزمانەکانی و کوردی و عەرەبی بووینە... (ئەو کوردانە دەریانکردووە کەلەباشووری کوردستانەوە هاتوونەتە ئەڵمانیا).
– (٥) دانە بەهەرسێ زمانی (ئەڵمانی، کوردی، تورکی) بووینە.
– (٥) دانە بەهەردوو زمانی (کوردی، ئەڵمانی) بووە.
– (٣) دانە بەتەنها بەزمانی عەرەبی بووە.
– (٣) دانە بەزمانی تورکی بووە.
– (٢) دانە بەزمانەکانی (عەرەبی، کوردی، ئەڵمانی) بووە.
– (١) دانە بەزمانی تورکی و ئەڵمانی بووە کەئەویش (ئۆزگور گەنجلیك) بووە.
– (١) دانە بەهەردوو زمانی (ئەڵمانی و ئینگلیزی) بووە.
– (١) دانە بەزمانەکانی (کوردی، فارسی، ئەڵمانی) بووە، کەئەویش (ئەوین) بووە.
– (١) دانە بەزمانەکانی (کوردی، ئەڵمانی، تورکی، عەرەبی) بووە، کە ئەویش (لالشانورانی) بووە.
– (١) دانە بەزمانەکانی (کوردی، تورکی، عەرەبی، ئەڵمانی، ئینگلیزی) بووە، کەئەویش گۆڤاری (دەنگی ئێزیدیان) بووە.

ناوە دووبارە بووەکان

لەکۆی ئەو (١٤٠) بڵاوکراوەیەدا، لەقۆناغە جیاجیاکاندا، گەلێك ناونیشان دووبارە بوونەتەوە کەزۆربەیان پەیوەندییان بەیەکترەوە نەبووە، یان درێژەپێدەری یەکتر نەبووینە. خوێنەر لەمیانەی خوێندنەوەی ناوەڕۆکەکاندا ئەو ڕاستییەی بۆ دەردەکەوێت بۆ بەرچاو ڕوونی دەستنیشانی چەند ناوێکی دووبارە بۆوە دەکەم، کەلەڕووی (کاتی دەرچوون، زمان، جۆر، لایەنی سەرپەرشتیکار)دا، هیچ

سەرەداوێك بەیەكتریانەوە نابەستێتەوە.. نموونەی:

* **یەكەم:**

- **خوێندكاری كورد:** یەكێتی نەتەوەیی خوێندكارانی كورد لە ئەورووپا- نۆكسە، یەكەم ژمارەی لەساڵی ١٩٦٦دا، دەركردووە، ئەو كۆمەڵەیە سەر بەڕێكخراوی نەتەوەخوازی (كاژیك) بووە.
- **خوێندكاری كورد:** ڕێكخراوی خوێندكارانی سۆسیالیستی كورد لەئەوروپا- سۆكسە، لەساڵی ١٩٨٢دا دەریكردووە. ئەو ڕێكخراوە خوێندكارییە سەر بە (پارتی سۆسیالیستی كورد- پاسۆك) بووە.

* **دووەم:**

سێ گۆڤار بەناوی (ژیان)ەوە دەرچووینە كەئەمانەن:

- **ژیان:** گۆڤارێك بووە، كۆمەڵەی پزیشكانی كوردستان لەئەوروپا لەساڵی ١٩٨٦دا، دەریانكردووە.
- **ژیان:** گۆڤارێك بووە (یەكێتیا ژنێن كوردستان- یەك كۆم) لەساڵی ١٩٩١دا، دەریانكردووە. سەر بەڕێكخراوەكانی (PKK) بووە.
- **ژیان:** گۆڤارێكی سیاسی و كولتووری تایبەت بەژنان بووە، بەشی ژنان لەڕێكخراوی (كۆمكار)، بەزمانەكانی (كوردی، توركی، ئەڵمانی) لەشاری (كوێلن) دەریكردووە.

* **سێیەم: دوو بڵاوكراوە بەناوی (هاوار) دەبینرێن كەئەمانەن:**

- **هاوار:** بڵاوكراوەیەك بوو، (یەكێتیا دەموكراتا كوردستانا سوریێ)، بەزمانی كوردی (ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی لەساڵی ١٩٩٧دا دەریكردووە.
- **هاوار:** بڵاوكراوەیەكی ڕۆشنبیری گشتی بووە لەسەر شێوەی گۆڤار، بەزمانی كوردی (ڕێنووسی ئارامی)، كوردەكانی ڕۆژهەڵات لەساڵی ١٩٩٧دا، لەشاری (ئێسن) دەریانكردووە.

* **چوارەم: دوو ناونیشان بەناوی (روناهی)یەوە دەبینرێن کەئەمانەن:**

- **روناهی**: کۆمەڵا شۆڕشڤانێن کوردێن تورکیا لەساڵی ١٩٧١دا دەریانکردووە.
- **روناهی**: گۆڤارێك بووە بەزمانی (کوردی و ئەڵمانی) لەساڵی ١٩٩٢دا دەرچووە.

جۆری بڵاوکراوەکان

بۆ دەستنیشان کردنی جۆری بڵاوکراوەکان، جۆرە ئاستەنگێك دێتە پێشەوە، چونکە هی وایان تێدا بووە لەچەند ژمارەیەکدا ناسنامەی گۆڤاری هەبووە، دوای ئەوە لەچەند ژمارەیەکی داهاتوودا، خۆی بەگۆڤار ناساندووە... یان، نووسیوویانە: ڕۆژنامە... کەچی بەپێی پرەنسیپەکانی پێناسەی ڕۆژنامە، ئەو جۆرە بڵاوکراوانە، بەهیچ جۆرێك ناکەونە خانەی (ڕۆژنامە).. لەو حاڵەتەشدا، جۆرە تەمومژ و ئاستەنگێك بۆ ئەو کەسانە دێتە پێشەوە، کەخەریکی ساغکردنەوە و، بەئەرشیفکردنی گۆڤار و ڕۆژنامە کوردییەکانن.

بەپێی ئەو پێناسانەی کەلەسەر بەرگی بڵاوکراوەکاندا دەبینرێن. یان پاش لێوردبوونەوە، ژمارە و ڕێژەی جۆری بڵاوکراوەکان، بەم شێوەیە کەوتنەڕوو:

لەو (١٤٠) بڵاوکراوەیەدا:

- (٨٣) دانەیان، بەڕێژەی (٥٩,٢٪)، ناسنامەی گۆڤاریان وەرگرتووە.
- (٣٥) دانەیان، بەڕێژەی (٢٥٪)، ناسنامەی بڵاوکراوەی وەرگرتووە.
- (١٣) دانەیان، بەڕێژەی (٩,٢٪)، ناسنامەی ڕۆژنامەی وەرگرتووە.
- (٣) دانەیان، بەڕێژەی (٢,١٤٪)، ناسنامەکەیان لەنێوان (ڕۆژنامە و گۆڤار) دایە.

- (٢) دانـــەیان، بەڕێـــژەی (١,٤٢٪)، ناســنامەی (مانگانــە)ی هەیــە کەئەویش مانگنامەکانی (سـەکۆ- ١٩٩٦) و (کوردستـان- بـەرلین- ١٩٩٨)ە.
- (٢) دانـــــەیان، بەڕێـــــژەی (١,٤٢٪)، ناســــنامەی هەواڵنامــــەیان وەرگرتووە.
- دانەیەکیش ناسنامەی (وەرزنامە) و، دانەیـەکی تریشی ناسنامەی لەنێوان (مانگانە و ڕۆژنامە) دابووە.

ساڵە دەوڵەمەندەکان

وەك ئاشکرایە، یەکەم بڵاوکراوەی کوردی لەئەڵمانیا (هیڤیا وەلێت- ١٩٦٣) بـووە و، دوا بڵاوکـراوەش کـەڕووپێوی کتێبەکـەی ئێمـەی گرتۆتەوە، ڕۆژنامەی (یەنی ئۆزگور پۆلەتیکا- ٢٠٠٦) بووە.

زۆرتـرین ژمـارەی بڵاوکراوەکـان لەسـاڵەکانی (١٩٩٣) و (١٩٩٧)، دەرچـووینە و دەتـوانین بەسـاڵە دەوڵەمـەندەکانیان ناوزەنـد بکـەین، کەلەساڵی (١٩٩٣)دا، (١١) ناونیشانی تـازە و، لەساڵی (١٩٩٧)یشدا، (١٠) ناوونیشان دەرچووینە. دوای ئـەو دوو ساڵە، لەساڵی (١٩٩٨)دا (٩) دانە دەرچووە. لەساڵی (١٩٩٥)یشدا، (٨) دانە دەرچووە. جگە لــەو ســاڵە دەوڵەمەندانـــەش، لەســاڵەکانی (١٩٧٢، ١٩٧٣، ١٩٧٤، ١٩٧٥)دا، هــیچ بڵاوکراوەیــەکی تــازە دەرنەچــووینە، لەســاڵی (١٩٧٦)ەوە، (بێجگە لەساڵی (١٩٨٧)، کە هیچ بڵاوکراوەیـەکی تـازەی لێدەرنەچـووە)، تـاوەکو سـاڵی (٢٠٠٦) لەهــەموو سـاڵەکاندا، بڵاوکراوەیەکی تازە هەر دەرچووە، ئەگەر سێ و چواریش نەبوو بێت.

قەبارە

لەبـەر ئـەوەی بەشـی زۆری بڵاوکراوەکـان، لەسـاڵانی شەسـت و حـەفتاکان و هەشـتاکان، لـەڕووی ژمـارەی لاپەڕەکانـەوە، هــەژار

بووینـه... واتـه چـەند لاپەڕەیـەك بووینـە، تـاوەكو بەئاسـانیش بـڵاو بكرێنەوە، پەنا بۆ فۆتۆكۆپی بردراوە... بۆ مەسـەلەی كۆپیكردنیش، باشترین و ئاسانترین قەبارە، لاپەڕەی ئاسایی فۆلسكاب (A4)ە. بۆیـە دەبینین بەشی هەرە زۆری بڵاوكراوەكان، بەتایبەتیش سـەرەتاییەكان، ئـەو جۆرە قـەبارەیان وەرگرتـووە. دوای ئـەو قەبارەیـەش (A5) دێـت كـەنیوەی (A4)ە. هەنـدێكی تریـشیان قەبارەكـەیان لـەنێوان (A4) و (A5) دایـە. واتـە لـە (A4) بـچووكتر و لـە (A5)یـش گـەورەتر بووینـە. چـەند دانەیـەكی كـەمیش نموونـەی: (بەشـێك لـەژمارەكانی دەنگـی كۆمكار، سەرخوەبون، بـەرخودان، ئۆزگور پۆلـەتیكا، زایەڵـە، بەشـێك لەژمارەكانی سەكۆ، كوردستان– بەرلین ١٩٩٨، قەندیل، پەیامی كورد، یـەنی ئۆزگـور پۆلـەتیكا)، قەبارەكـەیان (A3) و، بگـرە گـەورەتریش بووینە.

بەرچاو ڕوونی

بۆ ئەوەی خوێنەر لەكاتی خوێندنەوەی ئەو كتێبـەدا، زانیارییـەكانی بەشێوەیەكی ڕێكوپێك دەست بكەوێت، بڵاوكراوەكانم لەسـەر بنچینەی (كـاتی دەرچـوون) پـۆلین كـردووە. دوای ئـەوەش، لەبەشـێكی تـردا، لەسەر بنچینەی (ئەلف و بێـی) كـوردی، بڵاوكراوەكـانم لەخشتەیەكدا، كۆكردۆتەوە.

– لەساڵەكانیشدا، بۆ پاش و پـێش كردنـی بڵاوكراوەكـان، ڕەچـاوی مانگی دەرچوونیان كراوە، بۆ نموونە: بڵاوكراوەی (ب) لەمانگی ئاب و، بڵاوكراوەی (ن) لـەمانگی ئـازار و، بڵاوكـراوەی (ش) لـەمانگی كـانوونی دووەمدا، دەرچـووینە... مـن هـاتووم بـەم شـێوەیە، پـۆلینم كـردوون: (ش، ن، ب).

– ئەگەر لەسەر بڵاوكراوەكانـدا تـەنها سـاڵی دەرچـوون هـەبووبێت، ئەوا خراونەتە دوا زنجیرەی بڵاوكراوەكانی ئەو ساڵە... خۆ ئەگـەر سـێ چوار ناونیشانیش لەیەك ساڵدا، تەنها ساڵی دەرچـوونیان هـەبوو بێت،

هەولێرنامەی كتێب

ئەوا لەو حاڵەتەشدا، لەسەر بنچینەی (ئەلف و بێی) کوردی پۆلێن کراون.

- ئەو بڵاوکراوەی دەرچوونی یەکەم ژمارەم بۆ ساغ نەبووبێتەوە، ژمارە بەردەستەکەی کراوەتە ساڵی دەرچوون... بۆ نموونە: ژمارە (٧)ی گۆڤاری (ك) لەگەڵ بڵاوکراوەکانی ساڵی ١٩٧٩دا پۆلێن کراون، چونکە ژمارە (٧)ی ئەو گۆڤارە لەو ساڵە دەرچووە.

- لەدەستنیشانکردنی ئەو دیالێکت و ڕێنووسانەی کەبڵاوکراوەکانی پێ نووسراوەتەوە، بەو شێوەیە تۆمارمان کردوون:

١- کرمانجی خواروو: بەمەبەستی (سۆرانی)، یان ئەو دیالێکتەی کەبەشێك لەکوردەکانی باشوور و ڕۆژهەڵات بەکاری دەهێنن، بەکارهاتووە.

٢- کرمانجی ژووروو: بەمەبەستی (بادینی) یان ئەو دیالێکتەی کەکوردەکانی باکور و ڕۆژئاوا و دەڤەری (بادینان)ی باشووری کوردستان، بەکاری دەهێنن، بەکارهاتووە.

٣- ڕێنووسی لاتینی: ئەو ڕێنووسەیە کەبەپیتەکانی لاتینی دەنووسرێت، کوردەکانی باکوور و ڕۆژئاوا، پێی دەنووسن و دەخوێننەوە.

٤- ڕێنووسی ئارامی: ئەو ڕێنووسەیە کەئەمڕۆ بەپیتی (ئەبجەدی عەرەبی) دەناسرێت و، کوردەکانی باشوور و ڕۆژهەڵات، بەکاری دەهێنن.

گرفتەکان

لەدوای ساڵی دوو هەزارەوە، بیرۆکەی ئەو پرۆژەیەم لەلا گەڵاڵە بوو. لەو کاتەوە، لەهەر شوێنێك، لەناو دێری بیرەوەری و بابەت و پەراوێزە هەمەچەشنەکاندا، هەر ناوونیشانێك پەیوەندی بەو پرۆژەیە هەبووبێت، لەلای خۆم تۆمارم کردوون و، ساغکردنەوە، یان بەدواداچوونی زێترم

هەواڵنامەی کتێب

بۆ کردوون. لەگەڵ ئەوەشدا، کۆمەڵێك گرفتی بەرچاوم هاتۆتە پێش، کەدەکرێت هەندێکیان لێرەدا پۆلێن بکەین:

– بۆ ساغکردنەوەی ناوونیشانەکان، بەسەدان تەفۆنم کردووە، تاسەرەداوێکم دەست کەوتووە. خەڵکی وا هەبووە، ئەوەندە جوامێرانە بەدەنگ داواکارییەکانم هاتووە، کەبەکارتۆن بڵاوکراوەی دەگمەنی لەسەر حسێبی خۆی، بۆ پۆست کردووم... بەپێچەوانەش هی وا هەبووە، خۆی سەرپەرشتکاری بڵاوکراوەکە بووە، کەچی لەوەڵامی پرسیارەکانمدا ڕای کردووە و، وەڵامی یەکێك لەتەلەفۆن و ئێمێڵەکانمی نەداوەتەوە... یان ئەو دەست و ئەو دەستی پێکردووم.
– لەبەر ئەوە تیراژی بڵاوکراوەکان کەم بووینە، دەستکەوتنیان، ئەستەم تر بووە.
– ساغکردنەوەی دەرچوونی چەند ژمارە لەبڵاوکراوەکان، یەکێك بووە لەو گرفتانەی کەهاتوونەتە ڕێگام.
– زۆر کەس هەبووە، لەیەکێك لەقۆناغەکاندا، زۆر چالاك بووە، وەلێ پاش ڕاپەڕینی باشووری کوردستان و، دروستبوونی واقیعێك کەلەگەڵ خواستەکانی ئەودا نەگونجاوە، لەکار و چالاکی سیاسی و کولتوری سارد بۆتەوە و، ئێستاکە ئەوەندە ڕەشبین بووە، ئامادەش نییە ناوی بهێنرێت. زۆر زانیاری گرنگی لایە، بەڵام ئامادە نییە پێشکەشتی بکات.
– جاری وا هەبووە، کەسێکیان بۆ دەست نیشان کردووم، پاش پەیوەندیکردن، دەرکەوتووە کەزۆر شتی لابووە و، لەماڵەوە (جێگای لێ گرتبوون)، بۆیە بەکارتۆن فرێی داون.
– هەندێك گۆڤارو ڕۆژنامە هەبووە، لەبەر پاراستنی ژیانی سەرپەرشتیکارانی، لەئەڵمانیادا دەرچووینە، کەچی ئەدرەسی وڵاتی تریان لەسەر داناون... یان تەنها یەك دوو ژمارە لەئەڵمانیادا دەرچووینە و، دواتر بۆ وڵاتێکی تر گواستراونەتەوە.

هەواڵنامەی کتێب

- هەندێك بڵاوكراوە، چەند ژمارەیەكیان بەناوێك دەرچووینە، دواتر ناوەكەی گۆڕاوە، بەڵام لەپیادەكردنی زنجیرەی ژمارەكاندا، هەر بەردەوامی بەزنجیرەی ژمارەی ناوە كۆنەكە داوە.
- خووول، گرفتێكی تری بەردەم ئەو پرۆژەیە بووە. بۆ نموونە: هەندێك بڵاوكراوە ماوەیەك بەردەوام بووینە و وەستاون... پاش ماوەیەكی تر، لەخوولێكی تازەدا، لەژمارە (یەك)دا، دەستیان پێكردۆتەوە... یان هەندێك بڵاوكراوەی تر، لەهەر ساڵێكی تازەی تەمەنیاندا، زنجیرەی ژمارەكان لەیەكەوە دەست پێكردۆتەوە... لەو حاڵەتەشدا، زۆر ئەستەمە تۆ بتوانیت سەرجەم ژمارەكانی بەدەست بخەیت، یان زانیاری پێویستیان لەبارەیەوە بزانیت.
- دابینكردنی شوێن: بۆ هەڵگرتنی بڵاوكراوەكان و بەئاسان دەستكەوتنیان، ئاستەنگێكی تر بووە... خەڵك هەیە كۆمەڵێك كتێب و بڵاوكراوەی وەك ئەرشیف هەیە، بەڵام لەبەر نەبوونی ژووری تایبەت، ناچار بووە لەكارتۆنێكیان بكات و بیانخاتە (كەلەر) یان كۆگای لاوەكی تایبەت بەكەلوپەلی زیادەوە... لەو حاڵەتەشدا، هەموو كەسێك ئامادەنییە بۆتۆ بچێتە ئەو (كەلەر)ە، كەكورد گوتەنی: (سەری هار و ماری تێدایە)، سۆراغی ئەو داوایەی تۆ بكات.
- پەیوەندیم بەكەسانێك كردووە، كەلەنووسینەكانیاندا ئەوەندە كوردی تۆخ دەركەوتوون، كەلەپاسۆك، پاسۆك تر بووینە، كەچی بۆ ئەنجامدانی پرۆژەیەكی دا، كەلەخزمەتی ئەرشیف و مێژووی ڕۆژنامەگەری كوردیدا، خۆیان لەداواكان دزیوەتەوە... یان گوتوویانە: (... خەریكی ماڵ گواستنەوەم، هەموو شتەكان لەكارتۆن دان و، بەزووترین كات وەڵامت دەدەمەوە...). پاش تێپەڕبوونی چەندین ساڵ، وەڵامەكەش هەر ئەو (وەڵامت دەدەمەوە)یە، بووە.

سەرچاوە

بۆ وەدەست خستنی سەرچاوەی پێویست، سوودم لەگەڵێك كتێب و گۆڤار و ڕۆژنامە و ماڵپەر و گوتاری هەمەچەشنە بینیووە... هەروەها پەیوەندییە تەلەفۆنییەكانیشم لەگەڵ لایەنە پەیوەندیدارەكان، وەك سەرچاوەیەك بەكارهێناوە... وێرای هەموو ئەمانەش، سوودێكی باشم لەخودی ئەو بڵاوكراوانە بینیووە، كەهەندێكیان لەئەرشیفەكەی خۆمدان...

لایەنی هونەری و جوانكاری بڵاوكراوەكان

ئەو بڵاوكراوە و گۆڤار و ڕۆژنامانەی كەلەسەرەتادا دەرچووینە، لەڕووی هونەری و دیزاینەوە، زۆر سادە و ساكار بووینە، كەئەمەش بۆ هەژاری لایەنە پەیوەندیدارەكان، لەڕووی ماددی و پیشەیی دەگەڕێتەوە... ئەو فۆنتانەی كەبڵاوكراوەكانیان پێنووسراوە، زۆر كۆن و سادە بووینە. زۆر جارانیش، مانشێتە سەرەكی و لاوەكییەكان، هەر بەدەست نووسراونەتەوە لەبارەی ڕەنگەوەش، زۆربەیان بەڕەنگی ڕەش و سپی بووینە... پاش ساڵانی هەشتاكانیش، بەهۆی ئەزموون و، كادیری باش و، سوود وەرگرتن لەتەكنەلۆژیای نوێ، ڕەنگ و ڕووی بڵاوكراوەكانیش جۆرە پێشكەوتنێكی تری بەخۆیەوە بینیووە، كەهەندێك لەوانە لەڕووی دیزاینەوە هیچ جیاوازییەكی لەگەڵ ئەو گۆڤارانەدا نەبووە كەلەوڵاتە پێشكەوتووەكاندا دەردەچن، پاڵپشتییەكی بەهێزی هونەری و پیشەیی و ماددیان هەیە.

هەواڵنامەی كتێب

ئامانجی ئەو کتێبە

تائێستاکە، بەشێوەیەکی گشتی، زۆر بابەت لەبارەی بیبلۆگرافیا و تۆماری ڕۆژنامەگەری کوردی، چ وەك گوتار، یان کتێب، بڵاوکراونەتەوە... ئەو بابەتەی کەئێمە هەڵمانبژاردووە، شتێکی ئەوتۆی لەسەر نەنووسراوە، جگە لەچەند سەرە قەڵەم و کورتە گوتار و، پەراوێزێك نەبێت... بۆیەش ئەڵمانیا بەلای ئێمەوە گرنگ بووە، چونکە:

١- ڕەوەندی کورد بەقەبارەیەکی مەزن کەئێستاکە خۆی لەنزیکەی ملیۆنێك دەدات، هەر لەسەرەتای پەنجاکانەوە لەو وڵاتەدا گیرساونەتەوە، کەبەگەورەترین ڕێژەی کورد لەدەرەوەی وڵات، لەقەڵەم دەدرێت[٨].

٢- ژمارەی ئەو بڵاوکراوە کوردییانەی لەو وڵاتەدا دەرچووینە، بەبەراورد لەگەڵ وڵاتەکانی تری ئەوروپا و ئەمەریکا، زۆر زێدەترە[٩].

٣- زۆر ناونیشان هەیە، کەبۆیەکەمین جارە من باسیان دەکەم و، زانیارییان لەسەر بڵاو دەکەمەوە.

٤- بڵاوکراوە سەرەتاییەکانی ناو ئەو کتێبە لەسەر دەستی (کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەدەرەوەی وڵات- ئەوروپا) دەرچووینە و، ئەوان ڕچەشکێنی ئەو کاروانە بووینە... لەکۆی حەڤدە کۆنگرەی ئەو ڕێکخراوە چالاکە تاوەکوساڵی (١٩٧٥)، دوازدەیان لەئەڵمانیا بەستراوە[١٠] کەدەتوانین بەسەنتەر و چەقی خەباتی ڕێکخراوە خوێندکارییەکانیان بژمێرین.

٥- تاوەکو ببێتە کلیلێك و کارئاسانی بۆ ئەو کەسانە بکات، کەدەیانەوێت دەرگا نەکراوەکانی ڕۆژنامەگەری کوردی ئاوەڵا بکەن.

هەواڵنامەی کتێب

سوپاس و پێزانین

لەپەراوێزی زۆربەی بڵاوکراوەکاندا ئاماژەم بەسەرچاوەکان کردووە و، ناوم هێناون، لەگەڵ ئەوەشدا ڕێزێکی زۆرم بۆ ئەو بەڕێزانە هەیە، کەبەپێی توانای خۆیان لەگەڵاڵە کردنی ئەو پرۆژەیەدا، هاریکارییان کردووم، جا بەپێدانی زانیاری یان بەناردن و کۆپی کردنی بڵاوکراوەکان بووبێت... لێرەو زۆر سوپاسی هاوڕێیانی بەڕێز: (عەبدولموئمین دەشتی، جەمال خەزنەدار، ڕێناس نەورۆزی، نەوزاد عەلی ئەحمەد، حەمەزیاد مەولود، ئاسۆ حەیدەری، یوسف مەنتك، پێشڕەوی سەید برایمی، محەمەد بەرزنجی، عەلی جەعفەر، بروسکە ئیبراهیم، هەڵۆ بەرزنجی، حوسێن بەخشی، ئەردەلان عەبدوڵڵا، فرسەت ڕۆژبەیانی، د. سەروەر عەبدوڵڵا، گوشاد حەمەسەعید، یونس بەهرام، هیوا بەهجەت، تەنگەزار مارینی، حوسێن گویلەر– بەرپرسی ڕێکخراوی کۆمکار لەمانهایم، خۆشەوی کەمال، د. ئەحمەد بەرواری، د. عومەر شێخ موس، د. لاوچاك ئەحمەد فەهمی، هەڤاڵ حەسەن– لەناوەندی ڕێکخراوی یەك کۆم لەدوسلدۆرف، ئەبوبەکر سەیدام، یلماز چل کوش، ڕزگار سەید کاکەڕەش، هەژێن، ....) دەکەم، کەئەگەر یارمەتییەکانی ئەوان نەبوایە، پرۆژەکە بەم شێوەیە نەدەبوو... داوای لێبووردنیش لەو کەسانە دەکەم، کەبەشێوەیەك لەشێوەکان، یارمەتییان داوم و، لەبیرم کردوون و ناوم نەهێناون.

– زۆر سوپاسی خوارزای خۆشەویستو پارێزەری دواڕۆژ (ڕاژان ناسیح عەلی) دەکەم کە لە کاتی هەڵەچنیندا یارمەتی داوم.

بەشی دووەم

تۆماری گۆڤار و ڕۆژنامە و
بڵاوکراوەکان
بەگوێرەی کاتی دەرچوونیان

هەواڵنامەی کتێب

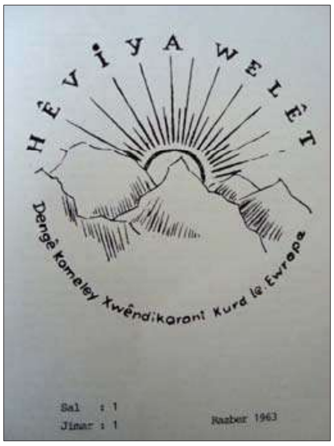

١- هیڤیا وەلێت
میونشن- ١٩٦٣

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری گشتی بووە، لەلایەن (کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئـەوروپا) دەرچـووە. بابەتـەکانی بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی ژووروو- ڕێنووســی لاتینــی) بڵاوکردۆتــەوە. (حــەمرەش ڕەشــۆ) سەرپەرشــتی دەرکردنی کردووە.

یەکـەم ژمـارەی لەڕەزبـەری (١٩٦٣)دا بـە (٢٧) لاپـەڕە دەرچـووە. هەرسـاڵە و ژمارەیـەکی لێدەرچـووە. ژمـارە (٣)ی دوا ژمـارە بـووە و لەنــەورۆزی (١٩٦٥)دا دەرچــووە[11]. ژمــارە (٢)ی لــەگوڵانی ١٩٦٤دا دەرچووە[12].

(د. فــەرهاد پیربــاڵ) دەڵێــت: (ئـەو گۆڤــارە لەشــاری میونــشن دەرچووە)[13]. (حەمرەش) لەساڵی (١٩٧٦)دا، هەرسێ ژمارەکەی ئـەو گۆڤارەی جارێکی تر لەیەك بەرگدا، بڵاوکردۆتەوە.

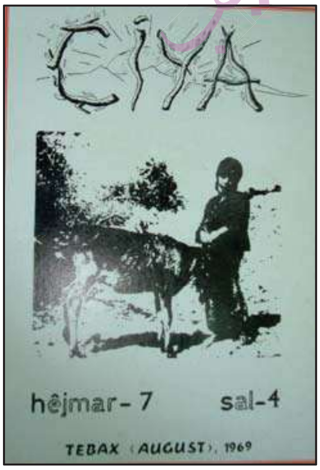

٢- چیا / ١٩٦٥

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری کوردی بووە، بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی ژووروو- ڕێنووســی لاتینــی)، بابەتــەکانی بڵاوکردۆتــەوە. یەکــەم ژمــارەی بەقەبارەی (A4)، لەتشرینی یەکـەمی ١٩٦٥دا، دەرچووە. ژمـارە (٨)ی دوا ژمارەیـــە و لەســـاڵی (١٩٧٠)دا دەرچووە[14].

ئەم گۆڤارە، بەسەرپەرشتی (حـەمرەش ڕەشۆ) دەرچووە. ناوبراو

لەساڵی ١٩٧٤دا، هەر هەشت ژمارەکەی لەیەك بەرگدا، چاپ کردۆتەوە.

ژمارە (٢)ی لەنەورۆزی ١٩٦٦ دەرچووە. ژمارە (٧)ی ساڵی چوارەمی لەئابی ١٩٦٩دا دەرچووە[١٥].

خوێندکاری کورد

KURDEWARI KURD - DER KURDISCHE STUDENT

Organ der National-Union der kurdischen Studenten in Europa (NUKSE)

جەنگی عەرەب وئیسرائیل

٣- خوێندکاری کورد / میونشن- ١٩٦٦

ئەم گۆڤارە، ئۆرگانی (یەکێتی نەتەوەیی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا- نۆکسە) بووە... ئەم ڕێکخراوە، سەر بە (کۆمەڵەی ئازادی و ژیانەوەی یەکێتی کورد- کاژیك) بووە. لقی ئەوروپای لە ١٩٦٥/٣/٢١ دامەزراوە و، لە ١٩٧٧/٩/٣دا، هەڵوەشاوەتەوە لەماوەی دروستبوون و نەمانیدا، ئەندازیار (بروسکە ئیبراهیم) سکرتێری گشتی بووە[١٦].

یەکەم ژمارەی لە (١٩٦٦/٢/١)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، دەرچووە[١٧]. تەنها سێ ژمارەی لێدەرچووە و قەبارەکەی (A5) بووە[١٨]. ژمارە (٢)ی لە ١٩٦٧/١٠/٧ دەرچووە[١٩].

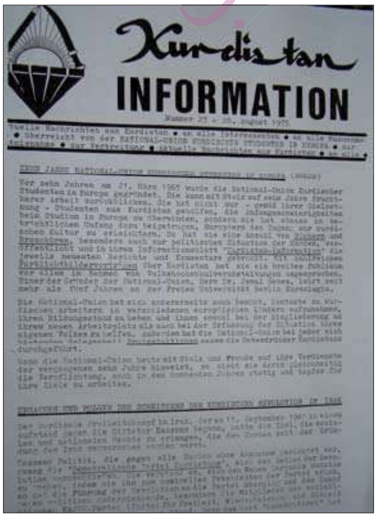
Kurdistan INFORMATION

٤- KURDISTAN INFORMATION میونشن- ١٩٦٦

کوردستان ئینفەرماسیۆن، ڕۆژنامەیەك بوو (یەکێتی نەتەوەیی خوێندکارانی کورد- نۆکسە NUKSE) لەئەوروپا (ئەڵمانیا)، بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد. د. جەمال نەبەز،

دەربارەی ڕێکخراوی ناوبراو دەڵێت: (.... لە ١٩٦٥/٣/٢١دا، من شەرەفی ئەوەم پێبڕا لەگەڵ هاوبیرەکانمدا، لەوانە: پێشمەرگەی جوانەمەرگ (لەتیف عەلی) و ئەندازیاری خاوەن دیبلۆم (ب- ئیبراهیم)[٢٠]، یەکێتی نەتەوەیی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا نۆکسە دابمەزرێنین کەهەواڵەکانی شۆڕشی ئازادیخوازانەی کوردی بەهەموو لایەکدا دەگەیاند)[٢١].

یەکەم ژمارەی لە ١٩٦٦/٤/٢٤دا، دەرچووە[٢٢]. ژمارە (٨)ی لە ١٩٦٨/٤/٢٠[٢٣] و، ژمارە (١١)ی لە ١٩٦٩/٣/٢١[٢٤] و، ژمارە (١٤)ی لە ١٩٧٠/٣/٢١[٢٥] و، ژمارە (١٥)ی لە ١٩٧٠/١١/١٦، دەرچووە[٢٦]. ڕێکخراوی (نۆکسە)، سەر بە (کاژیك) بووە.

لەپەیوەندییەکی تەلەفۆنیدا کاك (بروسکە ئیبراهیم) دەڵێت: (ئەو بڵاوکراوەیە سەرەتا دوو لاپەڕە بووە... دواتر بۆتە چوار و، هەندێك جاریش هەشت لاپەڕە بووە. هەمووی بەسەر یەکەوە بیست و سێ ژمارەی لێ بڵاوکراوەتەوە. دوای هەڵوەشاندنەوەی (نۆکسە)ش، ڕێکخراوی خوێندکارانی سۆسیالیستی کورد- لقی ئەوروپا- سۆکسە، دوو ژمارەی تری ئەو بڵاوکراوەیان دەرکردووە.... بەهەردوو خولەکە، بیست و پێنج ژمارەی لێدەرچووە)[٢٧].

ژمارە (٢٢)ی لە ١٩٧٥/٣/٢٧ و، ژمارە (٢٣)ی لە ١٩٧٥/٨/٢٨دا دەرچووە. ئەو دوو ژمارەیە لەئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان لەبەرلین)دا هەیە.

قەبارەی کوردستان ئینفەرماسیۆن (A4) بووە. شایانی باسە ڕێکخراوی (سۆکسە) سەر بە (پاسۆك) بووە.

هەواڵنامەی کتێب

٥- پرشنگ / بەرلین- ١٩٦٦

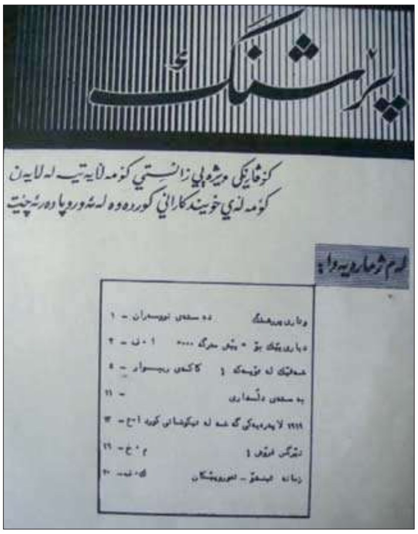

گۆڤارێکی وێژەیی و زانستی و کۆمەڵایەتی بووە، کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا، دەریانکردووە. یەکەم ژمارەی لەمانگی حوزەیرانی ١٩٦٦، بە (٢٤) لاپـــەڕەی قـــەبارە (٢٤×١٨)ســـم، دەرچـــووە. دووەم ژمارەی لـەمانگی ئـابی ١٩٦٧ دەرچووە[٢٨]. ئەم گۆڤارە بەزمانی کوردی (کرمـانجی خـواروو- ڕێنووسی ئارامی) بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە. ژمارە (٤) دوا ژمارە بـووە و لەنیسانی ١٩٧٢ دەرچووە. (د. کەمال فوئاد) سەرپەرشتی کردووە و لەبەرلین دەرچووە[٢٩].

لەزۆر سەرچاوەدا، تەنها ئاماژە بەدەرچوونی دوو ژمارەی پرشـنگ کـراوە[٣٠]، بـەڵام لەڕاسـتیدا چـوار ژمـارەی لێدەرچـووە، بەڵگـەش بـۆ قـسەکەمان ئەوەیـە کەڕۆژنامـەی (التـأخی) لـەژمارە (١٢٠٢)ی ڕۆژی ١٩٧٢/١٢/٣دا، فۆتۆکۆپییەکی ژمـارە (٤)ی بڵاوکردۆتـەوە... لـەژمارە (٤)دا، وتارێکی زانای ناودار (تۆفیق وەهبی) لەبابەت ڕەچەڵەکی وشەی کرمـانج و بابـەتی ئـەدەبی لەشـیعر و چـــیرۆك و وەرگێـــڕاوە دیـــداری بڵاوکردۆتـەوە، لەوانـە: شـیعری (مـەم و زین)ی (جەمال حەیدەری)[٣١].

هەواڵنامەی کتێب

٦- بانگی کازیك / ١٩٦٨

ئەم ڕۆژنامەیە، ئۆرگانی لقی ئەورووپای (کۆمەڵـەی ئـازادی و ژیانـەوە و یـەکێتی کـورد- کازیـك) بـووە. یەکـەم ژمـارەی

بەقەبارەی (A3) لە ١٩٦٨/٤/١٤، لەئەڵمانیا دەرچووە [٣٢].

(کاژیک)، ڕێکخراوێکی نەتەوەیی نوێخواز بووە، لەسەر دەستی هەندێك لەڕۆشنبیر و ئازادیخوازانی کوردستان، لەباشوری کوردستان، لە ١٩٥٩/٤/١٤دا دامەزراوە[٣٣]. د. جەمال نەبەز، بەداینەمۆ و دامەزرێنەری ئەو کۆمەڵەیە دەژمێردرێت. لقی لەباکوور و ڕۆژهەلات و ڕۆژئاوای کوردستاندا هەبووە و، بەنهێنی خەباتی کردووە. لقەکانی باکور و ڕۆژئاوای کوردستان، لەسەر دەستی (د. جەواد مەلا) دامەزراوە[٣٤].

ژمارە (٢)ی (بانگی کاژیك) لە ١٩٦٨/٨/٣٠دا دەرچووە. لەژمارە (٢)دا، وەك پاشکۆیەك کورتەیەکی بابەتەکانی بەزمانی ئەڵمانی بلاوکردۆتەوە[٣٥].

ئەم ڕۆژنامەیە بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی) دامودەزگای کاژیك لەئەوروپا بەسەرپەرشتی هاوبیر (ڕەسوڵ)[٣٦]. لەسەر بڕیاری کۆنفرانسی ئەو دەزگایە لەنیسانی ١٩٦٨دا، دەرچووە.

هەندێك سەرچاوە پێیوایە تەنها دوو ژمارەی لێدەرچووە [٣٧]. کەچی لەڕاستیدا (٥) ژمارەی لێدەرچووە و ئیتر وەستاوە [٣٨].

٧- DIE KURDISHE REVOLUTION
هایدلبێرگ- ١٩٧١

شۆڕشی کورد، گۆڤارێك بوو کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا (ئەڵمانیا) بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد. یەکەم ژمارەی لەکۆتایی ساڵی ١٩٧١ و سەرەتای ساڵی ١٩٧٢ دەرچووە. (د. جەمال نەبەز سەرپەرشتی کردووە) [٣٩].

ژمارە (٢)ی لەشوباتی ١٩٧٢ دەرچووە [٤٠].

ژمارە (٤)ی لەنیسانی ١٩٧٢ دەرچووە، کەدوا ژمارەی بووە [٤١].

RONAHÎ

ORGANA HEVRA, KOMELA ŞOREŞVANÊN KURDÊN TIRKIYÊ li EWRUPA
AVRUPA DEVRIMCI TÜRKIYE KÜRTLERI ÖRGÜTÜ, HEVRA'nın ORGANI

JI ADARÊ BI VIR DE
BÎ SEDAN KURD HATÎNE GIRTIN

CEGERXWIN

٨- ڕوناهی / ١٩٧١

ڕۆژنامەی (ڕوناهی) لەلایـــەن (کۆمـــەڵا شۆڕشـڤانێن کـوردێن تورکیایـێ– هــەڤرا) لەئـــەوروپا چــاپ و بڵاودەکرایـــــــەوە..

هەرچەندە ناوونیشانی دەرچوونی وڵاتـی سویـسرایە، بـەڵام لەڕاسـتیدا لەئەڵمانیا دەرچووە.

یەکەم ژمارەی لەساڵی (١٩٧١)دا دەرچـووە. لـەماوەی دەرچـوونیدا (١٩٧١–١٩٧٨)، (٢٤) ژمـــارەی لێ بڵاوبۆتـــەوە. بـــەزمانی کـــوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و، تورکی بووە. کـەمال بورقـای، کەنـدال نـەزان، محەمـەد عـەللی ئەسـلان، بابـەتیان لـە (ڕونـاهی)دا، بڵاوکردۆتەوە [٤٢].

ژمــارە (١٤ و ١٥)ی پێکــەوە، لـەمارتی ١٩٧٥دا، بـە ٣٦ لاپـەڕەی قەبارە (١٨×١٢,٥)سم دەرچووە [٤٣].

ژمارە (١٩)ی لەشوباتی ١٩٧٧دا، دەرچووە.

ژمارە (٢٠)ی لەنیسانی ١٩٧٧دا، دەرچووە.

ژمارە (٢١)ی لەحوزەیرانی ١٩٧٧دا، دەرچووە.

ژمارە (٢٢)ی لەئابی ١٩٧٧دا، دەرچووە.

ژمارە (٢٣)ی لەمایسی ١٩٧٨دا، دەرچووە [٤٤].

٩- ڕزگاری / تورکیا، ئەڵمانیا- ١٩٧٦

لەســەر بــەرگی یەکەمیـدا نووسـراوە: (گۆڤـارا ڕێزانـی و چـاندیا مەهانەیـە). خـاوەنی گۆڤـار: ڕەوشـەن ئەرسـەلان. یەکـەم ژمـارەی لـە ١٩٧٦/٣/٢١ لەئەنقـەرە دەرچـووە. ژمـارە (٣) تـاوەکو ژمـارە (٩)ی لەئەستەنبۆڵ دەرچووە. ژمارە (١٠–١١)ی لەئەئەڵمانیا دەرچووە.

تـــەنها ژمارەکـــانی (١، ٢، ١٠– ١١، ١٣)ی بـــەکوردی (کرمـــانجی ژووروو– ڕێنووسـی لاتینـی) و تـورکی بـووە. ژمارەکـانی تـر هـەمووی بەزمانی تورکی بووە.

ژمارە (١٥)ی دوا ژمارە بووە و لەئەیلولی ١٩٨٨دا، دەرچووە و ئیتر وەسـتاوە. ئـەو ڕۆژنامەیـە، هـەر جـارەی (٧–١٠) هـەزار دانـەی لێ چاپکراوە.

(ڕزگـاری)، (١٠) ژمـارەی تایبەتیـشی لێدەرچـووە. یەکـەم ژمـارەی تایبــەتی بــە (٣٠) لاپــەڕەی قــەبارە (١٩,٧×١٣,٥سـم)، لەتــەموزی ١٩٧٧دا دەرچووە. دوا ژمارەی، ژمارە تایبەتیـشی بەهـەمان قـەبارە و بە (٢٢) لاپەڕە لەئەیلولی ١٩٧٨دا دەرچووە [٤٥].

بەرپرسیاری (ڕزگاری): (محەمەد ئـوزون، خەدیجە یەشـار، شـەفیق دوندار) بوون. لەژمارە (١٣)ەوە بووەتـە ئۆرگـانی (ڕێکخـستنا ڕزگاریـا کوردستانێ) [٤٦].

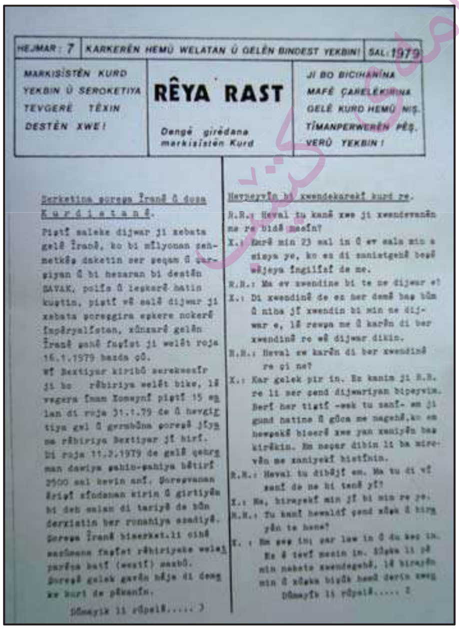
HEJMAR: 7 | KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN! | SAL: 1979

MARKISÎSTÊN KURD YEKBIN Û SEROKETIYA TEVGERÊ TÊXIN DESTÊN XWE!

RÊYA RAST

Dengê girêdana markisîstên Kurd

JI BO BICIHANÎNA MAFÊ ÇARENÛSA GELÊ KURD HEMÛ NIŞTIMANPERWERÊN PÊŞVERÛ YEKBIN!

Serketina şoreşa Îranê û dosa Kurdistanê.

Hevpeyvîn bi xwendekarekî kurd re.

١٠– ڕێیا ڕاست / ١٩٧٧

ڕۆژنامەیـــەکی سیاســـی بـــوو، ڕێکخـــستنەکانی (گرێدانا مارکسستێن کورد– ســوریا GMK) لەئــەڵمانیا دەریانـــدەکرد. یەکـــەم ژمارەی مێژووی دەرچوونی لەسەر نییە. دووەم ژمارەی لەســـــاڵی ١٩٧٧دا، دەرچـــووە. ژمـــارە (٧)ی لەساڵی ١٩٧٩دا دەرچووە.

ژمـــارە (١٢)ی دوا ژمـــارە بـــووە و لەســـاڵی ١٩٨٠دا دەرچـــووە. بەڕاوەستانی ڕێکخراوی ناوبراو، ڕۆژنامەکەش ڕاوەستاوە.

ئەم ڕۆژنامەیە، قەبارەکەی (A5) بووە و، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و، عەرەبی بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە [٤٧].

١١- دەنگی کۆمەڵە / ١٩٧٨

گۆڤارێـك بـوو، دەسـتەی کـارگێڕی گـشتی (کۆمەڵـەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا) لەئـەڵمانیا، بـەزمانی کـوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئـــارامی) و عـــەرەبی دەریـــانکردووە. وتـــاری سیاســـی و مێـــژوویی و ڕۆشـنبیریی، بڵاوکردۆتـەوە. قەبارەکـەی (A5) بـووە...

کۆمەڵەکـەی سـەر بـە (پـارتی دیمـوکراتی کوردسـتان– عێـراق) دەریانکردووە، ژمارە (١)ی لەشوباتی ١٩٧٨دا دەرچووە.

ژمارە (٢)ی لەساڵی ١٩٧٩دا، دەرچووە.

ژمارە (٤)ی لەتەموزی ١٩٨٢دا، دەرچووە.

ژمارە (٥)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٨٢دا، دەرچووە.

ژمارە (٦)ی لەئەیلولی ١٩٨٤دا، بە (١٦) لاپەڕە دەرچووە.

ژمارە (٧)ی لەحوزەیرانی ١٩٨٥دا، بە (٢٠) لاپەڕە دەرچووە [٤٨].

کاك (نەوزاد عـەلی ئەحمـەد) پـێش ئـەوەی کتێبەکـەی بڵاوبکاتـەوە، بەشێکی بەئیمێل بۆ ناردم، لەوێدا ئاماژە بەژمارەی لاپـەڕەکانی ژمارە (٦) و (٧)، کرابـوو... کەچـی لەکتێبـە چـاپکراوەکەدا، ژمـارەی لاپەڕەکانی ئەو دوو ژمارەی دەست نیشان نەکردووە.

هەواڵنامەی کتێب

بژی یەکێتی شۆڕشگێرانەی گەلانی ئێران

چوارچرا

١٢- چوارچرا / کیل- ١٩٧٨

بڵاوکراوەی کوردی زمانی کۆنفیدراسیۆنی جیهانی خوێندکارانی ئێران بوو. ژمارە (١)ی ساڵی یەکەمی لەڕێبەندانی ١٣٥٦ بەرامبەر بەفوریە (شوبات)ی ١٩٧٨ لەئەڵمانیای ڕۆژئاوا دەرچووە. دروشمی سەرەکی گۆڤارەکە بریتی بوو لە: (بژی یەکێتی شۆڕشگێڕانەی گەلانی ئێران)[٤٩].

ژمارە (٢)ی ساڵی یەکەمی لەمانگی مایسی ١٩٧٨ دەرچووە... ئەم بڵاوکراوەیە بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، لەشاری (کیل) دەرچووە[٥٠].

١٣- ڕاستی / بەرلین- ١٩٧٨

بڵاوکراوەی (ڕێکخراوی لاوان و خوێندکارانی دیموکراتی ئێرانە). یەکەم ژمارەی بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی) لەنەورۆزی ١٣٥٧ هەتاوی (کۆتایی مانگی ئازاری ١٩٧٨- سەرەتای نیسانی ١٩٧٨) دەرچووە. ژمارە (٣)ی لەجۆزەردانی ١٣٥٧ (کۆتایی مایس و سەرەتای حوزەیرانی ١٩٧٨) دەرچووە. ژمارە (٥-٦)ی لەخەرمانان- گەلاوێژی ١٣٥٨ (مانگی تەموز و ئەیلولی ١٩٧٨) دەرچووە[٥١]. ژمارە (٤)ی لەپووشپەڕی ١٣٥٧ دەرچووە[٥٢].

١٤- الاشتراکی / سوریا، ئەڵمانیا- ١٩٧٨

ئەم ڕۆژنامەیە، ئۆرگانی (پارتیا سۆسیالیستا کورد ل سوریێ) بوو، یەکەم ژمارەی بەزمانی عەرەبی لەساڵی ١٩٧٨ لەڕۆژئاوای کوردستان، بڵاوبۆتەوە[٥٣]. دواتر گواستراوەتەوە ئەڵمانیا و لەوێ بەردەوام بووە لەدەرچوون[٥٤].

هەولنامەی کتێب

١٥- دەنگــــی کۆمکـــــار / فرانکفۆرت- ١٩٧٩

بڵاوکراوەیـەکی مانگانـەی سیاسـی و کولتـوری بـووە، (فیدراسـیۆنی کۆمەڵـەی کارکـەرێن کوردسـتان- کۆمکـار) دەریـدەکرد. یەکـەم ژمـارەی لـەئازاری ١٩٧٩دا، بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی ژووروو- ڕێنووسـی لاتینـی) و تـورکی لەشـاری فرانکفـۆرت دەرچووە.

ژمارە (٧٤-٧٥)ی پێکەوە لە ١٩٨٥/٤/٢٤دا دەرچووە [٥٥]. ژمارە (٨٨)ی ساڵی حەوتەمی لە ١٩٨٦/٨/١٠ بەقەبارەی (A4) دەرچووە و نرخەکەشی یەك مارکی ئەڵمانی بووە. هەمووی بەسەریەکەوە (١٤٢) ژمارەی لێ دەرچووە. قەبارە و ژمارەی لاپەڕەکانی جێگیر نەبووە و، ناوە ناوە گۆڕانی بەسەردا هاتووە [٥٦]. قەبارەکەی (A4) و (A3) بووە.

١٦- ڕۆژی کوردســــتان (ڕۆژا کوردستانێ) / ١٩٧٩

ئۆرگـــانی کۆمەڵـــەی خوێنـــدکارانی کوردســـتان لەدەرەوەی وڵات بووە. بەزمانی کـوردی (کرمـانجی خـواروو- ڕێنووسی ئـارامی) و (کرمـانجی ژووروو- ڕێنووســی لاتینــی)،

هەواڵنامەی کتێب

لەئەڵمانیا دەرچووە.

یەکەم ژمارەی ئەو گۆڤارە لەساڵی ١٩٧٩دا، دەرچووە. ژمارە (٦)ی لەساڵی ١٩٨١دا، بە (٢٤) لاپەڕەی قەبارە (A4)، بەکوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی عەرەبی) دەرچووە [٥٧].

ژمارە (٧)ی لەئایاری ١٩٨٢دا دەرچووە. بەگشتی (١٢) ژمارەی لێ دەرچووە [٥٨].

DER FUNKE

Warum ist Saddam Hussein noch immer an der Macht im Irak?

١٧- DER FUNKE

بەرلین- ١٩٧٩

ئۆرگانی یەکێتی نیشتمانی کوردستان– کۆمیتەی دەرەوە بوو. بەزمانی ئەڵمانی لەئەڵمانیا و سوید و لەندەن دەردەچوو. دێر فونکە بەمانای بڵێسە (الشرارە) دێت.

– ژمارە (٢)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٧٩ بە (٨) لاپەڕەی قەبارە (٢١,٥×١٥)سم دەرچووە. ئەدرەسی (سوید)ی لەسەرە.

– ژمارە (٣)ی بەهەمان قەبارە و (٨) لاپەڕە لەشوباتی ١٩٨٠دا دەرچووە.

– ژمارە (١)ی خولی پێنجەمی بە (٧) لاپەڕەی هەمان قەبارە، لەئازاری ١٩٨٣دا، دەرچووە. ئەدرەسی ئەو ژمارەیەی (لەندەن)ە.

– ژمارە (٢)ی ساڵی پێنجەمی، بە (١١) لاپەڕەی هەمان قەبارە، لەناوەڕاستی مایسی ١٩٨٣دا، دەرچووە. ئەو ژمارەیەش ئەدرەسی (لەندەن)ی لەسەرە...

لەدەستپێکی هەر ساڵێکی دەرچوونیدا، لەژمارە (١)ەوە دەستی

بەدەرچوون کردۆتەوە. بەگوێرەی ئەو مێژووە بێت کەلەسەر ژمارە (٢)ی ساڵی پێنجەمی (١٩٨٣)دا نووسراوە، دەبێت یەکەمین ژمارەی لەساڵی (١٩٧٨) دەرچووبێت. کەچی لەنامەکەی (د. ئەحمەد بەرواری) لێپرسراوی پەیوەندییەکانی دەرەوەی یەکێتی نیشتمانی کوردستان دا دەردەکەوێت کە (دێر فونکە لەلایەن کۆمیتەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی یەکێتی نیشتمانی کوردستان لەئەوروپا لەساڵی ١٩٧٩–١٩٨٣) دەردەکرا). (د. ئەحمەد بەرواری) دەڵێت: (ناوونیشانی دێر فونکە سەرەتا سوید بوو و دوای لەندەن، لەبەر ئەوەی ناوونیشانی فەرمی کۆمیتەی ئەوروپای یەکێتی نیشتمانی کوردستان لەوێ بوو). هەروەها دەڵێت: (بەپێی زانیاری بەڕێز کاك د. ئەرجومەند سەدیق: بەڕێز کاك د. لاوچاك ئەحمەد فەهمی و خێزانەکەی بابەتەکانی THE SPARKیان لەزمانی ئینگلیزییەوە وەردەگێڕایە سەر زمانی ئەڵمانی و ئامادەیان دەکرد بۆ بڵاوکردنەوە)[٥٩].

بەکورتی بەگوێرەی ئەو چوار ژمارەیەی کەلای منەوە لەلایەن (د. ئەحمەد)ەوە بۆم هاتووە، زۆربەی بابەتەکانی هەواڵ و چالاکییەکانی پێشمەرگەکانی (ی.ن.ك)ی تێدا بڵاوکراوەتەوە...

بەپێی سۆراغەکانیشم بەتایبەتی لەبەڕێز (د. لاوچاك)، بۆیە ئەدرەسی ئەڵمانیای لەسەر نەبووە چونکە کاك (عومەر شێخ موس) ئەو کاتە بەرپرسی کۆمیتە بووە و، ئەدرەسی کۆمیتەش (سوید و لەندەن) بووە، دەنا ئەو بڵاوکراوەیە لەئەڵمانیادا ئامادە و بڵاو دەکرایەوە.

١٨- گازیا وەلات / فرانکفۆرت- ١٩٨٠

ڕۆژنامەیەکی مانگانە بووە، (مالا گەلێ کورد) لەشاری فرانکفۆرت بەکوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و تورکی، دەریکردووە. ژمارە (١)ی لەساڵی ١٩٨٠دا دەرچووە. ژمارەکانی (٢، ٣، ٤، ٥،٦، ٧)ی لەساڵی ١٩٨١دا، دەرچووە[٦٠].

هەولێرنامەی کتێب

١٩- دەنگ و باس / ١٩٨١

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری سیاسی بوو، لەلایەن (کۆمەڵا کارکەرێن کوردستانێ ل ئەڵمانیا- کۆمکار)، بەزمانی ئەڵمانی دەردەچوو. هەردوو مانگ جارێك دەرچووە. (٣٠) لاپەڕەی وێنەدار بووە. ژمارە (١٠-١١)ی لەنیسانی ١٩٨١دا، دەرچووە.

ژمارە (٢١-٢٢)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٨٢دا، دەرچووە [٦١].

٢٠- نەورۆز / ١٩٨١

وەرزنامەیەکی گشتی وێنەدار و بەرگ ڕەنگین بووە، لەلایەن ڕێکخراوی کاوەی سەر بە (باکوری کوردستان)، لەئەڵمانیا، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی دەرچووە.

یەکەمین ژمارەی لەسەرەتای ساڵی ١٩٨١دا دەچووە.

ژمارە (٢-٣)ی پێکەوە لەئازاری ١٩٨١دا دەرچووە. تا کۆتایی ساڵی (١٩٨٢)، (١٤) ژمارەی لێدەرچووە. ژمارەی لاپەڕەکانی لەنێوان (٢٠-٢٥) لاپەڕەدا بووە [٦٢].

٢١- یەکێتی/ بۆن- ١٩٨١

دەنگی (یەکێتیا کوردێن سوریێ ل ئەڵمانیا) بووە. بەکوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، لەشاری بۆن دەرچووە.

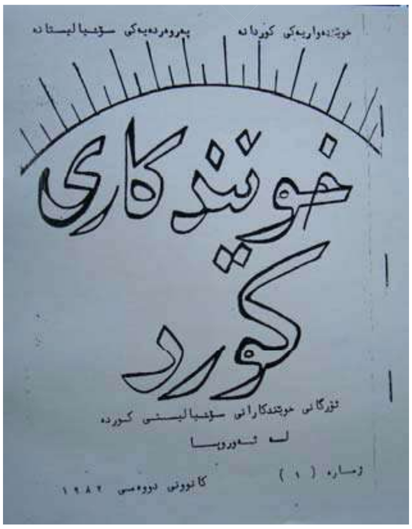

ژمارە (٥)ی لەتەموزی ١٩٨١دا، دەرچووە [٦٣].

٢٢- خوێندکاری کورد / ستۆکهۆڵم، نەمسا، بەرلین- ١٩٨٢

ئەم گۆڤارە، ڕێکخراوی (خوێندکارانی سۆسیالیستی کورد- لقی ئەورووپا سۆکسە)،

هەواڵنامەی کتێب

دەریانکردووە. ئەم ڕێکخراوە سەر بە (پارتی سۆسیالیستی کورد- پاسۆك) بووە و، (کوردۆ عەلی) سکرتێری گشتی بووە.

یەکەم ژمارەی لەکانوونی دووەمی ١٩٨٢، لەشاری ستۆکهۆڵم بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی دەرچووە. ژمارە (٣)ی لەئازاری ١٩٨٤ لەشاری (سالزبۆرگ)ی نەمسا دەرچووە. ژمارە (١١)ی لەشوباتی (٢٠٠١) لەبەرلین دەرچووە. ژمارەکانی (٢٤، ٢٥، ٢٦، ٢٧)یش هەر لەبەرلین دەرچووینە [٦٤].

ژمارە (٢٨)ی دوا ژمارە بووە و لەساڵی ٢٠٠١دا، لەبەرلین دەرچووە [٦٥].

لەبارەی دروستبوونی ئەو ڕێکخراوە و سکرتێرەکەی، (د. جەمال نەبەز) دەڵێت: (ئەو سۆکسەیەی کەهاوبیر بروسکە ئیبراهیم و من دروستمان کرد بۆی (مەبەستی لەکوردۆ عەلییە- ئیسماعیل تەنیا-) و بەهەوڵ و تەقەللای ئێمە نزیکەی ٦٠٠ لایەنگری هەبوو لەئەورووپا و کوردۆشمان کرد بەسکرتێری گشتی سۆکسە) [٦٦].

٢٣- دەم / ١٩٨٢

گۆڤارێکی کولتووری گشتی بوو، بەردەوامبوونی ڕۆژنامەی (یەکێتی)، ئۆرگانی (کۆمەلا یەکێتیا کوردێن سوریێ) بوو. (جانکورد)، سەرنووسەری بوو.

یەکەم ژمارەی لەگوڵانی ساڵی ١٩٨٢، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، لەئەڵمانیا دەرچووە.

لەژمارە (١-٦) بەعەرەبی و کوردی بووە. لەدوای ژمارە شەشەوە، گوتاری بەزمانی (ئەڵمانی)یش بڵاوکردۆتەوە. ژمارە (٩)ی، دوا ژمارەیە و لەچلەیێ پێشین (کانوونی یەکەم)ی ساڵی ١٩٨٧، تەنها بەکوردی و ئەڵمانی دەرچووە... ئیتر وەستاوە [٦٧].

هەولاتامەی کتێب

KURDISTAN REPORT -٢٤

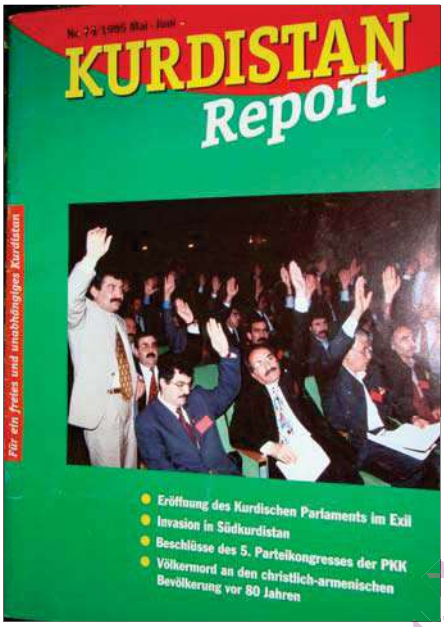

كوێلن- ١٩٨٢

ئۆرگـانی (کـۆنگرەی نەتـەوەیی کوردسـتان KNK)یـە. یەکـەم ژمـارەی لەتـشرینی دووەمـی ١٩٨٢ دەرچـووە. ئـەم گۆڤـارە قەبارەکــــەی (A4)ە و بەزمانی ئەڵمانی تائێستاکە بەردەوامـە لەدەرچـوون. شێوەیەکی هونەری جوان و بـەرگێکی ڕەنگـا و ڕەنگـی هەیە.

ژمارە (١٧)ی لەئەیلولی ١٩٨٦ دەرچووە.

ژمارە (٣١)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٠دا دەرچووە.

ژمـارە (٧٤)ی بـە (٤٨) لاپـەڕە، لـەمایس و حـوزەیرانی ١٩٩٥دا دەرچووە و، نرخەکەشی چوار مارکی ئەڵمانییە.

ژمارە (٩٤)ی لەکانوونی دووەم و شوباتی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

ژمارە (١٣١)ی لەمایس و حوزەیرانی ٢٠٠٧دا، دەرچووە.

ژمارە (١٣٢)ی لەتەموز و ئابی ٢٠٠٧دا، دەرچووە.

ژمارە (١٣٣)ی لەئەیلول و تشرینی یەکەمی ٢٠٠٧دا، دەرچووە.

حاڵی حازر هەر دوومانگ جارێك دەردەچێت.

(KNK)، زێتر سەر بەپارتی کرێکارانی کوردستان (PKK)یە.

کەوالەی کتێب

٢٥- سەرخوەبوون / کوێلن- ١٩٨٢

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری و سیاسی گشتی بووە، پارتی کرێکارانی کوردستان ڕێکخراوی ئەوروپا، بەنهێنی دەریکردووە [٦٨].

یەکەمین ژمارەی لەساڵی ١٩٨٢ لەشاری (کوێلن)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی دەرچووە [٦٩].

ژمارە (١٤)ی لەشوباتی ١٩٨٣، بەقەبارەی ڕۆژنامە (A3)، بەکوردی و تورکی دەرچووە و، نرخەکەشی دوو مارکی ئەڵمانی بووە. ئەدرەسی شاری (کوێلن)ی لەسەرە.

ژمارە (١١٤)ی لەحوزەیرانی ١٩٩١دا دەرچووە، نرخەکەشی سێ مارکی ئەڵمانییە.

پاش قەدەغەکردنی چالاکییەکانی (PKK) بەشێوەیەکی ڕەسمی لە ١٩٩٣/١١/٢٦دا، (سەرخوەبوون)یش، گواسترایەوە هۆڵەندا. دوا ژمارەی کەمن بینیوومە، ژمارە (٣٠٩)ی ساڵی (بیست و شەشەم)ە و لەئەیلولی ٢٠٠٧، بە (٨٠) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەبەرگێکی ڕەنگا ڕەنگ و، بەفۆرمی گۆڤار، دەرچووە.

ئەو ژمارەیە هەمووی بەتورکییە و، لەژێر ئارمی (سەرخوەبوون)دا بەکوردی و بەخەتێکی دروشت نووسراوە: (ژ سەرخوەبوون و ئازادیێ ب رومەتتر تشتەك نینە). هیچ ئەدرەس و ژمارە تەلەفۆنی پەیوەندیکردن لەسەر ئەو ژمارەیە نییە.

هەواڵنامەی کتێب

بەبۆچوونی (د. فەرهاد) یەکەمین ژمارەی لەکانوونی دووەمی ١٩٨٢ لەشاری (COLOGNE)ی ئەڵمانیا دەرچووە[٧٠].
(سەرخوەبوون)، لەقۆناغەکانی تەمەنیدا، بەهەردوو فۆرمی (گۆڤار) و (ڕۆژنامە) دەرچووە.

٢٦- کوردستان / بەرلین- ١٩٨٣

ئەم گۆڤارە، دەنگی (یەکێتی خوێندکاران و لاوانی کوردستان لەئەورووپا- یوکسی) بووە[٧١]. (یوکسی)، سەر بە (پارتی دیموکراتی گەلی کوردستان- بەڕێبەری سامی عبدالرحمان) بووە.
ژمارە (١)ی لەنیسانی ١٩٨٣ دەرچووە.
ژمارە (٢)ی لەئابی ١٩٨٣ دەرچووە.
ژمارە (٣)ی لەکانوونی دووەمی ١٩٨٤ دەرچووە.
ژمارە (٦)ی لەئەیلولی ١٩٨٧ دەرچووە.
ژمارە (١)ی خولی دووەمی، لەشوباتی (١٩٨٩)دا دەرچووە[٧٢].
ئەم گۆڤارە بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ژووروو) و (ڕێنووسی ئارامی) بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە.

٢٧- دەنگی خوێندکارانی کوردستان / بەرلین- ١٩٨٣

دەنگی
خوێندکارانی کوردستان
گۆڤاری کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لە دەرەوەی وڵات (ئەکسا)
کۆمەڵە ڕێکخراوێکی خوێندکاری کوردستانی دیموکراتی سەربەخۆیە لە دەرەوەی وڵات
ژمارە (١-٢) ١٩٨٣
کۆنگرەیەکی جیهانی دەربارەی کورد
کۆنگرەی کۆمەڵە و گرنگیەی گۆڤارەکەمان

گۆڤاری (کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات- ئەکسا) بوو، بەزمانی کوردی (کرمانجی خوارووـ ڕێنووسی ئارامی)، لەشاری بەرلینی ڕۆژئاوا دەردەچوو.

ژمارە (١-٢)ی لەتشرینی دووەم و کانوونی یەکەمی (١٩٨٣)دا، بە (١٨) لاپەڕە دەرچووە.

لەسەر بەرگی یەکەمیدا، لەدەستە ڕاست، وێنەی (مەشخەڵ)ێك وەك دروشمی ڕێکخراوەکە داندراوە. لەدەستە چەپ و لەناو چوار گۆشەیەکیشدا، نووسراوە: (کۆمەڵە، ڕێکخراوێکی خوێندکاری کوردستانی دیموکراتی سەربەخۆیە لەدەرەوەی وڵات).

ژمارە (٣)ی لەئازار و نیسانی ١٩٨٤دا، دەرچووە.

ژمارە (١)ی لەبەفرانباری (٢٦٨٢)ی کوردی، دەرچووە.

ژمارە (١)ی لەساڵی ١٩٨٦ لەبەرلین بە (٥٥) لاپەڕەی (A5) دەرچووە. ئەو ژمارەیە تایبەتە بەکۆنگرەی (٢٦)مینی ئەم ڕێکخراوە، کەلەشاری (ماربۆرگ)، لەنێوان ١١-١٣/٨/١٩٨٦دا بەستراوە.

ژمارە (١)ی لەئازاری (١٩٨٧)دا، بە ٢٠ لاپەڕە دەرچووە.

لەپاش کۆنگرەی (٢٦)ەوە، (عەبدولموئمین دەشتی)، سەرپەرشتی دەرچوونی ئەو گۆڤارەی کردووە و، زۆربەی ژمارەکانیش بەقەبارەی (A5)، یان کەمێك گەورەتر بووە[٧٣].

هەرساڵە لەژمارە (١)ەوە، دەستی بەدەرچوون کردۆتەوە.

هەواڵنامەی کتێب

٢٨- بەرخودان / دوسلدۆرف- ١٩٨٣

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENÎYA RIZGARÎYA NETEWA KURDISTAN

ERNK'nin İlan Edilişinin 3. Yılında

HALKIMIZ NEWROZ'U ZAFER NARALARIYLA KARŞILIYOR :

YURT DIŞINDA NEWROZ KAMPANYASI

ERNK SAVAŞÇISI AHMET AYDIN MÜNİH'DE KATLEDİLDİ

Ulusal Direniş Mücadelemizi Yükselterek Yaşatacağız

Birlik İsyan ve Direniş Geleneğimiz NEWROZ COŞKU İLE KUTLANIYOR

Pirinçlik ve Ceylanpınar'da İki Yurtsever İşkence İle Katledildi

Halkımız Sürgüne Direnişle Karşılık Veriyor

ڕۆژنامەیەکی سیاسی بوو، (ئەنیا ڕزگاریا نەتەوەییا کوردستانێ)، لەشاری (دوسلدۆرف)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی دەریدەکرد[٧٤].

یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٨٣دا دەرچووە. سەرەتا لەفۆرمی گۆڤار دەرچووە، دواتر بۆتە ڕۆژنامە و بەقەبارەی (A3) دەرچووە.

ژمارە (٣٢)ی لەمارتی ١٩٨٧ بەقەبارەی (A3) دەرچووە[٧٥]. لەژێر ئارمی (بەرخودان)دا نووسراوە: (هەتشت ژ بۆ ئەنیا ڕزگارییا نەتەوا کوردستان). نرخەکەشی دوو مارك و نیوی ئەڵمانییە...

ئەو ڕۆژنامەیە، سەر بەدام و دەزگاکانی (PKK) بوو، لەئەورووپا.

٢٩- دەنگێ یەکێتیێ / ئەڵمانیا- ١٩٨٣

د. فەرهاد پیربال دەڵێت: (ئۆرگانی حزبی یەکبوون- پارتیا ئازادیا پێشکەفتنا کوردستان- تورکیا) بووە[٧٦]...

کەچی لەڕاستیدا، گۆڤارێکی ڕۆشنبیری و سیاسی بووە، (یەکێتیا دیموکراتێن کوردستانێ) لەئەڵمانیا دەریکردووە. (حەمرەش ڕەشۆ)، سەرپەرشتی کردووە و، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) بووە. یەکەم ژمارەی لەساڵی (١٩٨٣)دا دەرچووە. ژمارە (١١)ی، دوا ژمارە بووە و لەساڵی ١٩٨٩دا دەرچووە[٧٧].

٣٠- مزگین MIZGIN / بۆن- ١٩٨٣

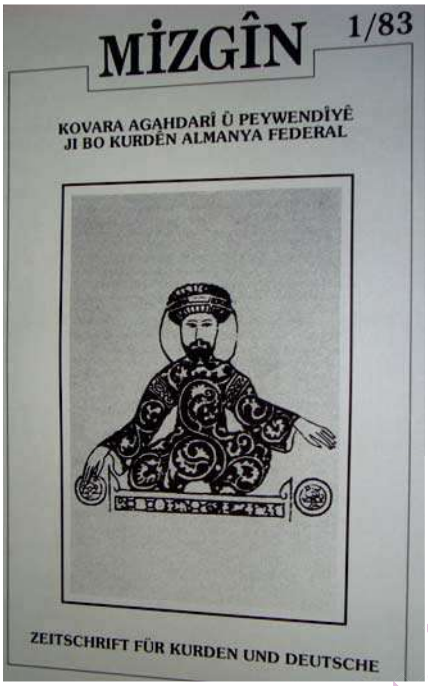

گۆڤارێکی ئاگاداری و پەیوەندی نێوان کوردەکانی ئەڵمانیا و ئەڵمانەکان، بووە، خاچی سووری ئەڵمانی و ئینستیوتی کوردی لەشاری بۆن، بەزمانی ئەڵمانی و کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) دەریاندەکرد.

ژمارە (١)ی بە (٣٨) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەساڵی ١٩٨٣دا دەرچووە.

ژمارە (١)ی بە (٥٨) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەساڵی ١٩٨٤دا، دەرچووە.

ژمارە (١)ی بە (٣٨) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەساڵی ١٩٨٥دا، دەرچووە.

(د.گ.یەکتا و جەزانهار)، سەرپەرشتی دەرکردنی ئەو گۆڤارەیان کردووە [٧٨].

لەلاپەڕە (٣)ی ژمارە (١)ی ساڵی ١٩٨٣دا، ئامانج لەدەرکردنی ئەو گۆڤارە ڕوونکراوەتەوە و، تێیدا هاتوە: (... مزگین دوو مانگ جارێك دەردەچێت و، لەپێناو پاراستنی ژینگە و دەوڵەمەندکردنی کولتووری کوردی خەبات دەکات... دەمانەوێت ببینە پردێك بۆ پەیوەندی لەنێوان کورد و ئەڵمانی... هەربۆیە بەشێکی مزگین بەزمانی ئەڵمانییە...).

ئەم گۆڤارە لەهەر ساڵێکی نوێدا، لەژمارە (١)ەوە، دەستی بەبڵاوکردنەوە کردۆتەوە.

٣١- خوێندکار / بەرلین- ١٩٨٤

ئەم گۆڤارە، (دەنگی کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات- ئەکسا، لقی بەرلینی ڕۆژئاوا) بوو. یەکەم ژمارەی لەبەهاری ١٩٨٤، بەزمانی کوردی (کرمانجی خوارووـ ڕێنووسی ئارامی)، بەقەبارەی (A4) دەرچووە... ژمارە (٢)ی لەحوزەیرانی ١٩٨٤دا، دەرچووە.

کاك (نەوزاد عەلی ئەحمەد) لەکتێبەکەیدا (ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لەئەورووپا و ئەمەریکا ١٩٤٩-١٩٩١)، باسی ئەو گۆڤارەی نەکردووە.

٣٢- KURDISTAN INFO
بەرلین- ١٩٨٤

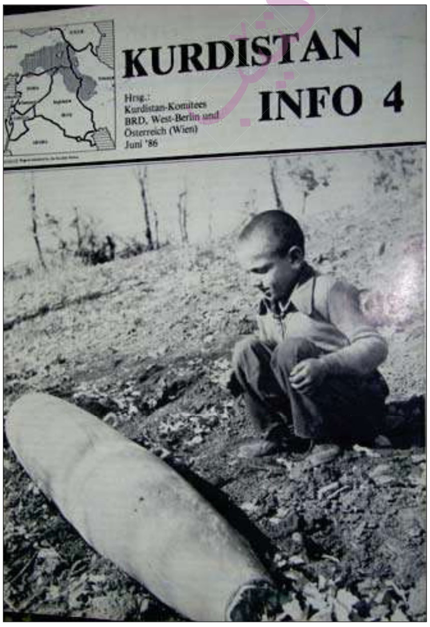

بڵاوکراوەیەکی تایبەت بەدەنگوباس و ڕووداوەکانی کوردستان بوو، (کۆمیتەی کوردستان- لقی ئەڵمانیا)، بەزمانی ئەڵمانی، لەشاری بەرلین، دەریدەکرد.

- ژمارە (١)ی لەمایسی ١٩٨٤دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢)ی لەئەیلولی ١٩٨٤دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣)ی لەئەیلولی

١٩٨٥دا، دەرچووە.

- ژمارە (٤)ی لەبە (٢٤) لاپەڕەی قەبارە (A4) و، لەبەرگێکی ڕەش و سپی، لەحوزەیرانی ١٩٨٦دا، دەرچووە.

- ژمارە (٥)ی لەکانوونی یەکەمی (١٩٨٦) و، کانوونی دووەمی (١٩٨٧)دا، دەرچووە.

- ژمارە (٦)ی بە (٣٢) لاپەڕەی قەبارە (A4) و، بەبەرگێکی ڕەش و سپی، لەتەمووز و ئابی ١٩٨٨دا، دەرچووە [٧٩].

- ژمارە (٧)ی لەحوزەیرانی (١٩٨٩)دا، دەرچووە.

- ژمارە (٨)ی لەحوزەیرانی (١٩٩١)دا، دەرچووە.

قەبارەی هەموو ژمارەکان، (A4) بووە.

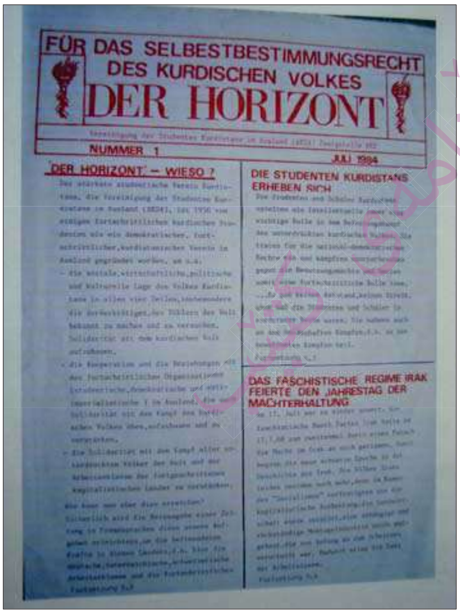
FÜR DAS SELBSTBESTIMMUNGSRECHT DES KURDISCHEN VOLKES
DER HORIZONT
NUMMER 1
JULI 1984
DER HORIZONT - WIESO ?
DIE STUDENTEN KURDISTANS ERHEBEN SICH
DAS FASCHISTISCHE REGIME IRAK FEIERTE DEN JAHRESTAG DER MACHTERHALTUNG

٣٣- DER Horizont
ماربۆرگ- ١٩٨٤

دێرهۆریزۆنت، بەمانای (ئاسۆ) دێت. ڕۆژنامەیەک بوو. (کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەدەرەوەی وڵات- ئەکسا)، لقی ئەڵمانی، بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد [٨٠].

- ژمارە (١)ی بەچوار لاپەڕە لەتەمووزی (١٩٨٤)دا، دەرچووە.

- ژمارە (٢)ی، بەهەشت لاپەڕە، لەئاب و ئەیلوولی (١٩٨٤)دا، دەرچووە.

- ژمارە (٣)ی، بەهەشت لاپەڕە، لەتشرینی یەکەم و دووەمی ساڵی (١٩٨٤)دا، دەرچووە.

– ژماره (٤)ی، بەهەشت لاپەرە، لەئازار و نیسانی ١٩٨٥دا، دەرچووە. تەنها ئەو چوار ژمارەیەی لێدەرچووە و، ئیتر وەستاوە. قەبارەی هەرچوار ژمارەکەی کەمێك لە (A4) گەورەتر بووە. لەسەرەوەی ئارمی ژمارە (١)ی ڕۆژنامەکەدا، بەفۆنتێکی درشت و، بەڕەنگی سوور نووسراوە: (مافی چارەسەری خۆنووسین بۆ گەلی کورد).. ئەوە مانشێتی ڕۆژنامەکە بووە.

لەدەستە ڕاست و چەپی ئارمی ڕۆژنامەکە، لەناو دوو لاکێشەی ڕاوەستاودا، مەشخەڵێك بەڕەنگی سوور دەبینرێت، کەدروشمی کۆمەڵەی ناوبراو بووە.

لەڕووی هونەری و دیزاین و فۆنتەوە، (بۆ ئەو سەردەم)، فۆرمێکی جوانی هەبووە و، لەچاپخانەش چاپکراوە.

– خۆشەوی کەمال محەمەد، کاتێك کەخوێندکاری زانکۆ بووە لەشاری (ماربۆرگ)، سەرپەرشتی دەرکردنی لەئەستۆ گرتووە. زۆربەی گوتارەکان، (جگە لەهەواڵ و بەیاننامە عەسکەرییەکان، کەلە "ئەلشەرارە"وە وەرگیراون)، لەلایەن ناوبراوەوە، نووسراون.

– تیراژی هەر ژمارەیەکی (٥٠٠) دانە بووە.

– ناونیشانی پەیوەندیکردن: POSTLAGER KARTE A 0137393550 MARBURG

هاوڕێی بەڕێزم کاك (نەوزاد عەلی ئەحمەد)، لەکتێبەکەیدا (ڕۆژنامەگەری خوێندکارانی کورد لەئەوروپا و ئەمریکا ١٩٤٩–١٩٩١)دا، ئاماژەیەکی کورتی بۆ کردووە... ناوبراو، هەستی بەوە نەکردووە کە (دێرهۆریزۆنت)، بەمانای (ئاسۆ) دێت. بۆیە دوو زنجیرەی داوەتێ و، بەدوو ڕۆژنامە و بڵاوکراوەی سەربەخۆی لەقەڵەمداوە. جارێکیان لەلاپەڕە (١٠٧)دا دەڵێت: (ئاسۆ– ئەڵمانیا، ١٩٨٤– کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات ئەکسا– لقی ئەڵمانیای ڕۆژئاوا، بەزمانی ئەڵمانی بڵاویکردۆتەوە. ژمارە یەکی، ساڵی ١٩٨٤. ژمارە چوار، ساڵی ١٩٨٥).

هەولێرنامەی کتێب

جـارێکی تـــر لەلاپـــەڕە (١٠٨)دا دەڵێــت: (DER HoRIZONT)، بڵاوکـراوەی کۆمەڵــەی خوێنــدکارانی کوردســتان لــەدەرەوەی وڵات ئەکسا– بەزمانی ئەڵمانی لەئەڵمانیا دەرچووە. ژمـارە یـەك، لـەمانگی تەموزی ١٩٨٤ دەرچووە....).

٣٤- دڕك / کایزەر لاوتن- ١٩٨٤

گۆڤـــارێکی سیاســـی و ئـەدەبی بـوو، کۆمـەڵێك لاوی ئـاوارەی کـورد دەریانـدەکرد. یەکەم ژمـارەی لەسـاڵی ١٩٨٤ دەرچـــووە. ژمـارە (٥)ی بـە (٨٠) لاپـــەڕەی قـــەبارە (A5) لەمایـسی ١٩٨٥دا، دەرچـووە[٨١]. قەبارەی هەموو ژمارەکان وەك یـەك نـین. بەشـێوەیەکی گـشتی لـەنێوان (A5) و (A4) دایـــە. بـــەزمانی کـــوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی) بوو.

پـاش مفاوەزاتەکـەی سـاڵی (١٩٨٣)ی نێـوان (یـەکێتی نیـشتمانی کوردســـتان) و، حکومـــەتی عێـــراق، هەنـــدێك کـــەس لـــە (کۆمەڵـــەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات– ئەکسا) کەسـەر بەیـەکێتی بوو، جیابوونەوە و، چوونە پاڵ (ئاڵای شۆڕش)... ئەو کەسانە، لەگـەڵ هەندێك خەڵکی تر، ڕۆڵی بەرچاویان هەبوو لەدەرکردنی (دڕك)دا. زمانی نووسـینەکانی (دڕك)، زمـانێکی زبـر و دڕکاوییـە... بـۆ پەیوەنـدی و پۆست کردن، ئەدرەسەکەی شاری (کایزەرلاوتن) بووە.

نرخی یەك ژمارەی پێنج مارکی ئەڵمانی بوو.

ژمارە (٦)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٨٥، دەرچووە.

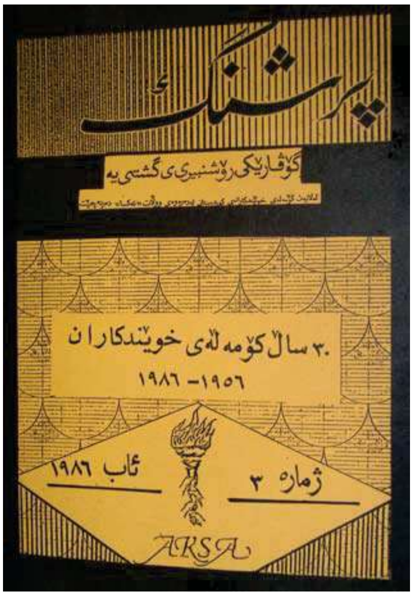

٣٥- پرشنگ / بەرلین- ١٩٨٥

گۆڤارێکی رۆشنبیری گشتی بوو، کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات– AKSA)، وەك پاشکۆی (دەنگی خوێندکارانی کوردستان)، دەریکردووە.

– ژمارە (١)ی لەئازاری ١٩٨٥، بە (٣٦) لاپەرەی قەبارە (٢١×٣٠)سم، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەتەموزی ١٩٨٥، بە (٣٦) لاپەرەی قەبارە (١٨×٢٦)سم، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی لەئابی ١٩٨٦، بە (٤٠) لاپەرەی قەبارە (٢٠×٢٨)سم، دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی لەئازاری ١٩٨٧، بە (٤٠) لاپەرەی قەبارە (٢٠×٢٨)سم، دەرچووە.

– ژمارە (٥)ی لەساڵی ١٩٨٧ دەرچووە و، لەلایەن لقی بەریتانیای (ئەکسا)، یارمەتی چاپکردنی دراوە و، دوا ژمارەی گۆڤارەکە بووە[٨٢].

هەرچەندە ناوی سەرنووسەر و، دەستەی نووسەرانی لەسەر نەبووە، بەڵام (عەبدولموئمین دەشتی)، داینەمۆی سەرەکی و سەرپەرشتکاری (پرشنگ) بووە... خوا لێخۆشبوو (فریاد محیەدین)یش، بەتایپێکی کۆنی دەستی چاپی کردووە و، لەچاپخانەیەکی کۆنی بەرلین چاپ کراوە[٨٣].

لەزۆر ژمارەدا، لەبەر باری ئاسایش، ئەدرەسی (ڤییەننا)یان لەسەر دەنووسی، دەنا لەڕاستیدا، هەموو ژمارەکانی لەبەرلین دەرچووە[٨٤].

هەواڵنامەی کتێب

٣٦- تروسـكه / بـەرلين- ١٩٨٥

ئـەم گۆڤـارە (خوێنـدكارانی سۆسياليـستی كـورد- سۆكـسه)، لقـی بـەرلين و ئـەڵمانيای ڕۆژئـاوا، بـەزمانی كـوردی (كرمـانجی خـواروو- ڕێنووسـی ئـارامی)، دەريانكردووە.

يەكـەم ژمـارەی بـە (٨) لاپەڕەی قەبارە (A4) لـەئازاری ١٩٨٥دا، دەرچـووە.

لەسـەرەوەی ئـاڕمی گۆڤارەكـە بەخـەتێكی درشـت نووسـراوە: (خوێندەوارييەكی كوردانە پەروەردەيەكی سۆسياليستانە)[٨٥].

شايانی باسە، گۆڤارێكی تريش بەناوی (تريسكە)، لەلايەن كۆمەڵەی خوێندكارانی كورد لەئەوروپا- لقی سويد (KSSE)، دەرچووە. ژمارە (١)ی لەساڵی (١٩٨٣)دا، لەشاری (ستۆكهۆڵم)، دەرچووە[٨٦].

٣٧- پێشەنگ/ ١٩٨٥

گۆڤـارێكی راميـاری و ئـەدەبی بـوو، كـانوونی هونـەر و ئـەدەبياتی كرێكاری كوردستـان لەئـەڵمانيای ڕۆژئاوا، بـەزمانی كـوردی (كرمـانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، دەريكردووە.

- يەكەم ژمارەی لەساڵی ١٩٨٥دا، دەرچووە.
- ژمـارە (٩)ی بـە (١١٦) لاپـەڕەی قـەبارە (١٤,٥×٢٠,٥)سـم، لەتشرينی يەكەمی (١٩٨٩)دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٣)ی لەحوزەيرانی ١٩٩٢دا، دەرچووە[٨٧].

هەولێرنامەی كتێب

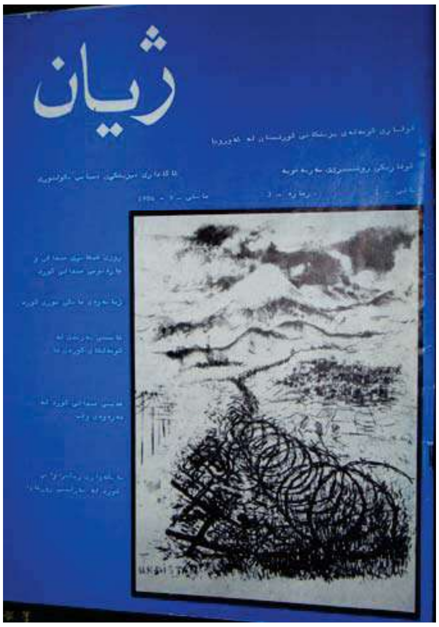

٣٨- ژیـــان / بـــەرلین- ١٩٨٦

گۆڤـارێکی ڕۆشـنبیری، پزیـشکی سـەربەخۆ بـوو، کۆمەڵــەی پزیــشکانی کوردســتان لەئــەورووپا، لەشــاری (بــەرلین) دەریانــدەکرد. یەکــەم ژمـارەی بـە (٦٢) لاپـەڕەی قـەبارە (A4)، لەنـەورۆزی ١٩٨٦دا، دەرچـووە. (٨) لاپـەڕەی ئـەو ژمارەیـە، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)یە و، لاپەڕەکانی تری هەمووی بەزمانی ئەڵمانییە.

ژمارە (٣)ی بە (٦٢) لاپەڕە لەئەیلولی ١٩٨٦دا، دەرچووە.

تەنها (٥) لاپەڕەی بەکوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی) یە و، لاپەڕەکانی تری بەزمانی ئەڵمانییە. چەند پزیشکێکی ئەڵمانی بابەتیان تێدا بڵاوکردۆتەوە. (د. حەسەن حەمە عەلی)، ڕۆڵێکی کارای بینیوە لەدەرکردنی (ژیان)دا و، دەتوانین بەداینەمۆی سەرەکی ئەو گۆڤارەی بزانین[٨٨].

- ژمارە (٤)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٨٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥-٦)ی لەحوزەیرانی ١٩٨٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٧-٨)ی لەئازاری ١٩٨٨دا، دەرچووە[٨٩].

هەواڵنامەی کتێب

٣٩- INFORMATIONS BULLTIN KURDISTAN (IBK)
کوێلن- ١٩٨٦

ئینفەرماسیۆن بولتەن کوردستان (هەواڵنامەی کوردستان)، بڵاوکراوەیەکی تایبەت بە (هەواڵ، شرۆڤەکردن، شیکردنەوە) بوو، (فیدراسیۆنی کۆمەڵەکانی کرێکارانی کوردستان- کۆمکار)، لەشاری (کوێلن)ی ئەڵمانیا، بەزمانی ئەڵمانی دەریاندەکرد.

- ژمارە (١)ی لەحوزەیران و تەموزی ١٩٨٦دا، دەرچووە.[٩٠]
- ژمارە (٦)ی لەساڵی ١٩٨٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٤-٢٥)ی لەساڵی ١٩٨٩دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٨)ی لەمایسی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٩)ی لەتەموزی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣٢-٣٣)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣٤-٣٥)ی لەکانوونی دووەمی ١٩٩١دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤٦)ی بەبەرگەوە (٣٢) لاپەڕەیە و، لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٢دا، دەرچووە. لەو ژمارەیە و لەلاپەڕە (٢)دا، هاتووە:

(هەر دوومانگ جارێك دەردەچێت. نرخی دوو مارکی ئەڵمانییە و، ئابۆنەی ساڵانەش ٢٠ مارکە).

- ژمارە (٤٨)ی بەبەرگەوە (٣٢) لاپەڕەیە و، لەمایسی ١٩٩٣دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥٣-٥٤)ی بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لە ئازاری

١٩٩٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (٥٦)ی بەبەرگەوە (٣٢) لاپەڕەیە و، لەئابی ١٩٩٤دا، دەرچووە.

ئەو ژمارانەی کەباسمان کردن، هەموویان بەرگەکانیان ڕەش و سپی بوونە.

– ژمارە (٧٢)ی بەبەرگەوە (٣٢) لاپەڕەیە و، لەنیسان و مایسی ١٩٩٧دا، دەرچووە. بەرگی ئەو ژمارەیە سەوزە و نووسینەکانیش بەڕەنگی زەرد و سوور نووسراون. لەسەرەوە، بەخەتێکی درشت (IBK) نووسراوە، کەکورتکراوەی (ئینفەرماسیۆن بولتەن کوردستان)ە.

– ژمارە (٨٤) لەئەیلولی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

– ژمارە (٨٥)ی لەتشرینی یەکەم و دووەمی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.[٩١]

قەبارەی هەموو ژمارەکان (A4) بووە.

٤٠- بنگەه / فرانکفۆرت- ١٩٨٨

لەسەر بەرگی یەکەمیدا نووسراوە: (گۆڤارێکی سیاسییە). بەزمانی تورکی و کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، لەشاری فرانکفۆرت دەرچووە.

یەکەم ژمارەی بەقەبارەی (١٤,٥×٢١,٥)سم و، (٦٤) لاپەڕە، لەمانگی ئازاری ١٩٨٨دا دەرچووە. بەرگەکەی ڕەش و سپییە...

ژمارەی تریشی لێدەرچووە، بەڵام ئێمە نەمانبینیووە.

هەولێرنامەی کتێب

دەنگی یەکیەتی

KSSE

نــــــەوروز

کارەساتی هەلەبچە

دەرماندا و کردنی تێکۆشەران

لەم ژمارە یەدا :

– جینایەتێکی مێژوویی

– پیچی راستەقینەی کونەپەرستی

– شەهیدی شارەکان

– تەرمی ئەم منداڵانە لە کام گۆرستان...

– ئاهەنگی دووی ریبەندان

– جەژنتو یادتان دەکەم

٤١- دەنگـــــی یـــەکێتی / بەرلین- ١٩٨٨

لـەبڵاوکراوەکانی کۆمەڵـەی خوێندکارانی کورد لەئـەوروپا– لقـی ئـەڵمانیا ڕۆژئـاوا، بـووە. یەکـــەم ژمـــارەی لـــەمارتی ١٩٨٨دا، دەرچووە.

ژمـــارە (٢)ی لەنیـــسانی ١٩٨٨دا، دەرچـــووە. بابـــەتی بـــــەزمانی کـــــوردی بڵاوکردۆتەوە[٩٢].

هەواڵنامەی کتێب

٤٢- ڕێ / ئەڵمانیا- ١٩٨٨

گۆڤـــارێکی ڕۆشـــنبیری وەرزی نارێـــك بـــووە، (حەســـەن ئۆزگـــول)، لەئـــەڵمانیای ڕۆژئـــاوا، بـەزمانی کـوردی (کرمـــانجی ژووروو– ڕێنووســـی لاتینی) و تورکی، دەریکردووە.

– ژمارە (١)ی لەحوزەیرانی ١٩٨٨دا، دەرچووە.

– ژمـــارە (٤)ی لەتـــــەموزی ١٩٨٩دا، دەرچووە[٩٣].

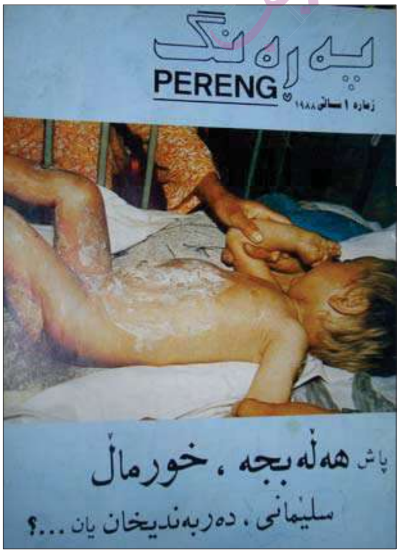

٤٣- پـــەرەنگ / دارمـــشتاد، گۆتنگن- ١٩٨٨

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری و سیاسی بـــوو، کۆمـــەڵێك نووســـەر و ڕۆژنامەنووســـــی باشـــووری کوردســـتان لـــەدەرەوەی وڵات (ئـــەڵمانیا)، بـــەزمانی کـــوردی

(کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، دەریاندەکرد.

– ژمارە (١)ی بە (٤٠) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەناوەڕاستی ١٩٨٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی بە (٦٠) لاپەڕەی هەمان قەبارە لەساڵی ١٩٨٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی بە (٦٨) لاپەڕەی هەمان قەبارە، لەساڵی ١٩٩٠دا، دەرچووە.

– ژمارە (٥)ی بە (٧٢) لاپەڕە، لەکانوونی دووەمی ١٩٩١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٦)ی بە (٦٠) لاپەڕە، لەساڵی ١٩٩١دا، دەرچووە. لەڕووی هونەرییەوە، گۆڤارێکی ڕێکوپێك بووە، بەرگەکەشی ڕەنگا و ڕەنگ و، وێنەدار بووە. نرخەکەی شەش مارکی ئەڵمانی بووە.

لەلاپەڕەیەکدا لەژێر ئارمی (پەڕەنگ)دا، نووسراوە: (گۆڤارێکی ڕۆشنبیری گشتییە بۆ یەکگرتن و پێشخستنی فەرهەنگی کوردی هاوچەرخ).

ئەو نووسەرانە بەرهەمیان تێدا بڵاوکردۆتەوە: (ئەنوەر ئەحمەد، سەفین، گارا ڕەسوڵ، هۆزان، سەربەست، کاوە، د. شوان، ڕەزا حەمە فەرەج، ڕەشید، ئاوارە، سۆران، سیامەند، دانا، زەردەشت، ئاسۆ سەڵتە، مستەفا گەرمیانی، ئەحمەدی مەلا، شێرکۆ بێکەس، کەمال ڕەشید، ڕەڤین، نەجمەدین کەریم، ژیلەمۆ، د. سەیدا، سامان فوئاد، بابەحاجی، شازێ، خانێ، هیوا، د. ئیبراهیم عەزیز ئیبراهیم، فەرهاد پیربال، جەزا چنگیانی، هەڤاڵ مراد، زریان کاکەیی، گۆران هەڵەبجەیی، سیروان.ب، کەمال میراودەلی، جەلال میرزا کەریم، نەبەز، ح. بەفرین....) [٩٤].

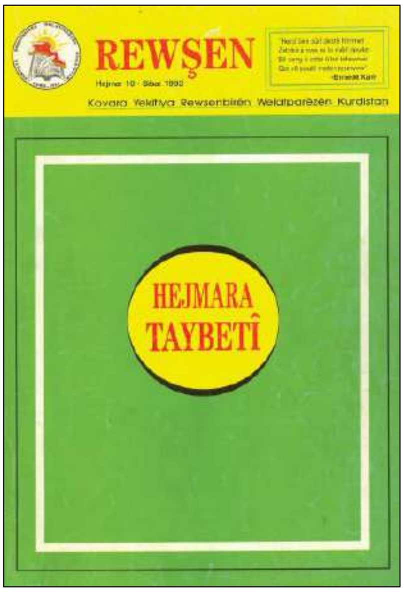

٤٤- ڕەوشەن / بۆن- ١٩٨٨

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری، هونەری، وێژەیی، مێژوویی و ڕامیاری بوو، (یەکێتی ڕەوشەنبیرێن ولات پارێزێن کوردستان- GRWK)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی)، لەشاری (بۆن)، دەریدەکرد. یەکەم ژمارەی لەهاوینی (١٩٨٨)دا، بەقەبارەی (A4) دەرچووە.

ژمارە (٧)ی لەبەهاری (١٩٩١)دا، بە (٦٦) لاپەڕەی هەمان قەبارە، دەرچووە [٩٥].

بەرگێکی جوان و ڕەنگا و ڕەنگی هەبوو.

٤٥- KURDISTAN ARCHIVE

دۆرتمۆند- ١٩٨٨

بڵاوکراوەیەکی ناوبەناو بوو، سەنتەری ئەرشیفی کوردستان، لەشاری هاگن (HAGEN)ی ئەڵمانیا، بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد [٩٦]. ئەو شارە، سەر بە (دۆرتمۆند)ە و، زۆر لێیەوە نزیکە. ئەو سەنتەرە سەر بە (یەکێتی نیشتمانی کوردستان) و هەوادارانی

بووە. بنکەی ئەو سەنتەرە لەناو قوتابخانەی (PELMKESCHULE) بووە.

ئەو بڵاوکراوەیە، ناوە ناوە، ئەو بابەتانەی کەبەزمانی ئەڵمانی لەگۆڤار و ڕۆژنامەکاندا لەسەر کورد و کوردستان، بڵاودەکرانەوە، کۆیدەکردنەوە و، وەك خۆیان، دووبارە لە (کوردستان ئەرشیف)دا، وەك دیکۆمێنت، بڵاویدەکردنەوە.

لەژێر ئارمی (کوردستان ئەرشیف)دا، نووسراوە: (بابەت و بەڵگەنامەی ڕۆژنامەکان).

- ژمارە (١)ی لەئابی ١٩٨٨دا، دەرچووە.
- ژمارە (٦)ی لەئازاری ١٩٨٩دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٦)ی لەتەموزیی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٠-٢١)ی لەساڵی ١٩٩٠-١٩٩١دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٢)ی لە٩/٤/١٩٩١دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٣-٢٤-٢٥)، لەیەك بەرگدا، بە (٢٩٩) لاپەڕەی قەبارە (A4) لەساڵی ١٩٩١دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٦)ی لەئەیلولی ١٩٩١دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٧)ی بە (١٣٨) لاپەڕە، لەکانوونی یەکەمی ١٩٩١دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣٣-٣٤)ی لەیەك بەرگدا، لەتەموزی ١٩٩٢دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣٥)ی لەشوباتی ١٩٩٣دا، دەرچووە. ژمارەی لاپەڕەکانی (١٢٨) لاپەڕەی (A4)ە.
- ژمارە (٣١-٣٢)ی بە (٢٠٠) لاپەڕە لەحوزەیرانی ١٩٩٢دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤٣-٤٤-٤٥)ی لەمایس- کانوونی یەکەمی ١٩٩٤دا، دەرچووە. لەژێر ئارمی ئەو ژمارەیەدا، نووسراوە: (بەڵگەنامە. هەواڵ و دیکۆمێنت، مانگانە).

بۆ نموونە، نرخی هەندێك لەژمارەکان دەنووسین:

– ژمارە (۲۳–۲٤–۲٥)، ۲۰ مارك بووە.

– ژمارە (۲۷)، ۱۲ مارك بووە.

– ژمارە (۳۰–۳۱)، ۱۸ مارك بووە.

– ژمارە (۳٥)، ۱۲ مارك بووە.

سەنتەری ناوبراو، لەساڵی (۱۹۹٦)دا، بڵاوكراوەیەكی بەناوی دۆكۆمێنتاتسیۆن (DOKUMENTATION) بە (٤۲) لاپەڕەی قەبارە (A4)، بەزمانی ئەڵمانی بڵاوكردۆتەوە... هیچ ژمارەی لەسەر نییە و، لەژێر ئارمی ئەو بڵاوكراوەیەدا نووسراوە: (كوردستانی عێراق ۱۹۹٦، ڕاپۆرت– ڕاڤەكردن– بەڵگەنامە. بڵاوكراوەی: ئەرشیفی كوردستان– دۆرتموند).

شایانی باسە، لەهیچ یەكێك لەبیبلۆگرافیە كوردییەكان و ئەو كتێبانەی كەلەسەر ڕاگەیاندنی (یەكێتی نیشتمانی كوردستان)دا، نووسراون، كەم و زۆر باسی (كوردستان ئەرشیف)یان نەكردووە... یەكەمین جارە، من بەمشێوەیە، بەتایبەتیش لەدوو توێی كتێبدا، تۆماری دەكەم.

Bild speichern
KURDISTAN RUNDBRIEF
Für Selbstbestimmung und Menschenrechte
Aus dem Inhalt
„Wir sind strikt gegen einen Krieg", Interview mit Faik Yagizay (HADEP)
Die Situation von Flüchtlingen und Vertriebenen in Irakisch-Kurdistan 9
Ein Besuch im Frauenzentrum in Arbil 15
Nach der Wahl: Die Politik der neuen AKP-Regierung in Ankara 24
Interview mit Feleknas Uca, PDS-MdEP, zum EU-Beitritt der Türkei 29
Die Kurden und der Krieg gegen Saddam
Antikriegsbewegung in der Türkei, Hoffnungen und Flüchtlingsnot im Irak

٤٦- KURDISTAN RUNDBRIEF
كوێلن- ۱۹۸۸

بڵاوكراوەیەكی ڕاپۆرت و هەواڵییە، لەلایەن دەزگای (FEYKA KURDISTAN)ەوە، بەزمانی ئەڵمانی دەردەچێت. ڕووداو و هەواڵ و، ڕاپۆرتی جۆربەجۆری لەسەر هەموو پارچەكانی كوردستاندا، بڵاودەكاتەوە.

– ژمارە (١)ی، ساڵی یەکەمی لە ١٩٨٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٧)ی، ساڵی سێیەمی، لە ١٩٩٠/٣/٣٠، لەشاری (کوێلن) دەرچووە.

– ژمارە (١)ی لە ١٩٩٧/١/١٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (١)ی لەکانوونی دووەمی ٢٠٠٤دا دەرچووە.

– ژمارە (١)ی ساڵی (٢٠)ی، لەرۆژی ٢٠٠٧/٢/١٥دا، دەرچووە و لەشێوەی گۆڤاردا بووە.

لەساڵی ١٩٩٥–٢٠٠١، بەقەبارەی (A4) و، بە (١٢) لاپەرە دەرچووە[٩٧].

– لەساڵی (٢٠٠٢–٢٠٠٧)، بەهەمان قەبارە و بە (٣٦) لاپەرە دەرچووە.

– لەهەر ساڵێکی تازەدا، لەزنجیرەی ژمارە (١)ەوە، دەستی بەبڵاوکردنەوە، کردۆتەوە.

– بەشێوەیەکی گشتی، لەهەر ساڵێکدا (٢٦) ژمارەی لێدەرچووە[٩٨].

نشرة اخبارية
تصدرها جمعية الطلبة الاكراد في اوربا
لتجعل ١٦ آذار – قصف مدينة حلبجة يوما عالميا لتحريم الاسلحة الكيمياوية ولتصعيد التضامن مع نضال شعبنا من اجل حق تقرير المصير والسلم والديمقراطية
العدد (١) – كانون الثاني – يناير ١٩٨٩
Adress: KSSE P.F 150151 1000 Berlin 15
المجد للمؤتمر التوحيدي
اوقفوا فورا الجرائم البشعة ضد الشعب الكردي
إبادة عرقية شاملة
برقية تعزية

٤٧- النشرة الأخبارية / بەرلین- ١٩٨٩

بڵاوکراوەیەک بووە، کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان وەک بڵاوکراوەیەکی دوای کۆنگرەی یەکگرتنی ڕێکخراوە خوێندکارییەکان لە ١٩–١٩٨٨/٨/٢١، دەریانکردووە. ژمارە (١)ی لەکانوونی

هەولێرنامەی کتێب

دووەمی ١٩٨٩دا، بەزمانی عەرەبی دەرچووە[٩٩].

٤٨- وەسانان / هایدلبێرگ- ١٩٨٩

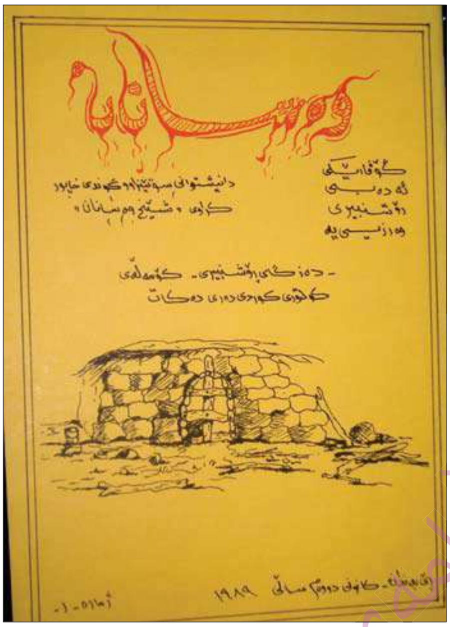

گۆڤارێکی ئەدەبی، ڕۆشنبیری وەرزی بوو، دەزگای ڕۆشنبیری هایدلبێرگ کۆمەڵەی کولتووری کوردی لەشاری (هایدرلبێرگ)، دەریدەکرد.

یەکەم ژمارەی بە (٦٨) لاپەڕەی قەبارە (A5) لەکانوونی دووەمی ١٩٨٩دا، دەرچووە.

ژمارە (٢)ی بە (٧٢) لاپەڕەی قەبارە (A4) لەپایزی ١٩٨٩دا، دەرچووە[١٠٠].

ئەم نووسەرانە، بابەتیان لەژمارەکانی (١) و (٢)دا، بڵاوکردۆتەوە: (بورهان، سیامند، شیرین، کاوە، ڕێبوار نەکەرۆز، سیروان- ب، کامەران حەمدی، دلێر، مەلا ئاوارە، حسامی مودەڕیس، هانا، هەورامان، خوشکە نەزەند، ئاوات دەولەت، نزار خەیلانی، ئاوەدان، ڕێبوار سیوەیلی، کاکی خۆشناو، سەگڤان بامەڕنی).

لەبەر باری ئاسایشی ئەوکات، زۆربەی بابەتەکان، بەیەك ناو، یان ناوی خوازراو، بڵاوبوونەتەوە.

٤٩- کادن کورتولوش / کوێلن- ١٩٨٩

کادن کورتولوش (ڕزگارکردنی ژن)، گۆڤارێکی سیاسی گشتی ژنانە بوو لەشاری (کوێلن)، بەزمانی تورکی دەردەچوو.

هەواڵنامەی کتێب

– یەکەم ژمارەی لەسەرەتای ساڵی ١٩٨٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەمانگەکانی ئازار و نیسانی ١٩٨٩دا دەرچووە.

(هـ.دوران)، بەرپرسیاری ئەو گۆڤارە بوو. قەبارەکەی (A4) بووە... بەرگەکەی ڕەنگا و ڕەنگ بووە [١٠١].

٥٠- هەوارگەی کوردەواری / بۆن- ١٩٨٩

هاوارگەی کوردەواری
لە هەوارگەوە بۆ هاوارگە
بەرەو کام شێوازی خەبات؟
سەرکێکی نوێ

ڕۆژنامەیەکی سیاسی فەرهەنگی و کۆمەڵایەتی بوو، لەشاری (بۆن) بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، دەردەچوو.

– ژمارە یەکی، ساڵی یەکەمی لەبانەمەڕ (مایس)ی ١٩٨٩دا، دەرچووە. نرخەکەی یەك مارکی ئەڵمانی بووە.

– ژمارە (٢)ی ساڵی یەکەمی، لەمانگی گەلاوێژی ١٩٨٩دا، دەرچووە. لەو ژمارەیەدا، لەسەر داواکاری و پێشنیاری خوێنەران، ناوەکەی لە (هەوارگەی کوردەواری)یەوە، بۆتە (هاوارگەی کوردەواری).

– ژمارە (٣)ی ساڵی یەکەمی، لەڕەزبەری ١٩٨٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٥)ی لەخاکەلێوەی ١٩٩٠ بە (٨) لاپەڕە دەرچووە.

هەشت ژمارەی لێدەرچووە، ئیتر وەستاوە.

(حوسێن بەخشی) سەرپەرشتکاری ئەو ڕۆژنامەیە بوو... ژمارەی لاپەڕەی ژمارەکان لەنێوان (٨) و (١٢) و (١٦) لاپەڕەی (A4)دا بووە. زێتر گرنگی بەبڵاوکردنەوەی بیر و بۆچوونەکانی پەیڕەوکارانی

کۆنگرەی چواری پارتی دیموکراتی کوردستان– ئێران، دەدا. حوسێن بەخشی، جگە لەناوی خۆشی، بەنازناوی (سامڕەند)یش بابەتی تێدا بڵاوکردۆتەوە [١٠٢].

TURKEI KIRITISCH –٥١

کۆیلن- ١٩٨٩

بڵاوکراوەیەك بوو، گرنگی بەمافەکانی مرۆڤ لەتورکیا و، باکوری کوردستان، دەدا. بەزمانی ئەڵمانی، دوو مانگ جارێك لەشاری کوێلن دەردەچوو.

– ژمارە سفر (٠)ی لە تشرینی یەکەمی ١٩٨٩دا، دەرچووە.
– ژمارە (١)ی لەشوباتی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
– ژمارە (٢)ی لەنیسانی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
– ژمارە (٣)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
– ژمارە (٦)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٠دا، دەرچووە.
– ژمارە (٧)ی لەشوباتی ١٩٩١دا، دەرچووە.
– ژمارە (٨)ی لەنیسانی ١٩٩١دا، دەرچووە [١٠٣].

٥٢- تورەڤان/ ١٩٨٩

گۆڤارێکی کولتووری گشتی سەربەخۆ بوو، یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٨٩دا، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، دەردەچوو. ژمارە (٣)ی، دوا ژمارە بووە و لەساڵی ١٩٩٠دا، دەرچووە.

(عەلی جەعفەر) دەڵێت: (... ئەو گۆڤارە لەژێر سەرپەرشتی (دل بەخوین دارا)دا دەرچووە و، زێتر لەنێو هەوادارانی پارتی کرێکارانی کوردستاندا، بڵاو دەکرایەوە.)[١٠٤]

٥٣- کینـه ئـەم / بـرێمن- ١٩٨٩

گۆڤـاری (کۆمەڵـەیا جـوانێن کوردسـتانێ- کـۆم جـوان) بووە. یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٨٩، لەشـاری (بـرێمن)، بەهەشـت لاپـەڕەی (A5) بەهەرسـێ زمـانی: کـوردی (کرمـانجی ژووروو- ڕێنووسـی لاتینـی) و، تـورکی و ئـەڵمانی، بڵاوبۆتەوە.

(کـۆم جـوان)، لەسـاڵی ١٩٨٨، لەشـاری (بـرێمن) لەلایـەن لاوانـی باکوری کوردستانەوە، دامەزراوە.

تا ساڵی (١٩٩٨)، دوازدە ژمارە لە (کینە ئەم) دەرچووە.

نـاوەڕۆکی گۆڤارەکـە، بـاس لـەڕەوش و گرفتـەکانی لاوانـی کـورد لەدەرەوەی وڵات، دەکات. بەشێوەیەکی هونەری و جـوان و، ڕەنگـا و ڕەنگ دەرچووە[١٠٥]. ژمارە (١٤)ی لەساڵی ١٩٩٩دا، دەرچووە[١٠٦].

هەواڵنامەی کتێب

٥٤- هاواری کـورد / بـۆن- ١٩٨٩

بڵاوکراوەیـەکی سیاسـی و کۆمەڵایـەتی و ئـەدەبی سـەربەخۆ بـوو، (حوسـێن بەخـشی) لەشـاری (بـۆن)، بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی خواروو- ڕێنووسـی ئـارامی)، دەریدەکرد. ئەو بڵاوکراوەیە،

درێژەپێدەری ڕۆژنامەی (هەوارگەی کوردەواری) و (هاوارگەی کوردەواری) بووە.

هەمان زنجیرەی ژمارەکانی (هاوارگەی کوردەواری) دراوەتە (هاواری کورد).

– ژمارە (١)ی (هاواری کورد) کەدەکاتە ژمارە (٩)ی (هاوارگەی کوردەواری، لەمانگی ڕەزبەری ١٩٩١دا، دەرچووە [١٠٧].

– ژمارە (١٤)ی، ساڵی پێنجەم، کەدەکاتە ژمارە (٦)ی (هاواری کورد) دوا ژمارە بووە و ئیتر وەستاوە.

کەواتە: (٨) ژمارە لەژێر ناوی (هەوارگەی کوردەواری) و (هاوارگەی کوردەواری)دا، دەرچووە و، (٦) ژمارەش لەژێر ناوی (هاواری کورد)دا، دەرچووە.

– ژمارە (١١)ی لەخەزەلوەری ١٩٩٢دا، دەرچووە [١٠٨].

(هاواری کورد) بەتوانای ماددی حوسێن بەخشی دەرچووە و، بەکۆنە تایپێك چاپ و بڵاوی کردۆتەوە. تەنها لەڕووی ناردنی بابەتەوە، هەندێك برادەر بابەتیان بۆ ناردووە و یارمەتیان داوە [١٠٩].

هەواڵنامەی کتێب

٥٥- هەڤگرتن- الأتحاد / چیك، ئەڵمانیا- ١٩٨٩

گۆڤارێکی سیاسی، ڕۆشنبیری، گشتی، وەرزانەی (ناڕێك) بوو، ڕێکخستنەکانی ئەورووپای (پارتیا هەڤگرتنا گەلێ کورد ل سوریا)، سەرەتا لەشاری (پراگ)ی (چیك) و، دواتر لەئەڵمانیا، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی،

دەریانکردووە.

سەرنووسەر: د.م. ڕەشۆ، دەستەی نووسەران: خالید حەسۆ، د. یوسف، ئەبوسەلام. بەرپرسیاری بەشی کوردی: د. ئیبراهیم. بەرپرسیاری بەشی عەرەبی: د. حوسێن.

- یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٨٩دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤)ی لەساڵی ١٩٩٢دا، دەرچووە.
- ژمارە (٧)ی لەساڵی ١٩٩٣دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٦)ی لەتشرینی یەکەمی ١٩٩٥دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٦)ی بە (٥٦) لاپەڕە لەنیسانی ١٩٩٨دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣٨)ی لەتەموزی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

قەبارەی سەرجەم ژمارەکانی (A4) و، وێنەدار و، بەرگەکانی ڕەنگا و ڕەنگ بووە[١١٠].

٥٦- KURDISTAN AKTUELL

بەرلین- ١٩٩٠

ئۆرگانی ڕێکخراوی خوێندکارانی سۆسیالیستی کورد- سۆکسە، بووە و، بەزمانی ئەڵمانی دەرچووە. ژمارە (١)ی لەکانوونی دووەمی ١٩٩٠دا، دەرچووە[١١١].

پاش سۆراغ کردن، بۆمان دەرکەوت تەنها ئەو ژمارەی لێدەرچووە و وەستاوە.

٥٧- جودی/ ١٩٩٠

گۆڤارێک بوو، (حەرەکەتا ئیسلامی کوردستان- باکور)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژوورو- ڕێنووسی لاتینی) و

تورکی، دەریاندەکرد. یەکەمین ژمارەی لەساڵی ١٩٩٠ بەقەبارەی (A4) لەبەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگدا دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەنیسانی ١٩٩٠دا، دەرچووە [١١٢].
– ژمارە (١٣)ی لەساڵی ١٩٩١دا، دەرچووە [١١٣].
– ژمارە (١٥)ی لەساڵی ١٩٩٦دا، دەرچووە.
– ژمارە (١٧)ی لەئابی ١٩٩٩دا، دەرچووە [١١٤].

٥٨- KURDEN PROZISS AKTUELL

کوێلن- ١٩٩٠

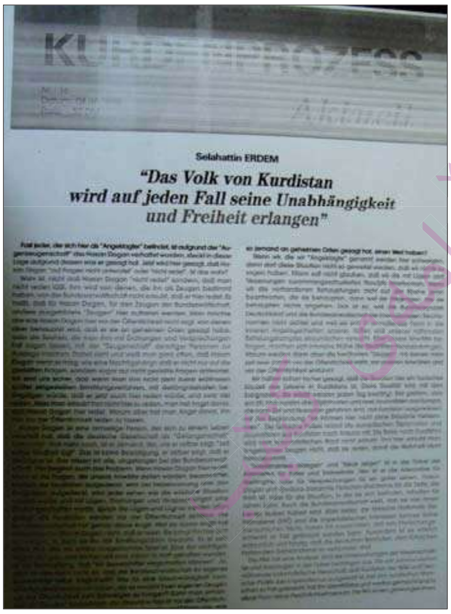
KURDEN PROZESS Aktuell

Selahattin ERDEM

"Das Volk von Kurdistan wird auf jeden Fall seine Unabhängigkeit und Freiheit erlangen"

بەکوردییەکەی دەبێتە: (پرسگەریی ئێستای کوردان). بڵاوکراوەیەك بوو، بەزمانی ئەڵمانی لەشاری (کوێلن) دەردەچوو.

ژمارە (١٦)ی بەچوار لاپەڕەی کەمێك لە (A4) گەورەتر، لە ١٩٩٠/٦/٤دا، دەرچووە.

لایەنگر و هەوادارانی (پارتی کرێکارانی کوردستان– PKK)، دەریاندەکرد.

ژمارە ئۆرگیناڵەکەی لەئەرشیفی (جەمال خەزنەدار)دا، هەیە [١١٥].

٥٩- ژیان / کوێلن- ١٩٩١

گۆڤارێکە (یەکێتیا ژنێن کوردستان- کۆم ژن)، لەشاری کوێلن دەریدەکات. بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی و، تورکی و ئەڵمانی، بڵاودەبێتەوە.

- یەکەم ژمارەی لەمانگی ئازاری ١٩٩١دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٠)ی لەئازاری ١٩٩٤دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٤-٢٥)ی پێکەوە، لەمایسی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

لەم دوو ژمارەیەدا، دەستەی نووسەران بەمشێوەیە بووە: (زوبەیدە، زەرین، بەلگین).

- ژمارە (٢٦)ی لەساڵی ١٩٩٨دا، دەرچووە. قەبارەی گەورە و وێنەدار بووە[١١٦].
- ژمارە (٣٤)ی لەحوزەیران و تەموزی ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

هەواڵنامەی کتێب

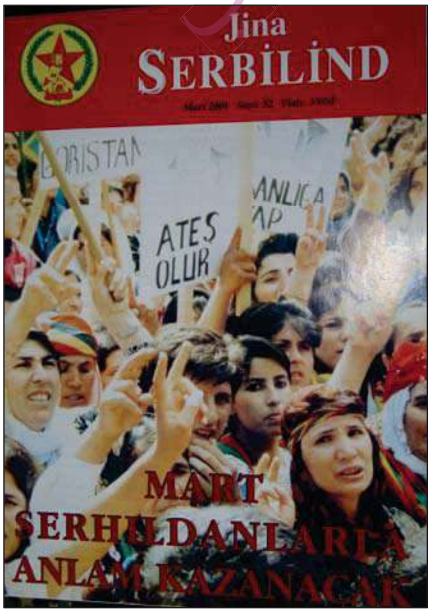

٦٠- ژنا سەربلند / ئەڵمانیا، هۆڵەندا- ١٩٩٢

گۆڤارێکی سیاسی و ڕۆشنبیری گشتی ژنانە، یەکەم ژمارەی لەبەهاری ساڵی ١٩٩٢دا، دەرچووە[١١٧].

- ژمارە (٤)ی لەمایسی ١٩٩٣دا، دەرچووە[١١٨].

– ژماره (٥٢)ی به(٥٠) لاپەڕەی قـەباره (١٨×٢٥)سـم ەو لـەمانگی ئازاری ٢٠٠١دا، دەرچووه. نرخەکەشی سێ مارکی ئەڵمانییه.

– ژماره (٥٩)، (٥٨) لاپەڕەی هەمان قەبارەیـە و لـەمانگی تـشرینی یەکەمی ٢٠٠١دا، دەرچووه[١١٩].

– ژماره (٦٧)ی لەمانگی حوزەیرانی ٢٠٠٢دا، دەرچووه.

– ژماره (٨٣)ی لەمانگی ئازاری ٢٠٠٤دا، دەرچووه.

– لەسـاڵی (١٩٩٢–١٩٩٧)، وەرزانـە دەرچـووه. لەسـاڵی (١٩٩٨–١٩٩٩)، دوو مـانگ جارێـك دەرچـووه. لەسـاڵی (٢٠٠٠) تـاکو ئێـستا (بەهاری ٢٠٠٦)، مانگانه دەردەچێت.

بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی ژووروو– ڕێنووسـی لاتینـی) و تـورکی، بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوه.

– لەسـاڵی (١٩٩٢)دا، لەسـەر نـاوی (یـەکێتی ژنـانی وڵاتپـارێزی کوردستان)، دەرچووه.

– لەساڵی (١٩٩٤) بەدواوه، لەسەر ناوی (تەڤگـەری ئـازادی ژنـانی کوردستان)، دەرچووه.

– لەسـاڵی (١٩٩٥) بـەدواوه، لەسـەر نـاوی (یـەکێتی ئـازادی ژنـانی کوردستان)، دەرچووه.

– لەسـاڵی (١٩٩٩)دا، لەسـەر نـاوی (پـارتی ژنـانی کرێکـاری کوردستان)، دەرچووه.

– لـەپایزی سـاڵی (٢٠٠٠) بـەدواوه، لەسـەر نـاوی (پـارتی ژنـانی ئازاد)ەوه دەرچووه.

– لەسـاڵی (٢٠٠٤) بـەدواوه، لەسـەر نـاوی (پـارتی ئـازادی ژنـانی کوردستان)ەوه، دەرچووه. سەرجەم ژمارەکانی ڕەنگا و ڕەنگه [١٢٠].

(ڕێنـاس نـەورۆزی) دەڵێـت: (لەهۆڵەنـدا دەرچـووه) [١٢١]، کەچـی (فەخرەدین تاهیر) دەڵێت: (لەئەڵمانیا چاپ و بڵاوکراوەتەوه) [١٢٢].

کەچـی لەڕاسـتیدا، بۆچـوونەکانی هـەردوو لایـان ڕاسـته، چـونکه: بۆیەکـەم جـار و تـا کۆتاییەکـەی سـاڵی ١٩٩٣ لەئـەڵمانیادا دەرچووه.

پاش قەدەغەکردنی چالاکییەکانی (پارتی کرێکارانی کوردستان- PKK) و، دام و دەزگاکانی سەربەو پارتە لەکۆتایی ساڵی ١٩٩٣ لەئەڵمانیادا، بنکە بارەگای گۆڤاری (ژنا سەربڵند)یش، بۆ هۆڵەندا گواسترایەوە.

پێشدەچێت بۆ پاراستنی باری ئەمنی و، فرت و فێڵ کردن لەحکومەتی ئەڵمانیا، ئەدرەسی (هۆڵەندا)یان، لەسەر نووسی بێت، چونکە لەهۆڵەندا ئازادانەتر، دەتوانن چالاکییەکانیان ئەنجامبدەن.

سەرباری ئەوەش، تا ژمارە (٥٢)ش (ئازاری ٢٠٠١)، نرخەکەی هەر بەمارکی ئەڵمانی بووە.

٦١- WARE

گۆڤارێکی کولتووری مانگانە بوو، بەزمانی کوردی (دیالێکتی- زازاکی، کرمانجی، دملی) و، ڕێنووسی لاتینی لەئەڵمانیا دەرچووە. کوردە عەلەوییەکان، ئەم گۆڤارەیان دەرکردووە.

- ژمارە (١)ی لەمایسی ١٩٩٢دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢)ی لەپایزی ١٩٩٢دا، دەرچووە.
- ژمارە (٩)ی لەساڵی ١٩٩٦دا، دەرچووە.

بەرگەکەی ڕەنگا و ڕەنگ بووە.

٦٢- KURDISTAN HEUTE
بۆن- ١٩٩٢

گۆڤارێک بوو، (ناوەندی ڕاگەیاندن و بەڵگەنامەی کوردی- ناڤەند)، لەشاری بۆن، بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد.

- یەکەم ژمارەی بەقەبارەی (A4)، لەئاب و

ئەیلولی ١٩٩٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەتشرینی یەکەمی ١٩٩٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی، بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٢ و، کانوونی دووەمی ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی لەشوبات و ئازاری ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٥)ی، بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لەنیسان و مایسی ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٦)ی، بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لەتەموز و ئابی ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٧)ی، بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لەئەیلول و تشرینی یەکەمی ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٨)ی، بەبەرگەوە (٤٨) لاپەڕەیە و، لەتشرینی دووەم و کانوونی یەکەمی ١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٠)ی، لەمایس و حوزەیرانی ١٩٩٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (١١)ی، بەبەرگەوە (٥٢) لاپەڕەیە و، لەئاب و ئەیلولی ١٩٩٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٣)ی، بەبەرگەوە (٥٢) لاپەڕەیە و، لەشوبات و ئازاری ١٩٩٥دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٥)ی، بەبەرگەوە (٥٦) لاپەڕەیە و، لەتەموز و ئابی ١٩٩٥دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٦)ی، لەتشرینی یەکەم و دووەمی ١٩٩٥دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٧)ی، لەکانوونی دووەم و شوباتی ١٩٩٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٨)ی، لەمایس و حوزەیرانی ١٩٩٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٩–٢٠)ی پێکەوە، لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٦ و کانوونی دووەمی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢١–٢٢)ی پێکەوە، لەئەیلول و تشرینی یەکەمی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

هەواڵنامەی کتێب

– ژمـاره (٢٣)ی لـەکانوونی یەکـەمی ١٩٩٧ و کـانوونی دووەمـی ١٩٩٨دا، دەرچـووە. بـەپێی زانیارییـەکانی ئێمـە، ئـەوە دوا ژمـارە بووە[١٢٣].

(دڵشاد عومـەر کـاکی) دەڵێـت: (لەسـاڵی ١٩٩٢–١٩٩٨، زێـتر لـە ٢٥ ژمارەی لێدەرچووە و، دواتر وەستاوە... هەر ژمارەیەکی بەپێنج هەزار دانـە بڵاوکراوەتـەوە. بابەتـەکانی تایبـەت بـوون بـە: مێـژوو، ئـەدەب، ڕۆشنبیری، سیاسەت، دیمانە،...تاد)[١٢٤].

بەرپرسـیاری گۆڤـار: (مـەتین ئینجەسـوو، نـزار خـەیلانی)، بـوون. بەرگی هەموو ژمارەکان ڕەنگا و ڕەنگ بوو... لەڕووی دیزایینـەوە، زۆر پێشکەوتوو بوو.

نرخی گۆڤارەکـەش لـەنێوان (٤–٥) مـارکی ئـەڵمانی بـوو. کۆمـەڵێك نووسەر و پسپۆری ئەڵمانی شارەزا لـەبارەی مێـژووی کـورد، بابـەتیان تێـدا بڵاودەکـردەوە. ئـەو نووسـەر و ڕۆژنامەنووسـانەی کەبابـەتیان لەکوردستانی ئیمـرۆ (کوردسـتان هۆیتـە)دا بڵاوکردۆتـەوە، بـریتین لـە: (نزار خەیلانی، مـەتین ئینجەسـوو، هیلمـوت ئۆبـەر دیك، جـانکورد، د. گولمراد مورادی، نازیف تێلێك، ژیندار دەۆکی، فیکرەت سەفەر، هـانس کـۆش نیـك، ئـولا فـریَ، د.م.س. جومعـە، د. حوسـێن حەبـەش، لـەیلا شێریَ، بەیرام ئەیاز، نەبی کەسـین، ئـەمیری حەسـەن پـوور، د. مـەمۆ ئۆسمان، برزۆ عەلی هـەژار، لۆتـێ ئینجەسـوو، شـامیل ڕۆژ ئاڤـا، فریـاد فازیل عومەر، جەمال فوئاد، سەیت خان دۆز، عیسمەت شەریف وانلـی، باڤێ دیـار، ۆ. سـەیدۆ، جـەلال کارتـاڵ، گلاودیـا ڕۆس، یـۆرگن، مایـەر، نوری تاڵەبانی، بورهان شاوی، فازیل ئەحمەد، خەدیجە یەشار، کـاترین فـۆگلێر، مەهمـەت تانـدڤێردی، سـیامەند حـاجۆ، موسـتەفا دەرە، هـ. ئەرین چەلیك، شەریف مەڕەش، د. فەرهاد ئیبراهیم، کامـەران حـاجۆ، د. هەستی سالَح، نازەنین.م. ڕەشید، گونەی ئەسلان، محەمەد ئـوزون، عەبدولموئمین دەشتی، تۆڵە ئارام، د. کـەمال فوئـاد، میهرداد ئێـزدی، محەمەد ئۆزکان، شیرین عەقراوی،...تاد).

ئیســماعیل تــەنیــا

٦٣- KURD-A

دوسلدۆرف- ١٩٩٢

هەواڵنامەیەکی ڕامیاری، ڕۆژانە بوو، (ئاژانسی هەواڵی کوردستان- KURD-A)، لەشاری دوسلدۆرف، دەریدەکرد.

یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٢دا، بەقەبارەی (A4) دەرچووە و، تاساڵی ١٩٩٤، بەردەوام بووە. پاشان وەستاوە.

ئەو هەواڵنامەیە، بەزمانی تورکی و کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) دەرچووە. ئەو ژمارانەی کەبەتورکی دەرچوون، لەسەریان نووسراوە (KURD-HA)[١٢٥].

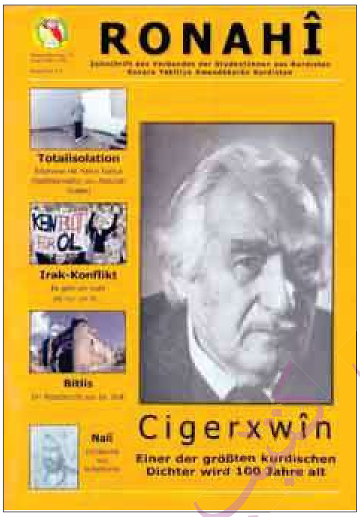

٦٤- ڕوناهی / ١٩٩٢

ئەم گۆڤارە بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و، ئەڵمانی دەرچووە. یەکەم ژمارەی لەکۆتایی ساڵی ١٩٩٢دا، بڵاوبۆتەوە[١٢٦].

٦٥- KURDISTAN AKTUELL

فرانکفۆرت- ١٩٩٣

گۆڤارێک بوو، میدیکۆ ئەنتەرناشناڵ MIDICO INTERNATIONAL ناوبەناو، لەشاری فرانکفۆرت، بەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد.

- ژمارە (١)ی لە ١/٤/١٩٩٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٦٤)ی لەتەموز و ئابی ١٩٩٨، بە (٨٦) لاپەڕەی قەبارە (لەA4 بچووکتر و لەA5) گەورەتر، دەرچووە.

– ژمارە (٦٥–٦٦)ی پێکەوە، لەئەیلول و تشرینی یەکەمی ١٩٩٨، بە (١٠٥) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٦٩–٧٠)ی لەکانوونی دووەم و شوباتی ١٩٩٩دا، بە (٩٧) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٧٤–٧٥)ی لەنێوان تەموز و ئەیولی ١٩٩٩دا، بە (١١٢) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٧٦–٧٧)ی لەنێوان تشرینی یەکەم و کانوونی یەکەمی ١٩٩٩دا، بە (٨٩) لاپەڕە دەرچووە.

٦٦- لالشا نورانی / بۆن- ١٩٩٣

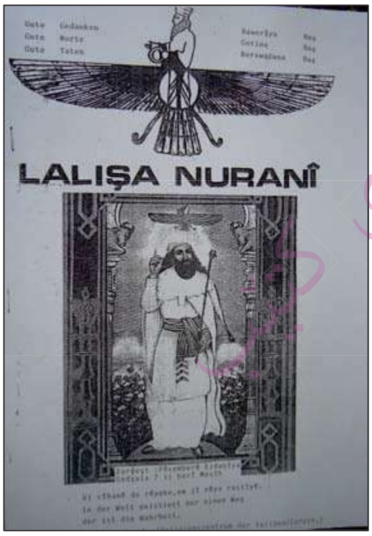

ئەو گۆڤارە، (ئۆرگانا ناڤەندا ئۆلا ئێزدی– زەردەشتی)یە و، لەشاری (بۆن) دەردەچێت. (شێخ دەروێش حەسۆ)، یەکێك بووە لەو کەسانەی کەسەرپەرشتی دەرکردنی کردووە.

قەبارەکەی (A4)ە و، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و ئەڵمانی، دەرچووە. لەسەرەوەی ئاڕمی گۆڤارەکە، (دەستە ڕاست)، نووسراوە: (باوەڕیا باش، گۆتنا باش، بەرخودانا باش).

– یەکەم ژمارەی لە ١٩٩٣/٤/١٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لە ١٩٩٤/٤/١٤دا، دەرچووە.

تائێستاکە (٢٠٠١)، هەشت ژمارەی لێدەرچووە. لەژمارە (٨)دا، هەندێك کورتە بابەتی بەزمانی تورکی و عەرەبیش، بڵاوکردۆتەوە [١٢٧].

KURDISTAN NEWS -٦٧

بریمن- ١٩٩٣

KURDISTAN NEWS

Nachrichten über Menschenrechtsverletzungen in Kurdistan

EDITORIAL

DAS RECHT AUF LEBEN

بڵاوکراوەیەك بوو، زێتر گرنگی بەبڵاوکردنەوەی هەواڵەکانی مافی مرۆڤی کوردستان داوە و، (ناوەندی مافی مرۆڤی نێو نەتەوەیی بۆ کوردستان IMK): بەزمانی ئەڵمانی لەشاری (بریمن)، دەریدەکرد.

(IMK)، ڕێکخراوێکی مرۆڤایەتی ناحکومییە و، کۆمەڵێك کورد و، ڕۆشنبیر و سیاسەتمەداری ئەڵمانی لەساڵی ١٩٩١، لەشاری (بۆن) دایانمەزراندووە. (ئەبوبەکر سەیدام)، لەساڵی ١٩٩٨، تاوەکو ئێستا (کانوونی دووەمی ٢٠٠٦) بەرپرسیاری گشتی ئەو ڕێکخراوەیە[١٢٨].

- ژمارە سفر (٠)ی لە ١٩٩٣/١/١٥ دەرچووە[١٢٩].
- ژمارە (٦)ی بە (٤) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لە ١٩٩٣/٤/٢٧دا، دەرچووە[١٣٠].
- ژمارە (٣٥-٣٦)ی لەئەیلولی ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣٧-٣٨)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤٣-٤٤)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

٦٨- نشره / بەرلین- ١٩٩٣

بڵاوکراوەیەکی خوولی بوو، (لیژنەی ناوخۆی ئەڵمانیای پارتی دیموکراتی کوردستان- عێراق)، بەزمانی عەرەبی دەریدەکرد.

یەکەمین ژمارەی بەقەبارەی (A5) و، (٤٢) لاپەڕە، لەمانگی

هەواڵنامەی کتێب

حوزەیرانی ١٩٩٣دا، دەرچووە. نرخەکەی پێنج مارکی ئەڵمانی بووە. بەفۆنتێکی جوان چاپکراوە.

هەندێك لەو نووسەرانەی بابەتیان لەو ژمارەیەدا بڵاوکردۆتەوە، بریتین لە: (محەمەد عامر دێرشەوی، أم ڤانا، فرنسۆ حەریری، سلێمان کامل، مراد بامەڕنی، بابی ئالاّ)[١٣١].

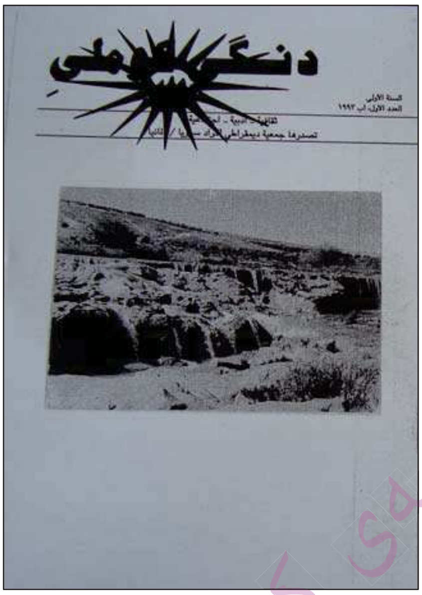

٦٩- دەنگێ کۆمەڵێ / ١٩٩٣

گۆڤارێکی کولتووری و کۆمەڵایەتی بوو، ئۆرگانی (کۆمەلا دەمۆکراتێن کوردێن سووریێ ل ئەڵمانیا) بووە. بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، بەقەبارەی (A5) دەرچووە. یەکەم ژمارەی لەئابی ١٩٩٣دا، دەرچووە.[١٣٢]

٧٠- ZULFIKAR
کوێلن- ١٩٩٣

زولفەقار، گۆڤارا (فیدراسیۆنا کۆمەلا عەلەویی)یانە لەئەڵمانیا. لەسەر ئارمی گۆڤارەکە، بەزمانی تورکی و بەفۆنتێکی بچووك، دروشمی: (هەرکەسێك هاشا لەنەژادی خۆی بکات حەرامزادەیە)، نووسراوە.

لێپرسراوی بەشی کوردی: (ئەردال ئێر)ە. دەستەی نووسەرانی بریتین لە: (عیرفان دائیۆغۆ، تورکەر ئالب، حەسەن.ج.ئەرسەلان).

– یەکەم ژمارەی بەقەبارەی (A4)، بەزمانی کوردی (زازاکی– ڕێنووسی لاتینی) و تورکی، لەمانگی ئاب و ئەیلولی ١٩٩٣دا، لەشاری (کوێلن) دەرچووە.

– ژمارە (٢٥)ی لەئاب و ئەیلولی ١٩٩٨دا، دەرچووە و، نرخەکەشی چوار مارکی ئەڵمانی بووە.

– ژمارە (٤١)ی لەئاب و ئەیلولی (٢٠٠١)دا، بە (٦٢) لاپەڕە دەرچووە. نرخەکەشی پێنج مارکە.

بابەتەکانی (زولفەقار)، زێتر بەزمانی تورکین. بەرگەکانی ڕەنگا و ڕەنگن.

تاوەکو ساڵی (٢٠٠٢) بەردەوام بووە و، دوایی وەستاوە. هەمان فیدراسیۆن، لەشوێنی ئەو گۆڤارە، گۆڤارێکی تری بەناوی (سەما) دەرکردووە، کەلەشوێنێکی تری ئەو کتێبەدا، باسی لێوە دەکەین. جێگای سەرنجە، ئەو ژمارانەی کەمن بینیوومە، یان زانیاریم لەسەریان کۆکردۆتەوە، هەموویان لەمانگەکانی (ئاب و ئەیلول)دا، دەرچووینە[١٣٣].

تویێشوو
Kurden Komitee Hannover e.V.
April 1997 / Gulan 2609

٧١- تویێشوو / هانۆڤەر- ١٩٩٣

بڵاوکراوەیەکی کولتووری و ڕۆشنبیری گشتی بووە، کۆمیتەی کوردەکانی شاری هانۆڤەر، ناوبەناو دەریانکردووە. یەکەم ژمارەی لەکانوونی یەکەمی (١٩٩٣)، بەرامبەر بەبەفرانباری (٢٦٠٥)ی کوردی،

به (٨) لاپەڕەی قەبارە (A4)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی) دەرچووە.

لەژمارە یەکدا، ناوی سەرنووسەر و، سەرپەرشتکارانی بەسەرەوە نەبووە و، ناوەکەشی (تێشوو) بووە.

ژمارە (٤)ی لەنیسانی (١٩٩٧) بە (١٢) لاپەڕەی هەمان قەبارە دەرچووە و، لەم ژمارەیەدا:

١- دەستەی بەڕێوەبەر دیاریکراوەکە، (فەرەیدون قازی) و، (تەنگەزار مارینی) بووە.

٢- ناوەکەش لە (تێشوو)ەوە بۆتە (تویێشوو) و، بەپشت بەستن بە (فەرهەنگی خاڵ)ەوە، ئەو وشەیە ڕاڤەکراوە: (تویێشوو: خواردەمەنییەکە ڕەفتەنی لەگەڵ خۆیا بیبا بۆ ڕێگا).

٣- لەو (١٢) لاپەڕەیەدا، (٣) لاپەڕە بە (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) بڵاوکراوەتەوە. دیارە (تەنگەزار) سەرپەرشتی ئەو بەشەی کردووە.

تەنها چوار ژمارەی ئەو بڵاوکراوەیەم بینیووە.

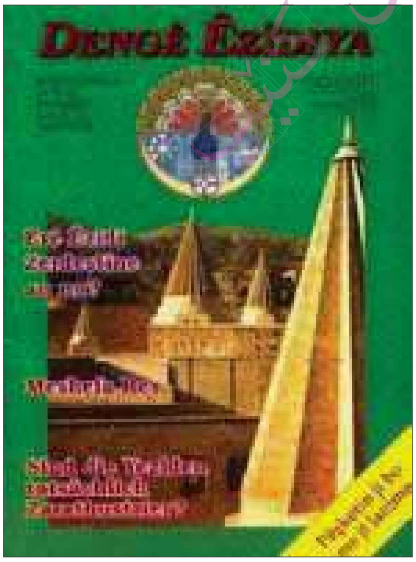

٧٢- دەنگی ئێزدیان / ١٩٩٣

گۆڤارێکی ڕەنگا و ڕەنگی تایبەت بەمێژوو و کولتووری ئێزیدیەکان، جالیەی کوردە ئێزدیەکان، لەئەڵمانیا دەریدەکەن

ژمارە (١)ی لەساڵی (١٩٩٣)دا، بەزمانی کوردی و ئینگلیزی و ئەڵمانی و عەرەبی و تورکی دەرچووە[١٣٤].

ژمارە (٦-٧)ی بە (١١٥) لاپەڕەی قەبارە (A4) بەزمانی کوردی و

ئینگلیزی و عەرەبی و تورکی و ئەڵمانی لەساڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە [١٣٥]. کوردییەکەی بە (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) بووە.

تا ٢٦/٥/٢٠٠٢، (٩) ژمارەی لێدەرچووە و بەیەکێك لەگۆڤارە باشەکانی کوردی دەژمێردرێت و (شەوقی عیسا)، سەرپەرشتی دەکات[١٣٦].

٧٣- دەنگێ ژنێن کوردستان / بۆن- ١٩٩٣

بڵاوکراوەیەکی ژنان بوو، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و ئەڵمانی لەشاری (بۆن)، دەردەچوو.

- ژمارە (١)ی لەساڵی ١٩٩٣دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢)ی لەهەمان ساڵ دەرچووە.
- ژمارە (٣)ی لەمانگی نیسان و مایسی ١٩٩٤دا، دەرچووە [١٣٧].

٧٤- ژنێ ڕابە / بەرلین- ١٩٩٣

گۆڤارێکی تایبەتی ژنان بووە و، ژنانی وڵاتپارێز لەبەرلین بەزمانی ئەڵمانی دەریانکردووە. تەنها یەك ژمارەی لەساڵی ١٩٩٣دا، بە (٧٦) لاپەڕەی قەبارە (A4) لێدەرچووە. وێنەدار و ڕەنگا و ڕەنگ بووە [١٣٨].

٧٥- ژبۆ ڕزگاریا ژنان/ ١٩٩٣

بڵاوکراوەیەك بوو، (کۆمەڵەیا ژنێن دیموکرات و نەتەوەیی)

دەریاندەکرد. ژمارە (١)ی بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، لەساڵی ١٩٩٣دا، دەرچووە[١٣٩].

ÖZGÜR POLİTİKA
Statükocular devrede
Barış Anaları Ankara'da
Eğitim-Sen'e abluka

٧٦- OZGUR POLITIKA
نۆیسنبۆرگ- ١٩٩٤

ئۆزگورپۆلەتیکا (پۆلەتیکای ئازاد)، ڕۆژنامەیەکی ڕۆژانە بووە، لایەنگر و هەوادارانی پارتی کرێکارانی کوردستان (PKK)، لەشاری (NEW-ISENBURG)، بەزمانی تورکی، دەریاندەکرد.

یەکەم ژمارەی لەمانگی تشرینی دووەمی ١٩٩٤دا، بەشێوەیەکی هونەری جوان، ڕەنگا و ڕەنگ و، بەقەبارەی (A3) دەرچووە. ژمارە (٣٣٨٥)ی لە ٢٠٠٤/١٢/٢١دا، دەرچووە.

ناوەناوەش، پاشکۆی تایبەتی دەربارەی توێژی ئافرەتان، منداڵان، گەنجان، تەوەر....تاد، بڵاودەکردەوە.

لەساڵی ٢٠٠٥دا، لەلایەن حکومەتی ئەڵمانیاوە، بەبیانووی ئەوەی کەبانگەشە بۆ (PKK) دەکات و، هانی تووند و تیژی دەدات، قەدەغەکرا.

ئەو ڕۆژنامەیە، زێتر گرنگی بەبابەتی سیاسی و، هەواڵ و شرۆڤە، دەدا و، بەشێوەیەکی بەربڵاو لەهەموو شار و شارۆچکەکانی ئەورووپادا، بڵاودەکرایەوە.

ژمارەی لاپەڕەکانی لەهەندێك قۆناغدا، گۆڕانی بەسەردا هاتووە، بەڵام بەشێوەیەکی گشتی ژمارەی لاپەڕەکانی لەنێوان (١٢–٢٤) لاپەڕەدا بووە.

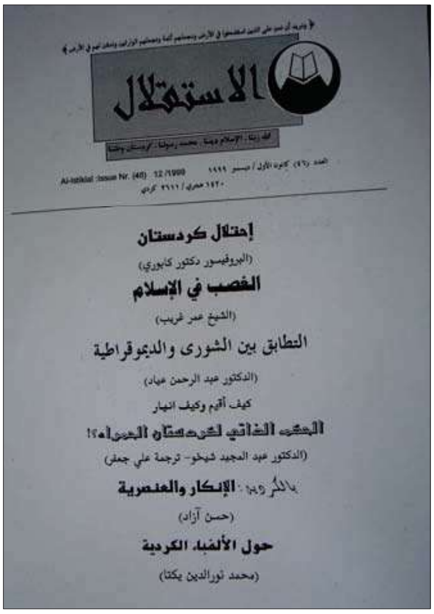

الاستقلال

Al-Istiklal Issue Nr. (46) 12/1999

إحتلال كردستان

(البروفيسور دكتور كابوري)

التعصب في الإسلام

(الشيخ عمر غريب)

التطابق بين الشورى والديموقراطية

(الدكتور عبد الرحمن عباد)

كيف أقيم وكيف انهار

الحكم الذاتي لكردستان العراق؟!

(الدكتور عبد المجيد شيخو- ترجمة علي جعفر)

الإنكار والعنصرية

(حسن آزاد)

حول الألفباء الكردية

(محمد نورالدين يكتا)

٧٧- الأستقلال / ١٩٩٤

ڕۆژنامەیەکی سیاسی و کولتووری بووە: (پارتیا ئیسلامیا کوردستانێ- PIK)، بەزمانی عەرەبی دەریانکردووە. (محەرەم حەسەن- جانکورد)، سەرپەرشتی دەرکردنی کردووە.

- یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٤دا، لەئەڵمانیا دەرچووە.

- ژمارە (١٨)ی لەساڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

- ژمارە (٤٦)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٩دا، بەزمانی کوردی: (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، دەرچووە. ئەو ژمارەیە بەشێوەی گۆڤار دەرچووە.

هەندێك لەبابەتەکانی ژمارە (٤٦) بریتین لە:

- ڕزگارکرنا کوردستانێ، خەسیب د ئیسلامێدا، ئیسلام و دیموکراتی، کوردستانا سۆر، ل سەر ئەلفبایا کوردی، ئینکار و نەژاد پەرستی.

(PIK) پارتێکی کوردی ئیسلامی (ڕۆژئاوای کوردستان بووە و، ئێستاکە نەماوە[١٤٠].

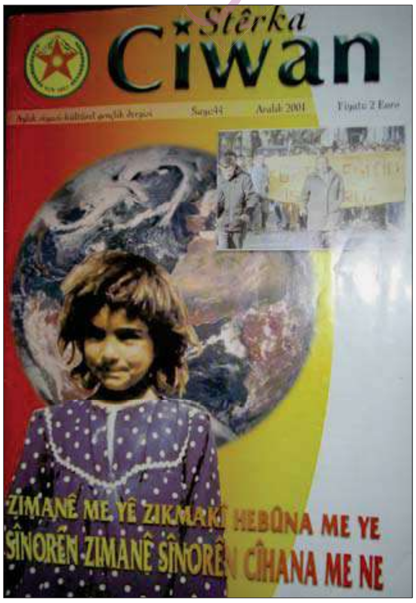

٧٨- ستێر کاجوان
ئەڵمانیا/ هۆڵەندا -١٩٩٤

گۆڤارێکی مانگانەی سیاسی و کولتووری لاوانە، یەکێتی لاوانی کوردستان (YCK)،

بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و تورکی لەئەڵمانیا دەریدەکات. ژمارە سەرەتاییەکانی لەئەڵمانیا دەرچووە و، دواتر بۆ شاری (میدەلبۆرگ)ی هۆڵەندا، گواستراوەتەوە. یێ.جە.کە (YCK) لەساڵی ١٩٨٧دا، دامەزراوە.

– یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣٨)ی بە (٦٤) لاپەڕەی قەبارە (١٩×٢٧)سم، لەمانگەکانی کانوونی دووەم و شوباتی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣٩)ی بە (٦٤) لاپەڕە، لەمارت و نیسانی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤٠)ی بە (٦٤) لاپەڕە، لەمایس و حوزەیرانی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤٤)ی بە (٤٨) لاپەڕە، لەکانوونی یەکەمی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارەکانی (٣٩، ٤٠، ٤٤)، قەبارەکەیان (١٨×٢٥)سم، بووە.

بەگوێرەی ئەو ژمارانەی لای منن، هەردوو مانگ جارێك (ستێرکا جوان)، دەرچووە.

نرخەکانیشی (٣) مارکی ئەڵمانی بووە. نرخی ژمارە (٤٤)یش، (٢) ئۆیرۆ بووە.

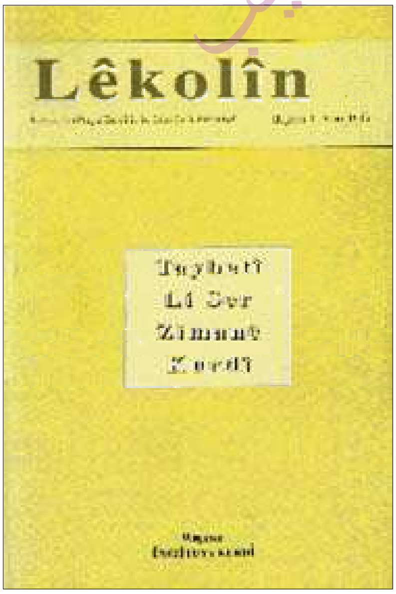

بەرگێکی جوان و ڕەنگا و ڕەنگی هەیە.

٧٩- لێکۆڵین / بەرلین- ١٩٩٥

لەسەر بەرگی یەکەمی نووسراوە: (لێکۆلین ل سەر جڤاکا کوردستانێ، وەشانێن ئینستویتا کوردی ژ بۆ لێکۆلین و زانستیا).

یەکەم ژمارەی لەئازاری ١٩٩٥، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی)، لەشاری بەرلین، بەقەبارەی (A5) دەرچووە.

- ژمارە (٢)ی لەئازاری ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣)ی لەپایزی ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤)ی لەبەهاری ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥)ی لەپایزی ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٦)ی لەبەهاری ١٩٩٩دا، دەرچووە.
- ژمارە (٧)ی لەهاوینی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (١١)ی لەزستانی ٢٠٠٨دا، دەرچووە.

ئەو گۆڤارە، جگە لەزمانی کوردی، بەزمانەکانی (تورکی و ئەڵمانی)یش بابەتی بڵاوکردۆتەوە.

٨٠- KOMKAR BULTEN
کوێلن- ١٩٩٥

کۆمکار بولتەن، بڵاوکراوەیەکی سیاسی، کولتوری، گشتی بوو، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی، لەشاری (کوێلن)، دەردەچوو.

ژمارە (٢)ی لەمانگی گوڵانی ١٩٩٥دا، دەرچووە.[١٤١]

٨١- ئاشتی / بەرلین- ١٩٩٥

لەسەر بەرگی یەکەمی نووسراوە: (بلاڤۆکا ڕەوشەنبیری سیاسی، ڕاگەهاندنی کۆمیتا ئەڵمانیا پارتی دیموکراتی کوردستان- یەکگرتی، دەریدەکا).

ژمارە (٨)ی بەزمانی عەرەبی و کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی)، بەقەبارەی (A4) و، بەڕەنگی ڕەش و سپی، لەمانگەکانی کانوونی دووەم و شوباتی ١٩٩٥دا، دەرچووە.

لەدەستە ڕاستەوە: لەلاپەڕە (١) تاوەکو لاپەڕە (٢٤) بەزمانی

عەرەبییە... لەدەستە چەپەوەش، لەلاپەڕە (١) تاوەکو لاپەڕە (١٦)، بەزمانی کوردییە. هەمووی بەسەر یەکەوە، (٤٠) لاپەڕەیە.

دانە ئۆرگینالّەکانی ئەو بڵاوکراوەیە لەئەرشیفی (جەمال خەزنەدار)دا، پارێزراوە.[١٤٢]

٨٢- باوەڕی / میولهایم- ١٩٩٥

گۆڤارێکی سێ مانگی (وەرزی)، دینی، سیاسی، کولتووری بوو، (حەرەکەتا ئیسلامیا کوردستانێ)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی، دەریدەکرد.

حەرەکەتا ئیسلامی کوردستان، لەساڵی ١٩٩٣دا، لەلایەن کوردەکانی باکوری کوردستانەوە، دامەزراوە.

– یەکەم ژمارەی لەساڵی (١٩٩٥)دا، لەشاری (میولهایم)ی نزیك (کوێلن)، بەقەبارەی (A4) کەمێك بچووکتر دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی لەساڵی ١٩٩٥دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٠)ی بە (٦٨) لاپەڕەی قەبارە (١٦,٥×٢٣,٥)سم، لەبەهاری ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٧)ی لەبەهاری ساڵی (٢٠٠٣)دا، دەرچووە.

لەسەر بەرگی یەکەم و سەر ئاڕمی گۆڤارەکە نووسراوە: (باوەڕی جەوهەرێ ژیانێیە).

بەرگی گۆڤارەکە ڕەنگا و ڕەنگە و، گرنگی بەبڵاوکردنەوەی بابەتی ئایینی داوە. چەند ژمارەیەك لەئەرشیفی مندا هەیە.

٨٣- PSK BULLETIN / ١٩٩٥

سوید/ ئەڵمانیا - ١٩٩٥

بڵاوکراوەیەك بوو، (پارتی سۆسیالیستی کوردستان- باکور) لەوڵاتی سوید و ئەڵمانیا، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی دەریدەکرد.

- ژمارە (١)ی لەساڵی ١٩٩٥دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٥دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣)ی لەئازاری ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٤)ی لەمایسی ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥)ی لەتەموزی ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٦)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٩٦دا، دەرچووە.
- ژمارە (٧)ی لەتشرینی یەکەمی ١٩٩٧دا، دەرچووە.[١٤٣]

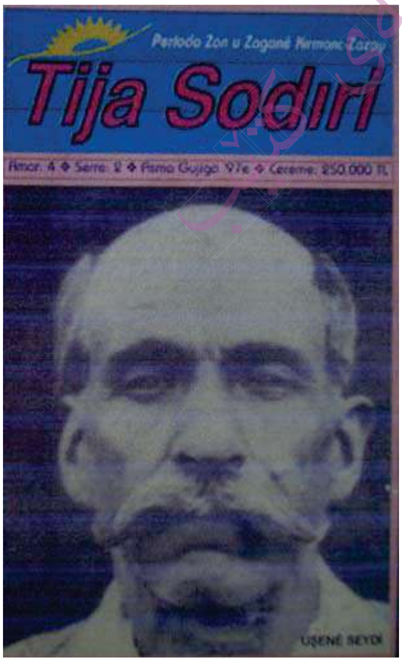

٨٤- تیجا سۆدرێ[١٤٤]

فرانکفۆرت- ١٩٩٥

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری، وەرزی، گشتی بووە، بەزمانی کوردی (زازاکی- ڕێنووسی لاتینی) لەشاری (فرانکفۆرت) دەرچووە.

یەکەم ژمارەی لەساڵی (١٩٩٥)دا، بەقەبارەی بچووکتر لە (A4) دەرچووە.

- ژمارە (٤)ی لەساڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥)ی لەساڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

– ژماره (٧)ی لەساڵی (٢٠٠١)دا، دەرچووە.

دەستەی نووسەرانی بریتـی بـوون لـە: (سـەعید چـیا، هـاوار تۆرنـێ جەنگی، محەمەد دۆغـان، یوشـەن لاشـەر، ك. فاسـۆپێت، خ. چـەلکەر، باقی ئیشچی).

گۆڤارەکە وێنەدار و بەرگەکەشی ڕەنگا و ڕەنگ بووە.(١٤٥)

(تــیج) بــەمانای (تیــشك) و (ســۆدر) بــەمانای (بــەیان) دێــت. بەسەریەکەوە، دەبێتە (تیشکی بەیانی).

٨٥– SONE KURDISTANS

کاســباخ ئــۆلینبێرگ- ١٩٩٥

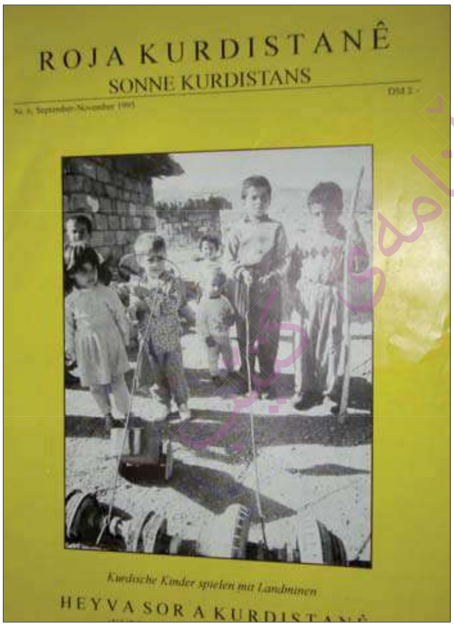

زۆنە کوردستانس (ڕۆژا کوردســتانێ)، گۆڤــارێکی وەرزانـە بـوو (هـەیڤا سۆرا کوردســـتانێ)، بـــەزمانی ئەڵمانی دەریدەکرد.

یەکەم ژمـارەی لەسـاڵی ١٩٩٥دا دەرچووە.(١٤٦)

– ژمارە (٦)ی بـە (٢٢) لاپەڕەی (A4)ە و، لەنێوان ئەیلول و تشرینی دووەمـی ١٩٩٥دا، لەشاری (کاسـباخ ئۆلینبێرگ) دەرچووە.

ئەدرەسی پەیوەندیکردنی بەمشێوەیە بووە:

Kurdischer Roter Halbmond e.v
Inder stehle-26
53547 Kasbach-ohlenberg
Tel: 026448891

– ژمــاره (١٢)ی لــەنێوان کــانوونی دووەم و ئــازاری ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٤)ی لەکانوونی دووەمی ١٩٩٩دا، دەرچووە.(١٤٧)

– ژمارە (١٥)ی لەساڵی ١٩٩٩، دەرچووە(١٤٨).

– ژمارە (١٧)ی لەئەیلولی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

٨٦- هەڤگرتن وەلاتپارێز/ کیل- ١٩٩٥

گۆڤارێکی سیاسی و هەواڵ و شرۆڤە بووە. یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٥دا، لەشاری (کیل) دەرچووە.(١٤٩)

(بورهان چەلیك) بەڕێوەبەری گشتی بووە.

ژمــارە (٤)ی بــە (٤٧) لاپــەڕەی قــەبارە (A5) لەســاڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە. ئەم گۆڤارە بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) بابەتەکانی، بڵاوکردۆتەوە.(١٥٠)

٨٧- زایەڵە/ دارمشتاد- ١٩٩٦

ZAYELE زایەڵە

ئەمریکای ئەمڕۆ و لینکلنی دوێنێ !!

باسی نێو دەوڵەتی و.. کێشەی کورد

مانگنامەیـەکی ڕۆشـنبیری بـــوو، دەســـــتەیەك لەڕۆشــــنبیرانی کـــورد لەئـــەڵمانیا، لەشـــاری (دارمــشتاد)، دەریانــدەکرد. مانگی جارێك بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، بڵاودەبۆوە.

– یەکـــەم ژمـــارەی لەنـەورۆزی ٢٦٩٦ی کـوردی، بەرامبــەر بــەئازاری ١٩٩٦ی زاینی، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەمایسی ١٩٩٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی کەدوا ژمارە بووە، لەحوزەیرانی ١٩٩٦دا، دەرچووە.

قەبارەی هەرسێ ژمارەکە (A3) بووە و، هەر ژمارەیەکیش (١٢) لاپەڕە بووە.

نرخی یەك ژمارەی، (٣) مارکی ئەڵمانی بووە... نرخی بەشدار بوون و ئابۆنەشی بەم شێوەیە بووە: ساڵانە بۆ ئەڵمانیا (٤٥) مارك و، بۆ ئەمەریکا و ئوستڕالیا (٦٥) مارك و، بۆ ئەورووپا (٥٥) مارك و، بۆ کوردستانیش، بەدیاری بووە.

لەو سێ ژمارەیەدا، ئەو نووسەرانە، بابەتیان تێدا بڵاوکردۆتەوە: (خالید حەسەن پوور، محەمەد حەمە باقی، ج.م.کەریم، ڕەزا حەمە، گوشاد حەمە سەعید، ئەنوەر محەمەد ئەحمەد، مەریوان نوری حەمدی، د. ڤارتۆ فەرەج سەعید، بەندی عەلی، عەبدولقادر سەعید، عەلی لەتیف، جەزا چنگیانی، لالۆ نەریمان، تەها وەهاب، باوکی ئارەزوو، حەمە عەلی حەسەن، بورهان، فازیل، یادە، ڕێبین، شیرین،...)[١٥١]

٨٨- ئاڤاشین / بەرلین، سوید- ١٩٩٦

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری وەرزی بوو، لەلایەن ئەنیستیوتی کوردی لەبەرلین، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، دەردەچوو. یەکەم ژمارەی لەبەهاری ساڵی ١٩٩٦دا، بە ١٢٠ لاپەڕەی قەبارە (A5)، دەرچووە. تەنها یەکەم ژمارەی لەبەرلین دەرچووە و، دواتر

گواستراوەتەوە (سوید) و، لەلایەن (ئەنیستیوتی کوردی لەستۆکهۆڵم) بەردەوام بووە.

ژمارە (١٣)ی لەساڵی ٢٠٠٠دا، بە (١٥٥) لاپەڕە، دەرچووە.[١٥٢]

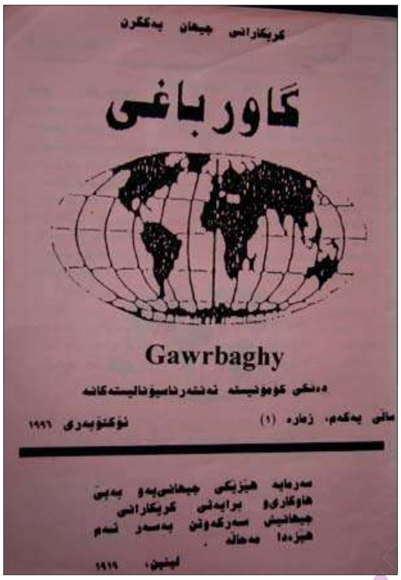

٨٩- گاورباغی / کوێلن- ١٩٩٦

دەنگی کۆمۆنیستە ئەنتەرناسیۆنالیستەکان بووە. یەکەم ژمارەی ئەو بڵاوکراوەیە، بە (٤٠) لاپەڕەی قەبارە (A5)، لەتشرینی یەکەمی ١٩٩٦، لەشاری (کوێلن) دەرچووە.

لەژێر ئارمی (گاورباغی)دا، وتەیەکی لینین نووسراوە کەلەساڵی ١٩١٩، گوتوویەتی: (سەرمایە هێزێکی جیهانییە و بەبێ هاوکاری و برایەتی کرێکارانی جیهانیش سەرکەوتن بەسەر ئەو هێزەدا مەحاڵە). لەسەرەوەی ئارمەکەوەش، دەستەواژەی: (کرێکارانی جیهان یەککگرن) نووسراوە.

– ژمارە (٢)ی، ساڵی دووەمی، بە (٧٦) لاپەڕە، لەئازاری ١٩٩٧دا، دەرچووە.

ئەو گۆڤارە، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە.

– ژمارە (٦)ی دوا ژمارە بووە و، لەساڵی ٢٠٠٣دا، بە (١٤٦) لاپەڕە، دەرچووە.

ئەو نووسەرانەی کەبابەتیان لەژمارەکانی: (١، ٢، ٣، ٤، ٥، ٦)دا، بڵاوکردۆتەوە، ئەمانەن: (غ.ف، لالۆ نەریمان، پەروین مەجید، بابەکری ئەفشار، سەلام عەبدوڵڵا ئیبراهیم، شێروان جەلال، فریشتە، حەمە

سەعید حەسەن، ئازاد عەبدوڵڵا، فەهمی دارا، تاریق عەلی، سوارە، سیروان نەجیب، لاوەی حەمە عەلی، ئەردەلان، کیسرا هەورامی، کاوە ڕەشید، شۆڕش عەلی) [١٥٣].

٩٠- سەکۆ / بەرلین- ١٩٩٦

سەکۆ

کوردەکانی بەرلینیش پێویستیان بە ڕۆژنامەیەکی کوردی هەیە !

ڕۆژنامەیەکی هەمە بابەتی مانگانە بوو، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، لەبەرلین دەردەچوو. لەژمارەکانی (١، ٢، ٣)دا، ناوی ئامادەکار و سەرپەرشتکاری بەسەرەوە نەبووە. لەژێرەوەی دوا لاپەڕەی ژمارە (٤)دا، نووسراوە: (سەرپەرشتکارانی سەکۆ: پێشڕەوی سەید برایمی بەرزنجی و عەبدولموئمین دەشتی).

یەکەم ژمارەی لەتشرینی دووەمی ساڵی ١٩٩٦دا، بە (١٢) لاپەڕەی قەبارە (A4) دەرچووە.

ژمارە (٥٠)ی، کەدوا ژمارە بووە، بە (١٢) لاپەڕەی قەبارە (A3)، لەتەموزی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– لەژمارە (١–٢٨)ی بەقەبارەی (A4) دەرچووە. ژمارەکانی (١، ٢، ٤، ٨، ٩) یان، (١٢) لاپەڕە بووە. ژمارە (١٢)ی (٢٠) لاپەڕە بوە. هەموو ژمارەکانی تری بە (١٦) لاپەڕە، دەرچووینە.

– لەژمارە (٢٩–٥٠)ی بەقەبارەی (A3) و بە (١٢) لاپەڕە

دەرچووە.

– لەژمارە (١–٤٣)ی، زۆر بەرێکوپێکی و، بەبێ پچڕان، هەموو مانگێك بڵاوبۆتەوە. ژمارە (٤٤)ی پاش دوو مانگ وەستان، لەئابی ٢٠٠٠دا، بڵاوبۆتەوە.

– ژمارەکانی (٤٥، ٤٦، ٤٧)ی، مانگانە، یەك لەدوای یەك دەرچووینە.

– ژمارە (٤٦)ی لەتشرینی یەکەمی (٢٠٠٠) و، ژمارە (٤٧)ی لەتشرینی دووەمی (٢٠٠٠) و، ژمارە (٤٨)ی لەئازاری (٢٠٠١) و، ژمارە (٤٩)ی لەنیسانی (٢٠٠١) و، ژمارە (٥٠)ی، لەتەموزی (٢٠٠١)دا، بڵاوبوونەتەوە.

– لەژمارە (٢٩)ەوە، پاش قەبارە گۆڕانی، خاوەن ئیمتیازی بۆتە: (مەڵبەندی ئاوەدانکردنەوەی کوردستان) و، سەرپەرشتکاری نووسینیش بۆتە: (پێشرەوی سەید برایمی). لەژێر ئارمی (سەکۆ)شدا بەخەتێکی درشتی ڕەش نووسراوە: (سەکۆی ئازادی بیروباوەڕتانە).

– لەژمارە (٢٨)دا، (عەبدولمولئمین دەشتی) وازی لەسەرپەرشتکاری سەکۆ هێناوە. لەژمارەکانی (٤٠، ٤١، ٤٢)دا، لاپەڕەیەك تەرخان کرابوو بۆ نووسین بە (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، کەلەلایەن (زاگرۆس) و (زەینەل عابدین)ەوە، ئامادە دەکران.

– دەتوانین (سەکۆ) بەرێکوپێکترین بڵاوکراوەی مانگانە لەبارەی کاتی دەرچوون و، تەمەن درێژی و قەبارەوە، لەئەڵمانیا و شاری (بەرلین)، لەقەڵەم بدەین.

نرخی ئەم بڵاوکراوەیە، لەهەموو ژمارەکانیدا، لەنێوان دوو تا دوو و نیو مارکی ئەڵمانی بووە.

بەشێوەیەکی بەردەوام ئەم نووسەرانە لە (سەکۆ)دا، دەیاننووسی: (شێرزاد هەینی، موحسین ئۆسمان، سەلام عەبدوڵڵا، روناك جەلی زادە، محەمەد ئەمین پێنجوینی، د. جەمال نەبەز، ئیبراهیم جەلال، ڕەهبەر سەید برایم، قادر ئیبراهیم وەرتی، یاسین باینخێلانی، ئیسماعیل تەنیا،

سەمەدی مەلا ئەحمەد، حوسێن رەسوڵ، کەریم سورێنی، عەلی بچکۆڵ، حەمەی مەلا، ئازاد وەرتی، ئارام ئەمین، سالار باسیرە، هادی بەهمەنی، ئەحمەد بالآیی، شێرکۆ بێکەس،....)[١٥٤].

٩١- ڕۆژ / ١٩٩٦

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری وەرزییە، تایبەتە بەکاروباری ئێزدیان، لەلایەن بنکەی ئێزدیان لەئەڵمانیا دەردەچێت. دەستەی نووسەران، بریتین لە: (د. مەمۆ عوسمان، د. خەلیل جوندی، عومەر جەلیك، جەنگیزخان عومەر، سوبحی خدر حەجۆ، میرزا حەسەن ئەلدنادی).

– یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٦دا، دەرچووە.[١٥٥]

– ژمارە (٢)ی لەنیسانی ١٩٩٧دا، بە (١٣٠) لاپەڕەی قەبارە (A5) بەکوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی دەرچووە.

– ژمارە (٤–٥)ی بەیەکەوە دەرچووە. ئەم دوو ژمارەیە، (١١٨) لاپەڕە بەزمانی کوردی و ئەڵمانی و، (١٥٠) لاپەڕەش بەزمانی عەرەبی بووە[١٥٦]. ئەو ژمارەیە لەساڵی ١٩٩٧ دەرچووە.

– ژمارە (٧–٨)ی لەئەیلولی ١٩٩٩دا، دەرچووە.[١٥٧]

٩٢- هاوار / بۆن- ١٩٩٧

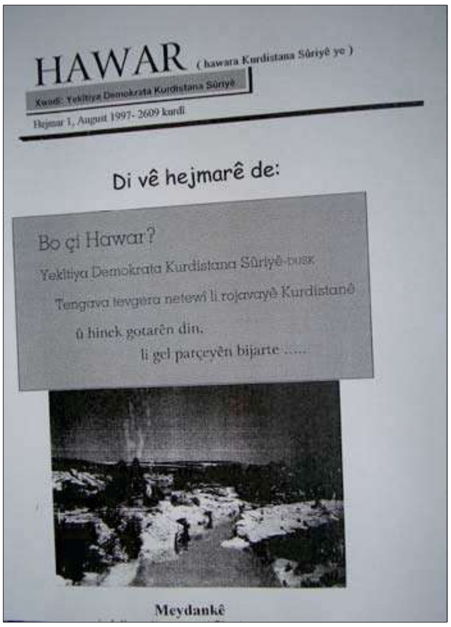

بڵاوكراوەیەك بوو، (یەكێتیا دەموكراتا كوردستانا سوریێ)، بەزمانی كوردی (كرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، لەشاری (بۆن)، دەریدەكرد.

یەكەمین ژمارەی بەقەبارەی (A4) لەمانگی ئابی ١٩٩٧دا دەرچووە. لەتەنیشت ناوی (هاوار)دا، بەفۆنتێكی ورد دەستەواژەی (هاوارا كوردستانا سوریێیە)، نووسراوە.

ئەو بڵاوكراوەیە، بەسەرپەرشتی (جانكورد) دەرچووە. ئێستاكە دەرناچێت[١٥٨].

٩٣- بیرنەبوون / ئەڵمانیا، سوێد- ١٩٩٧

گۆڤارێكی كولتووری و هونەری و سیاسی بوو، كوردەكانی (ئەنەدۆلیای ناڤین)، بەزمانی كوردی (كرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) و توركی لەئەڵمانیا دەرچووە.

– یەكەم ژمارەی لەزستانی ١٩٩٧، بە (٧٥)

هەواڵنامەی كتێب

لاپەڕەی قەبارە (A5)، دەرچووە[١٥٩].

– ژمارە (٢٦)ی لەساڵی (٢٠٠٥)دا، دەرچووە.

شایانی گوتنە، ئەو گۆڤارە چەند ژمارەیەکی لەئەڵمانیادا دەرچووە، دواتر گواستراوەتەوە بۆ سوێد.

٩٤- ژوان / میونشن- ١٩٩٧

ژوان

مەڵبەندی پەیوەندییەکانی کوردستان

JUAN : Herausgeber Kontakt - Adresse Kurdistan , e.V. / München

Nr. : 4 Juli 1997

ژمارە / 4 : 15ی مانگی گەلاوێژی ساڵی 1997

یەکێتی ی نیشتمانی ی کوردستان لە گفتوگۆکان دەکشێتەوە تا ئەوکاتەی حکومەتی تورکی بە رەسمی دوای لێبوردن لە وەفدی یەکێتی ئەکات

کورتەهەواڵەکان

بڵاوکراوەیەکی مانگانە بوو، لەلایەن (مەڵبەندی پەیوەندییەکانی کوردستان– K.A.K)، لەشاری (میونشن) دەرچووە.

یەکەم ژمارەی بە (٨) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لە ١٩٩٧/٤/١٥دا، دەرچووە.

– ژمارە (٨)ی بە (١٢) لاپەڕەی هەمان قەبارە، لە ١٩٩٧/١١/٢٠دا، دەرچووە. (هەڤاڵ ئەبوبەکر و فریاد عەزیز)، سەرپەرشتکاری ئەو بڵاوکراوەیە بوون[١٦٠].

٩٥- ..../[١٦١]

نۆرنبێرگ- ١٩٩٧

گۆڤارێکی بەرگ ڕەنگینی بێ ناونیشان (بێ ناو) بوو. ڕاگەیاندنی (ڕێکخراوی ئازادی پارتی دیموکراتی کوردستان– عێراق)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، لەنۆرنبێرگ دەریکردووە.

ژمارەیەکی (مەبەست لەژمارە -١- نییە ئیسماعیل)، تایبەت بەیادی سێ ساڵەی (کارەساتی ١٣ی حوزەیرانی سلێمانی)، لەڕێکەوتی ١٩٩٧/٦/١٣دا، دەرچووە.

- ئامادەکردنی ئەم ژمارە تایبەتە: (تاریق فەقێ عەبدوڵلا).
- تابلۆی بەرگی یەکەم: باوکی ساڤین.

تابلۆی بەرگی دووەم: (پشتەوە): پۆستەری چلەی کارەساتەکە.

- کاری تایپ: (........) ناوی کەسی لەسەر نەنووسراوە.
- خۆشنووس: خوشکە.ح. حەمیدە ئێرانی.

بەفۆنتێکی جوانی ئاسایی چاپ، چاپکراوە. بەشێك لەو بابەتانەی لەو ژمارە تایبەتەدا، بڵاوکراونەتەوە، بریتین لە:

- ل١: تاجە گوڵینەیەك بۆ سەر گلکۆی عوسمانی قادر منەوەر- حەمە سەعید حەسەن.
- ل٣: شەڕی پێش کارەسات و ڕووداوەکانی...،پ: لەسلێمانییەوە.
- ل٥: سەرلەبەیانی ١٣ی حوزەیران.
- ل٦: چۆنیەتی قەومانی کارەساتەکەی ١٣ی حوزەیران.

قەبارەی گۆڤارەکە (A4)ە و، بەبێ بەرگ (٣٨) لاپەڕەیە.

ژمارە ئۆرگیناڵەکەی لەئەرشیفی (جەمال خەزنەدار)، دایە و، کاتی خۆی (تاریق فەقێ عەبدوڵلا) بەدیاری بۆی ناردووە[١٦٢].

٩٦- هاڤیبوون / بەرلین- ١٩٩٧

گۆڤارێکە پرۆژەی (کوردۆلۆژی) لەبەرلین، بەزمانی کوردی: (کرمانجی خواروو و ژووروو- ڕێنووسی ئارامی) دەریدەکات.

پرۆژەی کوردۆلۆژی لە (زانکۆی ئازاد)ی بەرلین، گەڵاڵە بووە و، کۆمەڵێك ڕۆشنبیری کورد کاری تێدا دەکەن.

– یەکەم ژمارەی بە (١٣٢) لاپەڕەی قەبارە (١٤,٥×٢٠,٥)سم، لەهاوینی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

سەرنووسەر: سالمێ جاسم. بەڕێوەبەری نووسین: کەریمێ بیانی. دەستەی نووسەران: عەبدولڕەحمان مزوری، موحسین ئۆسمان، سیامەند حاجۆ، نەجیب باڵایی.

دەرهێنانی هونەری: گوهدار بەزاز.

ئەم گۆڤارە لەهەندێك قۆناغدا، ناوی کۆمەڵێك شارەزا و پسپۆری وەك ڕاوێژکار لەسەر بووە. لەژمارە (٩)دا نووسراوە: (هاڤیبوون گۆڤارا پرۆژێ کوردۆلوگییە ل زانکۆیا بەرلین و ماڵی شەرەفخانی بەتلیسی لەهەولێر).

خودانێ ئیمتیازێ: د. فەرهاد پیربال. سەرنڤیسەر: سالمێ جاسم. ڕێڤەبەرێ نووسین: موحسین ئۆسمان.

لەژمارە (١٤)ەوە، ناوی (ماڵی شەرەفخان و د. فەرهاد پیربال)ی لەسەر نەماوە.

– ژمارە (٢–٣)، ٢٨٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤)، (٢٠٨) لاپەڕەیە و لەساڵی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٥)، ٢٢٤ لاپەڕەیە و لەساڵی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٦)، ٢٤٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٧–٨)، ٢٨٨ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

– ژمارە (٩)، ٢٤٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٠)، ٢٤٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (١١)، ٢٧٢ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٢–١٣)، ٣٤٠ لاپەڕەیە و لەساڵی (٢٠٠٢–٢٠٠٣)دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٤)، ٢٤٨ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

- ژمارە (١٥)، ٢٤٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٦–١٧)، ٣٦٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٥دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٨)، ١٨٦ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٩–٢٠)، ٣٢٠ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٨دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢١)، ٢٢٤ لاپەڕەیە و لەساڵی ٢٠٠٨دا، دەرچووە.[١٦٣]

٩٧- هاوار / ئێسن- ١٩٩٧

لەسەر بەرگی یەکەمی نووسراوە: (بڵاوکراوەیەکی ڕۆشنبیری گشتییە)، کەچی لەسەر هەمان بەرگ و لەدیوی ژوورەوەیدا نووسراوە: (گۆڤارێکی ڕۆشنبیری وەرزییە).

- یەکەم ژمارەی لەناوەڕاستی ساڵی ١٩٩٧دا، بەقەبارەی (A4)، لەشاری (ئێسن) دەرچووە.
- ژمارە (٢)ی لەخەزەلوەری ١٩٩٧دا، دەرچووە.
- ژمارە (٣)ی لەگوڵانی ١٩٩٨دا، دەرچووە.
- ئەو ژمارانەی کەلەبەردەستی مندان، کاتی دەرچوون و، ژمارەی لاپەڕەکان و، سەرنووسەرەکانیان، بەم شێوەیە بووە:
- ژمارە (٨)، پووشپەڕی ٢٠٠٠، ٤٨ل، حوسێن بەخشی.
- ژمارە (٩)، بەفرانباری ٢٠٠٠، ٥٦ل، ئەنوەر محەمەد ئەحمەد.
- ژمارە (١٠)، بانەمەڕی ٢٠٠١، ٦٠ل، تاهیر حیکمەت.
- ژمارە (١٢)، بانەمەڕی ٢٠٠٢، ٦٠ل، تاهیر حیکمەت.

– ژماره (١٣)، بەفرانباری ٢٠٠٣، ٦٠ل، ئەنوەر محەمەد ئەحمەد.
– ژماره (١٤)، بانەمەڕی ٢٠٠٣، ٧٢ل، حوسێن بەخشی.
– ژماره (١٥)، ڕێبەندانی ٢٠٠٤، ٦٨ل، مەنسور سەدیقی.
– ژماره (١٦)، خاکەلێوەی ٢٠٠٤، ٧٢ل، ئەنوەر محەمەد ئەحمەد.
– ژماره (١٧)، خاکەلێوەی ٢٠٠٥، ٥٤ل، ئەو ژمارەیە دوا ژمارەیە و، تا پاکنووسکردنی ئەو کتێبە (حوزەیرانی ٢٠٠٩) هیچ ژمارەیەکی تری لێدەرنەچووە.

ئەو گۆڤارە، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە... لەڕووی نەخشەسازی و هونەرییەوە، گۆڤارێکی هەژارانە بووە و، کەم دەرامەتی پێوە دیار بووە.. بەرگی هەموو ژمارەکانی ڕەش و سپی بووە.

لەژمارە (٨)ەوە، خراوەتە سەر تۆڕی ئەنتەرنێت و، وێب سایتەکەیان بەم شێوەیە: www.Hawar.de.

لەهەر ژمارەیەکدا، یەکێك بۆتە سەرنووسەری ژمارە و، هەر ئەویش زێتر سەرپەرشتی دەرچوونی ئەو ژمارەیەی کردووە.

زێتر، کوردەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان، لەدەرەوەی وڵات، لە (هاوار)دا، دەیاننووسی.

لەژمارە (١٤)دا، لەبەرگی یەکەمی (دیوی ژوورەوەدا)، دەست کورتی و، نەبوونی دارایی ئەو گۆڤارە، ئاشکرا کراوە... دەستەی نووسەران، لەم ژمارەیە بەدواوە، کورتە بانگەوازێکیان ئاڕاستەی خوێنەران کردووە و، لەژمارەکانی تریشدا، دووبارە بۆتەوە. لەو بانگەوازەدا هاتووە:

(گۆڤاری هاوار بەمەبەستی پەرەپێدانی ڕۆشنبیری گشتی کورد، لەدەرەوەی وڵات دەردەچێ. ئامانجی ئێمە دابین کردنی سەربەستی نووسەر و ڕوناکبیران و خزمەت بەپەرەگرتنی کولتوور و زانست و ئەدەبە. بۆ بەجێگەیاندنی ئەو ئامانجە پیرۆزانە، دەستی هاوکاری خۆمان بەرەو ئێوەی بەڕێز درێژ دەکەین...).

هەواڵنامەی کتێب

ئـەو نووســەرانە، بەرهـەم و بابـەتیان تێـدا بڵاوکردۆتـەوە: (تـاهیر حیکمەت، حوسێن بەخشی، باوکی ئـارام، د. وەیس، ئـەنوەر محەمـەد ئەحمەد، حەمە سەعید حەسەن، ع. مازیار، د. کامەران، حەمـە فـەریق حەسەن، خەسرەو پیربـاڵ، ج کەریمی، د. فـەرهاد پیربـاڵ، عەبـدولقادر سـەعید، گۆنـا جـاف، تـاهیر بـەرهون، حەسـەن مـاوەرانی، مەنـسور سەدیقی، جەزا چنگیانی، برایم فەرشی، ئیسماعیل تـەنیا، د. گـوڵمراد مرادی، یاسین بانیخێلانی، برایمی مەجید پوور، عـەلی کیتـابی، ئـەنوەر سوڵتانی، بەکر حەسەن، بورهان هەژار، ئەفراسیاو هەورامی، ئەحمەدی شەریفی، هیشام ئاکرەیی، غازی حەسەن، ڕەحیم سـوڵتانی، خەسـرەو باسیرە، دانا عەلی،.....).

وەك هەر گۆڤار و ڕۆژنامەیـەکی تـری کـوردیش، کۆمـەڵێك نووسـەر، بـەنازناو، یـان تـەنها بەشـێوەی (پیـت)، بـۆ ئـەوەی نەناسـرێنەوە، بەرهەمەکانی خۆیـان، بڵاوکردۆتـەوە... لـەم ژمارانـەی (هـاوار)دا، ئـەو ناوانـە دەبینـرێن: (لالـۆ، کچا کورد، هێـدی، د. شـێواو، جـەمیل، س. بابـایی، مـەلا عـەزیز، ح.م، س. سـەقزی، فەریـد، م. شاپەسـەندی، جوتیار، ڕەحیم، س. هیدایەتی، ڕەوەند، تۆفان،....).

٩٨- یەك کۆم بولتەنی / بوخوم- ١٩٩٧

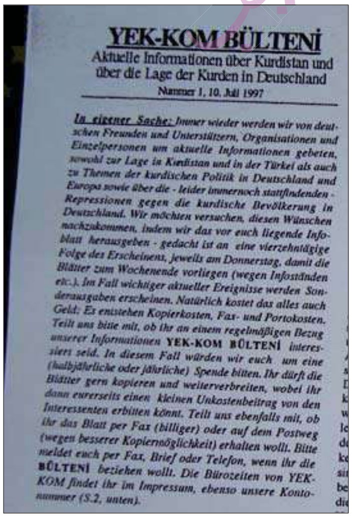
YEK-KOM BÜLTENİ
Aktuelle Informationen über Kurdistan und über die Lage der Kurden in Deutschland
Nummer 1, 10. Juli 1997

In eigener Sache: Immer wieder werden wir von deutschen Freunden und Unterstützern, Organisationen und Einzelpersonen um aktuelle Informationen gebeten, sowohl zur Lage in Kurdistan und in der Türkei als auch zu Themen der kurdischen Politik in Deutschland und Europa sowie über die - leider immernoch stattfindenden - Repressionen gegen die kurdische Bevölkerung in Deutschland. Wir möchten versuchen, diesen Wünschen nachzukommen, indem wir das vor euch liegende Infoblatt herausgeben - gedacht ist an eine vierzehntägige Folge des Erscheinens, jeweils am Donnerstag, damit die Blätter zum Wochenende vorliegen (wegen Infoständen etc.). Im Fall wichtiger aktueller Ereignisse werden Sonderausgaben erscheinen. Natürlich kostet das alles auch Geld: Es entstehen Kopierkosten, Fax- und Portokosten. Teilt uns bitte mit, ob ihr an einem regelmäßigen Bezug unserer Informationen YEK-KOM BÜLTENİ interessiert seid. In diesem Fall würden wir euch um eine (halbjährliche oder jährliche) Spende bitten. Ihr dürft die Blätter gern kopieren und weiterverbreiten, wobei ihr dann eurerseits einen kleinen Unkostenbeitrag von den Interessenten erbitten könnt. Teilt uns ebenfalls mit, ob ihr das Blatt per Fax (billiger) oder auf dem Postweg (wegen besserer Kopiermöglichkeit) erhalten wollt. Bitte meldet euch per Fax, Brief oder Telefon, wenn ihr die BÜLTENİ beziehen wollt. Die Bürozeiten von YEK-KOM findet ihr im Impressum, ebenso unsere Kontonummer (S.2, unten).

هەواڵنامەیـــــەکی ڕێکخراوەیـــی گـــشتییە، (یــــەکێتی کۆمەڵـــــە کوردییەکان– یەك کۆم، لەئـەڵمانیا)، لەشاری (بوخوم) دەریدەکات.

پێناســـــەی: (هـــەواڵ، دیمانــــە، لێکۆڵینەوە)ی هەیە.

– یەکەم ژمارەی بە (٢) لاپـەڕەی قـەبارە (A4) و، بەبـەرگێکی ڕەش و

سپی، بەزمانی ئەڵمانی لە ١٩٩٧/٧/١٠دا، دەرچووە[١٦٤].

– ژمارە (٧)ی لە ١٩٩٧/١٠/٩دا، دەرچووە[١٦٥].

– ژمارە (٤٥)ی، بەهەمان قەبارە لە ١٩٩٩/٧/٣٠دا، دەرچووە و ئیتر وەستاوە.

لەساڵی (٢٠٠٦)دا، ئەمجارەیان بەقەبارە و ناوەڕۆکێکی جیاوازەوە، بەزنجیرەی تازەوە، دووبارە دەرچۆتەوە. ناوەکەشی بۆتە: (یەك کۆم بولتەن) و، یەکەمین ژمارەی بەشێوەی گۆڤار، بە (٣٦) لاپەڕەی قەبارە (A4)، بەزمانی کوردی و تورکی و ئەڵمانی، لەئەیلولی (٢٠٠٦)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەئازاری ٢٠٠٧دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی لەنیسانی ٢٠٠٨دا، دەرچووە[١٦٦].

– ژمارە (٤)ی لەئابی ٢٠٠٨دا، دەرچووە.

شایانی باسە، ڕێکخراوی (YEK-KOM)، لەڕۆژی ١٩٩٤/٤/٢٧دا، لەشاری (بوخوم)ی ئەڵمانیادا، دامەزراوە و، بارەگای سەرەکیان لەشاری (دوسلدۆرف)ە. لقێکی کۆنفیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردییەکانە لەئەوروپا، کەبارەگای سەرەکیان لەشاری (برۆکسل)ی بەلجیکایە.

٩٩- ژیلەمۆ / کوێلن- ١٩٩٧

گۆڤارێکی پاژێی هونەری بوو، کۆمۆنیستە ئەنتەرناسیۆنالیستەکان بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، لەشاری (کوێلن)، دەریاندەکرد.

– یەکەمین ژمارەی لەپایزی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

– لەژمارە (١–١٧)، ناوی سەرنووسەر و، دەستەی نووسەرانی لەسەر نییە. بەگوێرەی کاتی بڵاوبوونەوەی ژمارەکانی، وادەردەکەوێت کەگۆڤارێکی وەرزانە بووە و، لەهەر وەرزێکدا ژمارەیەکی لێ بڵاوبۆتەوە.

– ژمارە (١٧)ی، ساڵی پێنجەمی، لەپایزی (٢٠٠١)دا، دەرچووە. قەبارەکەی لە (A5) کەمێك گەورەتر بووە.

– لەژمارە (١–٣)ی بەزمانی کوردی، فارسی، عەرەبی، بەرهەمی بڵاوکردۆتەوە. لەژمارە (٤) بەدواوە، ناوەناوە، شیعرێکی بەعەرەبی بڵاوکردۆتەوە، دەنا هەموو بابەتەکانی بەکوردی بووینە.

تاپایزی (٢٠٠١) بەردەوام بووە و، (١٧) ژمارەی لێدەرچووە.

– لەپایزی (٢٠٠١)دا، هەردوو گۆڤاری (ژیلەمۆ و دالیان) یەکدەگرن و، لەژێر ناوی (دالیان)، درێژە بەبڵاوبوونەوە، دەدات[١٦٧].

١٠٠- زیلان / ١٩٩٧

گۆڤارێکی سیاسی ژنانی کورد بوو، بەزمانی ئەڵمانی دەردەچوو. یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٧دا، دەرچووە.

هەر ئەو ژمارەیەی لێدەرچووە و، ئیتر وەستاوە. قەوارەی گەورە و وێنەدار و بەرگ ڕەنگینی هەبووە[١٦٨].

١٠١- KURDOLOGIE
بەرلین- ١٩٩٧

ئەم گۆڤارە، کۆمەڵێك لێکۆڵینەوەی زانستی لەخۆگرتووە و، بەزمانی ئەڵمانی لەشاری بەرلین، دەرچووە. لێکۆڵینەوەکان لەسەر: (زمان، دیرۆك، جڤاك و پۆلەتیکا کوردستانێ، ئێتن، ئایین، ژنێن کورد...تاد)، نووسراون.

– ژمارە (١)ی، (١٦) نووسین و لێکۆڵینەوەی لەخۆگرتووە و، لەدوو توێی (٢٢٦) لاپەڕەدا، لەساڵی ١٩٩٧دا، بڵاوبۆتەوە[١٦٩].

هەواڵنامەی کتێب

– ژماره (٢)ی له‌ساڵی ٢٠٠٠دا ده‌رچووه. ژماره (٣)یش له‌هه‌مان ساڵدا، ده‌رچووه.

١٠٢- ئاوه‌دانی / به‌رلین- ١٩٩٨

بڵاوكراوه‌یه‌كی مانگانه بوو، (مه‌ڵبه‌ندی ئاوه‌دانی كوردستان) له‌به‌رلین، ده‌ریده‌كرد. خاوه‌نی ئیمتیاز: مه‌ڵبه‌ندی ئاوه‌دانی كوردستان.

سه‌رپه‌رشتكار: پێشڕه‌وی سه‌ید برایمی.

تایبه‌ت بوو به‌بڵاوكردنه‌وه‌ی چالاكییه‌كانی مه‌ڵبه‌ندی ناوبراو، به‌چوار لاپه‌ڕه‌ی (A4)، هه‌ندێك جاریش به (٨) لاپه‌ڕه، ده‌رچووه.

– یه‌كه‌م ژماره‌ی له‌مانگی ئازاری ١٩٩٨دا، ده‌رچووه.

– ژماره (٢)ی، له‌نیسانی ١٩٩٨دا، ده‌رچووه.

– ژماره (٣-٤)ی پێكه‌وه، له‌مایس و حوزه‌یرانی ١٩٩٨دا، ده‌رچووه.

– ژماره (٥)ی له‌ته‌موز و ئابی ١٩٩٨دا، ده‌رچووه.

– ژماره (٦)ی له‌ئه‌یلول و تشرینی یه‌كه‌می ١٩٩٨دا، ده‌رچووه.

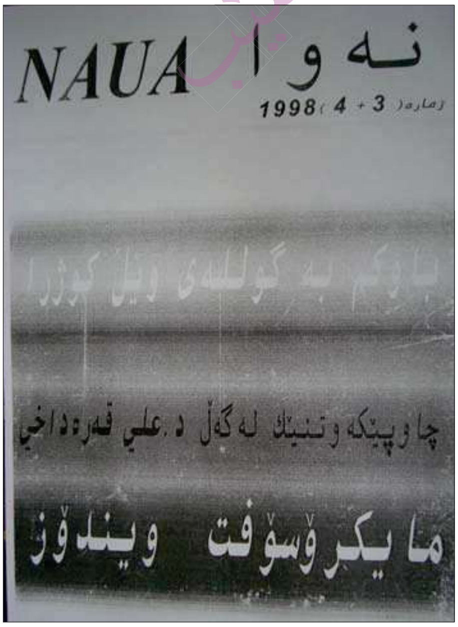

به‌زمانی كوردی (كرمانجی خوارووـ ڕێنووسی ئارامی)، بابه‌ته‌كانی بڵاوكردۆته‌وه.

١٠٣- نه‌وا / گێلزن كێرشن- ١٩٩٨

گۆڤارێكی ڕۆشنبیری گشتی بوو، له‌لایه‌ن به‌شی ڕاگه‌یاندنی مزگه‌وتی (ئیبن خه‌ڵه‌كان)، له‌شاری

(گێلـزن کێرشـن GELSENKIRCHEN)، بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی خوارووـ ڕێنووسی ئارامی)، دەردەچوو.

– ژمـارە سـفر (٠)ی ئـەزموونی لەسـەرەتای سـاڵی ١٩٩٨دا، دەرچووە[١٧٠].

– ژمارە (٣–٤)ی پێکـەوە، لەسـاڵی ١٩٩٨دا، بـە (٤٦) لاپـەڕەی قەبارە (A4) دەرچووە و، ناوی مانگی دەرچوونی لەسەر نییە[١٧١].

سەرنووسـەر: تـەها حەمـەخان. بەڕێوەبـەری نووسـین: مـەریوان زڕگوێزی.

بابەتـەکانی ئـەو گۆڤـارە ئیـسلامین، ئەگـەر سـەر بـە (یـەکگرتووی ئیسلامی کوردستان)ەوە نەبووبن، ئەوا زۆر لەوان نزیك بووینە.

ئەو نووسەرانە بابەتیان لەژمارە (٣–٤)دا بڵاوکردۆتەوە:

(مەریوان زڕگوێزی، باوکی مەبەست، کامەران عەلی، تەها حەمەخان، ئـاراس نـوری، دایکی پاداشت، ئـازاد کـۆیی، بـاوکی شـەنگار، مهابـاد محەمـەد قـادر، ئـاوات ژاژڵـەیی، بـەهرە عـەلی، هیـوا مـاوەتی، هێـرش قەرەداغی، کۆسرەت عەبدوڵڵا).

ناوونیشانی پەیوەندیکردن بەم شێوەیە بووە:

A.K.B
Wearss str-119
45888 GELSENKIRCHEN
Tel: 004920923052

هەواڵنامەی کتێب

١٠٤- حقوق و جڤاك / ١٩٩٨

گۆڤارێك بوو، یەکێتی حقوقناسانی کوردستان، دەریدەکرد. یەکـەم ژمارەی بـەزمانی تـورکی، کـەژمارەی تایبـەتی بـوو، لـەمانگی شـوباتی ١٩٩٨ بە (٨٤) لاپەڕە دەرچووە.

خاوەنی ئیمتیاز: یەکێتی حقوقناسانی کوردستانـ فەیسەل ئاکای.

کۆمیتەی بڵاوکردنەوە: فەیسەل ئاکای، م. دەمـیر، ئـە.هـ.بوزکـورت، ح.جی.جی، ر.دینچ. بەرپرسیاری نووسەران: حوسێن جی.جی.

ئەو گۆڤارە هەر ناوەکەی بەکوردی بووە و تـەواوی بابەتـەکانی ئـەو ژمارەیە، هەمووی بەتورکی بووە[١٧٢].

١٠٥- IMK / ١٩٩٨

بڵاوکراوەیەکی مانگانەی تایبەت بوو بەبڵاوکردنەوەی هەواڵ و دیمانە و ڕەوشی مافی مرۆڤ لەهەر چوار پارچەی کوردستان و، (ناوەندی کوردی نێودەوڵەتی بۆ مافی مرۆڤ)، بەزمانی ئەڵمانی و ئینگلیزی، دەریدەکرد.

- ژمارە (٩)ی لەشوبات و ئازاری ١٩٩٨دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٧)ی لەتشرینی دووەمی ١٩٩٩ و، کانوونی دووەمی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٣)ی لەشوبات و ئازاری ٢٠٠١دا، دەرچووە.
- ژمارە (٢٤) و (٢٥) و (٢٦)ی، لەساڵی ٢٠٠١دا، دەرچووە.
- هەر چەندە لەسەری نووسراوە: (بڵاوکراوەیەکی مانگانەیە)، بەڵام وادیارە هەر دوو مانگ جارێك، یان (٣-٤) مانگ جارێك ژمارەیەکی لێ بڵاوکراوەتەوە.

(IMK) ڕێکخراوێکی کوردی و ئەڵمانی بووە و لەساڵی ١٩٩١دا، دامەزراوە[١٧٣].

- ژمارەکانی: (١١٣ هەتا ١٤٠) لەساڵی ٢٠٠١دا، دەرچووە.
- ژمارە (١٤١-١٤٢)ی پێکەوە، لەساڵی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

١٠٦- کوردستان / بەرلین- ١٩٩٨

مانگنامەیەکی رامیاری و کولتووری ئازاد بوو، ئەنستیوتی کوردی لەبەرلین دەریدەکرد. خاوەنی ئیمتیاز: دلێر تاڵەبانی. سەرنووسەر:

سەرفراز نەقشبەندی. سکرتێری نووسین: مەجیدی حەسۆ.

ئەم ڕۆژنامەیە، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، دەرچووە و، هەر لەژمارە (سفر)ەوە، کلیشەی لاپەڕەی یەکەمی ڕۆژنامەی (کوردستان– ١٨٩٨)ی بڵاوکردۆتەوە. هەوڵیش دراوە وەك (کوردستان)ی دایك دەربچێت و، شێوەی نووسینیشی لەچەپەوە بۆ ڕاست بووە. واتە: پێچەوانەی ئەو کتێب و ڕۆژنامانە کەبەڕێنووسی ئارامی، بڵاودەکرێنەوە.

– ژمارە سفر (٠)ی بە (١٠) لاپەڕەی قەبارە (A3) لە، ١٩٩٨/٤/٢٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (١)ی لەمایسی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی بە (٢٠) لاپەڕە، لە١٩٩٨/٧/٢٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی لە ١٩٩٨/٨/٢٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (٨)ی لەئازاری ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٩)ی لەنیسانی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٠)ی لەمایسی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (١١)ی لەحوزەیرانی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٢)ی کەدوا ژمارە بووە لەتەموزی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

١٠٧– توێشووی زانستخوازان / نۆرنبێرگ– ١٩٩٨

گۆڤارێکی زانستی وەرزی گشتی بوو، لقی ئەڵمانیای (کۆمەڵەی زانستخوازانی کوردستان)، دەریدەکرد. خاوەنی ئیمتیاز: ئاراس نوری.

– ژمارە (١–٢)ی لەمایسی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی لەکانوونی یەکەمی ١٩٩٨دا، دەرچووە.

بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی) بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە.

عەبدوڵڵامەی کتێب

١٠٨- هەواڵ / واشنتۆن، ستۆکهۆڵم، بەرلین- ١٩٩٨

هەواڵ
ئەم ژمارەیە 1
گۆڤارێکی سیاسی گشتییە
رەوەندی ئاشتی بەرەو کوێ؟ 17
سەدام حسێن لەکام دەرگاوە دێتە دەرەوە؟ 32
کریستین گۆسدن: ترازیدیای بەردەوامی هەڵەبجە ئاشکرا دەکات 12
44
26
24
50
48
37
ناوەرۆک
نووسینگەی واشنتن
PO BOX 86
Annanadale, VA 22003
U.S.A.
نووسینگەی برلین
Postfach 210231
10502 Berlin
Germnay
نووسینگەی ستوکهۆلم
BOX 1106
164 22 Kista
Sweden

لەسەر بەرگی یەکەمی، (هەواڵ) واپێناسە کراوە: (گۆڤارێکی سیاسی گشتییە). یەکەم ژمارەی بە (٦٤) لاپەڕە (بەبەرگەوە)، بەقەبارەی (A4) لەڕێکەوتی ١٩٩٨/٥/١٥، لەیەک کاتدا لە (واشنتۆن، ستۆکهۆڵم، بەرلین)، دەرچووە. بەزمانی کوردی (کرمانجی خوارووـ ڕێنووسی ئارامی)، بووە.

ناونیشانی پەیوەندی کردن بەمشێوەیە بووە:

نووسینگەی واشنتۆن: P.O.BOX:86

نووسینگەی بەرلین: Post fach:210231

نووسینگەی ستۆکهۆڵم (شاری کیستا): Box:110614222

لەسەر بەرگی یەکەم و دووەمدا، وێنە بڵاوکراوەتەوە. لەڕووی دیزاینەوە، تاڕادەیەک جوانە و، شارەزایی پێوە دیارە[١٧٤].

هەر لەبارەی (هەواڵ)ەوە، (پێشڕەوی سەید برایمی بەرزنجی)، دەڵێت: (ئەو پرۆژەیە بەسەرپەرشتی (هەڵۆ ئیبراهیم ئەحمەد)ەوە، بوو... ناوبراو دەیویست ئەو گۆڤارە لەیەک کاتدا، لەم سێ وڵاتەدا دەربچێت و، ببێتە پرۆژەیەکی گەورە... بەڵام دواتر سەری نەگرت و، هەریەک ژمارەی بەشێوەی گۆڤار دەرچوو و، پرۆژەکە بووە ئەو ڕۆژنامە (هەواڵ)ە، کەلەسلێمانی تائێستاکە دەردەچێت)[١٧٥].

هەواڵنامەی کتێب

١٠٩- هەڵاڵە / نۆرنبێرگ- ١٩٩٨

گۆڤارێکی سیاسی و ڕۆشنبیری وەرزی بوو، بەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگی هونەری و جوانی هەبوو. لەلایەن (لیژنەی ناوچەی پارتی دیموکراتی کوردستان- باشووری ئەڵمانیا)، دەردەچوو.

خاوەنی ئیمتیاز: سەرهەد غەفوری.

سەرنووسەر: تاریق فەقێ عەبدوڵڵا.

بەڕێوەبەری نووسین: باوکی ساڤین.

بەڕێوەبەری هونەری: سامان حاجی نوری

دەستەی نووسەران: (د. نازەنین جاف، پرشنگ کاکەیی، هەورامان عەلی، مەریوان مەحمود).

ژمارە (٠) سفری لەئەیلولی ١٩٩٨، بەقەبارەی (A4)، دەرچووە.

ژمارە (٦)ی، دوا ژمارە بووە و لەساڵی (٢٠٠٠)دا، دەرچووە ئیتر وەستاوە. نرخی دانەیەکی لەناو ئەڵمانیا (٦) مارك و لەدەرەوەی ئەڵمانیاش، (٤) دۆلار بووە[١٧٦].

١١٠- هاوبیر / بەرلین- ١٩٩٨

ڕۆژنامەیەك بوو، پارتی سۆسیالیستی کورد (پاسۆك) لەهەندەران (بەرلین)، دەریدەکرد. بەزمانی کوردی (کرمانجی خوارووـ ڕێنووسی

ئارامی) بابەتەكانی بڵاو دەكردەوە.

– یەكـەم ژمـارەی بـە (١٢) لاپـەڕەی قـەبارە (A4)، لەبـەفرانباری (٢٦١٠)ی كوردی، بەرامبەر بەكانوونی یەكەمی ١٩٩٨، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی بەهەمان قەبارە، بە (٢٤) لاپەڕە، لەئەیلولی ١٩٩٩دا، دەرچووە. ئیتر وەستاوە[١٧٧].

ئـەو نووسـەرانە، لـەژمارە (٢)دا، بابـەتیان بڵاوكردۆتـەوە: (هـەڵۆ بەرزنجی، گێلاس كەركوكی، ئەزمەڕ، د. كەریم، حەیدەر هاشمی، میران كەریم).

ئەدرەسی پەیوەندی كردن بەم شێوەیە بووە:

HAWBIR
C/O SOKSE P.F 100673
10566 BERLIN

١١١- ژنا كورد/ ١٩٩٩

بڵاوكراوەیـەكی خـوولی بـوو، (پـارتی یـەكێتی دیمـوكراتی كـوردی سـوریا- یـەكێتی)، لەئـەڵمانیا بـەزمانی كـوردی (كرمـانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و عەرەبی، دەریكردووە.

– ژمارە (١٣)ی لەكانوونی دووەمی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٤)ی لەتشرینی یەكەمی ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢٠)ی لەتشرینی دووەمی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.[١٧٨]

١١٢- پێنووس / ئۆسنابرۆك- ١٩٩٩

گۆڤـــارێكی سیاســـی و ڕۆشـنبیری گـشتییە (پـارتی یـەكێتی دیمـوكراتی كـورد لەسوریا- یـەكێتی)، هەرسێ مـــانگ جارێـــك لەشـــاری (ئۆســـنابرۆك)، دەریـدەكات. ئەم گۆڤـارە بـەزمانی كوردی (كرمانجی ژووروو- ڕێنووسی

لاتینی) و عەرەبی، دەرچووە.

سەرنووسەر: عەبدولمەجید شێخۆ.

یەکەم ژمارەی لەکانوونی دووەم و شوباتی ١٩٩٩دا، دەرچووە و، ڕێزدار (عەلی جەعفەر) سەرپەرشتی کردووە[١٧٩]. ئەو ژمارەیە، (٤٠) لاپەڕەی قەبارە (A4)ە و، (١٢) لاپەڕە بەعەرەبییە و، (٢٨) لاپەڕەش، بەکوردییە.[١٨٠]

– ژمارە (١١)ی لەهاوینی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.
– ژمارە (١٢)ی لەپایزی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.
– ژمارە (١٣)ی لەزستانی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.
– ژمارە (١٤)ی لەبەهاری ٢٠٠٣دا، دەرچووە.
– ژمارە (١٥)ی لەهاوینی (٢٠٠٣)دا بە (١٠٠) لاپەڕە دەرچووە.
– ژمارە (١٧)ی لەبەهاری (٢٠٠٥)دا، دەرچووە. قەبارەکەی لەنێوان (A4) و (A5)دا بووە[١٨١].
– ژمارە (١٩)ی لەزستانی ٢٠٠٥دا، بە (١٠٦) لاپەڕە دەرچووە.
– ژمارە (٢٠)ی لەبەهاری (٢٠٠٦)دا، بە (٩٦) لاپەڕە دەرچووە.

ژمارەکانی (١٩) و (٢٠)، قەبارەکەیان (١٦×٢٣,٥)سم.

Seite 2 von 10
1
No.
پارزین
Parsin
بلاوکراوەیەکی مانگانەیە لە شاری لایپزگ دەردەچێت
Märs 1999
(8) لاپەڕە
نەورۆز لە نێوەی خوشەویست پیرۆز بێت
بەرەو سەنتەرێکی کوردی لە لایپزگ
ڕوانگە
لەم ژمارەیەدا

١١٣- پارزین / لاییزیك

بڵاوکراوەیەکی مانگانە بوو، لەشاری (لاییزیك) دەردەچوو.

سەرنووسەر: سەربەست ئاکرەیی

– ژمارە (١)ی بەهەشت لاپەڕەی (A4) لەئازاری ١٩٩٩دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی بەهەمان شێوە لەنیسانی ١٩٩٩دا،

دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی لەکانوونی دووەمی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

لەهـەر ژمارەیەکـدا، تـەنها لاپـەڕە حـەوت بەعـەرەبی بـووە... لاپەڕەکانی تر بەزمانی کوردی (کرمانجی خـواروو– ڕێنووسـی ئـارامی) بابەتـەکانی بلاوکردۆتـەوە. لەهەرسـێ ژمارەکـەدا، ئـەو نووسـەرانە، بەرهـەمیان بلاوکردۆتـەوە: (ئـەردەلان ئـەمین، سەربەسـت ئـاکرەیی، جەمال محەمـەد، دایکـی سۆلین، حوسـێن قـەڵادزەیی، عـەباس عـەلی، گۆران، خەسرەو پیربال قەساب، ئومێد حوسەین، ڕزگار عەقراوی).

١١٤- لالش / ١٩٩٩

گۆڤـارا چـاندی، دیرۆکـی، ئـۆلی، جڤـاکی و هونەرییـە. لەسـەر ئـاڕمی (لالـش) نووسـراوە: (دەنگـێ یـەکێتی ئێزدیان).

– ژمـارە (١٠)ی لـەحوزەیرانی ١٩٩٩دا، بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینـی) و تـورکی، بڵاوبۆتـەوە. نرخەکـەی (٥) مـارکی ئەڵمانییە.

– ژمارە (١٦)ی لەساڵی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢٠)ی لەساڵی ٢٠٠٣دا، دەرچوو.

١١٥- دەنگێ باکور / ١٩٩٩

ئۆرگانی (پارتی دیموکراتی کوردستان- باکور) بوو، (حەمرەش ڕەشۆ)، پاش وەستانی (دەنگی یەکێتی)، گۆڤاری (دەنگێ باکور)ی دەرکردووە. شایانی باسە، ناوبراو هەرخۆشی سەرۆکی ئەو پارتە بووە.

- ژمارە (٢-٣)ی لەساڵی ١٩٩٩دا، دەرچووە.[١٨٢]
- ژمارە (٨-٩)ی پێکەوە، لەکانوونی دووەمی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

نرخەکەشی حەوت مارک بووە.

ئەو گۆڤارە بابەتەکانی بەزمانی کوردی، (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی)، بڵاودەکردەوە.

١١٦- کۆمەڵ / کوێلن- ١٩٩٩

بڵاوکراوەیەکی هەمەڕەنگ بوو، کۆمەڵەی کوردەکانی دەرەوەی وڵات لەشاری (کوێلن)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، دەریاندەکرد.

- ژمارە (١)ی لەساڵی ١٩٩٩دا دەرچووە. ئەو ژمارەیە لەئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان لەبەرلین)، پارێزراوە.

هەواڵنامەی کتێب

١١٧- دا لیان/ کوێلن- ٢٠٠٠

گۆڤارێکی ڕۆشنبیری هونەری کۆمەڵایەتی بوو، کۆمەڵێك نووسەری کورد (سەر بەئایدیای چەپ)، لەشاری (کوێلن)، بەزمانی کوردی (کرمانجی خوارووـ ڕێنووسی ئارامی)، دەریاندەکرد.

– یەکەم ژمارەی لەکانوونی دووەمی (٢٠٠٠)دا، بەزمانی کوردی دەرچووە.

– پاش ئەوەی (دالیان) هەشت ژمارەی لێدەردەچێت، لەگەڵ (ژیلەمۆ) یەکدەگرن و، ناوەکەش هەر بە (دالیان) دەمێنێتەوە. واتە: ژیلەمۆ نامێنێت.(١٨٣)

– ژمارە (٩)ی لەزستانی ٢٠٠٢دا دەرچووە.

– ژمارە (١٠)ی لەبەهاری ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (١١)ی لەهاوینی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٢)ی لەئازاری ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

ئەو نووسەرانەی بابەتیان لەژمارەکانی (١١) و (١٢)دا، بڵاوکردۆتەوە، ئەمانەن: (زاهیر باهیر، ڕەوفە شەل، ئەنوەر فەتاح، عەباس شوان، هەژین، ئازاد عەبدوڵڵا، نالە حەسەن، بڕیار، عەلی مەحمود محەمەد، کاروان حەمەلاو).

١١٨- کوردستانی ئیمڕۆ / بەرلین- ٢٠٠٠

گۆڤـــارێکی ئـــەدەبی و سیاسی گشتی بوو، وەشانی دەزگــــای چـــاپەمەنی (کوردســـتانی ئیمـــڕۆ) بـــوو. یەکـــەم ژمـــارەی لەنـــەورۆزی ٢٠٠٠ بـــە (٤٨) لاپـــەڕەی قـــەبارە (کـــەمێك لـــە A4 بچووکتر و لـە A5 گـەورەتر)، بـەزمانی کـوردی (کرمـانجی خـواروو- ڕێنووسـی ئـارامی) لەبەرلین دەرچووە.

لـــەخوارەوەی بـــەرگی یەکەمـدا نووسـراوە: (هـەموو شـتێك لـەپێناوی چارەسـەری کێشەی کوردستاندا).

خاوەنی ئیمتیاز: مەجیدێ حەسۆ. ناوی دەستەی نووسەرانی لەسەر نییە. ناوونیشانەکەی شاری (بـەرلین)ە. ئابۆنـەی مانگانـە (٥) مـارك و ساڵانەش (٦٠) مارکی ئەڵمانییە.

- ژمارە (٣)ی لەگوڵانی (٢٠٠٠)دا، دەرچووە.
- ژمارە (٥-٦)ی پێکەوە، لەئەیلولی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.
- لـەژمارە (٤)دا، (١٣) لاپـەڕە و، لـەژمارە (٥-٦)دا، (٢٦) لاپـەڕە بۆ (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) تەرخان کراوە.
- ژمـارە (١٢)ی لەسـاڵی ٢٠٠١دا دەرچـووە. مانگەکـەی لەسـەر نەنووسراوە و شوێنی دەرچوونیشی لـە (بـەرلین)ەوە بۆتـە (هێـرلین- هۆڵەندا).

هەروەها لەیەکەم لاپەڕەدا نووسراوە: (گۆڤاری کوردستانێ ئیمڕۆ، لەلایەن بنکەی ئـەدەبی و هونـەری کوردییـەوە بەچاپ دەگەیـەنرێت و

هەواڵنامەی کتێب

گۆڤارێکی ئازادە و ئەو سەکۆیەیە کەجێگەی هەر دەنگێکی ڕەسەن و قەڵەمێکی دڵسۆزی تێدا دەبێتەوە).

– ژمارە (١٦–١٧)ی لەیەك بەرگدا، لەنیسان و مایسی ٢٠٠٢دا، بە ١٢٤ لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٢٤)ی لەکانوونی دووەمی (٢٠٠٣)دا، بە (١٤٢) لاپەڕە دەرچووە. لەم ژمارەیەوە، شوێنی دەرچوونی بۆتە وڵاتی (بەلجیکا).

– ژمارە (٢٧–٢٨)ی لەیەك بەرگدا بە (١٠٨) لاپەڕە لەنیسان و مایسی (٢٠٠٣)دا دەرچووە. لەلاپەڕە (٣)ی ئەو ژمارەیەدا کەلەژێر ئارمی (کوردستانی ئیمڕۆ)دا نووسراوە: (گۆڤارێکی مانگانەیە لەلایەن کۆنفیدراسیۆنی کۆمەڵەکانی کورد لەئەورووپا بەچاپ دەگات).

– ژمارە (٤٠)ی دوا ژمارەیە و لەتەموزی (٢٠٠٤)دا، بە (٨٨) لاپەڕە دەرچووە. لەدوا لاپەڕەی ئەو ژمارەیەدا، لەژێر ناوونیشانی (ڕوونکردنەوە و ماڵئاوایی! !)دا، نووسەرانی گۆڤارەکە دەنووسن: (گۆڤارەکەمان تاکە گۆڤاربوو توانی بۆ ماوەی نزیکەی چوار ساڵ لەبەرامبەر هەموو گرفتەکان، درێژە بەژیان بدات و خزمەتێکی بێ پایانی کرد لەتێکۆشانی ڕۆژنامەوانیدا. بۆیە ئیتر دەمانەوێ خوێنەرانی بەڕێز ئاگادار بکەینەوە کەئەم ژمارەیە دوا ژمارەی گۆڤاری کوردستانی ئیمڕۆ دەبێ....).

– (ڕێناس نەورۆزی) لەنامەیەکدا، چەند ڕوونکردنەوەیەکی بۆ ناردووم، دەربارەی سەرنووسەر و دەستەی نووسەرانی ئەو گۆڤارە، والەخوارەوە کورتیان دەکەمەوە.

* لەژمارە (١–١١)، بەرپرسیاری گشتی و سەرنووسەر: فەرەیدون مرادیانی (مامەند ڕۆژهەلاتی). خاوەنی ئیمتیاز: مەجیدێ حەسۆ. بەڕێوەبەرانی کارگێڕی: چنور گەرمیانی (شیرین جاف) و، ئامینە قادر تەها (هیران خۆشناو). بەڕێوەبەری نووسین: محەمەد ئەمین پێنجوینی. دەستەی نووسەران: کاکشار ئورەمار، هێڤی بەرواری، ڕزگار هەمەوەندی، دابان هەمەوەندی، دلێر تاڵەبانی.

* خاوەنی گۆڤار لەژمارە (١٢-٢٦): بنکەی ئەدەبی و هونەری کوردی.

بەرپرسیاری گشتی و سەرنووسەر لەژمارە (١١-١٥): چنور گەرمیانی (شیرین جاف). بەڕێوەبەری هونەری: ئامینە قادر تەها.

بەرپرسیاری گشتی و سەرنووسەر لەژمارە (١٦-٢٤)، (ڕێناس نەورۆزی). ڕاوێژکاران و هاوکارانی گۆڤار لەژمارە (١٢-٢٤): دارا مەحمود، چیمەن کەریم.

* خاوەنی لەژمارە (٢٧-٤٠): فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردییەکان لەئەوروپا.

بەرپرسیاری گشتی لەژمارە (٢٥-٤٠): گۆڤار ئاکرەیی و هیوا عەبدوڵڵا.

* چاپخانە: ژمارە (١-٤٠): چاپخانەی دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوەی میزۆپۆتامیا (شاری بیلزەن- بەلجیکا). تیراژ (١٠٠٠-٢٠٠٠) دانە.

* ژمارەی لاپەڕەکانی سەرجەم ژمارەکان (٤٨ تا ١٤٢) لاپەڕە بووە.

لەسەرجەم وڵاتانی ئەوروپا و کەنەدا و وڵاتانی یەکێتی سۆڤیەتی جاران، بڵاودەکرایەوە[١٨٤].

بەکورتی، ئەو گۆڤارە، گۆڤارێکی ڕێك و پێك و دەوڵەمەند و بەرگ ڕەنگا و ڕەنگ بوو. لەهزر و بیری (پارتی کرێکارانی کوردستان و پارتی چارەسەری دیموکراتی کوردستان) نزیك بوو، ئەگەر نەڵێین (هەر سەر بەوان بوو). لەچەند ژمارەیەکی بەراییدا، چەند لاپەڕەیەکی بەڕێنووسی لاتینی بڵاوکردۆتەوە.

لەسەرەتادا، لەئەڵمانیا دەرچووە. دواتر گواستراوەتەوە بۆ هۆڵەندا و بەلجیکا.

ژمارە ئۆرگیناڵەکانی- جگە لەژمارە چوار نەبێت- ئەو گۆڤارەم لەئەرشیفی تایبەتی خۆم، پارێزراون.

هەواڵنامەی کتێب

١١٩- ئاڤێستا / ئێسن، بۆن- ٢٠٠٠

avesta
Rojnameya çandî, hunerî û wêjeyî
GIRÊ MOZAN
xwe dirêjî 2500 sal kir
Li başûrê rojavayê Kurdistanê,
li Amûdê kevneşopên Akadî hatin dîtin
HESKÊFÊ BI TENÊ
NEHÊLIN..! XWEDIYÊ WÊ
HÛN IN..!
Mehmed
Uzun

ئاڤێستا، رۆژنامەیەکی سەربەخۆ بوو، بەسەرپەرشتی (دل بەخوێن دارا) و هاریکاری چەند نووسەرێکی رۆژئاوای کوردستان، لەشاری (ئێسن) دەردەچوو. بابەتەکانی بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- رێنووسی لاتینی) و عەرەبی، بڵاودەکردەوە.

- یەکەم ژمارەی لەتەموزی ساڵی ٢٠٠٠دا، دەرچووە. تەنها چوار ژمارەی لەشاری (ئێسن) دەرچووە و، دواتر گواستراوەتەوە (بۆن).

- ژمارە (١٠) دوا ژمارە بووە و، ئیتر وەستاوە و[١٨٥] بۆتە رۆژنامەیەکی ئەلکترۆنی.

لەنامەیەکدا (دل بەخوێن دارا) دەڵێت: (د. سالا ٢٠٠٠دا من ب هەڤکاریا چەند دۆستان ل ئەڵمانیا ب ناڤێ ئاڤێستا رۆژنامەیەک دەرخست. دە هژمار ژ وی دەرکەت. لێ ژبەر سەدەمێن ئابوری مە ئەو راوەستاند)[١٨٦].

کەچی (عەلی جەعفەر) هۆکارەکەی بۆ جیاوازی بیروڕای نووسەرەکانی دەگێڕێتەوە... ناوبراو لەم بارەیەوە دەڵێت: (ئەم دبیسن ل گور راستیێ، کو راوەستاندنا ئاڤەستا ژ بەر هۆیێن رامانێن جودا جودا د ناڤبەرا رێدەکسیونا وێ دە، بون)[١٨٧].

هەواڵنامەی کتێب

١٢٠- ئەوین / دارمشتاد- ٢٠٠٠

ئەم گۆڤارە، (ئۆرگانی کۆڕی هونەری لاوانی شۆڕش)ە و، گوتاری ئەدەبی و هونەری و کۆمەڵایەتی لەخۆ دەگرێت. بەهەرسێ زمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی) و فارسی و ئەڵمانی، لەشاری (دارمشتاد)، دەردەچێت.

کۆڕی هونەری لاوانی شۆڕش، لە ٢٠٠٠/١١/١٧دا، لەلایەن چەند گەنجێکی کوردی پەنابەری دانیشتووی ئەڵمانیا، لەپێناوی چارەسەری گیروگرفتەکانیان، وەك لاوانی کورد لەتاراوگە، دامەزراوە.

هەروەها لەپێناوی ناساندنی کەسایەتی و کولتووری کوردی، بەخەڵکانی غەیرە کورد و، کۆمەك کردن بەپرۆسەی بەرزکردنەوەی ئاستی زانیاری کۆمەڵگای کوردی، خەبات دەکەن.

شایانی گوتنە، ئەو کۆمەڵە لاوە، زۆربەیان خەڵکی ڕۆژهەڵاتی کوردستانن.

دەستەی گۆڤارەکە بریتین لە: (فواد عەلیدۆست، خەرامان عەلیدۆست، نەبەز عەلیدۆست، لوقمان ئەیامی (ئازاد)).

– یەکەم ژمارەی لەکۆتایی ساڵی ٢٠٠٠دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٥)ی بە (٢٨) لاپەڕەی قەبارە (A4) لەهەردوو مانگی تشرینی دووەم و کانوونی یەکەم (گەلارێزان و سەرماوەز)ی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

نرخەکەشی یەك (ئۆیرۆ) و نیوە.

– لەلاپەڕە (١) تاوەکو (١٦)، بەزمانی کوردییە.

– لەلاپەڕە (١٧) تاوەکو (٢٣)، بەزمانی فارسییە.

– لەلاپەڕە (٢٤) تاوەکو (٢٨)، بەزمانی ئەڵمانییە.

بابەتەکانی بەشی کوردی، ژمارە (١٥) بریتین لە:

* چاوپێکەوتنێك لەگەڵ وەزیری ڕۆشنبیری هەرێمی کوردستان (ئیدارەی سلێمانی) فەتاح زاخۆیی.
* فیدرالیزم و داهاتووی کورد لەئێران.
* بەرنامەی هونەر و ئەدەبیاتی ئەوین.
* ڕەخنەکانی لەیلا زانا لەتورکیا.
* تەندروستی و کۆمەڵگا.
* بۆ خوازیارانی خوێندن لەئەڵمان.
* گوزەری شیعر.
* دەرس و تەجرەبەکانی ژیان.

١٢١- پەنابەری کورد/ هانۆڤەر- ٢٠٠٠

پەنابەری کورد
ژمارە ٤
بڵاوکراوەیەکی تایبەتە بە دەنگوباس و کاروباری پەنابەری لە ئەڵمانیا و جیهاندا / نۆڤەمبەر ٢٠٠٠ / سەرماوەزی ٢٦١٢
ڕۆژانی کولتوری کوردی ٢٠٠٠ لە هانۆڤەر
پەیامی خاتوو دانیال میتران
France Libertés
FONDATION DANIELLE MITTERRAND
دۆستانی خۆشەویستم

بڵاوکراوەیەکی تایبەتە بەدەنگ و باس و کاروباری پەنابەران، لەئەڵمانیا و جیهاندا. (فەرەیدون قازی)، سەرپەرشتی دەرچوونی دەکات.

ئەم بڵاوکراوەیە بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، بەقەبارەی (A4)، لەهانۆڤەر دەردەچێت.

– ژمارە (٤)ی

لەتشرینی دووەمی ٢٠٠٠دا، بەچوار لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (١٢)ی لەنیسانی ٢٠٠٣، بە (٤) لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (١٦)ی لەئەیلولی (٢٠٠٣)، بە (٤) لاپەڕە دەرچووە[١٨٨].

– ژمارە (٢٤)ی لەئابی (٢٠٠٦)، بە (٤) لاپەڕە دەرچووە[١٨٩].

بەڕەنگی ڕەش و سپی بڵاوبۆتەوە.

١٢٢- خاڵخاڵۆکە / بەرلین- ٢٠٠٠

گۆڤـــــــــــــارێکی وەرزی مندالانەیە، (ئەحمەد دەشتی) لەشاری بەرلین دەریدەکات. یەکەم ژمارەی لەکۆتایی ساڵی (٢٠٠٠) و سەرەتای ساڵی (٢٠٠١)دا، دەرچووە. ڕەنگا و ڕەنگە و قەبارەکەی (A4)ە.

بەشێوەیەکی گشتی بەسەر ئەم گۆشانەدا، دابەشکراوە: (مەتەڵ، پەندی پێشینان، بۆ پێکەنین، باخچەی زارۆکان، نامەی مندالانی دوورە وڵات، ئایا ئەزانی....تاد).

– ژمارە (٧)ی بە (٨) لاپەڕە لەساڵی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٢)ی لەتشرینی دووەمی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٣)ی لەسەرەتای ساڵی (٢٠٠٥)دا، بە (٢٠) لاپەڕەی ڕەنگا و ڕەنگ دەرچووە.

بابەتەکانی بەکوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، بڵاوکردۆتەوە.

١٢٣- ئەمارا[١٩٠] /٢٠٠١

ئەمارا (EMARA)، گۆڤارێکی وێژەیی، هونەری، چاندییە. بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی) دەرچووە.

– یەکەم ژمارەی لەشوباتی (٢٠٠١)دا، دەرچووە. (٩٠) لاپەڕەی قەبارە (١٩×٢٨سم)ە. چوار لاپەڕەشی بەرگە. واتە، بەبەرگەوە (٩٤) لاپەڕەیە. بەرگەکەی ڕەنگا و ڕەنگە...

لایەنگر و هەوادارانی (PKK) دەریانکردووە.

بەم شێوەیە کارەکان لەنێوان نووسەرەکاندا، دابەشکراوە:

– لێژنەی وەشان (بەشی مێژوو)، بریتین لەنووسەران: (ف. مەلیك ئایکۆچ، فەوزی ئۆزمەن، فەرید هان، ژیر دلۆڤان).

– لیژنەی وەشان (بەشی هونەری): (زەردەشت پەری، یەڵماز بەیاز گول، نوری ئەرسەلان).

– لیژنەی وەشان (بەشی ڕامان و ڕەخنەگری): (حەلیم یوسف، سەبری ئاگر، ماشەڵڵا ئۆز تورك).

ژمارە ئۆرگیناڵەکەی لەئەرشیفی (جەمال خەزنەدار)دا، هەیە[١٩١].

QENDÎL
WÊJEYÎ, ROŞENBÎRÎ, GIŞTÎ, SERBIXWE
Dûrbûna Êzidiyan Ji Hev Metirsiyekê Di Êxe Ser Nasnama Wan
QENDÎL DERGEHÊ SINDOQEKE XÊRÊ JI BO XWENDINÊ VEDIKE
Ronahiyek li ser: Herêma Şingal

١٢٤- قەندیل / یێنا- ٢٠٠١

ڕۆژنامەیەکی (چاندی، ئەدەبی، گشتی سەربەخۆ) بووە، کۆمیتەی جوانان (لاوان)ی ئێزیدی (EZIA)، لەشاری JENA (یێنا)ی ئەڵمانیا، دەریانکردووە.

– یەکەم ژمارەی لەنیسانی (٢٠٠١)دا، بەشەش لاپەڕەی قەبارە

(A3)، بـەکوردی (کرمـانجی ژووروو– ڕێنووسـی ئـارامی) و عـەرەبی دەرچـووە. دوو لاپەڕەشـی بـە (کرمـانجی ژووروو– ڕێنووسـی لاتینـی) دەرچووە.

سەرنووسەر: میرزا حەسەن دنایی.

چاپ و بڵاوکردنەوەی: چاپخانەی (مەرگەه).

– لەژێر ئاڕمی (قەندیل)دا، بەکوردی و عەرەبی نووسـراوە: (هەگـەر شەڤ چەنی تاری بی، نکارە چریسکا قەندیلەکێ وندا کە).

– ژمـارە (٣)ی، (٦) لاپــەڕەی (A3) بــووە و، لەتــەموزی ٢٠٠١دا، بەکوردی و عەرەبی دەرچووە.

– ژمارە (١٠–١١)ی لەتشرینی یەکەمی ساڵی ٢٠٠٢دا، دەرچووە.

ناوونیشان:QENDIL
POST FACH: 150265
07714 JENA-GERMANY

١٢٥– نوچە / هامبۆرگ- ٢٠٠١

نوچــە (NUCE)، بڵاوکراوەیــەکی هەفتانەیــە و بــەزمانی ئــەڵمانی لەشـاری (هــامبۆرگ)، دەردەچــێت. هــەوادارانی پــارتی کرێکـارانی کوردستان، دەریدەکەن.

– یەکـەم ژمـارەی بـە (٢) لاپـەڕەی قـەبارە (A4)، لـە ٢٠٠١/٥/١دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣٢٧)ی لە ٢٠٠٧/٩/٢١دا، بە (٢) لاپەڕە دەرچووە.

ئەم بڵاوکراوەیە، زێتر تایبەتە بەهەواڵەکانی کوردستان و تورکیا.

هەواڵنامەی کتێب

١٢٦- پەیامی ئازادی / بەرلین- ٢٠٠١

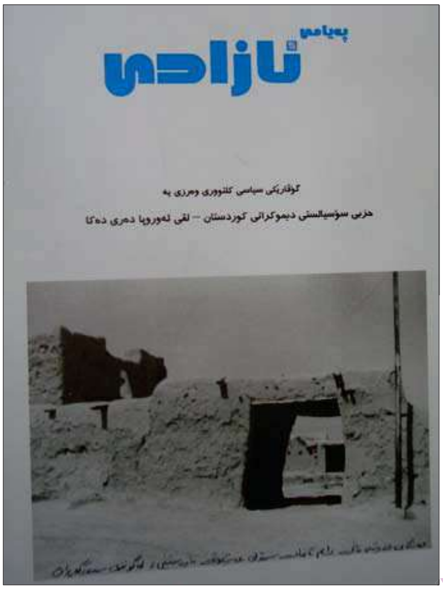

گۆڤارێکی سیاسی کولتووری وەرزی بوو، حزبی سۆسیالیستی دیموکراتی کوردستان– لقی ئەورووپا، لەشاری بەرلین، دەریدەکرد. (حوسێن ڕەسوڵ حەوێز)، سەرنووسەری بوو.

– یەکەم ژمارەی بە (٦٠) لاپەڕەی قەبارە (A4)، لەگەلاوێژی (٢٠٠١)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی بە (٤٤) لاپەڕە، لەکانوونی یەکەمی (٢٠٠١)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣–٤)ی بەسەریەکەوە، بەهەمان قەبارە و بە (٦٢) لاپەڕە، لەئازار و گەلاوێژی (٢٠٠٢)دا، دەرچووە. ئیتر وەستاوە. بەرگی هەرسێ ژمارەکە ڕەش و سپی بوو. بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی)، دەرچووە.

– ئەو نووسەرانە، بەرهەمیان تێدا بڵاوکردۆتەوە: (حوسێن ڕەسول، ئیسماعیل تەنیا، غازی حەسەن، عەبدوڵڵا عەبدولکەریم بەرزنجی، ئاکۆ شاربازێری، بەکر حەسەن، د. ئیسماعیل شوکر رەسول، شاخەوان شۆڕش، ئەحمەد دەشتی، عەزیز مورادی، ئەحمەد بالآیی، عەبدوڵڵا سەراج، کەمال ڕێناس، لەتیف سالەیی، عەبدولموئمین دەشتی، میران، پێشڕەوی سەید برایمی، حەمە سەعید حەسەن، گوشاد حەمە سەعید، دەشتی سەرگەڕانی،....).

هەواڵنامەی کتێب

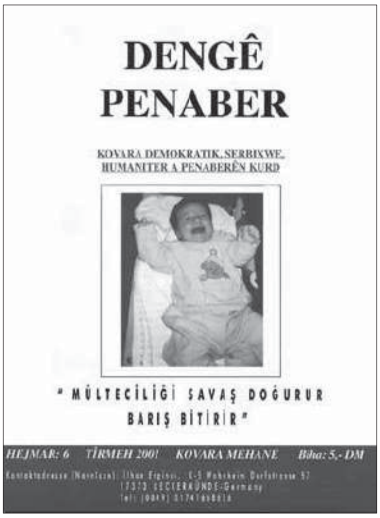

١٢٧- دەنگێ پەنابەر/ ٢٠٠١

گۆڤارا دیموکراتیك، سەربەخۆیە، (هۆمۆنێتەرێن ئا کورد)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی، لەئەڵمانیا، دەریدەکات.

ئەم گۆڤارە باس لەڕەوشی پەنابەرانی کورد لەئەڵمانیا دەکات.

- ژمارە (٣)ی لەمانگی نیسانی ساڵی (٢٠٠١)دا، بە (٣١) لاپەڕەی قەبارە (A4) دەرچووە. ساڵانە (٦) ژمارەی لێدەردەچێت[١٩٢].

١٢٨- KURDISCHE STUDIEN

بەرلین- ٢٠٠١

کوردیشە ستودین (خوێندکاری کورد)، گۆڤارێکی زانستی، لێکۆڵینەوەی کوردییە، لەزانکۆی بەرلین، بەزمانی ئەڵمانی دەردەچێت. کۆمەڵێك پسپۆڕ و شارەزای کورد و ئەڵمان، لەبواری کوردناسیدا، لێکۆڵینەوەی تێدا بڵاودەکەنەوە.

ژمارە (١)ی لەساڵی ٢٠٠١دا، دەرچووە.

١٢٩- پێل / بەرلین- ٢٠٠٢

گۆڤارێکی وێژەیی و ڕۆشنبیرییە، یەکێتی نووسەرانی کورد (ڕۆژئاوای کوردستان) لەئەڵمانیا دەریدەکەن.

– یەکەم ژمارەی لەمانگی گوڵانی ٢٠٠٢دا، بە ١٥٥ لاپەڕە دەرچووە[١٩٣].

– ژمارە (٢)ی لەگوڵانی (٢٠٠٣)دا، بە (١٣٤) لاپەڕە دەرچووە[١٩٤].

بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، بابەتەکانی بڵاوکردۆتەوە.

ڕێکخراوی ناوبراو خاوەن ئیمتیازیەتی و، (حەیدەر عومەر) سەرنووسەریەتی. (قەبارەکەی (A5)ە. ناوەندی (هاڤیبوون) بۆ لێکۆڵینەوە و بڵاوکردنەوەی کوردی لەبەرلین چاپیکردووە.

١٣٠- هیوا / نۆیسنبۆرگ- ٢٠٠٢

گۆڤارێکی[١٩٥] (کولتوری، هونەری، وێژەیی، ڕامیاری)یە. ڕۆژنامەی (ئۆزگور پۆلەتیکا)، وەک پاشکۆیەک، هەفتانە بە (١٢-١٦) لاپەڕەی (A3)، بەزمانی

کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، دەریدەکرد.

– یەکەم ژمارەی لەتەموزی (٢٠٠٢)دا، لەشاری (نۆیسنبۆرگ)دا، دەرچووە.

– ژمارە (١٦)ی بە (١٦) لاپەڕە، لەڕێکەوتی ٣/١١/٢٠٠٢دا، دەرچووە[١٩٦].

– ژمارە (٥٧)ی لە ٦/٧/٢٠٠٢دا، دەرچووە[١٩٧].

١٣١- سەما / دۆرتمۆند- ٢٠٠٢

گۆڤاری (فیدراسیۆنی عەلەوییە دیموکراتخوازەکان)ە.

– یەکەم ژمارەی بەقەبارەی (A4) و، لەبەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگدا، لەساڵی (٢٠٠٢) لەشاری (دۆرتمۆند)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی، لەساڵی ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤) و (٥)ی لەساڵی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (٩)، (٣٤) لاپەڕەیە.

– ژمارە (١٠)ی بەبەرگەوە (٣٦) لاپەڕەیە.

– ژمارە (١١)، بەبەرگەوە (٤٠) لاپەڕەیە و لەساڵی (٢٠٠٨)دا، دەرچووە.

– ژمارەکانی (٩) و (١٠)، مانگ و ساڵی دەرچوونیان بەسەرەوە نییە.

– پاش وەستانی (زولفەقار)، سەما (SEMAH)، شوێنی ئەوی گرتەوە.

بابەتەکانی بەشی هەرە زۆریان بەزمانی تورکین و، جاروبار چەند

ڕاپۆرتێك بەزمانی كوردی (زازاكی– ڕێنووسی لاتینی)، بڵاودەكاتەوە.

– وەك (زولفەقار)، لەسەر ئارمی (سەما)شدا، بەفۆنتێكی بچووك و بەزمانی توركی، دروشمی: (هەر كەسێك هاشا لەنەژادی خۆی بكات حەرامزادەیە)، نووسراوە.

– تیراژی هەر ژمارەیەكی لەنێوان (١٥٠٠–٢٠٠٠) دانە، دایە[١٩٨].

بۆ زێتر زانیاری، سەیری ماڵپەڕی (فیدراسیۆن)ی ناوبراو بكە:

www.alevi-kizilbas.com

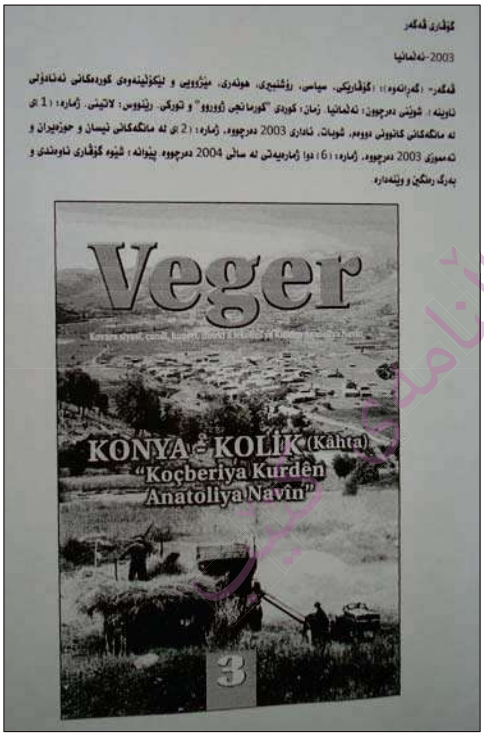

١٣٢- ڤەگەر / ٢٠٠٣

گۆڤارێكی وەرزانەی سیاسی، ڕۆشنبیری، هونەری، مێژوویی و لێكۆڵینەوەی كوردەكانی ئەنادۆڵی ناوینە... بەزمانی كوردی (كرمانجی ژوورووـ ڕێنووسی لاتینی) و توركی، بابەتەكانی بڵاوكردۆتەوە.

– یەكەم ژمارەی لەمانگەكانی (كانوونی دووەم و شوبات و ئازار)ی ٢٠٠٣دا دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی لەمانگەكانی (نیسان، حوزەیران، تەموز)ی ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٦)ی دوا ژمارەیە و لەساڵی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

قەبارەكەی كەمێك لە (A4) بچووكترە و، ڕەنگا و ڕەنگ و وێنەدارە.

(ڤەگەر)، بەمانای (گەڕانەوە) دێت.

١٣٣- پێشهات / نۆرنبێرگ، کیل- ٢٠٠٣

(وەرزە گۆڤـــاری سیاســـی، ڕووناکبیری، ئــەدەبی)یــە، ڕاگەیاندنی کۆمیتەی ڕێکخستنی (یەکێتی نیشتمانی کوردستان) لەئەڵمانیا، لەشاری نۆرنبێرگ، دەریدەکات.

– بەڕێوەبەری گۆڤار: حەمە زیاد مەولود.

– دەستەی نووسەران: ئازاد وەرتی، ئیبراهیم جەلال، سالار حەمەسوور باسیرە، سەردار عەبدولکەریم، عەبدولموئمین دەشتی، قادرمینە.

– یەکەم ژمارەی (چاپی یەکەم)ی، بەقەبارەی (٢٠,٥×١٤,٥)سم، بە (١٢٠) لاپەڕە لەساڵی ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

چاپی دووەمی ژمارە (١)ی بە (٧٨) لاپەڕەی قەبارە (٢٥×١٨,٥سم) لەیەکی ئازاری ٢٠٠٣دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی لەئەیلولی ٢٠٠٣دا، بە (١٠٦) لاپەڕەی قەبارە (٢٥×١٨,٥سم) دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی لەکانوونی یەکەمی ٢٠٠٣دا، بە (١١٨) لاپەڕەی هەمان قەبارە دەرچووە.

– ژمارە (٥)ی لەئازاری (٢٠٠٤)دا، بە ١٢٠ لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٦)ی لەحوزەیرانی ٢٠٠٤دا، بە ١١٨ لاپەڕە دەرچووە.

– ژمارە (٧،٨) بەسەریەکەوە، بە (٢٠٤) لاپەڕە، لەکانوونی یەکەمی (٢٠٠٤)دا، دەرچووە.

– ژمارە (٩)ی لەئازاری (٢٠٠٥)دا، بە (١٣٢) لاپەڕە دەرچووە.

- ژمارە (١٠)ی لەحوزەیرانی (٢٠٠٥)دا، بە (١٦١) لاپەڕە دەرچووە.
- ژمارە (١١ و ١٢) بەسەریەکەوە، لەکانوونی دووەمی (٢٠٠٦)دا، بە (٢١٦) لاپەڕە دەرچووە.
- ژمارە (١٣)ی لەبەهاری (٢٠٠٦)دا، بە(١١٠) لاپەڕە دەرچووە.
- ژمارە (١٤)ی لەهاوینی (٢٠٠٦)دا، بە(١٦٢) لاپەڕە دەرچووە.
- ژمارە (١٥)ی لەهاوینی (٢٠٠٧)دا، بە(١٦٢) لاپەڕە دەرچووە.

ئەوە دوا ژمارە بووە ئیتر وەستاوە.

- ئەو گۆڤارە بەدیدێکی سەردەمی و دیموکراتیانە دەڕوانی و، دژی یەکتر قبول نەکردن و توونـد و تیـژی بـوو. بـەرگێکی جـوانی ڕەنگـا و ڕەنگـی هـەبوو. بەشـێوەیەکی هونـەری و ڕێـك و پێـك بڵاودەبـۆوە. داینەمۆی سەرەکی و بەردەوام بوونی (پێشهات)، (حەمە زیاد مـەولود) بوو... هەرچـەندە کۆمـەڵێك نـاوی وەك (دەسـتەی نووسـەران) لەسـەر بووە، بەڵام قورساییە زۆرەکە کەوتبووە سەر شـانی نـاوبراو، هەربۆیـە لەلاپەڕە (٢)ی ژمارە (١٥)دا سەرنجی دەستەی نووسەران ڕادەکێشێ و پێیـان دەڵـێ: (بـۆ گـشت ئەنـدامانی دەسـتەی نووسـەرانی گۆڤـاری پێشهات، تکایە ئەگەر تا ڕۆژی ٢٠٠٧/١١/١، بابەت بۆ گۆڤاری پێشهات ئامادە نەکەن، ناوتان لەدەستەی نووسەران دەسڕدرێتەوە).
- بەبـەردەوامی ئـەو نووسـەرانە بەرهـەمیان لـە (پێـشهات)دا، بڵاوکردۆتەوە:

(حەمە زیاد مەولود، عەبدولموئمین دەشتی، ئیبراهیم جەلال، سالار حەمەسوور باسیرە، کەمال سەرگەلۆیی، ئایان سۆران، ئاسۆ مامەند، شەهیر سەتار، نیاز سەعید عەلی، سەردار عەبدولکەریم، شەوقی عەزیز، محەمەد حەیران، گوشاد حەمە سـەعید، عەبـدوڵڵا دارتـاش، ئیسماعیل تـەنیا، شـاهۆ تۆفیـق، غـازی حەسـەن، خالیـد ئەحمـەد، عەبدولباسـت عـەزیمی، بـڕوا خـەلیل، عـەباس باڵـەك،، بـژار حـاجی کـەریم، یوسـف مەنتك، حەسەن ئیبراهیم کێڤلی، کنێر حەسەن، دلشادی عومەر کاکی، قـادر وەرتـی، مـەحمود ڕەزا، خالیـد بازیـانی، شـەفیق حـاجی خـدر،

عەبدوڵڵا سەراج، برهان ئەمین، عەلی مەحمود محەمەد، سلێمان عەبدوڵڵا یونس، ئەبوبەکر خۆشناو، ستران عەبدوڵڵا، بەهرۆز گەڵاڵی، شێخ شێروان، بەختیار ئیبراهیم موکریانی، جەمال حوسێن، ئیسماعیل ئیبراهیم ڕەواندزی، جەلالی حاجی زادە، ئیبراهیم مەلا زادە، شەماڵ بابان، نەجات روستی، زانا گەڵاڵی، سارا عومەر، تەلعەت تاهیر، کرمانج هاریکی، نەورۆز حسەین ساڵح....).

– هەموو ژمارەکان، لەئەرشیفی تایبەتیمدا، پارێزراون.

١٣٤- ئۆزگور گە نجليك / دوسلدۆرف- ٢٠٠٤

ئۆزگور گەنجليك (لاوانی ئازاد)، گۆڤارێکی مانگانەی تایبەت بەلاوان بوو. یەکەم ژمارەی بە (٦٤) لاپەڕەی قەبارە (١٨×٢٥سم)، لەمانگی کانوونی دووەمی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

(٦٠) لاپەڕەی ئەو ژمارەیە، بەزمانی تورکییە و، (٤) لاپەڕەکەی تری کەدوو بابەتی لەخۆ گرتووە، بەزمانی ئەڵمانییە.

چاپێکی جوان و بەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگی هەیە. بابەتەکان و هەواڵەکان، تایبەتن بەلاوانی کورد لەدەرەوە.

– ئەو ژمارەم هەیە.

١٣٥- ژیان / کوێلن- ٢٠٠٤

گۆڤـــــارێکی سیاســـــی، کولتوری تایبەت بەژنان بوو، بەشـــی ژنـــان لـــەرێکخراوی (کۆمکـــار) لەشـــاری (کـــوێلن) دەریدەکرد.

– ژمـــــــــــارە (٣٣)ی بەقـــەبارەی (١٧×٢٨ســـم)، بـــەزمانی کـــوردی (کرمـــانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینـی) و تـــورکی و ئـــەڵمانی لـــەمانگی شوباتی (٢٠٠٤)دا، دەرچووە.

لەســـەر ئـــارمی (ژیـــان)دا، بەکوردی و ئەڵمانی، بـەفۆنتێکی بچووك دەسـتەواژەی (کۆڤـارا بورۆیا ژنێن کورد) نووسراوە[١٩٩].

١٣٦- ئاراس / لایبزیك- ٢٠٠٤

بڵاوکراوەیـــەکی مانگانـــە بـــوو، لەلایـــەن ســـەنتەری ڕۆشـــنبیری کوردییـــــەوە لەشـــاری (لایبزیـك)، بـەزمانی کـــوردی (کرمـــانجی خـــواروو– ڕێنووسی ئارامی) بەقـەبارەی (A4) دەرچووە.

– ژمارە سفر (٠)ی بەچوار لاپـەڕە لـەحوزەیرانی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

هەواڵنامەی کتێب

– ژمارە (١)ی بە (٨) لاپەڕە لەتەموزی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی بە (٨) لاپەڕە لەئابی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی بە (٨) لاپەڕە لەئەیلولی ٢٠٠٤دا، دەرچووە.

لەهەر چوار ژمارەکەدا، ئارمی بڵاوکراوەکە بەڕێنووسی لاتینی (Aras) نووسراوە. لەڕووی هونەری و نەخشەسازییەوە، هەژاری و کەم ئەزموونی پێوە دیارە. زۆربەی بابەتەکان بەبێ ئیمزا (ناو)، بڵاوکراونەتەوە. لەهەموو ژمارەکاندا، وێنەی لەگەڵ بابەتەکاندا بڵاوکردۆتەوە.

بابەتی ئەدەبی تەنها شیعرە و، شیعرەکانی (هێمن و قانع و پیرەمێرد)ی لەخۆگرتووە... لەگەڵ شیعرێکی (بریار ساڵح بندیان).

ئەو بابەتانەی کە (نووسراو، وەرگێڕدراو، ئامادەکراو)یشن، یان بەبێ ئیمزا، یان بەئیمزای (شێرزاد حامید، شاد محەمەد، باوکی باوان)، بڵاوکراونەتەوە.

– شایانی گوتنە، من هەر تەنها ئەو چوار ژمارەیەم بینیووە، کەئەویش برا و هاوڕێی هێژام (یوسف ئەحمەد مەنتك)ی بۆی ناردووم.

١٣٧- پەیامی کورد / بۆن- ٢٠٠٤

peyama Kurd
43 SALİYA ŞOREŞA 11ê ÎLONÊ
11ê ÎLONÊ
DESTPÊKA ŞERÊ SEDSALA 21Ê!

ڕۆژنامەیەکی هەفتانەی گشتی بوو، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی، کرمانجی خواروو– ڕێنووسی ئارامی، زازاکی– ڕێنووسی لاتینی)، لەشاری (بۆن) دەردەچوو.

– ژمارە (١)ی ساڵی یەکەمی بە (٢٤) لاپەڕەی

قەبارە (A3) لە ١٠-١٧/٩/٢٠٠٤دا، دەرچووە.

(١٣) لاپەڕەی بەکرمانجی ژووروو، (٩) لاپەڕەی بەکرمانجی خواروو، یەک لاپەڕەشی بە (زازاکی) بووە.

- ڕۆژهات ئامێد، خاوەن ئیمتیازی بووە.

- دەستەی نووسەرانی بەشی کرمانجی خواروو بریتی بوون لە: (دانا عەلی، ڤینۆس فایەق، زمکان عەزیز، نزار جاف، جوتیار دارفرۆش، مەنسور سدیقی، مستەفا چوارتایی، لوقمان بەرزنجی).

- دەستەی نووسەرانی بەشی کرمانجی ژووروو، بریتی بوون لە: (فادل ئۆزچەلیک، سیروان حاجی بەرکۆ، سلێمان ئالیخانی، ز. پیر کەمال).

- (سەید خان قورەیش)یش تاکە نووسەری بەشە (زازکی)یەکەی بووە. (ڕۆژهات ئامێد)ی خاوەن ئیمتیاز، لەدیمانەیەکی لەگەڵ گۆڤاری (گولان)دا، دەڵێت: (حەوت هەزار دانە لەو ڕۆژنامەیەدا بڵاودەبێتەوە)[٢٠٠].

- ژمارە (٩٦)ی دوا ژمارە بووە و لەڕێکەوتی ٢٧/٦/٢٠٠٦دا، دەرچووە و ئیتر وەستاوە.

ئەو ڕۆژنامەیە، لەڕووی هونەری چاپ و دەرچوونی لەکاتی دیاریکراودا، ڕۆژنامەیەکی ڕێك و پێك بوو. لاپەڕەی یەکەم و کۆتایی و، دوو لاپەڕەی ناوەوەی ڕەنگا و ڕەنگ بووە. لەزۆربەی شارە گەورەکاندا، بەتایبەتیش لەکتێبخانەکانی ناو وێستگە (بانهۆڤ)ەکانی شەمەنەفەری، هەندێك وڵاتانی ئەوروپاش، دەفرۆشرا.

هەولێرنامەی کتێب

١٣٨- تێگەیشتنی ڕاستی / کیل- ٢٠٠٥

گۆڤاری (سەنتەری لێکۆڵینەوەی ستراتیجی کوردستان- لقی ئەوروپا). سەرۆکی ئەنجومەنی بەڕێوەبردن: مستەفا ئیبراهیم. بەڕێوەبەری گۆڤار: حەمە زیاد مەولود. دەستەی نووسەران: سەردار عەبدولکەریم، حەسەن یاسین، فەیسەڵ عەلی، ڕێکەوت ئیسماعیل.

– یەکەم ژمارەی بە (١٣٦)، لاپەڕەی قەبارە (١٦,٥×٢٢,٥سم) بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، لەزستانی ٢٠٠٥دا، دەرچووە. بەرگێکی ڕەنگا و ڕەنگی هەیە و، بایەخ بەبابەتی لێکۆڵینەوەی زانستی دەدات. گۆڤارەکە هیچ ئەدرەسی لەسەر نییە، بەڵام لەشاری (کیل)ی ئەڵمانیا دەردەچێت و (حەمە زیاد مەولود)، داینەمۆی سەرەکی ئەو گۆڤارەیە.

لەیەکەم لاپەڕەیدا نووسراوە: (بابەتەکان بۆ ئەم ئیمایلە بنێرن: Hemaziad@web.de.

– ژمارە (٢)ی، (١٤٠) لاپەڕەیە و لەبەهاری ٢٠٠٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (٣)ی، (١٦٠) لاپەڕەیە و لەهاوینی ٢٠٠٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (٤)ی، (١٤٠) لاپەڕەیە و لەپایزی ٢٠٠٦دا، دەرچووە.

– ژمارە (٦)ی، (١٣٨) لاپەڕەیە و لە(٢٠٠٧)دا، دەرچووە.

– لەژمارە (٢)دا، (عەبدولموئمین دەشتی)یش بۆتە دەستەی نووسەران.

– لەژمارەکانی (٤ و ٦)دا، تەنها (عەبدولموئمین دەشتی، سەردار عەبدولکەریم، ڕێکەوت ئیسماعیل)، لەدەستەی نووسەراندا، ماونەتەوە.

– هــەتا ژمــارە (٥)ی لەچــاپخانەکانی ئــەڵمانیادا، چــاپکراون و، ژمارەکانی (٦ و ٧)یش لەکوردستان (سلێمانی)، چاپکراون.

(سەنتەری لێکۆڵینەوەی ستراتیجی کوردســتان)، ســەر بــە (یــەکێتی نیشتمانی کوردستان)ە.

– هەموو ژمارەکانی لەئەرشیفەکەمدا، پارێزراون.

١٣٩- کوردناسی[٢٠١] / بەرلین- ٢٠٠٥

ئەو گۆڤارە زێتر گرنگی بـــەو لێکۆڵینـــــەوە و دیکۆمێنتانـــــــە دەدات کەڕۆژهەڵاتناســــــــە بێگانەکان، لەسەر کورد و کوردستانیان نووسیووە.

لەژێر ئارمی گۆڤارەکەدا نووســـراوە: (کۆمـــەڵ، مێژوو، شارستانی).

خاوەنی ئیمتیاز: سالمێ جاسم.

سەرنووســەر: نــەجاتی عەبدوڵڵا.

– دەستەی نووسەران: (ئەنوەر قادر محەمەد، ئەنوەری سوڵتانی).

ناوەنــدی (هــاڤیبوون بــۆ لێکۆڵینــەوەی بڵاوکردنــەوەی کــوردی لەبەرلین) دەریدەکات.

– ژمارە (١)ی بەقەبارەی (A5)، بە (٢٢٤) لاپــەڕە لەســاڵی ٢٠٠٥دا دەرچووە.

– ژمارە (٢)ی بەقەبارەی (١٦×٢٤سم)، بە (١٨٠) لاپەڕە، لەبەهاری ٢٠٠٧دا، دەرچووە.

- سەرنووسەر لەلاپەڕە (٥)ی ژمارە یەکدا دەڵێت: (...ئەم گۆوارەی ئێمە زیاتر گۆوارێکی تایبەتە و بۆ ئەو کەسانەیە کەلەبواری لێکۆڵینەوە کوردییەکاندا کاردەکەن).

(کوردناسی) بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی)، بڵاودەبێتەوە.

١٤٠- یەنی ئۆزگور پۆلەتیکا / نۆیسنبۆرگ- ٢٠٠٦

پۆلەتیکای ئازادی نوێ- **YENI OZGUR POLITIKA**-، ڕۆژنامەیەکی ڕۆژانەیە، لەلایەن لایەنگر و هەوادارانی (**PKK**) لەشاری (نۆیسنبۆرگ) دەردەچێت.

زمانی سەرەکی تورکییە و، ناوەناوەش، یەک دوو لاپەڕە بەکوردی (کرمانجی ژوورو- ڕێنووسی لاتینی)، بڵاودەکاتەوە.

- یەکەم ژمارەی لە ٢٠٠٦/١/١٦دا، دەرچووە. قەبارەکەی (١٥×٥٨سم)ە. بەشێوەیەکی سەرەکی ژمارەی لاپەڕەکانی (١٢) لاپەڕەی ڕەنگا و ڕەنگە.

- ئەم ڕۆژنامەیە، درێژە پێدەری ڕۆژنامەی (ئۆزگور پۆلەتیکا)یە و، لەهەمان شوێن دەردەچێت.

نرخی یەک (ئۆیرۆ)یە و، لەزۆربەی وڵاتە ئەوروپییەکاندا، بڵاودەبێتەوە.

- ژمارە (٦٣٧)ی لە ٢٠٠٨/٢/١٨دا، دەرچووە و، بەردەوامە.

بەشی سێیەم

خشتەی پۆلینکردنی بڵاوکراوەکان بەپێی ئەلف و بێی کوردی

هەواڵنامەی کتێب

هەواڵنامەی کتێب

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیره
ئاراس	بڵاوکراوە	٢٠٠٤	١٣٦
ئاشتی	بڵاوکراوە	١٩٩٥	٨١
ئاڤاشین	گۆڤار	١٩٨٦	٨٨
ئاڤێستا	ڕۆژنامە	٢٠٠٠	١١٩
ئاوەدانی	بڵاوکراوە	١٩٩٨	١٠٢
IMK	بڵاوکراوە	١٩٩٨	١٠٥
ئەمارا	گۆڤار	٢٠٠١	١٢٣
ئەوین	گۆڤار	٢٠٠٠	١٢٠
النشرة الاخبارية	بڵاوکراوە	١٩٨٩	٤٧
الأشتراکی	ڕۆژنامە	١٩٧٨	١٤
الاستقلال	ڕۆژنامە	١٩٩٤	٧٧
ئینفەرماسیۆن بولتەن کوردستان	بڵاوکراوە	١٩٨٦	٣٩
ئۆزگور پۆلەتیکا	ڕۆژنامە	١٩٩٤	٧٦
ئۆزگور گەنجلیك	گۆڤار	٢٠٠٤	١٣٤
بانگی کاژیك	ڕۆژنامە	١٩٦٨	٦
باوەڕی	گۆڤار	١٩٩٥	٨٢
بەرخودان	گۆڤار، ڕۆژنامە	١٩٨٣	٢٨
بنگەه	گۆڤار	١٩٨٨	٤٠
بیرنەبوون	گۆڤار	١٩٩٧	٩٣
پارزین	بڵاوکراوە	١٩٩٩	١١٣
پەنابەری کورد	بڵاوکراوە	٢٠٠٠	١٢١
پەیامی ئازادی	گۆڤار	٢٠٠١	١٢٦
پەیامی کورد	ڕۆژنامە	٢٠٠٤	١٣٧

هەواڵنامەی کتێب

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیرە
پەڕەنگ	گۆڤار	١٩٨٨	٤٣
پرشنگ	گۆڤار	١٩٦٦	٥
پرشنگ	گۆڤار	١٩٨٥	٣٥
PSK Bulletin	بڵاوکراوە	١٩٩٥	٨٣
پێشەنگ	گۆڤار	١٩٨٥	٣٧
پێشهات	گۆڤار	٢٠٠٣	١٣٣
پێنووس	گۆڤار	١٩٩٩	١١٢
پێل	گۆڤار	٢٠٠٢	١٢٩
تروسکە	گۆڤار	١٩٩٥	٣٦
تورەڤان	گۆڤار	١٩٨٩	٥٢
Turkei Kiritisch	بڵاوکراوە	١٩٨٩	٥١
توێشوو	بڵاوکراوە	١٩٩٣	٧١
توێشووی زانستخوازان	گۆڤار	١٩٩٨	١٠٧
تیجا سۆدرێ	گۆڤار	١٩٩٥	٨٤
تێگەیشتنی ڕاستی	گۆڤار	٢٠٠٥	١٣٨
جودی	گۆڤار	١٩٩٠	٥٧
چوارچرا	بڵاوکراوە	١٩٧٨	١٢
چیا	گۆڤار	١٩٦٥	٢
حقوق و جڤاك	گۆڤار	١٩٩٨	١٠٤
خاڵخاڵۆکە	گۆڤار	٢٠٠٠	١٢٢
خوێندکار	گۆڤار	١٩٨٤	٣١
خوێندکاری کورد	گۆڤار	١٩٦٦	٣
خوێندکاری کورد	گۆڤار	١٩٨٢	٢٢
دالیان	گۆڤار	٢٠٠٠	١١٧
DER FUNKE	بڵاوکراوە	١٩٧٩	١٧

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیرە
DER HORIZONT	ڕۆژنامە	١٩٨٤	٣٣
Die kurdishe Revolution	گۆڤار	١٩٧١	٧
دەم	گۆڤار	١٩٨٢	٢٣
دەنگ و باس	گۆڤار	١٩٨١	١٩
دەنگی ئێزدیان	گۆڤار	١٩٩٣	٧٢
دەنگی خوێندکارانی کوردستان	گۆڤار	١٩٨٣	٢٧
دەنگی کۆمەڵە	گۆڤار	١٩٧٨	١١
دەنگی یەکێتی	بڵاوکراوە	١٩٨٨	٤١
دەنگێ باکور	گۆڤار	١٩٩٩	١١٥
دەنگێ پەنابەر	گۆڤار	٢٠٠١	١٢٧
دەنگێ ژنێن کوردستان	بڵاوکراوە	١٩٩٣	٧٣
دەنگێ کۆمەڵێ	گۆڤار	١٩٩٣	٦٩
دەنگێ کۆمکار	بڵاوکراوە	١٩٧٩	١٥
دەنگێ یەکێتیێ	گۆڤار	١٩٨٣	٢٩
درک	گۆڤار	١٩٨٤	٣٤
ڕاستی	بڵاوکراوە	١٩٧٨	١٣
ڕەوشەن	گۆڤار	١٩٨٨	٤٤
رزگاری	گۆڤار	١٩٧٦	٩
ڕۆژ	گۆڤار	١٩٩٦	٩١
ڕۆژا کوردستانێ	گۆڤار	١٩٩٥	٨٥
ڕۆژی کوردستان	گۆڤار	١٩٧٩	١٦
ڕۆناهی	ڕۆژنامە	١٩٧١	٨
ڕۆناهی	گۆڤار	١٩٩٢	٦٤
ڕێ	گۆڤار	١٩٨٨	٤٢

هەواڵنامەی کتێب

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیره
ڕێ یا ڕاست	ڕۆژنامه	١٩٧٧	١٠
زایەڵە	مانگانه	١٩٩٦	٨٧
زولفەقار	گۆڤار	١٩٩٣	٧٠
زیلان	گۆڤار	١٩٩٧	١٠٠
ژ بۆ ڕزگاریا ژنان	بڵاوکراوه	١٩٩٣	٧٥
ژنا سەربلند	گۆڤار	١٩٩٢	٦٠
ژنا کورد	بڵاوکراوه	١٩٩٥	١١١
ژنێ ڕایه	گۆڤار	١٩٩٣	٧٤
ژیان	گۆڤار	١٩٨٦	٣٨
ژیان	گۆڤار	١٩٩١	٥٩
ژیان	گۆڤار	٢٠٠٤	١٣٥
ژوان	بڵاوکراوه	١٩٩٧	٩٤
ژیلەمۆ	گۆڤار	١٩٩٧	٩٩
سەرخوەبون	گۆڤار- ڕۆژنامه	١٩٨٢	٢٥
سەکۆ	ڕۆژنامه- مانگانه	١٩٩٦	٩٠
سەما	گۆڤار	٢٠٠٢	١٣١
ستێرکا جوان	گۆڤار	١٩٩٤	٧٨
ڤەگەر	گۆڤار	٢٠٠٣	١٣٢
قەندیل	ڕۆژنامه	٢٠٠١	١٢٤
کادن کورتولوش	گۆڤار	١٩٨٩	٤٩
Kurd-A	هەواڵنامه	١٩٩٢	٦٣
KURDOLOGIE	گۆڤار	١٩٩٧	١٠١
KURDEN Proziss Aktuell	بڵاوکراوه	١٩٩٠	٥٨

هەواڵنامەی کتێب

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیرە
کوردناسی	گۆڤار	٢٠٠٥	١٣٩
Kurdische studien	گۆڤار	٢٠٠١	١٢٨
کوردستان	گۆڤار	١٩٨٣	٢٦
کوردستان	مانگنامە	١٩٩٨	١٠٦
Kurdistan Archiv	بڵاوکراوە	١٩٨٨	٤٥
Kurdistan Aktuell	بڵاوکراوە	١٩٩٠	٥٦
Kurdistan Aktuell	گۆڤار	١٩٩٣	٦٥
Kurdistan INFO	بڵاوکراوە	١٩٨٤	٣٢
Kurdistan Information	ڕۆژنامە	١٩٦٦	٤
کوردستانی ئیمڕۆ	گۆڤار	٢٠٠٠	١١٨
Kurdistan Rundbrif	بڵاوکراوە	١٩٨٨	٤٦
Kurdistan Report	گۆڤار	١٩٨٢	٢٤
Kurdistan News	بڵاوکراوە	١٩٩٣	٦٧
Kurdistan Heute	گۆڤار	١٩٩٢	٦٢
Komkar Bulten	بڵاوکراوە	١٩٩٥	٨٠
کۆمەڵ	بڵاوکراوە	١٩٩٩	١١٦
کینە ئەم	گۆڤار	١٩٨٩	٥٣
گازیا وەلات	ڕۆژنامە	١٩٨٠	١٨
گاورباغی	بڵاوکراوە	١٩٩٦	٨٩
لالش	گۆڤار	١٩٩٩	١١٤
لالشا نورانی	گۆڤار	١٩٩٣	٦٦
لێکۆلین	گۆڤار	١٩٩٥	٧٩
مزگین	گۆڤار	١٩٨٣	٣٠
نەورۆز	وەرزنامە	١٩٨١	٢٠
نەوا	گۆڤار	١٩٩٨	١٠٣

ناو	جۆر	ساڵی دەرچوون	زنجیرە
نشرة	بڵاوکراوە	١٩٩٣	٦٨
نوچە	بڵاوکراوە	٢٠٠١	١٢٥
وارە	گۆڤار	١٩٩٢	٦١
وەسانان	گۆڤار	١٩٨٩	٤٨
هاڤیبوون	گۆڤار	١٩٩٧	٩٦
هاوار	بڵاوکراوە	١٩٩٧	٩٢
هاوار	گۆڤار	١٩٩٧	٩٧
هاواری کورد	بڵاوکراوە	١٩٨٩	٥٤
هاوبیر	ڕۆژنامە	١٩٩٨	١١٠
هەڤگرتن— الاتحاد	گۆڤار	١٩٨٩	٥٥
هەڤگرتن وەلاتپارێز	گۆڤار	١٩٩٥	٨٦
هەلاڵە	گۆڤار	١٩٩٨	١٠٩
هەوارگەی کوردەواری	ڕۆژنامە	١٩٨٩	٥٠
هەواڵ	گۆڤار	١٩٩٨	١٠٨
هیوا	گۆڤار	٢٠٠٢	١٣٠
هێڤیا وەلێت	گۆڤار	١٩٦٣	١
یەك کۆم بولتەنی	هەواڵنامە	١٩٩٧	٩٨
یەکێتی	بڵاوکراوە	١٩٨١	٢١
یەنی ئۆزگور پۆلەتیکا	ڕۆژنامە	٢٠٠٦	١٤٠
....	گۆڤار	١٩٩٧	٩٥

بەشی چوارەم

بیۆگرافیایەکی کورتی بەشێک لەڕۆژنامەنووسەکان

هۆڵی ئەمەی کتێب

هەواڵنامەی کتێب

*** بروسکە ئیبراهیم**

– لەساڵی ١٩٤٢ لەشاری سلێمانی لەدایکبووە.

– لەساڵی ١٩٦٢ هاتۆتە ئەڵمانیا و لەشاری میونشن بڕوانامەی ئەندازیاری شارستانی وەرگرتووە.

– لەکوردستان ئینفەرماسیۆن و خوێندکاری کورد، کاریکردووە.

– یەکێك بووە لەدامەزرێنەرانی یەکێتی خوێندکارانی نەتەوەیی کورد–نۆکسە.

*** پێشڕەوی سەید برایمی بەرزنجی**

– لە ١٩٥٥/٧/٤، لەکۆیە لەدایکبووە.

– زانستە ڕامیارییەکانی لە ١٩٧٧ – ١٩٧٨، لەبەغدا تەواو کردووە.

– لەبەهاری ١٩٧٩ بۆتە پێشمەرگە.

– لە ١٩٨٦–١٩٨٧، سەرپەرشتی دەرکردنی بڵاوکراوەی (رزگاری–دەنگی یەکێتی شۆڕشگێڕانی کوردستان)ی لەشاخ، کردووە.

– لەکۆتایی ١٩٨٧دا هاتۆتە ئەڵمانیا.

– لەسەکۆ، ئاوەدانی– وەك سەرپەرشتیکار کاری کردووە.

– ئێستاش لەکۆیە سەرنووسەری گۆڤاری (کەکۆن)ە.

*** تەنگەزار مارینی**

– لە ١٩٥٩/٩/٤ لە (ترپە سپی)، ڕۆژئاوای کوردستان لەدایکبووە.

– لەساڵی ١٩٩٦ هاتۆتە ئەڵمانیا.

– لەبڵاوکراوەی (تویێشو) و (پێل)دا، کاری کردووە.

– تائێستاکە ٧ دیوانە شیعر و، ٢ کتێبی وەرگێڕان و، ٢ کتێبیشی بەزمانی ئەڵمانی چاپکردووە.

*** جانکورد**

– لەساڵی ١٩٤٨ لەگوندی (مەیدانکێ)ی ڕۆژئاوای کوردستان، لەدایکبووە.

– ئامۆژگای ئامادەکردنی مامۆستایان– بەشی زمانی عەرەبی لە (حەلەب) تەواوکردووە.
– لەساڵی ١٩٧٩، هاتۆتە ئەڵمانیا.
– بەکوردی و عەرەبی و ئەڵمانی، بابەتەکانی بڵاودەکاتەوە.
– نزیکەی ١٠ کتێبی چاپکراوی هەیە.

*** جەمال نەبەز**

– لە ١٩٣٣/١٢/١ لەشاری سلێمانی لەدایکبووە.
– لەبەغدا زانکۆی تەواوکردووە، بەشی (فیزیك و ماتماتیك).
– لەشەستەکاندا هاتۆتە ئەڵمانیا و لەزانکۆی هامبۆرگ– بەشی ڕۆژهەڵاتناسی دکتۆرای وەرگرتووە.
– لەساڵی ١٩٦٢ هاتۆتە سویسرا و، دواتر هاتۆتە ئەڵمانیا.
– لەساڵی ١٩٧١– ١٩٨٢، مامۆستای بەشی دیراساتی ئێرانی بووە لەزانکۆی بەرلین.
– گرینگترین کتێبە چاپکراوەکانی: (نووسینی کوردی بەلاتینی، پالتۆ، لالۆ کەریم، زمانی یەکگرتووی کوردی، کوردستان و شۆڕشەکەی...تاد).

*** حەلیم یوسف**

– لەساڵی ١٩٦٧ لەشاری (عامودە)ی ڕۆژئاوای کوردستان لەدایك بووە.
– لەساڵی (٢٠٠٠)ەوە لەئەڵمانیا دەژی.
– لەگۆڤارە کوردی و عەرەبییەکاندا، بەرهەمەکانی بڵاودەکاتەوە.
– لەتەلەفزیۆنە کوردییەکانی: (میدیا T.V، میزۆپۆتامیا T.V، ڕۆژ T.V) بەرنامەی (گاڤا سێیەمین)ی پێشکەش کردووە.
– چەند کۆمەڵە چیرۆکێکی چاپکراوی هەیە.

هەوالنامەی کتێب

* **حەمە زیاد مەولود**

- لەساڵی ١٩٦٥ لەشەقڵاوە لەدایکبووە.
- لەساڵی ١٩٨٦، چۆتە شاخ و بۆتە پێشمەرگە.
- لە ١٩٩٦ هاتۆتە ئەڵمانیا.
- سەرپەرشتکار و کەسی یەکەمی (پێشهات) و (تێگەیشتنی ڕاستی) بووە.
- بەنازناوی (سەربەست، تانیا، هەکاری، م. حەلاق، شەوقی عەزیز)، بابەتی بڵاوکردۆتەوە.

* **حوسێن بەخشی**

- لەساڵی ١٩٥٦ لەشاری مهاباد لەدایکبووە.
- خوێندنی سەرەتایی و دواناوەندی لەمهاباد تەواو کردووە.
- لەساڵی ١٩٧٨دا، زیندانی کراوە.
- لە ١٩٨٧، هاتۆتە ئەڵمانیا.
- لەئەڵمانیا (هەوارگەی کوردەواری) و (هاواری کورد) و (هاوار)ی دەرکردووە.

* **حوسێن ڕەسوڵ حەوێز**

- لەساڵی ١٩٥٤ لەگوندی (سەرگەڕان) لەدایکبووە.
- خوێندنی سەرەتایی و دواناوەندی لەهەولێر تەواوکردووە.
- لەساڵی ١٩٩٣ هاتۆتە ئەڵمانیا.
- لەپاش ساڵی دوو هەزارەوە ئەندامی سەرکردایەتی (حزبی سۆسیالیستی دیموکراتی کوردستان)ە و بەرپرسی لقی ئەوروپایە.

* **سالار حەمەسوور باسیرە**

- لەساڵی ١٩٥٧ لەسلێمانی لەدایکبووە.
- لەساڵی ١٩٧٦ چۆتە ئەڵمانیا و، پلەکانی خوێندنی لەوێ تەواو کردووە.

هەوارنامەی کتێب

– بڕوانامەی دکتۆرای لەبواری زانستی سیاسی لەزانکۆی ڤوبەرتاڵ وەرگرتووە.
– لەساڵی ٢٠٠٥دا، گەڕاوەتەوە کوردستان و مامۆستایە لەزانکۆی سلێمانی.
– خاوەنی چەند کتێبێکە لەبواری نووسین و وەرگێڕان.

* سالمێ جاسم
– لەساڵی ١٩٦١ لەدهۆك لەدایکبووە.
– لە ١٩٨٢دا هاتۆتە ئەڵمانیا.
– دبلوم و ماجستێری لەبواری ڕۆژنامەگەری و زانستە سیاسییەکان، لە (زانکۆی ئازاد)ی بەرلین وەرگرتووە.
– لەئەڵمانیا سەرپەرشتی (هاڤیبوون)ی کردووە و، ئەندامی دەستەی نووسەرانی (مزگین) بووە.

* عەبدولموئمین دەشتی
– لەساڵی ١٩٥٦ لەهەولێر لەدایکبووە.
– لەساڵی ١٩٧٧–١٩٧٩، دیبلۆمی تەکنیکی لەپەیمانگای تەکنەلۆژی بەغدا بەدەست هێناوە.
– لەساڵی ١٩٨٢ هاتۆتە ئەڵمانیا.
– لە ١٩٨٨–١٩٩٤، بڕوانامەی ماجستێری لەبەشی تەلارسازی لەزانکۆی بەرلین بەدەست هێناوە.
– لە ١٩٨٥–١٩٨٨، سەرنووسەری گۆڤاری (پرشنگ) بووە.
– لەساڵی ١٩٨٦، سەرۆکی کۆمەڵەی خوێندکارانی کوردستان لەئەوروپا بووە.
– لە ٢٠٠٢ بۆتە سەرۆکی مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان.
– سەرپەرشتی دەرکردنی (سەکۆ)ی کردووە.
– کۆمەڵێك کتێبی چاپکراوی هەیە.

هەولێرنامەی کتێب

* عەبدولڕەحمان مزوری
- لەساڵی ١٩٤٨ لەدهۆك لەدایكبووە.
- لەساڵی ١٩٦٩ بەشی جوگرافیای لەكۆلێژی ئاداب لەبەغدا تەواوكردووە.
- لەسەرەتای نەوەدەكانەوە لەئەڵمانیادا، دەژی.
- چەندان كتێب و لێكۆڵینەوەی چاپكراوی هەیە.

* فەیسەڵ داغلی
- لەساڵی ١٩٦٦ لەئامەد (دیاربەكر)، لەدایكبووە.
- بەشی وێژەی لەزانكۆی دیجلە تەواو كردووە.
- لەئەڵمانیادا دەژی و، نزیكەی پێنج كتێبی چاپكراوی هەیە.

* د. كەمال فوئاد
- لەساڵی ١٩٣٢ لەسلێمانی لەدایكبووە.
- لەبەغدا بەكالۆریۆسی وەرگرتووە.
- لەساڵی (١٩٥٧)ەوە لەئەڵمانیادا دەژی.
- یەكێك بووە لەكادیرە چالاكەكانی كۆمەڵەی خوێندكارانی كورد لەئەوروپا و لەساڵی ١٩٦٥ بۆتە سەرۆكی ئەو كۆمەڵەیە.
- لەبەرلین بڕوانامەی دكتۆرای وەرگرتووە.
- یەكێك بووە لەدامەزرێنەرانی یەكێتی نیشتمانی كوردستان و، ئێستاش ئەندامانی مەكتەب سیاسی ئەو یەكێتییەیە.

* محەمەد ئەمین پێنجوینی
- لەساڵی ١٩٤٤ لەشاری پێنجوین لەدایكبووە.
- كۆمەڵێك دیوانی شیعری چاپكراوی هەیە.
- لەنەوەدەكانەوە هاتۆتە ئەڵمانیا.
- لەساڵی ١٩٩٩دا، بەڕێوەبەری ئەنستیوتی كوردی لەبەرلین بووە.

هەواڵنامەی كتێب

* نەجاتی عەبدوڵڵا

- لەساڵی ١٩٦٦ لەهەولێر لەدایکبووە.
- لەساڵی ١٩٩٥ چۆتە فەڕەنسا و ئێستاش هەر لەوێ دەژی.
- ماجستێر و دکتۆرای لەزانکۆی پاریسی دەیەم وەرگرتووە.
- تا ئێستاکە لەنووسین و وەرگێڕان، زێتر لە ٢٠ کتێبی چاپکراوی هەیە.

* نەجیب باڵایی

- لەساڵی ١٩٦٢ لەگوندی (ئوریێ) لەناوچەی بەرواری باڵا لەدایکبووە.
- لەساڵی ١٩٩٤ هاتۆتە ئەڵمانیا.
- لەئازاری (٢٠٠٣)ەوە تا ئێستاکە لەڕادیۆی (بەرلینی ئازاد) کار دەکات.
- تائێستا چەند کتێبێکی چاپکراوی هەیە.
- لەساڵی ١٩٨٥-١٩٨٦، بەشی جوگرافیای لەزانکۆی بەغدا، تەواوکردووە.

هەواڵنامەی کتێب

ئەنجـــــام

ساغکردنەوەی مێـژووی ڕۆژنامەگـەری کـوردی، لـەڕۆژگاری ئەمڕۆمانـدا، کـارێکی ئەوەنـدە ئاسـان و بـێ گیروگرفـت نییـە، بەتایبـەتیش کەئێمـە دەزگایەکی تایبەتمەند بەو بوارەمان نییە. بۆیە کردن و بەئەنجامگەیاندنی ئەو جۆرە کارە تاکە کەسیانە، هەرچەندە خـاڵیش نـەبن لەکـەلێن و کـەم و کـوڕی، بـەلای منـەوە، سـوودێکی گـەلێك زۆری دەبێـت، بـۆ کارەکـانی داهاتوومان.

من لەو ڕوانگەیەوە دەستم بەوە کارە کردووە و، ئەو کتێبـەش، یەکێکە لەو هەواڵانەی کەبەئاڕاستەی ئەو ئاقارەدا، گوزەر دەکات.

هەڵبەتە شاراوە نییە، کەوڵاتی ئەڵمانیا لـەڕووی دانیـشتوانەوە، یەکێکە لەگـەورەترین وڵاتـەکانی ئـەورووپای ڕۆژئـاوا و، لـەڕووی وەبـەرهێنان و تەکنەلۆژیاشەوە، بەیەکێك لەوڵاتە پێشکەوتووەکان، ناوزەد دەکرێت...

پـاش کۆتـایی هـاتنی جـەنگی جیهـانی دووەم و، لەناوچـوونی دەسـەڵاتداریی (هیتلـەر)ی نـازی و دکتـاتۆریش، ئـەو وڵاتـە پێـی نایـە قۆناغێکی تازەی جیهانی دیموکراتی و شارستانیەت.

لـەوە بـەدواوە، بـووە پەناگەیـەکی ئـارام بـۆ هـەموو ئـەو کەسـانەی کەلەدەسـت زوڵـم و زۆرداری فـەرمانڕەواکانیان، وڵاتـەکانی خۆیـان جێدەهێشت... ئێمەی کوردیش، لەهەموو پارچەکانەوە، بەدرێـژایی مێـژوو، ڕووبەڕووی ئەو جۆرە زولمانـە بوویـنەتـەوە و، لەهەنـدێك لەقۆناغەکانیـشدا، جینۆسایدکراوین. هەر بۆیە لەکۆتایی پەنجاکانی سەدەی ڕابردوو، کۆمـەڵێك کوردی سیاسـەتکار و، هـەڵوەدای خوێنـدن و فێربـوون، ڕوویـان لـەو وڵاتـە کردووە و، کردوویانەتە زێدی دووەمی خۆیان.

بەشێك لەوانـە، سـەرەڕای کـاری ڕۆژانـەی تایبـەت بـەخۆیان، پرژاونەتـە سـەر ئەنجامـدانی چـالاکی سیاسـی و کولتـوری و ڕۆشـنبیری و، چـەندان بڵاوکـراوە و، گۆڤـار و، ڕۆژنامـەی کوردیـشیان لـەو وڵاتـەدا، دەرکـردووە. کەپێـشەنگی ئـەو کاروانـە بـە (د. کـەمال فوئـاد و حـەمرەش ڕەشـۆ و د. جەمال نەبـەز و بروسـکە ئیـبراهیم و نـورەین زازا)وە دەست پێدەکات....

هەواڵنامەی کتێب

ئیدی کاروانەکە بەردەوام دەبێت و، تا دەگاتە مەنزلگای ئەو ڕۆژگارە.

ئەگەرچی ژمارەی کوردەکان لەو وڵاتەدا، لەکۆتایی پەنجاکانی سەدەی ڕابردوودا، هەر دەگەیشتە (٢٠-٢٥) کەسێك، کەچی لەڕۆژگای ئەمڕۆماندا، لەئەنجامی کۆچی بەکۆمەڵی کوردان بۆ دەرەوەی وڵات، بەتایبەتیش بۆ ئەڵمانیا، بەپێی سەرچاوە نافەرمییەکان، خۆی لەملیۆنێك دەدات، کەئەو ژمارەیەش بەهیچ جۆرێك و، لەلایەن هیچ لایەن و کەسێکەوە، ناکرێت نادیدە بگیرێت و، بەهەند هەڵنەگیرێت.

ئەو خەڵکە چالاکڤانانەی بوارەکانی سیاسەت و ڕۆشنبیری لەنێو ئەو ڕەوەندە زۆرەدا، لەنێوانی (١٩٦٣-٢٠٠٦)دا، توانیوویانە (١٤٠) گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوەی کوردی جۆربەجۆر لەڕووی زمان و قەبارە و ناوەڕۆکەوە دەربکەن و، مێژووی پڕ سەروەری کاروانی ڕۆژنامەگەری کوردیش، دەوڵەمەندتر بکەن.

لەنێو ئەو کاروانەدا، خۆشبەختانە توانیومانە، بەشێك لەو ڕێبوارە ماندوونەناسانە بەسەر بکەینەوە و، بۆ یەکەم جار، بەنەوەی نوێیان بناسێنین... زۆر بەداخەوەین کەنەشمانتوانیووە بەبەشێکی تریان ئاشنا ببین و، لەو کتێبەدا، تۆماریان بکەین.

بەشی زۆری بڵاوکراوەکان، لەشارەکانی (بەرلین، کوێلن، بۆن، فرانکفۆرت، میونشن، نورنبێرگ)، دەرچووینە.

لەڕووی زمانیشەوە، (٦٥) دانەیان بەزمانی کوردی بەهەردوو دیالێکتە سەرەکیەکەی و بەڕێنووسی لاتینی و ئارامی، دەرچووینە.

دوای ئەوە، (٢١) دانەیان بەزمانی ئەڵمانی بووە. دوای ئەو ڕێزبەندییە، بڵاوکراوەی تر دێت کەبەزمانەکانی (عەرەبی و تورکی)، یان بەشێوەی تێکەڵییەك لەزمانەکانی (کوردی و عەرەبی)، (کوردی و تورکی)، (کوردی ئەڵمانی)،...تاد، دەرچووینە.

خاوەنی ئەو بڵاوکراوانەش، زێتر پارت و ڕێکخراوە پیشەیی و سیاسییەکان بووینە... کەڕێکخراوە خوێندکارییەکانی کورد، بەهەموو باڵەکانیەوە و، دامو دەزگاکانی سەر بە (پارتی کرێکارانی کوردستان-PKK)و، ڕێکخراوی (کۆمکار)، بەشی شێریان، بەردەکەوێت.

پەراوێزەکان:

(١) مێـژووی کـورد لەبـەرلین، ماڵپـەڕی (کـوردێن بـەرلین Kurdinberlin.de)، ٢٠٠٩/٢/١١.

(٢) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (هیوا بەهجەت) لەڕۆژی ٢٠٠٩/٤/٢٠، کاتژمێر (٨)ی ئێوارە بەکاتی ئەڵمانیا.

(٣) دیمانـــە لەگـــەڵ حەمـــەی مـــەلا، ماڵپـــەڕی (کـــوردێن بـــەرلین) www.Kurdinberlin.de.

(٤) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (هیوا بەهجەت)، ٢٠٠٩/٤/٢٠.

(٥) مێژووی کورد لەبەرلین، ماڵپەڕی (کوردێن بەرلین).

(٦) هەر ئەو ڕێکخراوە چەندین جار ناوی خۆی بۆ: (تەڤگەری ئـازادی ژنـانی کوردستان، یەکێتی ئازادی ژنانی کوردسـتان، پـارتی ژنـانی کرێکـارانی کوردسـتان، پـارتی ژنـانی ئـازاد، پـارتی ئـازادی ژنـانی کوردسـتان) گۆڕیووە.

(٧) بۆ نووسینی ئەو ژیاننامەیە سوود لەم سەرچاوانە وەرگیراوە:

– د. عەبدولمەجید شـێخۆ: کۆڤـارا (چـیا) ئاوێنـا چـاندا کـوردی ل ئـەورووپا ١٩٦٥–١٩٧٥، وەشانا (دەنگێ باکور)، چاپا یەکەمین، ٢٠٠٣، ئەڵمانیا.

– وتــاری (ناوەنــدی لێکۆڵینــەوەی کــوردی لــەبۆن) کەلەلایــەن (مــەتین ئینجەسـوو)ی سـەرۆکی ناوەنـد نووسـراوە و بەبۆنـەی کۆچـی دوایـی (حەمرەش)وە لەڕاگەیاندنەکانی (پارتی دیموکراتی کوردستان– بـاکور) بڵاوکراوەتەوە.

(٨) جگە لەپایتەختەکانی وەك: (ئەستەنبۆڵ و بەغدا و تـاران) و وڵاتـەکانی یەکێتی سۆڤیەتی جاران و لوبنان.

(٩) لەوانەیە تەنها لەوڵاتی (سوید)دا، بارستاییەکی زۆری گۆڤار و ڕۆژنامـەی کوردی دەرچووبێت، کەئەویش بەبەراورد لەگەڵ ئـەڵمانیادا وەك یـەکن، یان بەچەند ژمارەیەك جیاوازییان هەیە.

(١٠) نەوزاد عـەلی ئەحمـەد: ڕۆژنامەگـەریی خوێنـدکارانی کـورد لەئـەوروپا و ئەمەریکا ١٩٤٩–١٩٩١، سلێمانی، ٢٠٠٨، ل٢٢–٢٣.

(١١) ڕێنــاس نــەورۆزی، گۆڤـاری ڕۆژنامـەنووس، ژ (٧)، ل٢٣٨. هــەروەها:

هەولێرنامەی کتێب

فەخرەدین تاهیر، سۆڤیەت کوردستان، ل١١.

(١٢) نەوزاد عەلی ئەحمەد، ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لەئەورووپا ئەمەریکا ١٩٤٩-١٩٩١، سلێمانی، ٢٠٠٨، ل٩١.

(١٣) د. فەرهاد پیرباڵ: چەند باسێك لەبارەی مێژووی ڕۆژنامەنووسیی کوردییەوە، سلێمانی، ٢٠٠٧، ل١٧٢.

(١٤) فەخرەدین تاهیر، ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان- بیبلۆگرافیا و شرۆڤە، هەولێر، ٢٠٠٦، ل١١. هەروەها، گۆڤاری (پێڵ)، ژمارە (٢)، گولانی ٢٠٠٣، ل٩٤-٩٥.

(١٥) د. فەرهاد پیرباڵ: چەند باسێك لەبارەی ڕۆژنامەنووسیی کوردییەوە، ل١٧٢.

(١٦) بروسکە ئیبراهیم: لەبیرەوەری چل ساڵەی دامەزراندنی کاژیکدا، مانگنامەی (سەکۆ)، بەرلین، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩، ل٣و١١.

(١٧) د. جەمال نەبەز: کوردستان و شۆڕشەکەی، چاپی سێیەم، هەولێر، ٢٠٠٧، ل٣٠٥.

(١٨) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (بروسکە ئیبراهیم)، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٠/١٦، کاتژمێر (١٤,٥٠).

(١٩) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد...، ل٩٢.

(٢٠) ناوی نهێنی (بروسکە ئیبراهیم) بووە.

(٢١) د. جەمال نەبەز: کوردستان و شۆڕشەکەی، ل١٦٥ و ل١٦٧.

(٢٢) د. جەمال نەبەز، کوردستان و شۆڕشەکەی، ل٣٠٥.

(٢٣) هەمان سەرچاوە، ل٣٠٤.

(٢٤)، هەمان سەرچاوە، ل٢٩٨.

(٢٥)، هەمان سەرچاوە، ل٢٠٣.

(٢٦)، هەمان سەرچاوە، ل٢٠٣.

(٢٧) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (بروسکە ئیبراهیم)، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٠/١٦، کاتژمێر (١٤,٥٠).

(٢٨) د. فەرهاد پیرباڵ: چەند باسێك لەبارەی...، ل١٨٢.

(٢٩) سەرچاوەی پێشوو... هەروەها پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (جەمال خەزنەدار)، ڕۆژی ٢٠٠٦/٩/٢١، کاتژمێر (١٤,٣٠).

هەولێرنامەی کتێب

(٣٠) بۆ نموونە: (د. کەمال فوئاد و د. کـەمال مەزهـەر) لەسـەر ئـەو ڕایـەن. بڕوانـە: د. ئـازاد عوبێـد سـاڵح: کاریگـەریی شۆڕشـی ئـەیلول لەسـەر ڕۆژنامەوانی کوردی (١٩٦١-١٩٧٥)، ل٩٢.

هەروەها (د. مارف خەزنەدار)یش دەڵێت: (...زۆربەی کەرەستەی گۆڤارەکە لەروسیا ئامادە دەکرا و بۆ کـەمال فوئـاد دەنێردرایـە بـەرلین... داخـی گـرانم لەبـەر زروفـی نالـەباری سیاسـی و دووبـەرەکی پەیـدابوون لـەناو شۆڕشـی کـوردی عێـراق ١٩٦١-١٩٧٥، تـەنیا دوو ژمـارە لـەو گۆڤـارە بڵاوکرایەوە...) بڕوانە: د. مارف خەزنـەدار: ئیحسان فوئـادی هـاوڕێم، ڕۆژنامەی (کوردستانی نوێ)، ژمارە (٤٦١٩)، ٢٠٠٨/٧/٩، ل١٠.

(٣١) د. ئازاد عوبێد ساڵح: کاریگەری شۆڕشی ئەیلول...، ل٩٢.

(٣٢) د. جەمال نەبەز، کوردستان و شۆڕشەکەی، ل٢٩٦.

(٣٣) د. جەواد مەلا: بەبۆنـەی تێپـەڕبوونی چـل سـاڵ بەسـەر دامەزرانـدنی کاژیکدا، سەکۆ، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩، ل٣.

(٣٤) هەمان سەرچاوەی پێشوو.

(٣٥) هاوڕێ باخـەوان: نامیلکـەی (ئـەدەبیاتی کاژیـك)، کۆکردنـەوە، چـاپی یەکەم، لەسەر تۆڕی ئەنتەرنێت، ل١٣٧.

www.bakhawan.com

(٣٦) ڕەسـوڵ، نـاوی خـوازراوی (د. جـەمال نەبـەز) بـووە. بڕوانـە هـەمان سەرچاوەی پێشوو، ل١٣٨.

(٣٧) د. ئازاد عوبێد: کاریگەری شۆڕشی ئەیلول....ل٣٦٥.

(٣٨) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (بروسکە ئیبراهیم)، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٠/١٦.

(٣٩) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی....، ل١٧٣.

(٤٠) د. ئازاد عوبێد: کاریگەریی شۆڕشی ئەیلول...، ل١٩٠.

(٤١) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل٩٣.

(٤٢) فەخرەدین تـاهیر: بزاڤـی ڕۆژنامەگـەریی کـوردی لەهەنـدەران (١٩٤٩-٢٠٠٢)، بەشی یەکەم، گۆڤاری (ڕامان)، هەولێر، ژمـارە (٧٦)، تـشرینی یەکەمی ٢٠٠٢، ل٢٢٦.

(٤٣) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی....، ل١٧٣.

(٤٤) ئەو (٥) ژمـارەی دوایـی لەئەرشـیفی (مەڵبەنـدی ئـاوەدانی کوردسـتان

لەبەرلین)، پارێزراوە.

(٤٥) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی (١٩٧٥-١٩٩٣)، هەولێر، ١٩٩٨، ل١١.

(٤٦) مالپەڕی ڕۆژا وەلات www.Rojawalat.de، د سەد سالا بوریدا ڕەوشا گۆڤار و ڕۆژنامەیێن کوردستانا باکور و، ڕۆژنامەڤانیا ڤێ هەرێمێ. نووسینی: لەتیف ئەپۆز دەمیر.

(٤٧) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستانێ، گۆڤاری (هاڤیبوون)، بەرلین، ژمارە (٩)، ل٥٠-٥١.

(٤٨) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل٩٦-٩٧.

(٤٩) جوتیار تۆفیق: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەڕۆژهەلاتی کوردستان و دەرەوەیدا ١٩٠٨-١٩٨٨، سلێمانی، ٢٠٠٧،ل٦٠.

(٥٠) ڕێناس نەورۆزی: چەند سەرنج و تێبینییەك لەسەر کتێبی بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەڕۆژهەلاتی کوردستان و دەرەوەیدا ١٩٠٨-١٩٨٨، ماڵپەڕی دەنگەکان www.dengekan.com، ڕۆژی ٢٠٠٨/٧/٢٣.

(٥١) هەمان سەرچاوەی پێشوو.

(٥٢) ئەو ژمارەیە لە (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان لەبەرلین) لەئەرشیفدا هەیە.

(٥٣) عبدالقادر بدرالدین: موجز عن مسیرة الصحافة الكردیة في الجزء الغربي- سوریا، الطبعة الثانیة، أربیل، ٢٠٠٠، ص٧١.

(٥٤) ڕێناس نەورۆزی، بیبلۆگرافیای ١٠٠ ساڵ لەمێژووی ڕۆژنامەوانی کوردی ١٨٩٨/٤/٢٢- ١٩٩٨/٤/٢٢ دەستنووس. ماڵپەڕی دەنگەکان.

(٥٥) لەپەیوەندییەکی تەلەفۆنیدا لەگەڵ (حوسێن گویلەر)ی لێپرسراوی نووسینگەی (کۆمکار) لەشاری مانهایم، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٢/٢٧، ئەو زانیارییانەم وەرگرتووە. کاك (حوسێن) دەڵێت: (ژمارە ٧٤-٧٥، دوا ژمارە بووە و ئیتر وەستاوە). کەچی کاك (فەخرەدین تاهیر) لەکتێبی (ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٣٤) دەڵێت: (هەمووی بەسەریەکەوە ١٤٢ ژمارەی لێ بلاوکراوەتەوە). بەڕای منیش بۆچوونەکەی فەخرەدین ڕاستە چونکە ژمارە (٨٨)ی ساڵی ١٩٨٦یشی بینیووە.

هەولێرنامەی کتێب

(٥٦) فەخرەدین تاهیر: رۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٣٤.

(٥٧) رێناس نەورۆزی: گۆڤاری (رۆژنامەنووس) ژ (٧)، ل٢٣٩.

(٥٨) نەوزاد عەلی ئەحمەد: رۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل٩٨.

(٥٩) نامەی (د. ئەحمەد بەرواری) لێپرسراوی کۆمیتەی پەیوەندییەکانی دەرەوەی یەکێتی نیشتمانیی کوردستان لەئەوروپا، رۆژی ٢٥/٥/٢٠٠٩.

(٦٠) ئەو ژمارانە لەئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان) لەبەرلین پارێزراون.

(٦١) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی....، ل١٨٩.

(٦٢) هەمان سەرچاوە، ل١٨٩.

(٦٣) ئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان- بەرلین).

(٦٤) یاسین بانیخێڵانی: مەرگی تاقانەی دووەم و کێشەی زمان، هاڤیبوون، ژمارە (٧-٨)، ٢٠٠٠، ل١٨٨.

(٦٥) رێناس نەورۆزی: لاپەرەیەکی دیکە لەرۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لەدەرەوەی وڵات ١٩٧٥-١٩٩١، رۆژنامەنووس، ژمارە (٧)، بەهاری ٢٠٠٦، ل٢٤٠-٢٤١.

(٦٦) د. جەمال نەبەز: کوردستان و شۆرشەکەی، پاشگۆتنێکی پێویست بۆ چاپی نوێی سەمیناری کوردستان و شۆرشەکەی، ل٤.

(٦٧) عەلی جەعفەر: وەشانێن رۆژئاڤایێ کوردستان، خەلەکا دووەمین، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ٢٠٠١، ل٤٧-٤٨.

(٦٨) میخائیل م. جونتر: الأكراد ومستقبل تركيا، ترجمة: الدكتورة سعاد محمد إبراهيم خضر، مركز كردستان للدراسات الاستراتيجية، السليمانية، ٢٠٠٧، ص٤٩،١٥٠.

(٦٩) رێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای سەد ساڵ لەمێژووی رۆژنامەگەریی کوردی ٢٢/٤/١٨٩٨-٢٢/٤/١٩٩٨/ ماڵپەری دەنگەکان، www.dengekan.com، لەرۆژی ٥/١٠/٢٠٠٤-٧/١٠/٢٠٠٤، بەحەوت بەش بڵاوکراوەتەوە.

(٧٠) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك دەربارەی....، ل١٩٠.

(٧١) د. فەرهاد پیربال: پێی وایە ئەو گۆڤارە (یەکێتی قوتابیانی کوردستان لەئەوروپا) دەریانکردووە... بروانە: سەرچاوەی پێشوو، ل١٩٤. کەچی

لەراستیدا (یوکسی) دەریانکردووە.

(٧٢) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل١٠٥.

(٧٣) سوود لەم سەرچاوانە وەرگیراوە:

– ئەرشیفی تایبەتی خۆم.

– زانیارییەکانی بەڕێز (عەبدولموئمین دەشتی)، کەلەڕێگای نامەیەکەوە، ڕۆژی ٢٠٠٨/٥/١٧، بۆی ناردووم.

– بزاڤی ڕۆژنامەوانی کوردی لەدەرەوەی کوردستان، لەبیرەوەرییەکانی (عەبدولموئمین دەشتی)دا، ئامادەکردنی (ڕەوەند)، بەدرخان، ژمارە (٩٥)، ٢٠٠٨/٥/٨، ل٢١.

– نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ١٠٤.

(٧٤) میخائیل م. گونتەر: الاکراد ومستقبل ترکیا....، ص ١٥٠.

(٧٥) ئەو ژمارەیە، کاك حوسێن گویلەر–ی بەرپرسی (کۆمکار) لەمانهایم بۆی ناردووم.

(٧٦) د. فەرهاد پیربال: چەند باسێك لەبارەی....، ل١٩٢.

(٧٧) حەیدەر عومەر: دەستپێکێن چاندا کوردی ل ئەوروپا، گۆڤاری (پێل)، ژمارە (٢)، گوڵانی (٢٠٠٣)، ل٩٥.

(٧٨) ئەو سێ ژمارەیە، لەئەرشیفی (محەمەد بەرزنجی– ترێر)ەوە، لەرێگای پۆستێکەوە، لەرێکەوتی ٢٠٠٧/١٢/٢٠دا، پێشکەش بەئەرشیفەکەم کراوە– ئیسماعیل–.

(٧٩) ژمارە (٤) و (٦)، لەهەمان ئەرشیفی پێشوو، بەدیاری بۆم هاتووە– ئیسماعیل–.

(٨٠) لەرێگای (عەبدولموئمین دەشتی)یەوە، (خۆشەوی کەمال محەمەد)م دۆزییەوە... تەواوی زانیارییەکان، لەپەیوەندییەکی تەلەفۆنی، ڕۆژی ٢٠٠٨/٦/١٧، لەکاك (خۆشەوی)یەوە، وەرگیراون. کۆپی بەرگەکەی (م. دەشتی) بۆی ناردووم.

(٨١) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی ١٩٧٥–١٩٩٣، هەولێر، ١٩٩٨، ل٢٧.

(٨٢) ئەرشیفی تایبەتی خۆم، کەچەند ژمارەیەکی ئەو گۆڤارەی تێدایە + نەوزاد عەلی ئەحمەد، ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد...، ل١١٠.

هەولێرنامەی کتێب

(٨٣) رەوەند: بزاڤی ڕۆژنامەوانیی کوردی لەدەرەوەی....، بەدرخان، ژمارە (٩٥)، ٢٠٠٨/٥/٨، ل٢١.

(٨٤) ئیسماعیل تەنیا: تۆمارێك بۆ دامێنی کتێبەکەم، سەکۆ، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩، ل٧.

(٨٥) ژمارە (١)ی تروسکە، لەئەرشیفی (هەڵۆ بەرزنجی– بەرلین)، وەرگیراوە. من هەر ئەو ژمارەیەم دیووە. بەگوێرەی وەڵامی سۆراغەکانم، پێدەچێت هەر ئەو ژمارەیەی لێدەرچووبێت.

(٨٦) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل١١٢.

(٨٧) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی...، ل٣٧، لەهەندێ سەرچاوەدا هاتووە کە ئەو گۆڤارە چەند ژمارەیەکی لە ئەڵمانیادا ئامادەو چاپکراوە، بۆ نموونە؛ ژمارە(١٦)ی بەکۆمەکو یارمەتیەکانی ناوەندی کۆمەڵە لەدەرەوە، لەشاری (کۆێلن) چاپکراوە، بڕوانە، ڕۆژنامەنووس، ژمارە (٨)، ٢٠٠٦.

(٨٨) ئەرشیفی تایبەتی خۆم. (ئیسماعیل).

(٨٩) ئەو پێنج ژمارەی دوایی، لەئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان لەبەرلین)، پارێزراون.

90- KURDISTAN ZWISCHEN Aufstand und Volkermord, Fakten. Hintergrunde. Analysen. Mai 1991, Kolin.

(٩١) زۆربەی هەرە زۆری ئەو ژمارانەی باسم کردوون، دیومە و، بەشێکیان لەئەرشیفەکەی خۆمدان، کەبەڕێز (محەمەد بەرزنجی) پێشکەشی کردووم.

(٩٢) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەری خوێندکارانی کورد....، ل١١٢.

(٩٣) د. فەرهاد پیربباڵ: چەند باسێك لەبارەی....، ل٢٠٦.

(٩٤) پێنج ژمارەی (پەڕەنگ)م هەیە، تەنها ژمارە (سێ)مان نیە و، نەمبینیوە.

(٩٥) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی....، ل٣٤.

(٩٦) بەشی زۆری ژمارەکانی (کوردستان ئەرشیف)م بینیووە... هەندێکیان لەئەرشیفەکەی خۆمدان، ئەوانی تریش لە (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان– بەرلین) و، چەند ژمارەیەکیش لەئەرشیفی کتێبخانەی کوردی (ناوەندی ڕۆشنبیریی کوردی– ئەڵمانی) لەمانهایم، پارێزراون.

هەواڵنامەی کتێب

(٩٧) نامەیەکی تایبەتی هاوڕێم (ڕێناس نەوڕۆزی) لە ٢٠٠٨/٧/٥دا.

(٩٨) ماڵپەڕی تایبەتی www. Kudistan-rundbrief.de.

(٩٩) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد...، ل١١٣.

(١٠٠) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی....، ل٣٦.

(١٠١) ڕێناس نەوڕۆزی: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەوانی ژنانی کوردستان ١٩٥٢-٢٠٠٢، ڕۆژنامەنووس، ژمارە (٧)، ل٩٩.

(١٠٢) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (حوسێن بەخشی)، ڕۆژی ٢٠٠٩/٥/١١، کاتژمێر (١٤).

(١٠٣) ئەو ژمارانە، لەئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان)دا، پارێزراون.

(١٠٤) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستانێ....، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ٢٠٠١، ل٤٦.

(١٠٥) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٤٧.

(١٠٦) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل١١٢.

(١٠٧) بۆیە (هاواری کورد)مان لەزنجیرەی سالانی (٨٩) داناوە، چونکە درێژە پێدەری (هاوارگەی کوردەواری) بووە، کەلەساڵی ١٩٨٩دا، دەرچووە.

(١٠٨) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی....، ل٣٤.

(١٠٩) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (حوسێن بەخشی)، ڕۆژی ٢٠٠٩/٥/١١، کاتژمێر (١٤).

(١١٠) نامەیەکی ئەلکترۆنی (ڕێناس نەوڕۆزی)، لە ٢٠٠٨/٤/٢٢دا.

(١١١) نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد....، ل١١٣.

(١١٢) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی....، ل٤٠.

(١١٣) جەمال نەبەز: کوردانی سەرگەردان و برا موسڵمانەکانیان، سوارە قەڵادزەیی لەعەرەبییەوە وەریگێڕاوە، هەولێر، ٢٠٠٥، ل٧٢.

(١١٤) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل١١٢.

(١١٥) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ کاك (جەمال خەزنەدار)، شەوی ١٨-٢٠٠٨/٩/١٩، کاتژمێر (٢٣).

(١١٦) ڕێناس نەوڕۆزی: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەوانیی ژنانی کوردستان،

مالپەڕی (ژننامە)، www.jinname.com.

(١١٧) ڕێناس نەورۆزی: ڕۆژنامەنووس، ژ (٧)، ل١٠١.

(١١٨) فەخرەدین تاهیر: سۆڤیەت کوردستان، ل١٢٤.

(١١٩) ژمارەکانی (٥٢ و ٥٩) لەئەرشیفی تایبەتی خۆمدا هەیە.

(١٢٠) ڕێناس نەورۆزی: ڕۆژنامەنووس، ژ (٧)، ل١٠١.

(١٢١) هەمان سەرچاوەی پێشوو.

(١٢٢) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل١٢٤.

(١٢٣) بەشی زۆری ژمارەکانی لەئەرشیفەکەمدان.

(١٢٤) دلشاد عومەر کاکی: ناوەندێك بۆ کۆچبەرانی کورد، ڕۆژنامەی (ئاسۆ)، ژمارە (٤٧)، ٣/٢/٢٠٠٥، ل٦.

(١٢٥) نامەیەکی ئەلکترۆنی (ڕێناس نەورۆزی)، ٢٢/٤/٢٠٠٨.

(١٢٦) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٤٩.

(١٢٧) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستانێ، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ٢٠٠١، ل٤٨-٤٩.

(١٢٨) ڕۆژنامەی (بەدرخان)، ژ (٦٥)، ٢٢/١/٢٠٠٦، ل١٥.

(١٢٩) ئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان- بەرلین).

(١٣٠) ئەو ژمارەیە و چەند ژمارەیەکی تری لەئەرشیفی خۆمدا هەیە.

(١٣١) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ بەڕێز (جەمال خەزنەدار)، ٢١/٩/٢٠٠٨، کاتژمێر (٢٣,٣٠). ئەو ژمارەیە لەئەرشیفی ناوبراودا، پارێزراوە.

(١٣٢) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستانێ، هاڤیبوون، ژمارە(٩)، ل٤٨.

(١٣٣) زانیارییەکانی خۆم + پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ هەڤاڵ (حەسەن)، لەناوەندی (یەکێتی کۆمەڵە کوردییەکان لەئەڵمانیا- یەك کۆم)، ٨/٧/٢٠٠٨، کاتژمێر (١٥).

(١٣٤) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی....، ل٩٣.

(١٣٥) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٥١.

(١٣٦) جەمال نەبەز، دیمانە، گۆڤاری (کۆنگرە)- ئۆرگانی کۆنگرەی نیشتمانی کوردستان، ژمارە (٢٤)، حوزەیرانی ٢٠٠٢، ل٦.

(١٣٧) ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەوانیی ژنانی کوردستان،

ڕۆژنامەنووس، ژمارە (٧)، ل١٠١.

(١٣٨) هەمان سەرچاوە، ل١٠٠.

(١٣٩) هەمان سەرچاوە.

(١٤٠) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستان، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ٢٠٠١، ل٥٠.

(١٤١) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل١٣٣.

(١٤٢) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (جەمال خەزنەدار)، ٢٠٠٨/٩/١٨، کاتژمێر (٢٣).

(١٤٣) ئەرشیفی (مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان– بەرلین).

(١٤٤) گۆڤارێکی تریش بەناوی (تیجا سۆدرێ) لەساڵی ٢٠٠٠دا، لەئەستەنبۆڵ دەرچووە. ئەو گۆڤارە، گۆڤارێکی مانگانەی کولتوری و سیاسی بووە، بەتورکی لەلایەن کوردە زازاکانەوە بڵاوکراوەتەوە، زێتر گرنگی بەکێشەی ژنان داوە. (گولشەن بۆزان)، خاوەنی بووە.

بڕوانە: وتاری: د سەد سالا بوریدا ڕەوشا گۆڤار و ڕۆژنامەیێن کوردستانا باکور و ڕۆژنامەڤانیا ڤێ هەرێمی، ماڵپەڕی (ڕۆژا وەلات).

www.rojawalat.de.

(١٤٥) نامەیەکی (ڕێناس نەورۆزی)، ٢٠٠٨/٤/٢٢.

(١٤٦) ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای سەد ساڵ لەمێژووی....، ماپەڕی دەنگەکان، ٢٠٠٤/١٠/٥–٢٠٠٤/١٠/٧.

(١٤٧) ژمارەکانی: (١٧،١٤،١٢،٦)، لەلایەن بەڕێز (محەمەد بەرزنجی–ترێ)، پێشکەش بەئەرشیفەکەم کراوە.

(١٤٨) کاک (فەخرەدین تاهیر) دەڵێت: (ژمارە ١٥ی لەساڵی ١٩٩٩دا، بە ٢٣ لاپەڕەی قەبارە A4 بەزمانی سویدی لەستۆکهۆڵم دەرچووە).

بڕوانە: فەخرەدین تاهیر: پێشانگای ڕۆژنامەگەریی هەندەران لەهەولێر، گۆڤاری ڕۆژنامەنووس، ژمارە (٧) بەهاری ٢٠٠٦، ل٧٦.

دیارە ژمارەکانی تری لەسوید دەرچووە!! یان دەبێت (ڕێکخراوی مانگی سوری کوردستان– لقی سوید) ئەوانیش گۆڤارێکیان بەو ناوە دەرکردبێ و، هیچ پەیوەندییەکی بەلقی ئەڵمانیاوە، نەبووبێت؟!

(١٤٩) ڕێناس نەورۆزی، ماڵپەڕی دەنگەکان ١٠/٥–٢٠٠٤/١٠/٧.

(١٥٠) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٤٨–٤٩.
(١٥١) ئـەو سـێ ژمارەیـە، لەکتێبخانـەی (ناوەنـدی ڕۆشـنبیریی کـوردی– ئەڵمانی).
– مانهایم دا، هەیە و، لەرێگای پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ بەڕێزان: (یوسف مـەنتك و ئاسـۆ حەیـدەری)، لـەڕۆژی ٢٠٠٧/١٢/١٢، ئـەو زانیارییانـەم وەرگرت.
(١٥٢) ئەرشـیفی تایبـەتی خـۆم + فـەخرەدین تـاهیر: ڕۆژنامـەی سـۆڤیەت کوردستان، ل٥٢.
(١٥٣) ئەرشیفی تایبەتی خۆم.
(١٥٤) هــەر (٥٠) ژمارەکــەی (ســەکۆ) لەئەرشــیفی تایبــەتی خــۆم دا، پارێزراون... بۆ زێتر زانیاری دەربارەی (سەکۆ)، بروانە:
– ئیسماعیل تەنیا: بەسەرکردنەوە، هەولێر، ٢٠٠٥، ل١٣١–١٤٩.
(١٥٥) ڕێناس نەورۆزی، ماڵپەڕی دەنگەکان، ١٠/٥ تا ٢٠٠٤/١٠/٧.
(١٥٦) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل٥٠.
(١٥٧) گۆڤاری هاڤیبوون، ژمارە (١٥)، ل١٨٩.
(١٥٨) لەڕێگای نامەیەکەوە، ئەو زانیارییانە و، کۆپی بەرگی یەکەمی، ژمارە (١)، جەعفەر عەلی، ڕۆژی ٢٠٠٩/٣/٣، بۆی ناردووم.
(١٥٩) فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان، ل١٠٨.
(١٦٠) ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی، ل٨٤.
(١٦١) بڵاوکراوەکە بێ ناونیشان بووە.
(١٦٢) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (جـەمال خەزنـەدار) شـەوی ٢٠٠٨/٩/٢١، کاتژمێر (٢٣).
(١٦٣) هەموو ژمارەکانی لەئەرشیفەکەمدا پارێزراون.
(١٦٤) پەیوەندی تەلـەفۆنی لەگـەڵ هـەڤاڵ (حەسـەن)، لەناوەنـدی کۆمەڵـە کوردییـەکان لەئـەڵمانیا– yekkom) لەدوسـلدۆرف، ڕۆژی ٢٠٠٨/٧/٨، کاتژمێر (١٥).
(١٦٥) نامەیـەکی تایبـەتی (ڕێنـاس نـەورۆزی) لـە ٢٠٠٨/٧/٥دا، کـە تێیـدا دەڵێـت: (ژمـارە ٧ی کـەبۆ خـۆم لـەبارەگای کۆنفیدراسـیۆنی کۆمەڵـە کوردییـەکان لەئـەوروپا– کـۆن کـورد) بینیوومـە، لـە ١٩٩٧/١٠/٩دا

هەواڵنامەی کتێب

دەرچووە).

(١٦٦) هەمان پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ هەڤاڵ (حەسەن)، ٢٠٠٨/٧/٨.

(١٦٧) نامەیەکی ئەلکترۆنی کاک (هەژێن) لە ٢٠٠٨/٦/١٠دا.

(١٦٨) ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەوانیی ژنانی کوردستان، ڕۆژنامەنووس ژمارە (٧)، ل١٠٤.

(١٦٩) گۆڤاری (هاڤیبوون)، ژمارە (٧،٨)، ساڵی ٢٠٠٠، ل٢٨٦. وێنەی بەرگی گۆڤارەکەش لەهەمان لاپەڕەدا بڵاوبۆتەوە.

هەروەها بڕوانە: ڕۆژنامەی (هاوبیر)، ژمارە (٢)، ئەیلولی ١٩٩٩، ل٢٣.

(١٧٠) سەکۆ، ژمارە (١٧)، ئازاری ١٩٩٨، دوالاپەڕە.

(١٧١) لەئەرشیفی تایبەتی هاوڕێم (فرسەت ڕۆژبەیانی) لەبەرلین، ڕۆژی ٢٠٠٨/٦/٣، وەرگیراوە.

(١٧٢) نامەیەکی هاوڕێم (ڕێناس نەورۆزی)، ٢٠٠٨/١١/١٤.

(١٧٣) نامەیەکی ئەلکترۆنی (بەکۆ سەیدام)، لێپرسراوی IMK، لەڕۆژی ٢٠٠٨/٧/١٧.

(١٧٤) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ بەڕێز (جەمال خەزنەدار)، ٢٠٠٨/٩/٢١، کاتژمێر (٢٣).

(١٧٥) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (پێشڕەوی سەید برایمی)، ڕۆژی ٢٠٠٨/٦/٢٠، کاتژمێر (١٥,٢٠).

(١٧٦) نازەنین نوری عەزیز: گۆڤاری (هەڵاڵە) بەشەش ژمارە هاتە نێو کاروانی ڕۆژنامەگەریی کوردی و لەناکاو ئاوابوو، ڕۆژنامەی (پەیامی کورد)، ژمارە (٥٦)، ٢٠٠٥/٩/٣٠، ل٨.

(١٧٧) هەردوو ژمارەکەی (هاوبیر)، بەڕێز (هەڵۆ بەرزنجی)، لەبەرلینەوە لەگەڵ کورتەنامەیەکدا کەلەڕۆژی (٢٠٠٧/١٢/٧)دا نووسیبووی، بۆی ناردووم و، لەڕۆژی ٢٠٠٧/١٢/١٩دا، بەدەستم گەیشت.

(١٧٨) ئەرشیفی مەڵبەندی ئاوەدانی کوردستان لەبەرلین.

(١٧٩) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ کوردستان، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ل٥٠.

(١٨٠) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ عەلی جەعفەر، ٢٠٠٨/٦/١٥.

(١٨١) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ نووسەر و ڕۆژنامەنووسی ڕۆژئاوای

هەواڵنامەی کتێب

کوردستان، کاك (یونس بەهرام)، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٢/٢٧، کاتژمێر (٢٢).

(١٨٢) حەیدەر عومەر: دەستپێکێن چاندا کوردی ل ئەوروپا، گۆڤاری (پێل)، ژمارە (٢)، گولانی ٢٠٠٣، ل ٩٥–٩٨.

(١٨٣) نامەیەکی ئەلکترۆنی کاك (هەژین) لە ٢٠٠٨/٦/١٠دا.

(١٨٤) نامەیەکی هاوڕێم (ڕێناس نەورۆزی) لە ٢٠٠٨/٧/٥.

(١٨٥) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ....، هاڤیبوون، ژ (٩)، ل٥١.

(١٨٦) نامەیەکی تایبەتی ئەلکترۆنی (دل بەخوێن دارا)، بۆ نووسەری ئەو کتێبە، لەڕۆژی ٢٠٠٨/٦/٢.

(١٨٧) عەلی جەعفەر: وەشانێن ڕۆژئاڤایێ....، هاڤیبوون، ژ (٩)، ل٥١.

(١٨٨) ڕۆژنامەی (بارزان)، ئەمەریکا، ژمارە (٤٢–٤٣)، شوباتی ٢٠٠٤.

(١٨٩) ژمارە (٤) و (٢٤)، لەلایەن بەڕێز (جەمال خەزنەدار)ەوە بۆم نێردراوە.

(١٩٠) بەناوی گوندی (ئەمارا)ی سەر بەناحیەی (خەلفەت)ی شاری (ئورفا) کراوە، کە (عەبدوڵڵا ئۆجەلان)ی لێ لەدایکبووە. هەروەها گۆڤارێکی تریش لەساڵی (٢٠٠٣)، بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو– ڕێنووسی لاتینی)، مانگانە، بەناوی (ئەمارا) لەئەستەنبوڵ دەرچووە. گۆڤارەکە وێژەیی و هونەری بووە و، بەڕێوەبەرەکەی (فەرید خان) بووە. بڕوانە:
– د سەد سالا بوریدا ڕەوشا کۆڤار و ڕۆژنامەیێن کوردستانا باکور...، مالپەڕێ (ڕۆژا وەلات).

(١٩١) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ بەڕێز (جەمال خەزنەدار)، ٢٠٠٨/٩/١٨ کاتژمێر (٢٣). وێنەی بەرگەکەی لەڕێگای نامەیەکەوە لەلایەن (ڕێناس نەورۆزی)یەوە لەڕۆژی ٢٠١٠/٧/٤دا بەدەستم گەیشتووە.

(١٩٢) فەخرەدین تاهیر: ڕامان، ژ (٧٧)، ل٢٢٦.

(١٩٣) پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ (یونس بەهرام)، ٢٠٠٧/١٢/٢٧، کاتژمێر (٢٢).

(١٩٤) لەئەرشیفی (د. سەروەر عەبدوڵڵا– بەرلین) وەرگیراوە.

(١٩٥) پێم وایە، ئەوە ڕۆژنامە بوو، نەك گۆڤار. (ئیسماعیل).

(١٩٦) فەخرەدین تاهیر: رامان، ژمارە (٧٧)، ل٢٢٧.

(١٩٧) پێدەچێت ئەوە هەڵەی چاپی تێکەوتبێت، چونکە ژمارە (١)

لەتەموزی ٢٠٠٢دا دەرچووە... چۆن دەبێت ژمارە (٥٧) لە ٢٠٠٢/٧/٦ دەرچووبێت؟! وێنەی بەرگەکەی کاک ڕێناس نەورۆزی لەڕێگای نامەیەکی ئەلکترۆنی لە ٢٠١٠/٧/٤دا، بۆی ناردووم.

ڕاستییەکەی (٢٠٠٣/٧/٦)یە. (ئیسماعیل).

(١٩٨) زانیارییەکانی هەڤاڵ (حەسەن) لەناوەندی (یەك کۆم) + ماڵپەڕی (عەلەوی قزلباش) + زانیارییەکەی کۆمەڵەی عەلەوییەکان لەکوێلن، ٢٠٠٨/٧/١١.

(١٩٩) ئەو زانیارییانە و کۆپی بەرگەکەی، کاك (عەلی جەعفەر)، ڕۆژی ٢٠٠٩/٣/٣ بۆی ناردووم.

(٢٠٠) گۆڵان ژمارە (٥١٥)، ٢٠٠٤/١٢/١٦

(٢٠١) شایانی باسە، گۆڤارێکی تریش لەشاری هەولێر بەو ناوەوە دەردەچێت، کەبەپێویستی دەزانم ئاماژەی بۆ بکەم:

(کوردناسی)، گۆڤارێکی کەلەپووریی و ڕۆشنبیریی گشتییە (ماڵی کورد بۆ پاراستنی کەلتووری میللی) دەریدەکات. خاوەنی ئیمتیاز (د. جەمال ڕەشید ئەحمەد. سەرنووسەر: جەعفەر قادر بەرزنجی. بەڕێوەبەری نووسین: چیمەن ئەحمەد کاوێس. لەهەولێر دەردەچێت.

ژمارە (١)ی بە (٢٤٠) لاپەڕەی قەبارە (A5) کەمێك گەورەتر، لەساڵی ٢٠٠٧دا، دەرچووە. ژمارە (٢)ی بە (٢٥٦) لاپەڕەی هەمان قەبارە، لەتەموزی ٢٠٠٨دا، دەرچووە.

هەواڵنامەی کتێب

سەرچاوەکان

*** کتێب:**

١– ئازاد عوبێد ساڵح (دکتۆر): کاریگەریی شۆڕشی ئەیلول لەسەر ڕۆژنامەوانیی کوردی (١٩٦١–١٩٧٥)، هەولێر، ٢٠٠٧.

٢– ئیسماعیل تەنیا: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی ١٩٧٥–١٩٩٣، هەولێر، ١٩٩٨.

٣– جەمال نەبەز (دکتۆر): کوردانی سەرگەردان و برا موسڵمانەکانیان، سوارە قەڵادزەیی لەعەرەبییەوە وەریگێڕاوە، هەولێر، ٢٠٠٥.

٤– جەمال نەبەز(دکتۆر)، کوردستانو شۆڕشەکەی، و: کوردۆ عەلی، چاپی سێیەم، ٢٠٠٧

٥– جوتیار تۆفیق: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەرۆژهەڵاتی کوردستان و دەرەوەیدا ١٩٠٨–١٩٨٨، سلێمانی، ٢٠٠٧.

٦– عبدالقادر بدرالدین: موجز عن مسیرة الصحافة الكردیة في جزء الغربي– سوریا، الطبعة الثانیة، أربیل، ٢٠٠٠.

٧– عەبدولمەجید شێخۆ (دکتۆر): گۆڤارا (چیا) ئاوێنا چاندا کوردی ل ئەوروپا ١٩٦٥–١٩٧٥، وەشانا (دەنگێ باکور)، چاپا یەکەمین، ئەڵمانیا، ٢٠٠٣.

٨– فەرهاد پیربالّ (دکتۆر) چەند باسێك لەبارەی مێژووی ڕۆژنامەنووسی کوردییەوە، سلێمانی، ٢٠٠٧.

٩– فەخرەدین تاهیر: ڕۆژنامەی سۆڤیەت کوردستان بیبلۆگرافیا و شرۆڤە، هەولێر، ٢٠٠٦.

10- KURDISTAN Zwischen Aufstand und Volker mord, Fakten. Hintergrunde. Analysen. Mai 1991, Kolin.

١١– میخائیل م. گونتر: الاكراد ومستقبل تركیا، ترجمة: سعاد محمد إبراهیم خضر، مركز كردستان للدراسات الاستراتیجیة، السلیمانیة، ٢٠٠٧.

١٢– نەوزاد عەلی ئەحمەد: ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا و ئەمەریکا ١٩٤٩–١٩٩١، سلێمانی، ٢٠٠٨.

هەواڵنامەی کتێب

* **گۆڤار:**

١– حەیدەر عومەر: دەستپێکێن چادا کوردی ل ئەوروپا، (پێل)، ژمارە (٢)، گولانی ٢٠٠٣.

٢– رێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای رۆژنامەوانیی ژنانی کوردستان، رۆژنامەنووس، ژمارە (٧)، بەهاری ٢٠٠٦.

٣– رێناس نەورۆزی: لاپەرەیەکی دیکە لەرۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لەدەرەوەی ولات، رۆژنامەنووس، ژمارە (٧)، بەهاری ٢٠٠٦.

٤– عەلی جەعفەر: وەشانێن رۆژئاڤایێ کوردستان، هاڤیبوون، ژمارە (٩)، ٢٠٠١.

٥– فەخرەدین تاهیر: پێشانگای رۆژنامەگەریی هەندەران لەهەولێر، رۆژنامەنووس، ژمارە (٧)، بەهاری ٢٠٠٦.

٦– فەخرەدین تاهیر: بزاڤی رۆژنامەگەریی کوردی لەهەندەران ١٩٤٩–٢٠٠٢، بەشی یەکەم، رامان، ژمارە (٧٦)، تشرینی یەکەمی ٢٠٠٢.

٧– فەخرەدین تاهیر: بزاڤی رۆژنامەگەریی کوردی لەهەندەران ١٩٤٩–٢٠٠٢، بەشی دووەم، رامان، ژمارە (٧٧)، تشرینی دووەمی ٢٠٠٢.

٨– کۆنگرە، ژمارە (٢٤)، حوزەیرانی ٢٠٠٢.

٩– گولان، ژمارە (٥١٥)، ٢٠٠٤/١٢/١٦.

١٠– هاڤیبوون، ژمارە (٧،٨)، سالی ٢٠٠٠.

١١– هاڤیبوون، ژمارە (١٥)، سالی ٢٠٠٤.

١٢– یاسین بانیخێلانی: مەرگی تاقانەی دووەم و کێشەی زمان، هاڤیبوون، ژمارە (٧،٨)، سالی ٢٠٠٠.

* **رۆژنامە:**

١– ئیسماعیل تەنیا: تۆمارێك بۆ دامێنی کتێبەکەم، سەکۆ، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩،

٢– بارزان (رۆژنامە): ژمارە (٤٢–٤٣)، شوباتی ٢٠٠٤.

٣– بەدرخان (رۆژنامە): ژمارە (٦٥)، ٢٠٠٦/١/٢٢.

٤– بروسکە ئیبراهیم: لەبیرەوەری چل سالەی دامەزراندنی کاژیکدا، سەکۆ، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩.

هەواڵنامەی کتێب

٥- جەواد مەلا (دکتۆر): بەبۆنەی تێپەڕبوونی چل ساڵ بەسەر دامەزراندنی کاژیکدا، سەکۆ، ژمارە (٣٠)، نیسانی ١٩٩٩.

٦- دلشاد عومەر کاکی: ناوەندێك بۆ کۆچبەرانی کورد، ڕۆژنامەی (ئاسۆ)، سلێمانی، ژمارە (٤٧)، ٢٠٠٥/٢/٣.

٧- ڕەوەند: بزاڤی ڕۆژنامەوانیی کوردی لەدەرەوەی کوردستان لەبیرەوەرییەکانی عەبدولموئمین دەشتی دا، بەدرخان، ژمارە (٩٥)، ٢٠٠٨/٥/٨.

٨- سەکۆ، ژمارە (١٧)، ئازاری ١٩٩٨.

٩- مارف خەزنەدار (دکتۆر): ئیحسان فوئادی هاوڕێم، کوردستانی نوێ، ژمارە (٤٦١٩)، ٢٠٠٨/٧/٩.

١٠- نازەنین نوری عەزیز: گۆڤاری هەڵاڵە بەشەش ژمارە هاتە نێو کاروانی ڕۆژنامەگەریی کوردی و لەناکاو ئاوابوو، ڕۆژنامەی (پەیامی کورد)، ژمارە (٥٦)، ٢٠٠٥/٩/٣٠.

١١- هاوبیر (ڕۆژنامە): ژمارە (٢)، ئەیلولی ١٩٩٩.

هەواڵنامەی کتێب

*** ماڵپەڕ:**

١- دیمانە لەگەڵ (حەمەی مەلا)، ماڵپەڕی (کوردێن بەرلین)، ٢٠٠٩/٢/١١. www.kurdinberlin.de.

٢- ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای ١٠٠ ساڵ لەمێژووی ڕۆژنامەگەریی کوردی ١٨٩٨/٤/٢٢-١٩٩٨/٤/٢٢، دەنگەکان، ٢٠٠٤/١٠/٥-٢٠٠٤/١٠/٧، www.dengekan.com.

٣- ڕێناس نەورۆزی: چەند سەرنج و تێبینییەك لەسەر کتێبی بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەڕۆژهەڵاتی کوردستان و دەرەوەیدا ١٩٠٨-١٩٨٨، (دەنگەکان)، ٢٠٠٨/٧/٢٣.

٤- ڕێناس نەورۆزی: بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەوانیی ژنانی کوردستان، ژننامە، www.jinname.org.

٥- لەتیف ئەپۆز دەمیر: د سەد سالا بوریدا ڕەوشا گۆڤار و ڕۆژنامەیێن کوردستانا باکور و ڕۆژنامەڤانیا ڤێ هەرێمی، ڕۆژا وەلات، www.rojawalat.de.

٦– مێـــژووی کـــورد لەبـــەرلین، کـــوردێن بـــەرلین، ٢٠٠٩/٢/١١، www.kurdinberlin.de.

٧– هاوڕێ باخەوان: نامیلکەی ئەدەبیاتی کاژیك، کۆکردنەوە، چاپی یەکـەم لەسەر تۆڕی ئەنتەرنێت، ل١٣٧، www.bakhawan.com.

*** نامەی تایبەت:**

١– د. ئەحمەد بەرواری، ڕۆژی ٢٠٠٩/٥/٢٥.

٢– بەکۆ سەیدام، ڕۆژی ٢٠٠٨/٧/١٧.

٣– دل بەخوێن دارا، ڕۆژی ٢٠٠٨/٦/٢.

٤– ڕێناس نەوڕۆزی، ڕۆژی ٢٠٠٨/٧/٥، ٢٠٠٨/٤/٢٢، ٢٠٠٨/١١/١٤.

٥– عەلی جەعفەر، ڕۆژی ٢٠٠٩/٣/٣.

٦– فرسەت ڕۆژبەیانی، ڕۆژی ٢٠٠٨/٦/٣.

٧– عەبدولموئمین دەشتی، ڕۆژی ٢٠٠٨/٥/١٧.

٨– محەمەد بەرزنجی، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٢/٢٠.

٩– هەژین، ڕۆژی ٢٠٠٨/٦/١٠.

١٠– هەلۆ بەرزنجی، ڕۆژی ٢٠٠٧/١٢/٧.

*** پەیوەندی تەلەفۆنی:**

(هیوا بەهجەت، بروسکە ئیبراهیم، جەمال خەزنەدار، د. ئەحـمـەد بـەرواری، حوسـێن گویلـەر، خۆشـەوی کـەمال محەمـەد، حوسـێن بەخـشی، هـەڤاڵ (حەسەن)، یوسف مەنتك، ئاسۆ حەیدەری، پێـشڕەوی سـەید برایمـی، عـەلی جەعفەر، یونس بەهرام، کۆمەڵەی عەلەوییەکان لە (کوێلن).

هەواڵنامەی کتێب

کتێبە چاپکراوەکانم

١- پەردەی شەرم، شیعر، سلێمانی، ١٩٨٢.

٢- کەڵەشێری سپی و کەڵەشێری ڕەش، چیرۆک بۆ منداڵان، وەرگێڕان لەعەرەبییەوە، بەغدا، ١٩٨٨.

٣- تەکان، شیعر، بەغدا، ١٩٩٠.

٤- ڕۆڵی ئەدەب لەشۆڕش و گۆڕانە کۆمەڵایەتیەکاندا، بەناوی خواستراوی (ب. دەوەن) بڵاوکراوەتەوە، هەولێر ١٩٩١.

٥- بیبلۆگرافیای ڕۆژنامەگەریی کوردی لەنێوان (١٩٧٥-١٩٩٣)، هەولێر، ١٩٩٨.

٦- کاردۆ گەڵاڵی نووسەر و پارێزەر و سیاسەتمەدار، هەولێر، ١٩٩٨.

٧- دەروازەیەك بۆ ناسینی (سمایلە باشە)ی شاعیر، هەولێر ٢٠٠٠.

٨- چەند پووشێك بۆ (هێلانەیەکی تر) کۆمەڵە بابەتێکی ئەدەبی و ڕەخنەییە، هەولێر، ٢٠٠٠.

٩- سەفەری ڕەش- کۆژانی دەربەدەری و ئاوارەییە، هەولێر، ٢٠٠٢.

١٠- بەسەرکردنەوە، ٢٤ بابەتی ئەدەبی و ڕۆشنبیرییە، هەولێر، ٢٠٠٥.

١١- بزربوونی ناوی کوردی لەکۆمەڵگەی کوردەواریدا، لێکۆڵینەوە، هەولێر، ٢٠٠٨.

١٢- مزگەوتەکانی ڕۆژئاوا، لێکۆڵینەوە، هەولێر، ٢٠٠٨.

هەواڵنامەی کتێب

ناوەڕۆك

* پێشەکی	٣
* بەشی یەکەم: چەند ڕازێکی بەرکۆڵ ئاسا	٧
– مێژووی بوونی کورد لەئەڵمانیا	٩
– جوگرافیای بڵاوکراوەکان	١٥
– خاوەنی بڵاوکراوەکان	١٦
– سەرپەرشتکاران	١٩
– حەمرەش ڕەشۆ	٢٢
– زمان	٢٥
– ناوە دووبارەبووەکان	٢٦
– جۆری بڵاوکراوەکان	٢٨
– ساڵە دەوڵەمەندەکان	٢٩
– بەرچاوڕوونی	٣٠
– گرفتەکان	٣١
– سەرچاوە	٣٤
– لایەنی هونەری و جوانکاری بڵاوکراوەکان	٣٤
– ئامانجی ئەو کتێبە	٣٥
– سوپاس و پێزانین	٣٦
* بەشی دووەم: تۆماری گۆڤار و ڕۆژنامە و بڵاوکراوەکان بەگوێرەی کاتی دەرچوون.......	٣٧
* بەشی سێیەم: خشتەی پۆلین کردنی بڵاوکراوەکان بەپێی ئەلف و بێی کوردی......	١٤٩
* بەشی چوارەم: بیبلۆگرافیایەکی کورتی بەشێك لەڕۆژنامەنووسەکان....	١٥٧
* ئەنجام	١٦٥
* سەرچاوەکان	١٨١
* کتێبە چاپکراوەکانم	١٨٥
* پاشکۆیەکی پێویست.	١٨٧

پاشکۆیەکی پێویست

هەروەك لەپێشەکی ئەو کتێبەدا، ئاماژەم بەوە کردووە کەلەوانەیە زۆر بڵاوکراوەی تر هەبووبن، بەڵام من دەستم پێیان ڕانەگەیشتووە، ئەوا ئێستا، لەکاتێکدا کەتەواوی کتێبەکەم، پاکنووس و ئامادەی چاپکردووە، چەند زانیارییەکی ترم دەست کەوتووە کەئاماژە بەدەرچوونی چەند بڵاوکراوەیەکی تر دەکەن لەئەڵمانیادا... بۆیە پێم باشبوو، لەو (پاشکۆ پێویست)ەدا، جێگایان بکەمەوە.

* **یەکەم:** کاک (ڕێناس نەورۆزی) هاوڕێم لەنامەیەکدا (٢٠٠٩/٦/٢٩)، ئاماژە بەدەرچوونی ئەو دوو بڵاوکراوەیە دەدات:

١- Dusunurken

دووشونورکەن (بیرمەند): گۆڤارێکی ڕۆشنبیریی و هونەری و سیاسی بووە، کۆمەڵێك لەخوێندکارانی کوردی باکوری کوردستان لەزانکۆی (کوێلن)، دەریانکردووە.

ژمارە (١)ی لەمانگی کانوونی دووەمی ١٩٩٧ بەزمانی تورکی دەرچووە.

ئەو خوێندکارانە، بەشداریان لەدەرچوونی کردووە: (یاسەمین دۆغان، دەڤرم ئەسڵان، موراد ئارپالك).

٢- Dostluga cagri

دوستلوگا چاری (بانگی دۆستایەتی): گۆڤارێکی رامیاری گشتی بوو، (کۆمەڵەی دۆستایەتی کورد- تورك) لەشاری (کوێلن) دەریانکردووە.

یەکەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٢ بەزمانی کوردی (کرمانجی ژووروو- ڕێنووسی لاتینی) و تورکی دەرچووە.

ژمارە (٤)ی لەساڵی ١٩٩٣دا دەرچووە. بۆ ماوەی چەند ساڵێك بەردەوام بووە و، وەستاوە.

هەواڵنامەی کتێب

٣- **ڕابـوون:** ئۆرگـانی بـاهۆز (ڕێکخستنا تێکۆشـەرێن شۆڕشـگێڕێن کوردسـتان)، ژمـارە (١)ی سـاڵی یەکـەمی لـەگوڵانی ١٩٧٥ دەرچـووە، نرخەکـەی یـەك مـارکی ئەڵمانیـە، ئـەو دروشمـەش لەسـەر بەرگەکـەی نووسراوە؛ (سەرکەوتنو سەر دەستیا گەلێن بن دەستە).

سەرچـاوە: نـەوزاد عـەلی ئەحمـەد، ناسـاندنو ئێندکسی گۆڤـاری (ڕابـوون)، ڕۆژنامەنووس، ژ(١٩)، زستانی (٢٠١٠)، ل١٣٢.

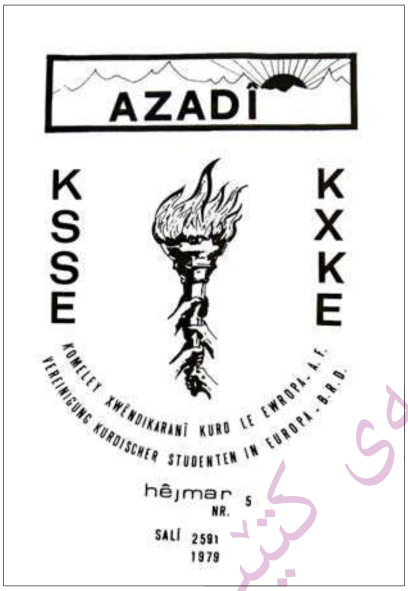

٤- **ئازادی:** بڵاوکراوەیـەك بـوو، لەلایەن (کۆمەڵەی خوێنـدکارانی کـــورد لەئـــەورووپا – Ksse)، بـەزمانی ئـەڵمانی دەردەچـوو، ژمـــارە (٥)ی لەسـاڵی ١٩٧٩ بـە(١٢) لاپـەڕەی قـەبارە (A4) دەرچووە، تەنها لاپـەڕە (١١)ی بــەزمانی کــوردی (کرمــانجی خـــواروو– ڕێنووســی لاتینــی) دەرچووە کـە بریتیی بـوو لـە دوو پارچـە شـیعر کەیـەکێکیان شیعری (هێمن موکریانی) شاعیر بووە، ئەو(ئازادی)یە لەگـەڵ (ئـازادی)یەکەی پاریس جیایە.

سەرچـاوە: گفتوگۆیـەکی تەلـەفۆنی لەگـەڵ (ڕێنـاس نـەورۆزی) شـەوی ٢٠١٠/٥/١٣، کاتژمێر(٣٠ر١٩)، وێنەی بەرگەکەش هەر ئەو بەئیمێلێك بۆی ناردووم. کاك نـەوزاد عـەلی ئەحمەد لەکتێبەکەیدا (ڕۆژنامەگەریی خوێندکارانی کورد لەئـەورووپا و ئەمـەریکا (١٩٤٩– ١٩٩١)، سلێمانی، ٢٠٠٨، باسی نەکردووە.

٥- **تەفکاری:** ڕۆژنامەیەکی ئاگاداریو پیکۆڵیو چاندی بـوو، هەرسـێ مانگ جارێك بەتـەنها کـوردی (کرمـانجی ژوورووـ ڕێنووسـی لاتینـی)و تورکی لە (دیسبۆرگ – ئـەڵمانیا) دەردەچـوو. ژمـارە (١)ی بـە (١٦)

هەواڵنامەی کتێب

لاپەڕەی قەبارە (٢١×٣٠) سم لە مانگی جۆت مەھ (تشرینی دووەم)ی ١٩٨٢دا دەرچووە.

سەرچاوە: پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ جەمال خەزنەدار، شەوی ٢٠١٠/٣/١٧، کاتژمێر (٣٠ر٢٠) شەو.

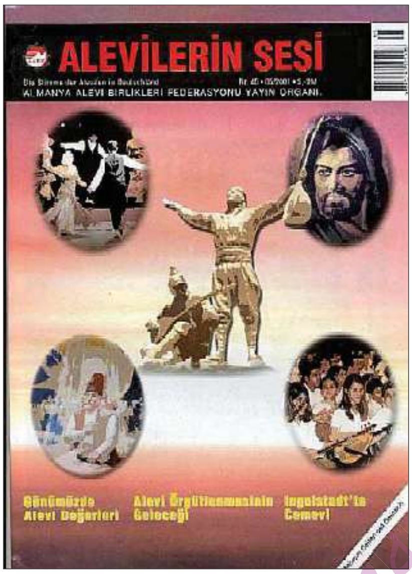

٦- ئەلەڤیلەرن سەسی (دەنگی عەلەوییەکان): ئۆرگانی ناوەندی یەکێتی فیدراسیۆنی عەلەوییەکانی ئەڵمانیا بوو، یەکەم ژمارەی ئەوگۆڤارە لەساڵەکانی ١٩٩٠ دەرچووە، بەزمانی تورکی بووە.

سەرچاوە: نامەیەکی ڕێناس نەورۆزی لە ٢٠١٠/٧/٤.

ژیان و ژینگە
Leben & Umwelt
ژمارە (١)
ئۆکتۆبەری ١٩٩٩
گەلاریزانی ٢٦١١
Initiative für ein internationales Kulturzentrum Hannover/ Niedersachsen
بلاوکراوەیەکی گشتی ژینگەیە مەڵبەندی کولتوری نێونەتەوەیی دەری دەکات
کۆنفرانسی ژینگە ٢٠٠٠ لە شاری هانۆڤەر
ئاگێندا ٢١

٧- ژیان و ژینگە: بڵاوکراوەیەکی گشتی ژینگەبوو، مەڵبەندی کولتووری نێو نەتەوەیی دەریدەکرد، لێپرسراو: ئەندازیاری کشتوکاڵ: فەرەیدون قازی، یەکەم ژمارەی بەچوار لاپەڕەی (A4) بەزمانی کوردی (کرمانجی خواروو- ڕێنووسی ئارامی) لە (ئۆکتۆبەر) تشرین یەکەمی ١٩٩٩ بەرامبەر بەگەلاڕێزانی (٢٦١١)، لەشاری هانۆڤەر دەرچووە، ژمارە (٤) ی بە (٨) لاپەڕە لەنیسانی (٢٠٠٠)دا دەرچووە، ژمارە (٨)ی بە(٨) لاپەڕە لەشوباتی

٢٠٠١ دا دەرچــووە، ژمــارە (٩) دوا ژمــارەی بــووەو بەچــوار لاپــەڕە لــەئازاری ٢٠٠٥دا دەرچــووە. ئــەم بڵاوکراوەیــە گرنگــی بــە بابــەتو هەواڵەکانی تایبەت بەژینگە دەدا.

سەرچاوە: زانیارییـەکانو وێنـەی بـەرگی یەکـەمی جـەمال خەزنـەدار لـەڕێگای نامەیەکەوە کە ڕۆژی ٢٠١٠/٣/١٥دا بۆی ناردووم.

٨- PROZESS- INFO: بڵاوکراوەیەك بوو لە بەرلین دەرچووە.

٩- بیــــستو یــــەك: گۆڤارێـك بـوو، یەکـەم ژمارەی لەساڵی ١٩٩٩دا لەبـــەرلین دەرچـــووە، ژمـــارە(٣)ی لەســـاڵی ٢٠٠١دا دەرچووە.

١٠- گۆڤـــاری ئامــەد کامــپ: لـەنیوەی دووەمــی ســاڵەکانی ٢٠٠٠دا لەئـــەڵمانیا دەرچـــووە، ڕێنـــاس نـــەورۆزی دەڵێـت: (ئـەم گۆڤـارەم بینیووە، بەڵام وێنەکەیەم نییە).

١١- AZADI Informationen: ئازادی ئینفەرماسیۆن، بڵاوکراوەیەك بـوو، بـەزمانی ئـەڵمانی بەقـەبارەی (A4) دەرچـــووە، ژمـــارە (٢٥)ی لەتەموزو ئابی ٢٠٠١دا دەرچووە.

هەواڵنامەی کتێب

١٢- چمه: گۆڤاری زارو کولتووری زاراکی بوو، یەکەم ژمارەی لەمانگی شوباتی ٢٠٠٥دا لەئەڵمانیا دەرچووە.

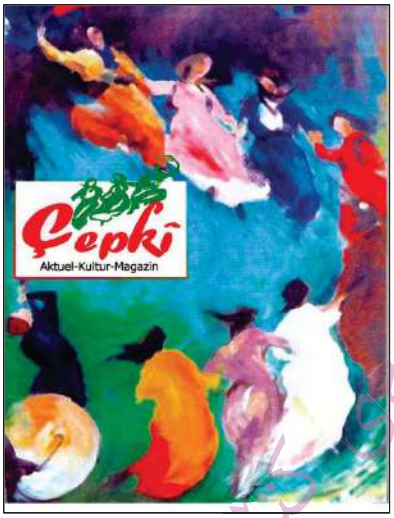

١٣- گۆڤاری چەپکێ: لەساڵی ٢٠٠٨ لەبەرلین دەرچووە.

هەواڵنامەی کتێب

١٤- AZADI (FREIHEIT RECHTSHILFEFONDS گۆڤارێك بوو بەزمانی ئەڵمانی دەردەچوو، یەکەم ژمارەی لەشوباتی ٢٠٠٢دا دەرچووە.

سەرچاوە: زانیارییەکانو وێنەی بەرگی بڵاوکراوەکانی ژمارە (٨ ، ٩، ١٠، ١١، ١٢، ١٣، ١٤)، هەموویان لەو نامەیە وەرمگرتوون کەرێناس نەورۆزی لە ٢٠١٠/٧/٤ بۆ ناردووم.

* **دووەم:** کاک (نەوزاد عەلی ئەحمەد)ی هاوڕێم، لەپەیوەندییەکی تەلەفۆنیدا لەڕۆژی ٢٠٠٩/٦/٩دا، گوتی: (کوردستان)، ئەو گۆڤارەی کەکۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا ١٩٥٨-١٩٧٤، دەریانکردووە کەبابەتەکانی بەزمانی (کوردی، عەرەبی، ئینگلیزی، ئەڵمانی) بڵاوکردۆتەوە و لە (بەریتانیا) دەرچووە، ژمارە یەکی لەبەرلین دەرچووە و، ئەدرەسی ئەو شارەی لەسەرە... ئەو ژمارەیە، ژمارە (١٥)یە و بەقەبارەی (٢٥×٢٠سم) لەمارسی ١٩٧١دا، دەرچووە، کەهەمووی بەزمانی ئەڵمانییە.

کاک نەوزاد، کتێبێکی دەستنووسی ئامادەی چاپە، واچاوەڕوان دەکرێت، ئەمساڵ لەلایەن (بنکەی ژین) لەسلێمانی چاپ و بڵاوبکرێتەوە... ئەوەش ناوونیشانی کتێبە دەستنووسەکەیە:

نەوزاد عەلی ئەحمەد: کوردستان، گۆڤاری کۆمەڵەی خوێندکارانی کورد لەئەوروپا ١٩٥٨-١٩٧٤. ئەو زانیارییە لەو کتێبە وەرگیراوە.

* **سێیەم:** لەژمارە (٤)ی گۆڤاری (هیوا)، پاریس، ئەیلولی ١٩٨٥، لاپەڕە (١٢٩)دا هاتووە:

- Kurtulus yolu - کورتولوش یۆلو (ڕێگای ڕزگاری)، ژمارە (٨)ی لەحوزەیرانی ١٩٨٥ لەشاری (کوێلن)، بەزمانی کوردی و تورکی دەرچووە.

* **چوارەم:** د. جەمال نەبەز، لەلاپەڕە (٢٨٧)ی (کوردستان و شۆڕشەکەی)دا، دەڵێت: (باهۆز: ئۆرگانی کۆمەڵا تێکۆشەرێن کوردستانێ، بەزمانی ئەڵمانی لەتەموزی ١٩٧٠دا، دەرچووە.

ئێمە زۆر هەوڵماندا، ئەو (باهۆز)ە ساغ بکەینەوە، کەگوایە لەئەڵمانیا دەرچووە، بەداخەوە نەگەیشتینە هیچ ئەنجامێك. (ئیسماعیل).

هەواڵنامەی کتێب